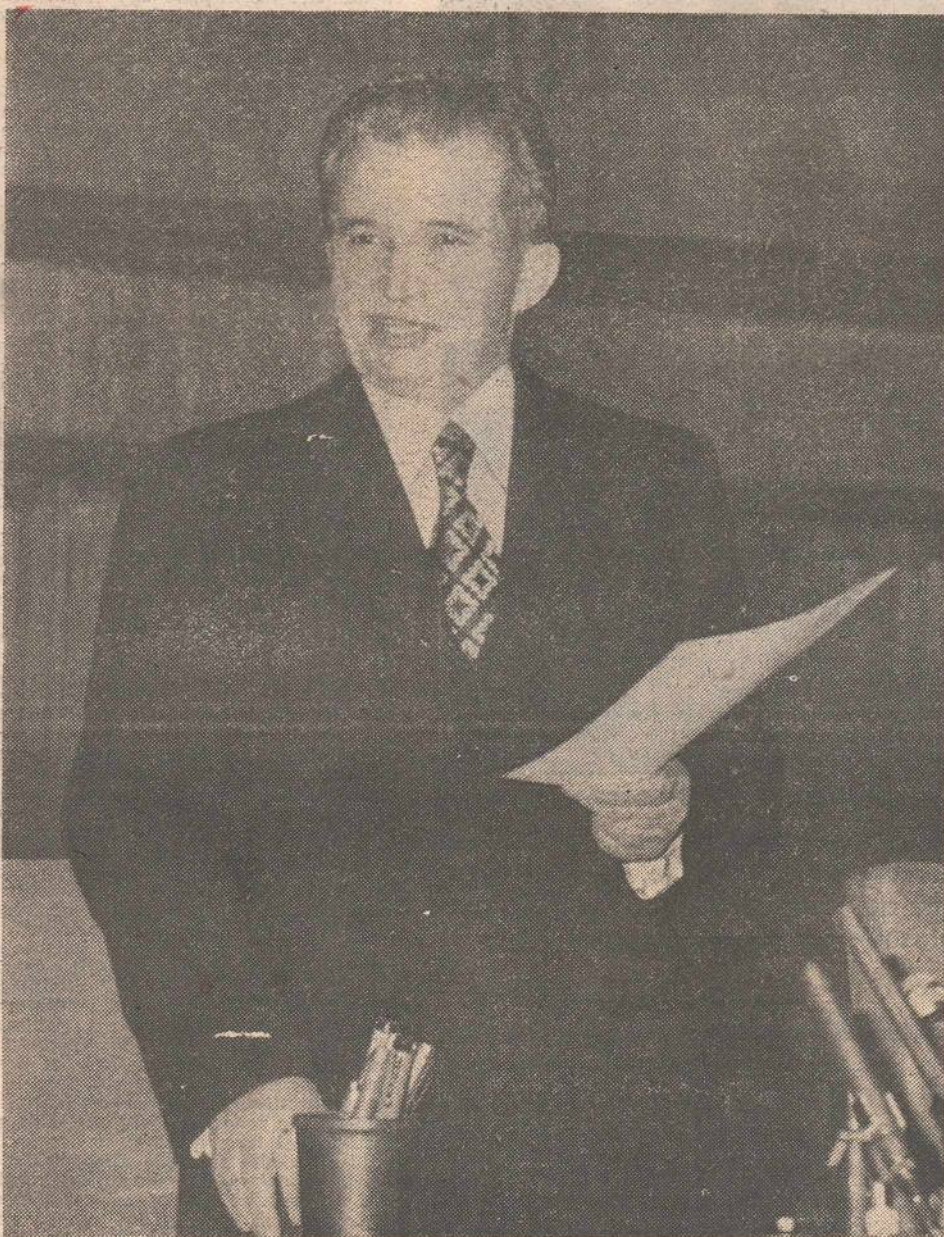

Cu toții, aceleași drepturi, cu toții, aceeași datorie:

ÎNFLORIREA ROMÂNIEI – PATRIA NOASTRĂ

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la ședința comună a oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană

● Noi avem o înțelegere nouă a egalității și libertății – aceea a faptului că toți cetățenii patriei au aceleași drepturi în toate domeniile, aceleași libertăți, dar și aceleași îndatoriri față de patrie, față de popor, față de cauza fâuririi societății noi, fără clase.

● În toate domeniile este asigurată deplina egalitate în drepturi. În primul rînd, am realizat ceea ce încă în multe țări ale lumii, inclusiv în cele mai dezvoltate state capitaliste, nu este asigurat – dreptul la muncă, ce constituie unul din drepturile fundamentale ale omului. Nu numai că am înscris în Constituție și în alte legi acest drept, dar, prin dezvoltarea forțelor de producție și amplasarea lor pe teritoriul țării, am creat condiții reale ca de acest drept și la acest drept să aibă acces toți cetățenii patriei noastre, fără deosebire de naționalitate.

● Studiind în limba proprie naționalității respective, întregul tineret trebuie să înțeleagă că învățarea limbii române constituie o necesitate obiectivă pentru o adevărată egalitate în drepturi între toți cetățenii din România.

● Respingem cu toată fermitatea orice calomnii, orice încercări de a lovi în unitatea oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate din patria noastră. Realitatea demonstrează că asemenea încercări nu pot găsi loc în România, că întregul nostru popor, toți fiii patriei, sub conducerea partidului lor comunist, sînt hotărîți să-și întărească unitatea și colaborarea, să facă totul pentru ca, aici, în România, unde s-au născut și trăiesc, să asigure o viață nouă, liberă, socialistă și comunistă.

30 Decembrie, 1947, o zi friguroasă de iarnă aspră, o zi a gesturilor energice și concise, cînd gerul a dat hotărîrii oamenilor Jimensiunea unei tăieturi scurte. Vom fi republică! Adică aceeași țară să rămînă, dar să devină altă țară în care poporul să-și fie sieși singurul stăpin. Alt chip pe același pămînt. A fost decembrie tîrziu și hotărîrea tuturor a fost fermă, de gospodari care n-au timp de pierdut și se pregătesc să intre în noul an cu un alt vestmint, cu o casă gata pentru gînduri mari. Acum e același decembrie, după 37 de ani. Casa cea mare a tuturor nu mai este un spațiu al hazardului. Toate proiectele au prins contur. Lucrurile de preț au fost așezate fiecare la locul și la rostul lor. Oamenii se așază la marea sărbătoare a Anului Nou cu sufletul mulțumit, cu privirea în care licărește bucuria stîrnită de cele așezate în această mare casă pe care,

în acel decembrie al anului 1947, abia aveau curajul să o viseze. Intrăm într-un nou an. Republica nu îmbătrînește niciodată. Istoria nu e biologie. Anii nu fac decît să întîrească o țară. Intrăm într-un an cu alte viso și cu aceleași planuri frumoase. Intrăm în anul al douăzecilea din Epoca Ceaușescu, epocă benefică pentru casa noastră cea mare, Republica Socialistă România. De țara noastră nu ne vom bucura niciodată numai privind-o. Ori o muncim cu toții, ori n-o apără nimeni. Iar proiectele noastre de muncă, prin gîndirea cutezătoare a cîrmaciului republicii, bat luminos pînă departe spre sfîrșitul mileniului. Sînt gîndurile noastre care au căpătat putere de lege și ne apropie viitorul, ni-l aduc în raza privirii și la îndemîna brațelor noastre.

Intrăm într-un an nou. Republica noastră va fi mai tînră cu un an. Un an, cel din

urmă al cincinalului. Ne-am făcut o datorie din a ne măsura tinerețea din cinci în cinci ani. Sînt planurile noastre de întinerire. În țară sînt numai locuri și lucruri care trebuie făcute mai frumoase. Avem multe treburi noi și mari pe care trebuie să le încheiem. Sîntem datori să înfăptuim corect tot ce-am visat frumos pentru acești cinci ani. Republica își are cercurile sale conturate care se adaugă ca și inelele pe trunchiul stejarului. Doar că noi nu sîntem frunzele lui care pot să cadă, ci însuși stejarul.

Intrăm într-un nou an. Republica română va întineri. Anul douăzeci al Epocii Nicolae Ceaușescu. Douăzeci de ani de cutezanță au limpezimea unui hotar în timp. Calendarul e mic. Douăzeci de ani sînt o simplă propoziție. Prefacerile țării, marcate de filele calendarului, dau acestui hotar frumusețea unui monument. În casa noastră cea mare, Republica Socialistă România, pe care bărbatii țării au ales-o în acel înfrîngurat decembrie de-acum 37 de ani, ne pregătim să întîmpinăm Anul Nou pentru că el marchează douăzeci de ani de cînd în casa aceasta gîndim, avem curaj, înfăptuim și visăm și iar înfăptuim.

CORNEL NISTORESCU ■

Mereu
tînră,
Republica

La mulți ani cu sănătate!

1984 — Un an pentru pacea lumii

Soarele anului 1984 se apropie de asfințit și, o dată cu el, încă un capitol din istoria omenirii se scrie. Pentru noi, pentru poporul român, anul pe care îl încheiem are semnificații deosebite. A fost anul în care am sărbătorit împlinirea a patru decenii de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944, eveniment care a marcat începutul marilor transformări innoitoare, revoluționare, în viața societății românești, în destinele patriei noastre. A fost, totodată, anul celui de-al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român, moment de importanță deosebită în viața partidului și poporului nostru, în dezvoltarea economico-socială a patriei, în fărâșirea societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea României spre comunism. Dar bilanțul pe care-l facem la încheierea unui an este bogat nu numai în mari evenimente, dar și în remarcabile realizări. Pe plan intern, s-au obținut importante succese în dezvoltarea economico-socială, în ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor, în înlăturarea hotărârilor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului. Pe plan extern, anul 1984 a adus noi dovezi grăitoare ale prestigiului, simpatiei și preturii de care se bucură în prezent România socialistă, președintele ei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe toate meridianele globului. Oare nu este edificator, în această privință, faptul că la manifestările prilejuate de jubileul eliberării țării au luat parte 148 de șefi de state, de guverne și partide, alte înalte personalități politice din țări situate în toate continentele lumii, iar la Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român au participat 138 de delegații din 92 de țări, reprezentând partide comuniste și muncitorești, partide socialiste, social-democrate, alte partide și organizații democratice, progresiste, mișcări de eliberare națională, forțe sociale și politice înaintate, antiimperialiste de pretutindeni?

Fără îndoială, la baza prestigiului fără precedent pe care România îl are astăzi în lume se află, înainte de toate, realizările în dezvoltarea dinamică a economiei noastre naționale, a forțelor de producție, în creșterea susținută a avuției naționale și ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor. În același timp, un nesecat izvor de sprijin și prestigiu îl constituie politica externă, principială, dinamică și profund constructivă, activitatea neobosită, plină de răspundere pentru soarta poporului român și a celorlalte popoare ale lumii, desfășurată pe plan internațional de secretarul general al partidului, președintele țării, consacrată păcii, colaborării și înțelegerii internaționale, făuririi unei lumi mai bune și mai drepte, fără arme și războaie, în care fiecare națiune să se poată dezvolta liber și independent pe calea progresului economic și social.

În acest moment de bilanț este, credem, bine și instructiv să reuădem în memoria noastră **Mesajul adresat întregului nostru popor, de secretarul general al partidului, președintele țării, în noaptea Noului An 1984**. Cu acel prilej, conducătorul partidului și statului nostru, trasind direcțiile fundamentale de acțiune, în noul an, pe plan internațional, exprima hotărârea României de a-și uni forțele și de a conlucra strâns cu toate statele și popoarele pentru a opri cursul periculos spre o catastrofă nucleară, pentru asigurarea păcii; de a participa la Conferința pentru încredere și dezarmare de la Stockholm și de a contribui la întărirea încrederii, colaborării și păcii pe continentul european; de a acționa cu toată energia pentru dezvoltarea colaborării dintre toate statele din Balcani, pentru transformarea acestei regiuni într-o zonă a păcii; de a milita pentru ca în întreaga viață internațională să fie instaurate principiile egalității, respectării suveranității și independenței naționale; de a face totul pentru soluționarea pe cale pașnică a tuturor conflictelor și problemelor litigioase dintre state; de a depune, în continuare, eforturi pentru lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice internaționale; de a întări conlucrarea cu toate statele, fără deosebire de orinduire socială, în interesul fiecărui popor, al păcii și independenței.

În condițiile unei lumi deosebit de complexe și frământate, marcată de mari transformări sociale și naționale, dar și de grave contradicții și tensiuni, de reale pericole pentru pacea, securitatea și libertatea popoarelor, conducătorul partidului și statului nostru a impresionat din nou prin claritatea și profunzimea tezelor formulate, prin analiza științifică, materialist-dialectică și istorică asupra fenomenelor, prin cunoașterea vieții și năzuințelor poporului român și ale celorlalte popoare în strânsă legătură cu situația mondială; s-a evidențiat, încă o dată, capacitatea sa deosebită de a dezvălui sensurile și tendințele principale ale evoluției raporturilor internaționale, de a desprinde sarcinile primordiale ale umanității și de a oferi soluții juste, realiste, problemelor grele existente.

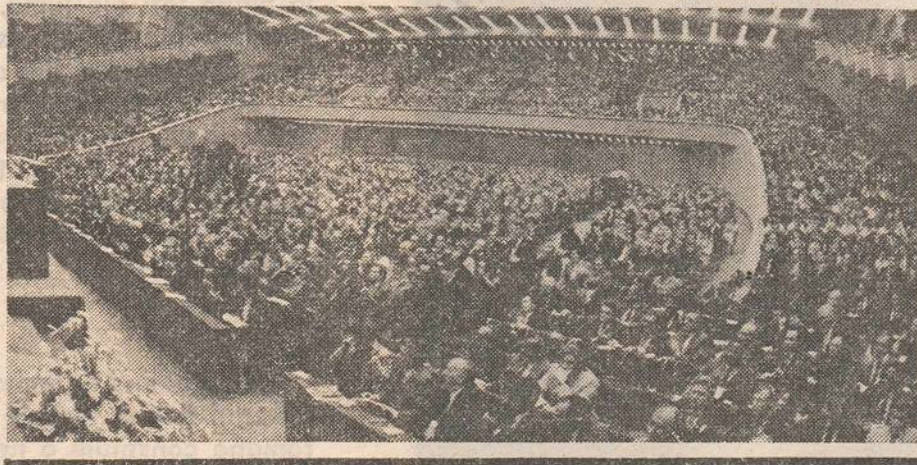
Retrospectiva activității României pe plan internațional, în anul 1984, evidențiază că una din direcțiile ei fundamentale a continuat să fie dezvoltarea amplă a relațiilor bilaterale cu toate țările, iar evoluția evenimentelor, din aceeași perioadă, a confirmat cu putere justetea acestei orientări, ca și a poziției României de a situa, la baza raporturilor sale cu toate statele lumii, principiile deplinului egalității în drepturi, respectării depen-

denței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța, dovedindu-se cu prisosință că numai aplicarea consecventă în viață a acestor principii, de către toate țările, asigură pacea și stabilitatea internațională.

Un rol hotărâtor, în continua extindere și adâncire a raporturilor României cu celelalte țări l-a avut, în acest an, promovarea cu consecvență, de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, a dialogului la cel mai înalt nivel. În anul 1984, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut 26 de întâlniri cu șefi de state și de guverne, fie pe pământul patriei, fie în timpul vizitelor întreprinse, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în țări situate în diferite continente. Cu aceste prilejuri au fost semnate sau convenite peste 30 de documente de colaborare — declarații și comunicate comune, acorduri, programe și convenții de cooperare, cu precădere în domeniul economic, comercial, tehnic și științific. Toate aceste documente, la

viății acestei organizații. În acest spirit, România socialistă, secretarul general al partidului nostru, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au inițiat și au adus o contribuție deosebită la buna pregătire și desfășurare a Constatărilor economice la nivel înalt, din luna iunie a.c. de la Moscova, a țării membre ale C.A.E.R., care a adoptat documente de mare importanță, menite să creeze un cadru larg și eficient pentru întărirea conlucrării reciproce, pentru intensificarea schimburilor comerciale și a colaborării în toate domeniile activității economice, pentru soluționarea, cu forțe unite, a unor probleme de mare importanță pentru progresul economic și social al țărilor membre.

Ca membră a Tratatului de la Varșovia, România a participat activ la toate reuniunile acestei organizații, pronunțându-se consecvent pentru acțiuni hotărârite îndreptate spre înlăturarea pericolului de război, pentru dezarmare, în primul rând pentru dezarmare nucleară, pentru destindere în Europa și în in-

„În ce o privește România este hotărâită să facă totul și în viitor pentru a contribui la triumful politicii de pace, de dezarmare, la triumful rațiunii, convinsă că aceasta răspunde pe deplin intereselor poporului nostru, intereselor tuturor popoarelor lumii”.

NICOLAE CEAUȘESCU

fel ca și cele semnate sau adoptate anterior, au, înainte de toate, o importanță deosebită pentru extinderea, dezvoltarea și aprofundarea raporturilor bilaterale, oferindu-le acestora o mare stabilitate și încredere, precum și perspectiva adâncirii lor în viitor. În același timp, aceste documente comportă și o semnificație internațională deosebită, ele stipulând voiața și hotărârea părților de a acționa împreună, precum și cu alte state, pentru edificarea păcii și cooperării pe plan mondial, pentru dezarmare, în primul rând pentru dezarmare nucleară, pentru lichidarea subdezvoltării și realizarea unei noi ordini economice internaționale, pentru soluționarea, pe cale pașnică, prin negocieri, a tuturor problemelor litigioase dintre state, pentru promovarea noilor relații, de justiție și echitate, între toate țările.

Pe primul plan al acestei ample activități internaționale, partidul nostru, țara noastră au situat cu consecvență dezvoltarea prieteniei, colaborării și solidarității cu toate țările socialiste, de care ne leagă aceeași orinduire socială pe care o construim, aceeași ideologie a materialismului dialectic și istoric, aceleași teluri fundamentale în lupta pentru edificarea socialismului și comunismului, pentru triumful cauzei păcii în lume. În acest cadru, o atenție deosebită s-a acordat dezvoltării relațiilor tradiționale, de prietenie și colaborare, dintre România și Uniunea Sovietică.

Statele socialiste dețin primul loc în ansamblul relațiilor economice externe ale României cu o pondere de peste 50%. Cu aceste țări se înfăptuiesc sute de acțiuni de cooperare și specializare în producție, în cercetare și tehnologie, îndeosebi în domenii de vîrf ale industriei și științei moderne. Totodată, România participă activ la colaborarea economică și tehnico-științifică multilaterală în cadrul Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, la îmbunătățirea acti-

treaga lume, pentru asigurarea dreptului suprem al popoarelor la pace, la viață, la dezvoltare liberă și independentă.

O amplificare remarcabilă au cunoscut, în continuare, relațiile României cu țările în curs de dezvoltare, cu statele nealiniate, acestea constituind un factor important în lupta împotriva imperialismului și colonialismului, pentru o politică de pace și securitate, pentru o nouă ordine politică și economică internațională. Ponderea acestor țări, în ansamblul schimburilor economice externe ale României, a crescut de la 4,9% în 1965 la aproape 30% în prezent. România participă la realizarea a peste 130 de obiective economice în țările în curs de dezvoltare; în aceste țări muncesc circa 15 000 ingineri, tehnicieni și alți specialiști români, iar în școlile și institutele de învățămînt superior din România învață aproximativ 16 000 de tineri din Asia, Africa și America Latină.

Concomitent cu dezvoltarea accelerată a raporturilor bilaterale, s-a extins și s-a consolidat conlucrarea, în viața internațională, dintre țara noastră și statele în curs de dezvoltare. Ca membră în „Grupul celor 77”, România desfășoară o activitate constructivă, larg apreciată de celelalte țări membre. În același timp, țara noastră dezvoltă o colaborare largă cu mișcarea de nealinieri, fiind invitată să participe, așa cum se știe, la activitățile acestei mișcări. Este, de asemenea, semnificativ faptul că numeroase poziții și propuneri formulate de România cu privire la problemele majore care se confruntă omenirea se bucură de o deosebită audiență în țările în curs de dezvoltare și în statele nealiniate și sint numeroase cazurile cînd aceste state se alătură activ României în promovarea acestor inițiative.

Au continuat să se dezvolte, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, relațiile și colaborarea cu țările capitaliste dezvoltate, aceasta fiind o necesitate im-

pusă de realitățile lumii contemporane, de existența țărilor cu sisteme sociale diferite. Cu aceste state se află în derulare peste 100 de acțiuni de cooperare în producție și funcționează 40 de societăți mixte de producție și comercializare în domeniile construcțiilor de mașini, industriei chimice și petrochimice, industriei ușoare și materialelor de construcții etc.

Evenimentele din anul 1984 au confirmat, de asemenea, cu puterea faptelor, justetea și realismul concepției României socialiste, a președintelui Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia politica de destindere, dezarmare, pace și colaborare internațională nu poate fi menținută și consolidată decît prin eforturile tuturor statelor, indiferent de mărimea lor, de potențialul lor economic și militar, de orînduirea socială, prin lupta permanentă a forțelor progresiste, antiimperialiste, a popoarelor de pretutindeni. Pacea, la fel ca viața, presupune o neîntreruptă luptă pentru a-i anihila adversitățile și adversarii, pentru că, în zilele noastre, mai mult ca orînd, pacea este fragilă, este pîndită mereu de primejdia și amenințări. „Se poate spune, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, că nicînd de la terminarea celui de-al doilea război mondial, omenirea nu s-a aflat într-o asemenea situație de încordare, de creștere a pericolului unui nou război mondial, care, inevitabil, ar duce la o catastrofă nucleară”. Într-adevăr, studii solide ale instituțiilor de specialitate din diferite țări, oameni de știință cu renume mondial, dar și oameni politici realisti recunosc că dezvoltarea armelor nucleare, stocurile deja existente de asemenea arme și de mijloace, dintre cele mai sofisticate, pentru transportarea lor la țintă, pot distruge de mai multe ori omenirea. Și ca și cum toate acestea nu ar fi suficiente, s-a trecut la amplasarea rachetelor nucleare americane cu rază medie de acțiune în unele state din vestul Europei și, ca urmare, au început să se adice contramăsurile anunțate de Uniunea Sovietică. Pericolul unei catastrofe nucleare s-a accentuat considerabil și prin intensificarea măsurilor de militarizare a spațiului cosmic.

Tocmai în aceste condiții deosebit de grave, România socialistă a refuzat să accepte în mod fatalist, cu resemnare, situația creată. Dimpotrivă, istoria va consemna rolul primordial al președintelui Nicolae Ceaușescu de a fi evidențiat, în fața popoarelor, a întregii lumi, că astăzi „Nu există fel mai înalt decît dezarmarea, în primul rînd dezarmarea nucleară, asigurarea securității fiecărei națiuni, a păcii mondiale”. Probînd o înaltă răspundere față de destinele poporului român, ale întregii umanități, conducătorul partidului și statului nostru s-a ridicat cu toată fermitatea în apărarea dreptului suprem, primordial, al omului, al națiunilor — dreptul la pace, la viață, de a cărui afirmare depind toate celelalte drepturi. Stau mărturie, în această direcție, demersurile României socialiste, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru oprirea amplasării rachetelor nucleare americane în Europa occidentală și a înfăptuirii contramăsurilor sovietice, pentru reluarea negocierilor dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, care să ducă la eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune din Europa și, în continuare, a tuturor armelor nucleare. Sint, de asemenea, edificatoare inițiativele și propunerile românești privind dezarmarea generală, îndeosebi în domeniul opririi militarizării spațiului cosmic, reducerii cheltuielilor militare și a armamentelor, în primul rînd a armamentelor celor două blocuri militare — N.A.T.O. și Pactul de la Varșovia, diminuării caracterului militar al acestor două blocuri și creării condițiilor în vederea desființării lor concomitente, înființării de zone ale păcii, lipsite de arme nucleare și baze militare străine în Balcani și în alte zone ale Europei. Totodată, țara noastră, una din țările inițiatore ale Conferinței privind măsuri de creștere a încrederii și securității și pentru dezarmare în Europa, care și-a început lucrările la Stockholm, la 17 ianuarie 1984, a prezentat, încă de la început, un ansamblu de propuneri menite să asigure succesul acestui forum, ceea ce ar avea o mare însemnătate pentru politica de destindere și colaborare, pentru întărirea prieteniei între țările continentului nostru.

★
Zilele anului 1984 sint numărate. Se zăresc deja zorile noului an; la cumpăna dintre cei doi ani, putem privi cu fruntea sus, cu satisfacție și mindrie patriotică, la drumul parcurs, chiar dacă n-a fost ușor. Privim cu încredere și optimism anul care bate la ușă, deși știm că nici acesta nu va fi ușor. Nutrim învingerea, întemeiată pe faptele deja împlinite, pe justetea și realismul programelor adoptate de Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român, că obiectivele ce ni le-am propus pentru anul ce vine și viitorul cincinal vor fi îndeplinite de poporul nostru, conștient că tot ceea ce se construiește este pentru propășirea și bunăstarea lui. Încrederea noastră în viitor, optimismul nostru își are izvorul în realizarea în suprema funcție de secretar general al partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu, garanția cea mai sigură a înfăptuirii neabătute a politicii de înflorire a patriei, de înaintare pe calea socialismului și comunismului, de afirmare, tot mai puternică și mai demnă, a României socialiste, în rîndul națiunilor lumii.

1984 — Un an pentru Țară

Pentru poporul român anul 1984 a fost un an de muncă eroică. Cind construiești enorm, cind te angajezi in marile probleme ale lumii, cind criza economică mondială afectează toate economiile, cind datoriile externe continuă să fie un avantaj în favoarea celor puternici, cind clima e mai puțin favorabilă recoltelor mari e nefiresc să te aștepti la ani ușori. Precipitațiile sărace au afectat cursurile de apă și sistemul energetic național a beneficiat de mai puțină energie, fapt neplăcut, cu consecințe critice în potențialul energetic și economic al unităților industriale. Toate aceste condiții au fost de natură să determine mobilizări exemplare, măsuri și hotărâri pentru a păstra datele fundamentale ale dezvoltării, ale punerii în funcțiune a obiectivelor economice de interes major. Anul politic în România a fost definit de o permanentă adaptare în spirit critic și realist la condițiile date. La începutul anului 1984 România anunța o reducere substanțială a datoriilor sale externe. În curind, la începutul anului 1985, agențiile internaționale de presă vor relua subiectul prin anunțarea unei știri impresionante: în anul 1984 România a fost printre extrem de puține țări ale lumii împovărate de datorii care au reușit marea performanță economică de a continua să-și achite datoriile față de partenerii externi, în ciuda pledoariilor sale convingătoare la toate marile foruri politice ale lumii contemporane, la care țara noastră susține, argumentat și logic, civilizată și corect o reeșalonare a datoriilor externe ale țării subdezvoltate sau în curs de dezvoltare. Menținerea ratei de dezvoltare, creșterea retribuției oamenilor muncii, preocupările pentru ridicarea calității vieții, respectarea graficelor de punere în funcțiune a unor importante investiții economice au necesitat o strategie politică și economică dintre cele mai complexe, o mobilizare a tuturor forțelor societății, au impus măsuri de economisire a materiilor prime și de valorificare intensă a resurselor românești de inteligență. Toate acestea, resimțite în fiecare colectiv și trăite la cea mai înaltă cotă a dăruirii, chiar a sacrificiului, au însemnat importante succese economice. O mobilizare a fiecărui cetățean al țării a însemnat un plus. Aceste plusuri adunate au generat, la nivelul națiunii, pe lângă starea de exemplară mobilizare, importante succese economice care, evaluate în cifre, veneau să reprezinte mersul înainte al României, cel mai de seamă succes al acestui an dificil pentru toate țările lumii.

Puterea de mobilizare, resursele nebănuite ale poporului nostru s-au văzut încă o dată și ele au generat valori cu putere de simbol, de grăitoare izbini, dedicate cu spirit patriotic marelui eveniment al aniversării a 40 de ani de la Revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiliberalistă. Sărbătorită de întregul popor pe parcursul a mai multor luni, aniversarea a prilejuit o mai puternică mobilizare a colectivelor de oameni ai muncii și a fost încununată de câteva momente semnificative. La 40 de ani de socialism România inaugura o mare arteră de navigație a lumii, construcție grandioasă, realizată sub directă îndrumare a președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Canalul Dunăre-Marea Neagră, efigie a acestei epoci și simbol grăitor al potențialului economic al României, deschide o cale nouă în transporturi, nebănuite posibilități de valorificare a transportului pe apă, colaborări complexe și facilități de navigație. El reprezintă, la modul cel mai fidel, potențialul economic și creator al economiei românești, angajată cu toate sectoarele sale la realizarea acestui obiectiv economic, cu importante consecințe în valorificarea terenurilor agricole din apropiere, unele redato agricole, altele amenajate pentru producții intensive. Ca o oglindă a deve-

„Disponem de tot ce este necesar pentru ca anul 1985 să devină anul cu cea mai mare producție industrială din acest cincinal, pentru ridicarea activității, în toate domeniile, la nivelul cerințelor puse de Congresul partidului”.

NICOLAE CEAUȘESCU

nirii țării în cele patru decenii de libertate, expoziția „Dezvoltarea economică și socială a României” a prezentat lumii și cetățenilor țării produse, grafice de evoluție, utilaje și performanțe obținute de economia noastră în cei 40 de ani parcursi de la istoricul act de la 23 August 1944. Pentru orice vizitator de bună credință, Expoziția a scos în evidență un fapt incontestabil, că la această oră țara noastră produce la nivel competitiv cu toate țările dezvoltate, că imaginea țării, în ultimii 20 de ani în special, a suferit o schimbare de mari proporții, că orașele țării arată altfel, că viața oamenilor s-a schimbat și ea și ei trăiesc în cu totul alt chip. Argument și dovadă, Expoziția „Dezvoltarea economică și socială a României”, inaugurată în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, a reprezentanților presei și a oamenilor politici prezenți la București a reprezentat un strălucit bilanț, o grăitoare mărturie a ceea ce poate înfăptui un popor care de secole aspiră la libertate. În perioada de după 1965, cind viața României a fost marcată de prezența în fruntea partidului și a țării a

tovarășului Nicolae Ceaușescu, venitul național a crescut în medie anuală de 8,4 la sută, devansind ritmul de 7,6 la sută al produsului social, ceea ce demonstrează o semnificativă îmbunătățire a activității economice. Industria, o ramură conducătoare a economiei, s-a dezvoltat într-un ritm mediu anual de 10 la sută. Retribuția medie netă a personalului muncitor a devenit de 3 ori mai mare și oamenilor muncii li s-au pus la dispoziție 3 milioane de locuințe noi. În aproape 20 de ani de dezvoltare, volumul comerțului exterior al României a crescut de 8 ori și țara noastră a ajuns să aibă raporturi de colaborare cu peste 150 de țări. În cele 4 decenii de libertate venitul național a crescut de 32 de ori, produsul social de 28 de ori, au fost create 6 milioane de noi locuri de muncă, fondurile fixe din economie au sporit de 16 ori, producția industrială de 103 ori iar producția agricolă de peste 7 ori. Toate acestea reprezintă cifre simbolice în cartea de aur a bilanțului românesc, a istoriei noastre care s-a scris creator în cei 40 de ani de libertate. Inaugurarea Expoziției „Dezvoltarea economică și socială a României”, Sesiunea solemnă comună a Comite-

tului Central al Partidului Comunist Român, Maril Adunări Naționale și Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste consacrate împlinirii a 40 de ani de la înfăptuirea actului revoluționar de la 23 August, ca și Marea demonstrație a oamenilor muncii din ziua de 23 August au constituit momente de mare forță politică, de unitate a întregului nostru popor în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al Partidului la cel de-al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român a fost dezbătută de colectivele de oameni ai muncii de pe tot cuprinsul țării, ca o dovadă a voinței poporului, ca o garanție a continuării liniei de dezvoltare a României, de schimbare a vieții oamenilor.

Moment de răscruce în anul politic 1984, cu rezonanță care a depășit granițele României, Congresul al XIII-lea al P.C.R. a devenit un mare forum al comunistilor care au analizat lucid și responsabil dezvoltarea țării, înfăptuirile și liniile care definesc viitorul nostru. Directivele Congresului al XIII-lea s-au constituit astfel într-un strălucit document de perspectivă pentru viața României, jalonindu-i dezvoltarea pentru o perioadă îndelungată. Raportul prezentat la Congres de tovarășul Nicolae Ceaușescu sintetizează realizările României din ultimii 4 ani și deschide frumoase perspective de evoluție, trasează linii de dezvoltare și creează un cadru propice pentru afirmarea fiecărui om. Acesta este marele merit al anului politic. Viața omului din România continuă să fie o preocupare a partidului, iar calitatea vieții e un indicator de referință în măsurarea etapelor parcurse de poporul român. Congresul al XIII-lea al P.C.R. a investit Directivele congresului cu puterea unui document vizionar. În cincinalul 1986-1990 produsul social al României va crește în ritm mediu anual de 5-5,7%, venitul național va spori într-un ritm mediu anual de 7,6-8,3%, producția marfă industrială va spori într-un ritm mediu anual de 6-6,5%, iar producția globală agricolă va spori cu o medie anuală pe 5 ani de 5,4-5,8%. Suprafața agricolă a țării va crește cu 500 mii de hectare, astfel ca în 1990 să ajungă la 15 500 mii hectare. România va avea în 1990 circa 6 milioane de hectare complet irigate, ceea ce va însemna o producție agricolă capabilă să facă față nevoilor țării și comerțului cu parteneri externi. Pentru dezvoltarea bazei din agricultură vor fi investite peste 190 de miliarde lei iar investițiile alocate pentru construcția de locuințe, pentru învățămînt, cultură, ocrotirea sănătății și educație fizică și sport vor însuma 135 miliarde lei.

Toate acestea sint cifre de natură să demonstreze drumul strălucit pe care s-a angajat România în scopul înnoierii așezărilor și orașelor sale, a vieții oamenilor săi. Ele s-au constituit într-un document care prefigurează viitorul, într-o garanție pentru anii care vor urma, într-un document politic de căpătîi care va fi recepționat de istorie ca atare.

Anul politic 1984 a fost un an politic pentru țară, pentru oamenii ei. Dificultățile întâmpinate, contextul internațional și, în contrast cu toate acestea, succesele obținute cu reale sacrificii de poporul nostru dovedesc încă o dată măiestria cu care el este condus pe drumul afirmării sale, pe calea socialismului. Meritul este al fiecărui cetățean al României, dar și al întregului ei cetățean, președintele Nicolae Ceaușescu, cel care de două decenii conduce destinele poporului nostru. Anul 1984 a fost un an eroic, un an pentru țară, pentru oamenii ei.

BOGDAN NISIPOIU

În ședința de marți a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ținută sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a fost prezentat un raport cu privire la pregătirea realizării în bune condiții a Planului național unic de dezvoltare economică și socială a României pe anul 1985. S-a subliniat că planul pe anul viitor asigură îndeplinirea integrală a obiectivelor și sarcinilor stabilite pentru perioada întregului cincinal 1981-1985. În legătură cu problemele dezbătute, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat în cadrul ședinței necesitatea de a se trage toate concluziile din modul în care s-a acționat pentru îndeplinirea planului pe anul în curs și a cerut membrilor Comitetului Politic Executiv care răspund de diferite sectoare economice, membrilor guvernului, să ia toate măsurile pentru a introduce un înalt spirit de răspundere, ordine și disciplină în întreaga activitate, pentru realizarea în cele mai bune condiții a prevederilor planului pe 1985 și pe întregul cincinal. În mod deosebit s-a cerut să se ia măsuri ferme pentru o mai bună organizare a muncii și întărirea răspunderii în realizarea tuturor indicatorilor de plan în cadrul ministerelor industriei metalurgice, industriei chimice, minelor și energiei electrice, precum și în alte sec-

toare ale economiei unde în acest an au continuat să se mențină o serie de deficiențe care au influențat negativ activitatea generală de îndeplinire a planului. În legătură cu planul pe anul viitor s-a cerut guvernului, Comitetului de Stat al Planificării, ministerelor producătoare să organizeze în așa fel acti-

vime a producției destinate exportului, a acoperirii din timp a acestora cu contracte ferme care să prevadă clauze și termene clare și să ofere garanții complete privind desfășurarea în bune condiții a operațiunilor de export, a relațiilor cu partenerii de peste hotare. S-a apreciat că există toate condițiile ca

luționare a litigiilor dintre unitățile socialiste. S-a apreciat că prin acele măsuri se asigură condiții pentru ca litigiile să fie soluționate mai operativ, se întărește răspunderea instanțelor judecătorești în asigurarea respectării disciplinei de plan, contractuale și financiare, în promovarea principiilor autoconducerii muncitorești și autogestunii economico-financiare, în apărarea proprietății socialiste, a legalității și ordinii de drept în activitatea economică a unităților socialiste.

În cadrul ședinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat o informare în legătură cu vizita oficială de prietenie pe care a efectuat-o în țara noastră, în perioada 18-20 decembrie 1984, tovarășul Todor Jivkov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, în fruntea unei delegații de partid și de stat. Comitetul Politic Executiv a aprobat și a dat o înaltă apreciere rezultatelor noului dialog româno-bulgar la nivel înalt, care continuă seria întâlnirilor și convorbirilor, devenite tradiționale, dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov, deschizind perspective tot mai ample bunelor raporturi de prietenie și colaborare dintre cele două partide, țări și popoare.

P. NICOARA

Ședința Comitetului Politic Executiv al C. C. al P. C. R.

vitătea încît cel mai mare volum al sarcinilor de plan să fie realizat în perioada martie-octombrie, asigurîndu-se în acest mod o folosire cit mai rațională a resurselor energetice ale țării. În același scop, s-a indicat ca principala volum al reparațiilor capitale la marile obiective și instalații industriale să se facă în sezonul de iarnă. Secretarul general al partidului a subliniat și de această dată necesitatea de a se lua toate măsurile în vederea realizării la termen și chiar mai de-

printr-o activitate bine organizată, desfășurată într-un înalt spirit de ordine și responsabilitate să se asigure ridicarea întregii activități economice pe 1985 la un nivel superior de calitate și eficiență, corespunzător cerințelor dezvoltării economico-sociale a țării în actualul cincinal și trecerii cu succes la înfăptuirea obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului.

Comitetul Politic Executiv a dezbătut și aprobat în continuare unele măsuri privind îmbunătățirea activității de so-

Semne bune anul are

**Foarte curind
tramvaiele vor
trece prin pasajul
Piața Muncii**

Exact în urmă cu un an de zile consemnam începutul sistematizării unei noi zone a Bucureștiului, intersecția Șos. Mihai Bravu-Bd. Muncii, debut materializat la acea vreme prin lucrările la Pasajul Piața Muncii. Menționăm cu acel prilej că șef de lot era o mai veche cunoștință a noastră, nume cunoscut între constructori, Dumitru Spiru Sterie, unul dintre specialiștii care au realizat translaarea blocurilor din Șos. Ștefan cel Mare. La sfârșitul lui decembrie 1983 fusese atacată partea de vest a lucrării, dar puțini erau cei ce credeau că după numai 12 luni, structura de rezistență va fi gata.

„Înainte Anului Nou, îmi spunea zilele trecute Dumitru Spiru Sterie, din punctul nostru de vedere, adică al constructorului, tramvaiul poate să treacă prin noul pasaj. Ca să fiu mai limpede, vreau să spun că I.T.B. va putea începe montarea șinelor de tramvai. Mai avem de scos șafodajul de la fronton, ultimul element arhitectural și de rezistență aflat încă în lucru. De asemenea, zona acoperită, în lungime de 124 metri, este gata, după cum pe porțiunea Bd. Muncii-Th. Speranța se pot monta definitiv liniile I.T.B. Urmează finisajele. Scările de acces vor fi acoperite cu gresie, pereții cu bratca (un placaj de cărămidă) frontoanele cu travertin, stâlpii vor fi în mozaic spîluit, iar stâlpii de fronton, în travertin. În stații, persoanele vor avea gresie iar pereții vor fi îmbrăcați în travertin, o tencuială rustică. Și, ca să închei cu noutățile, voi mai menționa că pentru preluarea apei pluviale, am recurs la un sistem care sîntem convinși că va da roade. În două cuvinte, este vorba de un bazin de retenție instalat sub șine, care, în momente de debit pluviometric mare (aproximativ 600 metri cubi) poate acumula întreaga cantitate de apă care apoi va fi pompată spre canalele colectoare“.

Așadar, o mină de oameni ai întreprinderii de antrepriză, construcții editare București nu mai mulți de 60, cu sprijinul permanent și eficace al municipalității au reușit performanța de excepție ca într-un singur an să construiască partea cea mai dificilă a pasajului.

RAZVAN BĂRBULESCU

**Postscriptum
contabil
la un reportaj cu
aromă de pepeni**

În încăperea, în aerul incins ce dogorea dinspre o sobă de fier, se simtea mirosul pătrunzător al medicamentelor. Constantin Radu, președintele C.A.P.-ului din Lungulețu, împlinise 62 de ani și vorbea despre medicamentele acelea ca de niște prieteni buni. O pensie de 2.000 de lei e cît se poate de mulțumitoare, zicea el, perspectiva să-și lucreze numai grădina de pe lângă casă și să-i vină lunar banii aștia la ușă i se părea de-a dreptul plină de ispite, însă el n-ar fi ținut neapărat să se grăbească, i se spusese să mai rămînă vreo doi și mărturisea că nu vrea să înșele așteptările șefilor lui tocmai la spartul tîrgului, și nici ale satului. Și părea frate bun cu o întrebare din adîncul căreia nu știa cum să iasă la mal. Tinea în sertarul mesei, lângă ștampila C.A.P.-ului, decizia de pensionare, și zicea: dacă mă lasă să pun pepeni, mai rămîn. Bogăția celor de la Lungulețu, din șesul Dimboviței, adunîndu-se întotdeauna de pe urma cerealelor și vitelor, dar parcă tot de pe urma legumelor înainte de toate, cînd a fost nevoie ca ei să cîștige banul mai repede și mai mult, printr-asta ei și-au cîștigat chiar și o mare faimă ce trece mult mai departe de cercul satelelor din jur și e într-adevăr destul de veche de vreme ce despre ea se auzise încă înainte de-a se duce Constantin Radu să-și facă datoria în rîndurile unui regiment de infanterie, pe front, străbătînd jumătate de continent... După aceea fostul sergent a putut să răspundă oricînd, scurt și limpede, ca la îndeplinirea unui ordin, că faima consătenilor lui s-a păstrat pînă astăzi, cartofii timpurii de Lungulețu fiind căutați, la începutul verii, prin piețele Bucureștilor, pînă unde nu sînt decît 40 de kilometri pe șosea asfaltată, ori tocmai la Constanța, Galați, Suceava, Cluj-Napoca sau Brașov. Însă pe pămîntul acesta al lor, de un fel anume, cam nisipos, oamenii mai puneau altădată și pepeni iar de la o vreme s-a întîmplat ca locul să fie destinat întotdeauna pentru altceva, tu toate că știința de-a crește această plantă aromată și dulce și răcoroasă a verii, n-a dispărut la Lungulețu. Toată acestea le aflăm într-o zi de pe la începutul acestui an 1984. În primăvară, aflăm acum, C.A.P.-ului i s-a aprobat să semene pepeni pe 23 de hectare. Printr-o hotărîre tinerească și inteligentă s-a obținut, într-o clipă de înțelegere a adevărului, ceea ce vreo cîțiva ani buni cei din Lungulețu au tot crezut că ar fi bine pentru toată lumea să li se probe. Și ei au toate motivele să se bucure acum; la sfîrșit de an: din totalul veniturilor, de 19 milioane, ale C.A.P.-ului, ceea ce au încasat de pe cele 23 de hectare cu pepeni și de pe cele 220 de hectare cu cartofii timpurii se ridică la 7,5 milioane. În co-l privește pe Constantin Radu, în urmă cu cîteva zile, cînd am ajuns iarăși la Lungulețu, omul tocmai dădea să plece la Tirgoviște, unde era chemat la o sedință. Și cu pensia, am întrebat, cum rămîne? Dă-o naibii, a zis, eu să fiu sănătos.

DUMITRU ELIADE

O mare năzuință a înaintașilor vizionari

„În Republică, omul se ridică

Ninge peste amintiri

Drăgășanii sînt un peisaj albastru. Văzduhul lui e pururi albastru, ploile sînt rare și străvezii, deci albastre, culorile dealurilor cu pături și cu pașiști se convertesc în toată clipa în sineala munților și a cerului ce coboară pe terasele cu podgorii; un albastru pregnant, ca și zeama chimică improșcată de frunze de viță toamna. Jos însă, în oraș, stăpînește albul. Albul proaspăt al noilor construcții urbane, decupîndu-se pe fundalul colinelor ca o detașare de natură sau, poate, ca o investire superioară în cadrul ei. Puține așezări s-au înnoit, într-un timp scurt, atît de mult, nu numai printr-un impozant centru civic, dar și prin proliferarea noului spre toate punctele cardinale. Este adevărat, convine tînarul primar Ion Ban, cele peste 3.000 de apartamente în blocuri ridicate în doar cîțiva ani o demonstrează cu prisosință. Dar Drăgășanii nu sînt o excepție, se grăbește el să adauge, restructurări urbane de anvergură s-au petrecut și se petrec în toată Vilcea, la Rîmnic și în celelalte așezări. Și nici Vilcea, firește, nu-i o excepție. Îl lăsăm pe tînarul primar să-și etaleze opinia, făcîndu-ne a nu observa că modestia care o colorează nu e de fapt decît o altă față a orgoliului, a unui falnic orgoliu pentru tot ce s-a ridicat și s-a construit aici. E aici o veche, rafinată știință oltească a disimulării, a travestirii

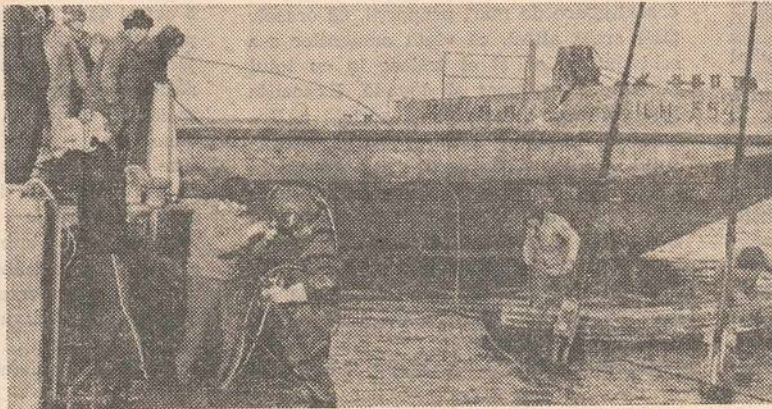
orgoliului în modestie, a permutării semnului de exclamare în puncte-puncte sau în citat, după buna tradiție a textelor din pisani: „Io, cutare, nevîndu-mă și ostîndu-mă cu ai mei, am ridicat această bicisnică zidire, punînd-o sub ocrotirea...“ Ți se arată apoi capodopera, lăsînd-o să conțrăzică modestia.

Drăgășanii au fost, de cînd îl știm, un tîrg micuț, nici orașul de azi nu-i o metropolă, dar nu unul uitat și încremenit, chiar dacă „Grandiflora“ lui Gib Mihăescu trimite sugestii spre o astfel de stare (ce-a existat și ea, dar numai în epoci de criză și în anume cercuri sociale anemiante), ci un tîrg viu, animator și prosper, neocolit de drumuri și de oameni, ca vad al vinurilor și al negustoriei de cereale și vite. Șansa orașului au fost, firește, celebrele lui podgorii, dar tot ele, în timpuri mai vechi și mai noi, i-au fost și neșansa, neșansa izvorului generos din care toți iau cu conștiința că „este“, că „este“ chiar din belșug, fără primejdia istovirii. Și, în subconștient, cu ideea că de acolo de unde iei, de unde poți lua oricît, n-ar mai fi nevoie să și dai. Vechiul tîrg s-a dezvoltat haotic, ca o aglomerare de mahalale, unica preocupare constructivă de amploare au fost doar pivnițele și beciurile, uriașe ca niște bolgii, care tot

adînceau orașul pe dedesubt. Demolările operate în anii din urmă în vechiul „centru“ s-au lovit de aceste carii ale pămîntului, care au pus probleme constructorilor. Retezată în anii socialismului, vechea stare de lucruri economică și edilitară și-a prelungit totuși, un timp, niște consecințe, nu prin inerția celor ai locului, ci prin canalizarea fondurilor și forțelor constructive mai ales spre orașele reședințe de regiuni. Și, poate, în subsidiar sau în subconștient mai menținîndu-se și ideea că Drăgășanii sînt un izvor generos, din care trebuie doar să iei. Congresul al IX-lea al partidului și anii ce i-au urmat au modificat radical perspectiva, deschizînd drumul noului spre toate localitățile.

Puține orașe, spuneam, s-au înnoit atît de mult într-o vreme atît de scurtă, puține te invită atît de viu să te certî, mental sau la fața locului, cu imaginea lor de ieri, și nu cu cea din neguri de timp, ci cu desenul ei de acum niște ani. Pregătindu-se să pășească pragul lui '85, anul în care vom celebra jubileul celor două decenii de la gloriosul congres constructor de nouă țară, drăgășenii, ca toți oamenii pămîntului românesc, își întorc ochii, ca un omagiu, la acel pisc de largă iradiere istorică al anului '65, focarul de idee și faptă al tuturor împlinirilor de azi.

În Drăgășanii acestor ani, ca pretutindeni, s-a ivit, exploziv, industria, o industrie de talie mare și în continuă expansiune, dînd în 1984 o producție de peste 2 miliarde de lei (mai mult decît întreaga Vilcea a anului 1968!). În 1990,

Fotografie de VICTOR RĂDULESCU

Scafandrii la zero grade

**Spectacolul nu se vede;
e în apă**

Mihai Paraschiv, omul cu mustață de Taras Bulba, face parte din prima promoție de scafandri ai întreprinderii de construcții hidrotehnice din Constanța. A învățat meseria de la maestrul Sirbu, unul dintre cei mai buni scafandri ai Brăilei, care, după război, a scos la suprafață toate navele eşuate pe Dunăre. Paraschiv avea pe atunci 27 de ani și era operator la cinematograful „Popular“ din comuna Ovidiu. Se rupea filmul, își băgau băieții degetele în gură și se puneau pe fluierat. Cînd ești în apă, poate să te fluieră oricine, zice, n-ai nimic. Da' nu-i bine să te fluieră. O greșeală de-a noastră în adîncime are urmări la suprafață. Meseria asta e spectaculoasă, dar spectaculosul nu se vede, e în apă. Cred că și treaba asta m-a atras. Eram sănătos, că vizita medicală era la sine. Aici e o chestie: noi, scafandrii, om fi n-om fi mai altfel, mai curajoși sau mai puternici, dar timpanele le avem mai groase din cauza presiunii. Dacă ești pu-

gicea nu mai are nici o palmă de pămînt nerăscolit. Camicane de mare tonaj stîrnesc praful micului podis, utilaje de tot felul îi schimbă geografia, iar pămîntul smuls din albia canalului este reasezat să rodească altfel. Rezervația de dune, cu insulițele de vegetație rebegită de frig, este din ce în ce mai înghesuită de șantier, mai fără noimă, potrivit aici ca nuca în perete. În portul de lucru, șalandele, drăgile, vase mai mari sau mai mici, „de buzunar“ se leagăna tenes.

La „poalele“ unor stabilozii bine propiți în mal — stația de scafandri 6715. Ger uscat. Într-o barcă lipită de stație, cîțiva inși stau aplecați și privesc în apă. Cineva îmi arată un soi de bilă care se mărește pe măsură ce iese la suprafață. El e Paraschiv. Apare casca imensă, turtită pe alocuri, ca lovită de ciocan. Cei de pe stație se reped cu două chei zdravene și prind să desfacă șuruburile, după care îi scot cu atenție casca. Apar imediat un fes de lînă și o mustață temeinic prinsă de o față rotundă și sănătoasă. Omul se prinde de scară și ajunge pe puncte. Așa ar putea să arate și Yeti. Calcă greu, nesigur. Costumul, imens, e în stare să înghită un hocheist cu crosă cu tot. Omul simte costumul altfel pe uscat, îl simte bine, la greutatea lui adevărată. Întră în vestiar. Își scoate fesul, trage fermoarul costumului și iese din el. Stau rezemat de tocul ușii minunîndu-mă. Hainele cad ca foile de ceapă: puloverul, două treninguri, un pantalon de lînă, ciorapi din lînă lungi, două perechi de ciorapi scurți și groși, două flanele de piele. Omul este leoară de transpirație. Cu bocancii, mi se spune, totul ajunge cam la o sută de kilograme. Cu chintalul pe tine, meseria asta e un chin. Mergem într-o încăperea alăturată, o cabină cu două paturi suprapuse, o masă, un dulap și cîteva scaune. Mă roagă să-l aștept să facă un duș, apoi vom sta de vorbă, vor veni și ceilalți doi băieți din schimb, poate prind și schimbul următor.

strălucit confirmată de realitățile de azi la vrednicia sa cea deplină

conform planurilor desprinse din Directivă Congresului al XIII-lea, cifra producției industriale a orașului va fi de 2,8 miliarde. De la vreo 1500 de oameni ai muncii trăitori aici acum două decenii s-a ajuns astăzi la 15.000 (din totalul de 25.000 de locuitori), din care peste 10.000 dedați exclusiv treburilor producției. Alți vreo 10.000 sunt muncitori navetiști, atrași aici din comunele limitrofe. O uriașă, cel puțin în raport cu proporțiile urbei, masă de oameni a fost, în răstimp de ani, smulșă din vechia-i condiție strimță, școlară, calificată, trecută prin filtrul unor exigențe de muncă și de creație pretențioase și ferme și recristalizată nu cu puține degajări de energie, în formula unui destin inedit, de nevisat până ieri. E, lângă noua arhitectură și noua priveliște a orașului, cea de-a doua, sau poate prima mare operă a acestor ani, cu adinci consecințe în ceea ce numim calitatea vieții.

Uvertura industrială a Drăgășanilor s-a făcut sub un înalt patronaj, cel al secretarului general al partidului, care, în iunie 1966, la un an de la alegerea sa la cirna destinului național, vizita orașul podgorenilor de pe Olt și rostea la mingul din centrul orașului aceste cuvinte, primite de multime cu urale: „Se vor construi noi unități industriale, printre care o întreprindere cu peste 2.000 de muncitori în orașul Drăgășani. Astfel, alături de agricultură, îndeosebi de viticultură, pe care trebuie s-o dezvoltăm în continuare, orașul dumneavoastră va cunoaște și începutul dezvoltării industriale”. După numai câteva luni a început construcția întreprinderii de talpă și încălțăminte de cauciuc, care, în iunie 1969, a livrat

primele mărfuri. I-au urmat, în timp, alte unități industriale de nivel republican, între care întreprinderile de mase plastice, de jeși auto, de mecanică fină, hidrocentrala de pe Olt, șchele de producție petrolieră. Într-un oraș care, economic, rămăsese un sat, reglindu-și viața după calendaristica agriculturii și viticulturii, supusă regiei capricioase a anotimpurilor, acești fermeți ai noului au adus nu numai dinamism și prosperitate, ci și, acca stabilitate a muncii, acca ordine teafăr, singura aptă să-i confere unei așezări cetățenești certitudinea devenirii.

I.T.I.C.-ul a dat până astăzi peste 30.000 de tone de talpă și șchele fabricate de cauciuc și peste 100 de milioane de perechi de încălțăminte. Producția unei singure zile, ne spune directorul Sabin Diculescu, îi poate încălța pe toți locuitorii orașului, ba mai dindu-le și niște botfiori de rezervă. Se produc masiv și pentru export, pantofii de sport cu marca orașului de pe Olt fac înconjurul lumii (înconjurul lumii în papuci de cauciuc!) și lumea îi prețuiește, ei cucerind medalii la două Olimpiade, cea de la München și cea de la Moscova. O varietate și modernă gamă de produse oferă și întreprinderea de mase plastice, și cea de mecanică fină, iar la „jeși auto”, al cărei profil e dictat de comenzi speciale venite din S.U.A., exportul acestui an l-a întrecut de trei ori pe cel al lui 1963. Maria Rotaru, secretar adjunct cu probleme economice al Comitetului de partid de la „Jeși”, împovărată cu răspunderea expresă a urmăririi exportului, e de părere că un asemenea salt, oricât de ultramodernă e tehnica fabricii, nu s-ar fi făcut dacă oamenii „nu l-ar fi vrut”, dacă n-ar fi avut

conștiința însemnătății lui și dibăcia de a-l produce. El este isprava unor specialiști pentru care noul nu-i o lozincă festivă, o frumoasă și parfumată batistă din buzunarul de sus al hainei de gală a sărbătorilor, ci însăși rațiunea muncii și victii lor. Mulți dintre ei, dintre specialiștii „jenților” și ai celorlalte industrii ale orașului, sint drăgășeneni, alții sint veniți de aiurea, ca să aducă aici o experiență care locului îi lipsea.

În 1966, cînd a început edificarea I.T.I.C.-ului, actualul director, inginerul Sabin Diculescu, gorjean de fel, lucra la București, într-un birou capitanat cu liniște, și locuia, cu familia, în plin centrul metropolei, pe strada Șelari. În București trăia și maestrul Dumitru Bogdan, cel care astăzi organizează producția de articole tehnice a Secției a II-a a I.T.I.C.-ului. Ei și alții ca ei, mutindu-se aici, într-o existență nu numai nouă dar și involburată cu surprize și greutăți care dincolo lipsiseră, au făcut-o nu văzînd în Drăgășanii fierberilor de ctitorie nouă o rampă de relansare în Capitală, în posturi mai înalte ca înainte, ci cu decizia franc afirmată de a pune umărul la greu, de a-l infrînge, de a dărui din experiența și știința lor celor ai locului. Sub veghea lor s-au format mil de tineri, muncitori și specialiști; numai I.T.I.C.-ul a calificat peste 1.300 de oameni, mai trimițînd și vreo 800 de băieți și fete la diferite școli profesionale. Mulți dintre localnici au fost și ei promovați, cu vremea, în importante răspunderi, prin însuși procesul accelerat al dezvoltării industriei și al foamei ei mereu întințite de cadre.

Întorși de la I.T.I.C., în centrul urbei, trecem din nou prin orașul alb, cu blocuri care repetă, în relief lor, amintirea casei drăgășenene cu pridvor înalt, balcon și stlpi sculptați, supradimensionată de noile edificii, pierzîndu-și ceva din eleganța primă, dar sporîndu-și confortul. Pe locul „Grandiflorei” e acum un astfel de bloc. Din balconul lui, cîțiva copii privesc cum ninge. Ninge alb peste orașul alb, peste orașul care nu mai evocă aproape nimic din ce-a fost cîndva. Ninge bogat peste amintiri, ninge cu semne bune pentru noul an, al douăzecilea de impetuoașă istorie.

ILIE PURCARU ■

în răcit, nu poți intra în apă. Noi sintem scafandri grei, constructori de cheuri. Blocurile de piatră sint date în proiect pînă la 50 de kilograme, dar ele sint și mai grele. E drept că în apă greutatea lor este la jumătate, dar la blocurile mai mari tot e greu. Cînd nu știam, la începutul meseriei, numărăm pînă la trei și refulum, adică apă-sam cu capul pe supapă, ca să mă mențin pe fundul apei. Trebuie să-ți reglezi bine aerul din costum, altfel, dacă dai drumul la blocul de piatră, te trezești la suprafață.

Mihai Paraschiv e un ins înalt și puternic, își iubește meseria nu pentru că n-ar ști să facă alta, ar fi tirziu să înceapă una nouă, se apropie de cincizeci de ani și va ieși la pensie, ci fiindcă, zice, adîncul i se potrivește ca o mînușă: poate lucra în tîhnă porturi. Porturile nu le faci oricînd, nici peste noapte, iar unul precum cel de la Agigea e un noroc de-o viață. Este o fire echilibrată, e greu să fii scafandru dacă-ți sare țandăra din orice, de altfel, treabă cunoscută, pe scafandru nu trebuie să-l energizezi niciodată. Un om cu necazuri nu intră la apă în ruptul capului, scrie și în protecția muncii așa ceva. Singurul lucru care-l scoate pe scafandru din sărite sub apă, e transpirația, broboanele care i se preling pe față. Duci mina instincțiv să te ștergi, lovești casca și sudoarea îți intră în ochi. Picioarele nu transpiră. Dacă zece minute nu lucrezi, îți îngheață picioarele. Strigi în telefon, mestere dă-mi de lucru că nu-mi mai sint picioarele.

(Scrisesem în urmă cu trei ani că aerul pe care-l folosesc scafandrii nu este de cea mai bună calitate. Stătusem de vorbă cu ei, ajuns acolo în urma unei scrisori pe care o semnaseră mai mulți, și pricepusem că oamenilor nu le trece citișu de puțin prin cap să-și lase meseria pentru că aerul nu e bun și că ei sint socotiți scafandri doar atîta timp cît lucrează sub apă, venitul fiind în consecință.

Aflu acum, în cămăruța asta cu două paturi suprapuse, că imediat după apariția articolului nostru a ajuns aici o comisie de specialiști, care au studiat temeinic lucrurile și iată că situația oamenilor s-a îndreptat).

Cala de lansare-ridicare nave a Portului Constanța-Sud este un adevărat certificat de calitate al profesionalismului scafandrilor constructori. Grinzile pe care s-a montat calea de rulare, de la 0 la 10 metri adîncime, au fost montate la milimetru. S-a lucrat și trei ore sub apă cu zece minute pauză la fiecare oră, ceea ce pentru un scafandru poate însemna zi-lumină. De fapt zi-lumină s-a construit pentru că echipele nu-și permiteau nici un moment pierdut. S-a lucrat pe întuneric, pe pipăite, puneam mereu sonda ca să ne urmărească cei de la suprafață și cala am dat-o mai devreme cu mai bine de două luni”. Iosif Antochi, un băiat de 31 de ani, bine clădit, suplu, moldovean de prin părțile Neamțului, care-mi spunea cele de mai sus, adăugă că nu e ușor să construiești fără să vezi nimic, dar în mare tot e mai bine decît în ape turburi, de riuri, de pildă, pentru că acolo, dacă ai atîns albia cu piciorul o oră se imprăstie milul în jurul tău. A lucrat și în Maroc, unde ai noștri au construit două porturi la Raschebdana, a lucrat și la Agigea și este convins că diploma tot aici și-a luat-o.

Totul e o chestiune de caracter

Ion Radu este șeful grupului de scafandri de pe stația 6715. Numără 37 de ani și 16 de cînd s-a scufundat prima oară. Întimplarea l-a îmbrăcat în costumul de scafandru, dar nu-i pare rău. Mai mult chiar, dacă ar avea 21 de ani, ar alege tot adîncul mării. Totul e

o chestiune de caracter, zice. Dacă ești puternic și îmbraci costumul nu-ți mai rămîne decît să ai caracter, ceea ce nu-i prea greu, dacă îl ai și în costum de seară. Un scafandru nu are voie să mintă. La suprafață nu se văd lucrările de sub apă. Din 365 de zile nu știi dacă apa e limpede timp de 15 zile. Cînd e mai greu? Iarna. Ajungem la minus două grade, s-a ajuns și pînă la minus cinci, dar nu e o regulă. Datorită condensului se formează dopuri de gheață pe tub și nu mai primești aer. Se poate trage chiulul acolo, sub apă? Se poate. Una e să faci 30 de metri lineari de lucrare și alta e să faci doar 5 sau 10 metri. De ce să transpiri acolo? Dar am scăpat de chiulangii. Secția noastră are 23 de scafandri grei și fiecare poate garanta pentru celălalt. Putem să ne mai supărăm între noi, la suprafață, dar în adînc muncim la fel. Este o meserie grea, îți cere eforturi deosebite, ridicăm haltere în fiecare zi, uitaji, Botezatu a ajuns la 120 de kilograme, este una dintre condițiile obligatorii ca să rezistăm, dar, repet, important e caracterul: să nu minți.

Portul Constanța Sud crește văzînd cu ochii. Cala construită de scafandri într-un timp record va fi folosită și pentru lansarea la apă a unor chesoane, 10 la număr, pe care se va sprijini un pod de 390 de metri lungime în mare deschisă. Este gata digul de larg care are 3.300 de metri și construcția Antreprezei de construcții porturi Constanța se pregătește pentru lucrarea cea mai grea, digul de nord-sud, de 4.100 metri, fundat la 20-22 de metri. Scafandrii vor realiza temelia cheurilor. Ei sint pionierii, „virfurile de lance”, cum îi numea directorul general al antreprezei, Nicolae Sotir, pe truda și cinstea lor acolo, în adîncuri, se sprijină cel mai mare port al României: Constanța Sud-Agigea.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Semne bune anul are

Nu căutați cartea, n-a apărut încă!

Sub acest titlu (Flacăra nr. 3) am readus în atenția publicului larg și celor însărcinați cu editarea operelor științifice lucrarea în manuscris datorată rădăuțeanului Viorel Olivian Pașcanu. Într-o primă relatare, am arătat că autorul a ajuns la redactarea „Micului îndreptar de medicină naturistă”, căutînd pur și simplu leacuri împotriva numeroaselor maladii ce-i traversaseră pînă atunci existența.

Articolul nostru s-a bucurat de o primire entuziastă. Sute de cetațeni s-au adresat autorului, care, copieșit de cereri dar plin de omenescă înțelegere, a fost nevoit să-și multiplice opera și să o expedieze gratuit solicitanților.

Din păcate nu la fel de receptiv s-au dovedit editurile și forurile medicale. S-a reproșat în schimb autorului că lucrarea nu prezintă elemente de noutate (observație cu care, de altfel, Olivian Pașcanu este de acord) și că despre plante medicinale, presopunctură, exerciții de respirație etc. au mai apărut lucrări. Sancta simplicitas! Oare printre zecile de broșuri și broșurele, care etalează observații și sfaturi arhicunoscute (pericolele fumatului, alcoolului, sedentarismului, valoarea exercițiilor fizice etc.) nu-și poate afla locul și un compendiu eclectic de medicină naturistă?

LIVIU TIMBUS ■

Uzine de carne și lapte în munții Aradului

La Chisindia Aradului bate din nou iarna. Peste locuri și peste cei de aici a mai „căzut” un an. Un an bun, spun ei, un an care i-a mulțumit pe toți. Tinărul inginer Nicolae Mihalache, care în prezent este directorul general al Direcției Agricole, susține, și pe bună dreptate, că acele locuri (unde parcă se termină lumea ca să înceapă o alta) reprezintă unele din cele mai spectaculoase daruri ale planetei. Și, pe undeva, are foarte mare dreptate. Chisindia este un dar al naturii. N-am fost niciodată pînă acolo vara. Doar, de citeva ori, în miez de iarnă. Și iarna este divină. În ciuda faptului că este frig, totul pare un zîmbet al cerului. Doctorul Florin Birnețiu, care m-a ajutat să descopăr aceste locuri, lucrează (acesta e marele lui secret) la o carte. La o carte care să povestească despre toți acești oameni care nu lasă munții să cadă spre vale. Și acești oameni care numără vreo 2.300 de suflete și care sint așezați în satele Văsoaia și Păușeni cit și în cătunelul Ciolt, Hurez și Valea Cioltului păzesc și muncesc cam 10 kilometri de pămînt. Pămînt din Munții Zarandului care, datorită lor, produce mult. Chisindia reprezintă, după spusele celor care o cunosc bine, o mare uzină de carne și lapte la care se mai adaugă și fructele, cartofii, fasolea și chiar cereale. Ei nu cer de la cei de „jos”, cum le place să le spună cei de la cîmpie, mai nimic. În schimb nu-i uită pe cei plecați de acasă și le trimite tot ceea ce le trebuie. Spus cu alte cuvinte, conform datelor de la direcția agricolă, gospodăriile populației din zona necooperativizată a județului Arad se echivalează la 26.862 de hectare teren agricol din care 14.000 hectare teren arabil. Privind altfel lucrurile se apreciază că din întregul efectiv de animale al județului 30 la sută bovine, 36 la sută porcine și peste 40 la sută ovine pornesc din aceste zone ale Zarandului.

SORIN POȘIOLACHE ■

Ce se întîmplă cu tufurile vulcanice

— Stimabile tovarășe inginer Arlimon Bărbat, cînd am publicat mai demult documentatul dumneavoastră punct de vedere în calitate de cercetător și responsabil de program în cadrul Institutului de cercetări și proiectări miniere pentru substanțe nemetalifere din Cluj-Napoca, punct de vedere ce răspundea unei suite de articole prin

Semne bune anul are

care revista noastră ridicase și susținuse problema tufurilor în beneficiul economiei țării. Care este starea lor la zi?

— Ceva s-a pus în mișcare. Intre 12—14 septembrie, Academia de Științe Agricole, prin personalitatea profesorului Mureșan, a convocat o întâlnire a mai multor specialiști din domeniul agriculturii și zootehniei în vederea dezbaterii mai concrete a mult disputatei probleme a aplicării. Au fost invitați și prof. dr. Hațieganu de la Facultatea de zootehnie și prof. dr. Calancea de la catedra de agrochimie din cadrul Institutului agronomic din Cluj-Napoca, universitarii care au condus impoziantele experimente de valorificare a tufurilor pentru numeroase sectoare ale agriculturii — așa cum ați scris la vreme —, precum și directorul de la Institutul de biologie și nutriție animală de la Balotești, directorul de la Institutul de cercetări în domeniul pedologiei și agrochimiei de la București și mulți alții. S-a ajuns la concluzia că pentru zootehnie este necesar să se treacă la experimentarea industrială în mai multe unități ale Ministerului Agriculturii, în vederea definitivării tehnologiei. În octombrie, împreună cu prof. Hațieganu, ne-am deplasat la Institutul de la Balotești și am rediscutat problema împreună cu tovarășul director Moldovan, cu șefii de secție și de laboratoare, întocmind un program al acestei experimentări industriale pentru bovine, porcine, taurine și pui pentru carne. Acesta ar fi urmat să înceapă în primul trimestru al anului 1985. Noi am pregătit lotul de tuf necesar, totul e supus spre aprobare conducerii MAIA; au fost propuse și unitățile, dar, deocamdată n-au ieșit avizele. Cel puțin nouă nu ni s-a comunicat nimic.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Motorul Roșiu, din nou o renunțare prea timpurie?

Motorul rotativ, conceput și executat de inginerul Iosif Roșiu din Timișoara, a făcut obiectul unei suite de articole publicate în revista noastră începând cu 1978. În cursul anului 1984, am adus în atenția specialiștilor o nouă creație a inginerului Roșiu, în fapt o premieră mondială: proiectarea și realizarea primului motor diesel rotativ. Piesa există, funcționează și chiar dacă adoptarea ei implică diverse corective și ajustări, acest lucru nu umbrește valoarea conceptuală a invenției.

În cuprinsul articolului nostru am putut semnala cu bucurie și faptul că, de data aceasta, experții în materie s-au dovedit mult mai interesați de invenția inginerului Roșiu, preconizând chiar re-proiectarea și fabricarea motorului la Uzinele „23 August” din București.

Inexplicabil, inițiativa a fost însă abandonată din motive nu tocmai clare. Poate că motorul diesel rotativ respectiv nu poate fi considerat o piesă perfectă, dar de acest lucru este conștient în primul rând inventatorul lui. Pentru că în toată lumea, la ora actuală, un motor cu ardere internă nu poate fi opera unui singur autor. Unică poate fi doar ideea, soluția novatoare, dar care în orice invenție reprezintă elementul de maximă importanță, osatura virtuală a întregii creații. Tot mai de aceea, s-a și cerut ca motorul lui Roșiu să fie re-proiectat piesă cu piesă și apoi testat în laboratoare de profil. Inventatorul trebuie să se bucurde de tot sprijinul!

Priviți-i și dumneavoastră, copiii noștri sînt îmbrăcați mai frumos

Ancheta publicată în revista noastră care angaja opiniile unor elevi de la Liceul de arte plastice „Nicolae Tonitza” și afirma punctele lor de vedere asupra modei tinerei „generații în blugi”. Un nonconformism elevat, bine temperat, filtrat de bun-gust și de o rigoare a comportamentului urban demnă de stimă, susținea că modă înseamnă a te îmbrăca pe măsura vârstei, pe măsura culturii și aspirațiilor, pe măsura viziunii personale despre frumos, în așa fel încât să nu lezezi estetica cotidiană, să nu comiți un atentat la bunul-simț. Pleoaria tinerilor e pentru o îmbrăcăminte lejeră, ieftină, colorată, cu accesorii din lină croșetată pentru iarnă, cu jamiere și pulovere care sparg tiparele monotone și ale cenușului, cu fulare desfășurate în vînt, cu infășurări multiple care țin și de cald conferă și o anume somptuoasă vestimentație, cu căciuli de lină lucrate în diferite desene și în diferite culori, fără stridente de circ, rămîine valabile și astăzi. Moda s-a adaptat la gustul impus chiar de tineri, sau tinerii și-au adaptat la linia modei impuse de revistele de specialitate, de filmele de pe marele sau micul ecran, astfel încît în această iarnă descoperim puternic afirmate timidele opțiuni din iarnă trecută, într-o ținută vestimentară eliberată de prejudecăți, degajată, tonică, liberă în invenții de bun-gust și molipsitoare fără a fi mimetică.

A. DOHOTARU ■

Republica Română — adevărata

În aceste zile, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, consiliile F.D.U.S., comitetele O.D.U.S., organizațiile de masă și obștești desfășoară un amplu program de măsuri organizatorice și politico-educative pentru mobilizarea oamenilor muncii, a cetățenilor, într-o atmosferă de puternic entuziasm revoluționar și profundă angajare patriotică spre a întâmpina cu noi succese Congresul al III-lea al Frontului Democra-

ției și Unității Socialiste, Conferința a II-a a O.D.U.S., în vederea înlăturării hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului.

Din vastul tablou al acestei creații mobilizări, decupăm două aspecte din viața organizațiilor de femei din municipiul Reșița și din strădaniile locuitorilor din Medgidia de a-și înfrumuseța orașul în care trăiesc.

Viața femeilor la Reșița

Care este acum viața femeilor în municipiul Reșița? La întreprinderea de confecții din 2500 de lucrători, doar 107 sînt bărbați. Femei din oraș și din împrejurimi, soții de oțelari veniți din toată țara, și-au găsit aici un loc de muncă. Cele tinere primesc imediat garsoniere sau locuri în căminele de nefamiliști. Întreprinderea patronează 4 cămine cu garsoniere și 2 cămine de nefamiliști. Cu ajutorul lor, cererile celor care se angajează în întreprindere se rezolvă operativ. Ingera Doina Butnaru a absolvit facultatea la Iași și în 1980 primul lucru pe care l-a făcut la întreprindere a fost să-și ridice cheile apartamentului. Și cu alți specialiști s-a împins la fel. Dar familiile muncitorilor au crescut, și acum cerele de locuințe bat spre apartamentele cu două și trei camere. Inginerul-șef al întreprinderii, Vasile Farcaș, spune că la această oră există desigur cereri de locuințe nerezolvate, care nu pot fi soluționate prin repartizarea unei garsoniere sau a unui loc în căminul de nefamiliști. Întreprinderea de confecții din Reșița nu este între cele mai bune din această ramură. Are și necazuri. La vechimea ei, de cîțiva ani, ele sînt inerente. Țin de profilare, de aprovizionarea cu materiale, de numărul mare de concedii de naștere, și, de ce nu, evaluarea mai puțin judicioasă a capacității de producție a întreprinderii. Ca atare planul nu poate fi realizat, în ciuda eforturilor depuse de secții și de conducerea întreprinderii. Așa se face că o parte din lucrători nu iau decît 50—70 la sută din retribuție. Și cu toate acestea femeile

muncesc și se străduiesc să fie la înălțime, să dea acestei întreprinderi noi o mică faimă. Pentru femeile care au doi copii, conducerea întreprinderii a aprobat fonduri pentru cămin, în așa fel ca familia să nu achite mai mult de 50 la sută din suma cuvenită. De asemenea, conducerea întreprinderii a încercat să soluționeze favorabil toate cererile legate de program. Unele femei cu copii nu au pe nimeni acasă și au cerut să lucreze numai în schimbul doi, sau numai în schimbul unu, sau cu program redus. Nu e simplu să rezolvi toate problemele care țin de viața lucrătorilor într-o întreprindere dominată de femei. Și cu toate acestea muncitoarele mai vechi de la întreprinderea de confecții sînt mulțumite de viața pe care o duc, de munca lor, de posibilitățile de a-și crește copiii. Elisabeta Kapros este ajutoare de maistru. Și-a cumpărat un apartament cu 3 camere, cîștigă în fiecare lună peste 2000 lei și încearcă să-și facă viața mai plăcută. La întreprindere încearcă să le ajute pe fetele cele noi, venite de pe aiurea, neobișnuite cu munca, fără experiență. „Liceele de speocupe experiență”, „Liceele de specialitate”, spune inginerul șef al întreprinderii, ne trimit absolvențe care abia au o brumă de cunoștințe practice. Cînd le angajăm nu știu mare lucru, nu se descurcă, abia reușesc să realizeze jumătate din ce fac colegile lor mai în vîrstă. Noi le aplicăm o normă progresivă, dar asta la început, nu le putem ține la nesfîrșit să lucreze numai jumătate sau trei sferturi din cît produce o muncitoare obișnuită”. Pentru a le ajuta pe

gospodine în viața de familie și în materie de aprovizionare, conducerea întreprinderii a colaborat cu I.L.F. și a adus la locurile de muncă ale femeilor importante cantități de legume necesare gospodăriilor pe timp de iarnă. Întreprinderea de confecții din Reșița patronează grădinița cu orar prelungit nr. 8, aflată la cîteva sute de metri. Am descins în acest cămin, o construcție nouă, cu un etaj, în care se joacă, mîncîcă, dorm și cresc copiii femeilor de la amintita întreprindere. Era ora mesei și puii de om mincau pe rupe sarmale făcute cu salam și mere și lăsu în urma lor singura dezordine care nu poate supăra pe nimeni. Era curat, erau jucării, era liniște, era curățenie. Directoarea grădiniței, Valeria Miloș, spunea că singura problemă care mai apare uneori este cea legată de aprovizionarea cantinei. La această grădiniță, cuplată cu un cămin, sînt înscriși 350 de copii care sînt vegheați cu multă atenție. Am discutat cu părinții care veneau să-l ridice. Erau mulțumiți de felul cum sînt îngrijii copiii, de cum sînt hrăniți și educați. Nu aveau obiecții. Să le facem noi. Grădinița are o curte imensă în care nu există decît niște gropi cu nisip. Nici un joc (bine că nu erau banalele bărcuțe și balansoare pe care mulți se accidentează), ne referim la jocuri inteligente și plăcute, care să le stimuleze copiii deprinderi și reflexe, imaginație și creativitate, nu era nici măcar un pom ca vara umbra lui să mai ferească loviturile de nua ale soarelui fierbinte. Păcat de atîta spațiu bun numai pentru alergat. Normal ar fi ca întreprinderea de confecții să întreprindă ceva în folosul copiilor muncitoarelor sale.

BOGDAN NISIPOIU ■

Medgidia — un oraș fără probleme

Din cîte un orașel n-au mai rămas decît numele și cimitirul. Aproape totul a fost refăcut, sistematizat. Noile cartiere de locuințe au mutat centrele de greutate ale orașelor, marile întreprinderi au polarizat în jurul lor noi orașe, s-au construit stadioane, case de cultură, școli, spitale. Nu pe locul celor vechi, pentru că de cele mai multe ori nici nu existau. Dacă existau, se numeau așa mai mult dintr-un orgoliu local. Sînt însă orașe care s-au dezvoltat, care și-au schimbat înfățișarea dar care și-au păstrat un farmec al lor, o personalitate distinctă. Printre ele se află și Medgidia.

De data aceasta, poposind în oraș, n-am mai avut plăcerea să batem drumul de la gară pînă-n centru pe 30s, printre casele pitoarești, lăsîndu-ne mingiați de soarele cald și luminos al Dobrogei, ci îndemnați de ger, am preferat să folosim autobuzul. Am înțeles mai apoi că am fi fost obligați oricum s-o facem. Canalul Dunăre — Marea Neagră taie orașul în două și drumul pînă-n centru, ocolind peste podul nou construit, e lung de aproape 8 kilometri.

Nicolae Onet, vicepreședintele Consiliului popular orașenesc, ne spune că legătura dintre cele două părți ale orașului este încă în lucru și că locuințele noi se construiesc în mai multe zone ale orașului, ceea ce obligă la transporturi de materiale și pămînt. Din această cauză, orașul nu este atît de curat pe cît ar trebui, pe cît ar dori cei ce-l locuiesc. Sinceri sînt fîm, orașul este curat și bine gospodărit, se văd rezultatele dorinței cetățenilor de a trăi nu numai într-un oraș funcțional, ci și într-unul cît mai frumos. De altfel, aveam să aflăm că în anul acesta în oraș au avut loc acțiuni deosebite privind gospodărirea și înfrumusețarea. Într-un singur an s-au plantat 30000 de arbori și arbuști din pepiniera proprie, ce-

tățenii, în acțiunile lor de fiecare sîmbătă, au taluzat 60000 metri pătrați de maluri, au reparat peste 100000 metri pătrați de străzi și trotuare și au amenajat 6 hectare de spații verzi. Să ne aducem aminte că pînă nu de mult, orașul era acoperit de o piclă de praf de ciment, care se așternea peste case și oameni, peste rufe puse la uscat, peste flori. Problema poluării a fost integral rezolvată. Noua linie de ciment de 3000 tone pe zi și cuptoarele cu procedeu uscat au fost prevăzute cu electrofiltre și aerul Medgidiei a devenit ca de stațiune.

Un oraș se face frumos în primul rînd prin munca și grija cetățenilor care-l locuiesc și care-l gospodăresc. Acțiunile întreprinse de consiliul popular, de deputați și comitetele de cetățeni nu sînt sporadice, ci permanente. Noua calitate a vieții implică pe lîngă cele utile și funcționale și frumosul, civilizația. Viața de provincie, nu numai în Medgidia, a căpătat alte atribute. Nu numai că oamenii din Medgidia nu trăiesc cu gîndul la București sau la orașele mai mari, însă mulți dintre ei nu concep să trăiască în altă parte. Pe cine să invidieze cînd viața orașului e plină și frumoasă, oferă perspective pentru oameni de toate vîrștele, cu preocupări diverse. Oamenii nu vor să plece din Medgidia, ba dimpotrivă orașul îi atrage pe mulți. Pe lîngă cei 50000 locuitori stabili, 10000, aduși zilnic de trenuri și autobuze, vin aici la lucru. Locuri de muncă sînt pentru toată lumea și în fiecare an se creează altele noi. În oraș sînt 7000 de apartamente noi și anual ritmul lor de creștere este de 200.

În oraș funcționează 8 grădinițe, 4 școli generale, 3 licee industriale cu profil metalurgic, construcții de mașini, construcții și materiale de construcții și, mai de curînd, unul cu profil de exploatare și navigație și electromecanică. Apariția acestuia din urmă a fost necesară deoarece Medgidia va deveni în anul viitor port la Dunăre. Se află în construcție la această dată gara fluvială, danele și cheiurile noului port.

Un cinematograful, o bibliotecă cu peste 60000 de volume, 3 cluburi de întreprindere și 3 case de cultură — orașenească, a armatei și a sindicatelor — umplu în mod util și plăcut timpul liber al cetățenilor. La Casa de cultură a sindicatelor teatrul muncitoresc are stagiune permanentă. Într-un oraș mic ca Medgidia funcționează două muzee: de artă și de arheologie.

În Medgidia numai cine nu vrea nu face sport. Noul complex sportiv are un stadion de 30000 de locuri și o sală de sport de o mie de locuri pe care le-ar invidia orice oraș, un bazin de înot olimpic, patinoar artificial, sală cultural-sportivă, 4 piste de popice și 4 de bowling, un complex de cazare a sportivilor cu 105 locuri.

Cînd scrii despre un oraș, te simți aproape obligat să amintești că acesta are 78 kilometri de străzi asfaltate, 92 de kilometri de rețele apă și 41 de rețele de canalizare, că orașul are 52 de hectare de spații verzi, o seră de flori de 6000 metri pătrați și o pepinieră horticolă în care pe 9 hectare se cultivă arbuștii, teii, castanii și gardurile vii care vor împodobi în viitor orașul și nu e nevoie de multă imaginație să-ți imaginezi cum va arăta acesta peste cîțiva ani cînd aceștia vor fi plantați pe marginea străzilor și vor umbri plimbarea oamenilor.

La toate nivelurile, cetățenii își aduc contribuția și își fac datoria, de servicii sau cetățenească, pentru ca Medgidia să fie un oraș din cele mai frumoase, în care să doarești să te întorci cu plăcere, în care se trăiește bine și frumos. O concluzie, credem că se impune. Democrația noastră socialistă permite manifestarea largă a inițiativei și spiritului gospodăresc. Chiar dacă controlul oamenilor muncii este obligat de cele mai multe ori să consemneze în procese-verbale numai lucruri de bine, acesta este un prilej de bucurie și relaxare pentru toată lumea.

OPREA GEORGESCU ■

putere a poporului

Reportaj în „FAG“ DIEZ MAJOR

Intr-una din aceste dimineți limpezii de decembrie am părăsit șoseaua care leagă Suceava de Gura Humorului și ne-am abătut pe un drum forestier în miezul unei păduri bătrâne de brazi, molizi, fagi, și paltini. Pădurea avea încă atmosfera zilelor de toamnă cu frunzele căzute la picioarele arborilor, într-un covor de bronz care suna parcă a clopot în memorie. Valea se numește a Solcâi și e loc bun de vinat porci mistreți. Uneori, duminica, pe aici răsună împușcături în rafale și turmele de porci se repod violent pe povirnișuri scurmînd covorul de frunze rămas, an de an, să foșnească sub picioarele vinătorilor. Acum e liniște în pădure și aer curat de respirat în deplină libertate, aer bun de o plimbare printre trunchiurile care se grăbesc să atingă suta de ani. La un moment dat, într-un luminis larg, dăm peste câteva retorte imense în care se arde lemn de mangal și care risipesc împrejur un fum frumos mirositor a rășină, a tămii. Cărbune care se exportă, în saci de hirtie de calitate inferioară, în vestul Europei, bun pentru mașinile de călcat clasice și pentru foc în căminele de gală ale modei retro. Intrăm mai adinc în pădure, printre trunchiuri de brazi și de molizi care se descojesc sub vigoarea topoarelor, printre mormane uriașe de cetină sortată cu grijă și strinsă gospodărește pentru a fi expediată spre fabricile de distilare a esențelor de brad. Un parfum fantastic, aproape narcotic, invadează plămîni. O oază de aer curat într-o lume poluată și dezechilibrată din punct de vedere ecologic! Oaza din parchetul 76-A din raza ocolului silvic Solca, în perimetrul de exploatare condus de maestrul Andronic Codreanu, om care și prin nume se trage din stirpea pădurarilor dintotdeauna. Asistăm la tăierea unui arbore, din întâmplare fag, la nivelul celei de a doua defrișări din această pădure, curățire necesară pentru punerea în valoare a „semințetului“ natural și a „arboretului“ abia înșnit la viață. Un fag înalt, teapăn, în coajă umedă și de un verde pal, un fag însemnat de mult pentru sacrificare de către silvicultori și căruia îi vine rindul în această di-

minează de decembrie, de sfârșit de an, să se prăbușească din înaltul cerului. Sacrificiul arborelui e dus la bun sfârșit de cei trei frați Strugaru din brigada maestrului Codreanu. Cel care implințe fieraștrăul mecanic în trunchi e Gheorghe Strugaru. Locul e păzit bine împrejur, să nu se nimerească un om sau un animal sub arborile care va cădea. Și, din cînd în cînd, cei trei frați, cei trei ortaci dau un chiot repetat, devenit tradițional, intrat în reflex, care e semnal de sfârșit de veac al pădurilor. Oamenii sînt indemnatici, au sacrificat sute de mii de arbori de-a lungul vieții lor, cunosc meserie, știu unde va cădea trunchiul scrișnind al fagului, știu înclina fagul spre locul gol din vale, ca să nu izbească alți arbori tineri și ca să cadă nevătămat și în picioare. Ei nu simt plînsul înăbușit al arborelui pe dinăuntru — cum am fi simțit acest plîns într-un film ultrasensibil realizat prin electrografie — zbuciumul, agitația nervoasă, disperată a arborelui rănit de moarte. La urma urmei, de ce acest recviem pentru un fag? Mai întii pentru că la numărătorearea cercurilor am constatat cu surprindere că are 84 de cercuri și că a izbucnit în lumină la începutul secolului, că e contemporan cu secolul. Apoi pentru că ni s-a părut simbolic acest sacrificiu în finalul anului pe care ne pregătim să-l sărbătorim. Prin urmare, un fag pentru anul care a trecut și un brad pentru anul ce vine. Bradul a fost și răsădit. În primăvară, va fi adus printre ceilalți arbori ai pădurii de la Solca. Un alt început de veac. Dar ceea ce merită reținut din această mică incursiune în miezul unei păduri, din această scurtă evadare din civilizația cotidiană, este faptul că la ora de azi nimic din ceea ce e înseamnă arbore, înseamnă pădure, nu mai rămîne neexploatat. Brazii cel puțin sînt înghițiți în întregime de industrie. De pildă, ne spune inginerul șef Nicanor Mireuță de la Unitatea forestieră de exploatare și transport de la Gura Humorului, din brazii care cad în această iarnă în parchetele ocolului silvic din Solca se extrag toate rădăcinile pătrate posibile. Trunchiul arborelui este destinat întreprinde-

rilor care fac mobilă, trunchi principal căruia unii îi spun și azi cartarg, după vechile rezonanțe maritime ale pădurii călăfătuite și trimise în larg. O parte din acești brazi constituie doar busteni pentru gater. Metamorfoza unui cartarg de acesta de brad în industrie e impresionantă: devine lemn de mobilă, deci lemn pentru furnire estetice, lemn de uși, de ferestre, lemn de celuloză (pentru hirtie), lemn pentru lazi, lemn de rezonanță și de claviatură etc. Crăcile brazilor intră în compoziția plăcilor aglomerate și plăcilor fibrolemnoase din care se face de asemenea mobilă. Cetina de care vorbeam devine ulei eteric dar și făină de cetină care se folosește ca biostimulator în agricultură. Coaja e folosită ca pat germinativ în sere pentru că prin descompunere produce căldură. Rumeșul intră de asemenea în compoziția plăcilor aglomerate sau fibrolemnoase precum și în producerea aburului tehnologic și energetic, sau ca stimulent care forțează viile să intre pe rod, ajutînd la creșterea temperaturii solului. Uleiurile eterice extrase din cetină intră în compoziția aromatică a alifilor cosmetice. Iar lemnul cel mai pur, de cea mai bună esență, intră în prelucrarea întreprinderilor care produc instrumente muzicale, ca lemn de rezonanță și de claviatură, pentru vioară, contrabase, chitare, pentru ambarcațiuni nautice, pentru schiuri, pentru jucării etc. Din bradul fulgerat de frații Strugaru (după sacrificarea fagului la care am asistat), un brad în vîrstă de 70 de ani, nu mai rămîne aproape nimic neexploatat în condițiile civilizației moderne. Doar ciotul și rădăcinile sale care sînt lăsate să putrezească în sol pînă cînd se va face una cu pămîntul, proces lent care durează cîteva ani buni.

O oră într-o pădure, o oră tonică, o gură de aer pe care mai tîrziu ne-am grăbit cu totii să o stergem din memorie, fumînd intens cîteva țigări Carpați fără filtru, discutînd despre pădure în birourile forestierilor din Gura Umorului.

ADRIAN DOHOTARU ■

Opinia unui alegător

A nins, în sfîrșit, în prag de An Nou, mantia albă imbracă lumea borangicului amintirilor din copilărie, parcă începem să devenim mai buni, privirile noastre sînt parcă mai senine, zîmbetul e parcă mai aproape de sufletul nostru, nu se poate să nu recunoaștem că măcar în prima zi de ninsore ne simțim mai tineri și mai îngăduitori cu secunda noastră de liniște, pe care, grăbiți, o tot aminăm... A nins, în sfîrșit, în prag de An Nou, anotimpul colindelor e în sfîrșit, adevărat. Florile dalbe strălucesc în toate ferestrele, îngăduiți-mi să vă spun că mai avem încă de învățat

să ne bucurăm de prima ninsore cu suflete de copii și să vă rog să vă faceți timp pentru un om de zăpadă...

A nins, în sfîrșit, în prag de An Nou, troienele amintirilor sînt mai puternice ca oricînd, vă rog să vă faceți timp și pentru ele, rămîneți o clipă în lumea acestor umbre; mai știți oare cînd v-ați bucurat pentru prima dată de o stelută de gheață prinsă în colțul unei ferestre?!

E vremea colindelor și a darurilor, să nu uităm să colindăm și să facem daruri, să nu uităm să visăm cu frunțile ridicate sub Florile dalbe cotropind fericit pămîntul întreg, să nu aminăm să ne urcăm măcar și pentru cîteva clipe în sa-

nia visului și să plutim pe tîlpile ei de argint printre troienele amintirilor din copilărie; nu se poate să nu aflăm în clinchetul zurgălăilor reazămul surisului binefăcător...

A nins, în sfîrșit, în prag de An Nou iar eu aleg, cu bună știință, în acest colț de pagină care mi-a dat de atîtea ori sentimentul demnității opțiunii, îndatorirea de a vă ura să intrați în 1985 senini și mindri și încrezători în ziua de miine mai bună care numai de noi depinde și de sănătatea noastră și de voința noastră și de hărnicia noastră și de puterea noastră de a visa și de a face ca viața să fie la fel de frumoasă ca vișul cel mai înaripat.

DINU SĂRARU ■

Semne bune anul are

Maistrul cu idei nu se mai simte singur...

Din fericire există tot mai mulți oameni care nu se împacă nici în raptul capului cu ceea ce-i vechi și depășit de viață; ei luptă, de cele mai multe ori pînă la capăt, cu neobosire și curaj. Ei bine, un astfel de om este, categoric, și comunistul Du Ilra Hondor, maistrul principal la I.J.G.C.L. Dolj, omul pe care am încercat, cu mai bine de zece luni în urmă, să-l sprijinim să iasă dintr-un păcătos impas cu invențiile și realizările lui.

I-am căutat deunăzi din nou pe maestrul principal și pe directorul I.J.G.C.L. Dolj, Binevoitor, mi-a răspuns ing. Costică Radovici, directorul, și de la el am aflat plăcuta veste că, la puțin timp după apariția articolului, cea mai mare parte a instalațiilor a fost refăcută și pusă în funcțiune. Sub directă îndrumare a maestrului inventator, au fost montate o serie de aparate de măsură și control, iar o comisie specială, alcătuită din oameni cei mai competenți, a primit misiunea să urmărească îndeaproape comportamentul instalațiilor și să efectueze măsurătorile.

Foarte util și cu aplicativitate demnă de generalizare s-a dovedit Dizolvatorul de sare la stațiile de dedurizare a apei. Instalația funcționează și în prezent cu bune rezultate, asigurînd anual o mare economie de energie electrică, circa 75—80 mii kW. Se fac preparative pentru extinderea aplicării dozatorului de sare și la alte centrale, evident în măsura în care acțiunea de termoficare a municipiului (acțiune aflată în plină desfășurare) permite acest lucru.

Dar pentru ceea ce a făcut bun, atît cit a făcut, maestrul Hondor trebuie felicitat și stimulat.

MIHAI STĂNESCU ■

Autovaccinul Băcanu pe un drum bun

Seriam mai demult că autovaccinul doctorului Constantin Băcanu pare intrat pe o pistă favorabilă. Timpul ne-a dat, în linii mari, dreptate, ideea fiind pe punctul de a rodi, experimentul (încă în curs de desfășurare) de la I.S.C.I.P. Giurgiu (director dr. Alexandru Epingea) demonstrînd virtuțile terapeutice deosebite ale autovaccinului. La Giurgiu, acesta s-a administrat la 200 de scroafe (și 3 000 de porci), în vară, cîntărirea efectuată în 13 octombrie evidențînd o creștere în greutate de circa un kilogram la fiecare animal tratat, prin comparație cu lotul martor. Autovaccinul folosit a fost, după expresia inventatorului însuși, îmbunătățit în urma colaborării fructuoase cu medicii veterinari Valeriu Teușdea, directorul Direcției sanitare veterinare din M.A.I.A., Constantin Cocăneanu, Dumitru Antonescu, Viorica Dulipovici și Cristian Dumitrescu, care i-au arătat lui Constantin Băcanu sprijin competent și bunăvoință. Concluziile definitive urmează. Pînă atunci însă se poate aprecia că aplicarea autovaccinului la nivelul întregului I.S.C.I.P. ar duce la economii de ordinul sutelor de mii de lei lunar (cam 9), obținîndu-se totodată o calitate superioară a cărnii, scroafele ieșind din circuitul așa-zis clasic de tratament, neprimind antibiotice, nemaifiind vaccinate (și sînt 6—8 vaccinuri!) etc.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Pe pămînt mai avem, totuși, și birocrați!

În toamna lui 1982 Gheorghe Ursu din Năsăud, str. Republicii, bloc A-6, județul Bistrița-Năsăud, înainta biroului de publicitate al „Buletinului Oficial“ anunțînd că privește la pierderea unui act, alăturînd chitanța în valoare de 100 de lei, reprezentînd plata acestui serviciu.

Semne bune anul are

Intre timp actul cu pricina s-a găsit. Informează în scris biroul de publicitate și solicită, în mod normal, restituirea sumei. Cu adresa 100-C/17.1.1983 este înștiințat că va primi banii și să fie liniștit. Lunile trecură. Altă corespondență.

În nr. 10 al revistei, din 9 martie 1984, reproducem plingerea îndreptățită a omului. În urma apariției depeșei scrise și semnate, iată că ne răspunde și nouă „Buletinul Oficial”, cu adresa nr. 5 R, din 20 martie 1984. Un răspuns ceva mai optimist. Ba chiar încurajator. Sintem anunțați, tot în scris, că pe data de 20 martie 1984 s-au întocmit, în sfârșit, formele de decontare și de restituire a sumei fabuloase de 100 de lei. Sintem încunștințați, de asemenea, că mandatul nr. 1098 are gravată pe el și suma nefastă de 100 de lei. Prețul corespondenței este 79 de lei. V-ați dat limpede seama că nu despre infima sumă de 100 lei este vorba, ci despre procedeu. Vroiam să spun, despre vicile acestui procedeu. Dacă mandatul cu pricina nu s-a rătat cumva pe drum — am devenit ceva mai circumspecți în vremea din urmă! —, din toamna lui '82 și până în iarna lui '84 s-au succedat 10 anotimpuri! Cit de darnică în anotimpuri este natura cu birocrății.

DORIN SALĂJAN

Experimentări sau procese verbale?

Ce mai face doctorul Iulică Voinea din Arad? Este o întrebare pe care ne-o adresează zilnic o mulțime de cititori. Mulți dintre ei ne scriu că l-am uitat pe Iulică Voinea. Adevărul este altul. Recent, asta s-a întâmplat cu peste o lună de zile în urmă, la direcția veterinară din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a avut loc o furtunoasă ședință unde au fost invitați mai mulți specialiști care s-au ocupat de tratamentul în cauză. S-a discutat, s-a făcut proces verbal și s-a propus reluarea experimentului. Și, fără să mai lungim vorba, a mai trecut încă o lună și jumătate. Să mai așteptăm?

SORIN POSTOLACHE

La fermele din C.A.P. Ovidiu, izvorul laptelui țigănește cu putere

„Cum au descoperit cooperatorii de la C.A.P. Ovidiu izvorul laptelui” se intitula articolul apărut în primăvara acestui an care elogia rezultatele de excepție obținute la ferma cooperativă aflate în comuna Ovidiu, la numai doi pași de Constanța, rezultate datorate atit hărniciei fermierilor, cit și priceperii și pasiunii unui specialist de excepție, l-am numit pe medicul veterinar Dan Vizireanu. Au trecut lunile, a trecut o vară, o toamnă și acum, cind tot gospodarul își îngăduie un bilanț ca să-și aprecieze munca dar, să stie și cum va sta în anul viitor, fermierii din Ovidiu au numai motive de bucurie. Două fapte: C.A.P.-ul a primit Ordinul „Meritul Agricol” clasa a III-a, pentru frumoasele producții ale anului 1983, iar medicul Dan Vizireanu, diploma de „Cel mai bun șef de fermă din țară” pentru locul doi la producția de lapte, o medie de 4968 litri.

Intre timp, cooperatorii constanțeni au confirmat. Citeva date. Au devenit, așa cum promisese, mari producători de material de prăsilă. În 1984 vinzind material de peste 3 milioane lei, în vreme ce pentru 1983 au pregătit un material de prăsilă de peste 6 milioane lei. La lapte, au obținut peste 5000 litri pe vacă furajată la un efectiv de 200 vaci, 80 la sută din animale, fiind gestante.

RĂZVAN BĂRBULESCU

Cenaclul — lecție de educație neîntreruptă

Era 24 martie, ora două și jumătate. Ploua pe Apusenii și pe mormintele din Tebea. Caravana Cenaclului FLACĂRA trecea de la Brad (unde abia se terminase spec-

O urare pe care ne-o adresează necontentit din toată inima și cu mare pricepere:

Numele profesorului doctor docent Ștefan Berceanu, șef de clinică la Spitalul Fundeni, e „monedă forte” în aria hematologiei actuale. Distins practician și, în același timp, om de laborator, ca fost elev al profesorului Ionescu Mihăești, el însuși continuator al marelui Cantacuzino, Ștefan Berceanu deține o carte de vizită remarcabilă: membru al Comitetului de conducere al Societății internaționale de hematologie, ale celei de chimie și imunoterapie, membru al Societății internaționale de medicină internă, al Societății franceze de hematologie, al Academiei de Științe din New York, al Centrului internațional de logică și științe comparate, al Clubului mediteranean de hematologie, al Colegiului de redacție al revistei „Biomedicine” (Londra), laureat al Academiei italiene „Dei Lincei” (1980) etc., etc.

Din multimea cărților pe care le-a scris, singur sau în colaborare, o întreagă bibliotecă, ne vedem silii de spațiu să alegem câteva, „Sistemul reticulo-endothelial”, „Imunologie și imunopatologie”, „Imunobiologie, imunochimie, imunopatologie”, „Hematologie clinică”, „Biologia și patologia imunității”, subliniind însă că ele au stîrnit și continuă să stîrnească un interes deosebit, constituind tot atîtea deschideri de drumuri, novatoare și îndrăznețe. Bunăoară, compatriotul nostru poate fi socotit unul dintre „părinții” reversorilor, substanțe capabile să transforme celula leucemică în celulă normală, fenomenul de reversibilitate fiind pentru prima oară observat și comunicat în România, încă din 1968. O serie întreagă de alte priorități, contribuții originale, de excepțională valoare, sînt în curs de recunoaștere sau încă își așteaptă statul moral meritat pe plan internațional. A detectat, de pildă, între primii, că stimularea permanentă a țesutului limfoid, inflamația cronică a ganglionilor, poate reprezenta un indiciu de stare precanceroasă. La fel, a demonstrat, dimpreună cu o echipă de destoinici profesioniști, că bolile autoimune, periarterita nodoasă sau lupusul eritematos, au la bază un deficit imun, o lipsă de apărare, ideea unanim acceptată azi. Ștefan Berceanu a descoperit, între altele, un fenomen biologic deosebit, facilitarea imună celulară de creștere biologică, arătînd că există în organism atît celule care inhibă cancerul, cit și celule care îl favorizează.

Unul dintre premiile „Flacăra” vine să recompenseze excepționala activitate desfășurată de profesorul Dan Gavrilu în cimpul chirurgiei românești și mondiale, numele proaspătului laureat (născut la 26 aprilie 1915 la Brăila) fiind de largă circulație nu doar în țară, ci și peste hotare. Cu ani în urmă, actualul șef al Clinicii II chirurgie de la Spitalul municipal București a realizat, după multe căutări, un procedeu original de înlocuire a esofagului, „esofagoplastia Gavrilu”, care și-a găsit, datorită noutății și cutezanței soluțiilor, un loc de frunte în toate tratatele genului, fiind inclus bunăoară în „The Craft of Surgery” (ed. I Boston 1964, ed. II New York 1970), în „Chirurgia delli stenosi cicatrici dell'esofago” (Padova 1971), în „Enciclopedia medicochirurgicale” (Paris 1975), în „Trattato di tecnica chirurgica” (Padova 1982). Numai în ultima apariție, coordonată de reputatul profesor Claudio Cordiano, „Intervento di Gavrilu” ocupă un spațiu abundent (pag. 301—326), dedicat „unei idei și unei reușite operatorii fără egal”.

Ducînd cu demnitate și noblețe torța primită din mina unor înaintași iluștri ca Jianu, Iacobovici, Hortolomei, Dan Gavrilu a sporit și sporește zestrea de valori a chirurgiei românești. Chirurg general prin excelență, inventator (4 brevete), șef de școală, Gavrilu a adunat o cauzistică impresionantă, în sfera căilor biliare, a cancerelor gastrice, a esofagitelor peptice etc., făcînd (după propria-i expresie) „ceasornicărie medicală”. Printr-o muncă asiduă, împărțită între sala de operații și bibliotecă, a îmbogățit literatura de specialitate, dăruindu-i lumini și direcții noi, ajungînd să fie socotit, nu exagerăm cu nimic, un nume de referință în chirurgia contemporană, fiind declarat (între altele) numărul 1 în Anuarul mondial pe 1975. Membru al Societății internaționale de chirurgie și, de curînd, din această toamnă, al Academiei franceze de chirurgie, al Colegiului internațional

Născut la data de 7 iulie 1939 în comuna Bălcești, județul Vilcea, Gheorghe Neagoe a absolvit Institutul de medicină din Timișoara ca șef de promoție, în 1962. Este doctor în științe medicale din anul 1972, iar din anul 1973 este medic primar chirurg. Din anul 1980 a fost numit director al Spitalului C.F.R. Drobeta-Turnu Severin. Din activitatea sa științifică desprindem un număr de 44 lucrări științifice prezentate la consfățuiri, simpoioane, conferințe, congrese naționale ori internaționale. De asemenea, are 32 lucrări științifice publicate în reviste de circulație națională sau internațională. La ora de față doctorul Gheorghe Neagoe este autorul a 8 brevete de invenție privind tehnici chirurgicale și metode de tratament din oncologie. Evident, nu trebuie uitat nici faptul că mai are și un aparat medical pentru tratamentul osteomielitelor, aparat cu care a obținut rezultate încurajatoare, cunoscute pe plan mondial. Doctorul Gheorghe Neagoe este autorul unei cărți intitulată „Chirurgia traumatismelor duodenului”.

Dar doctorul Gheorghe Neagoe a trăit cu citva timp în urmă surpriza să constate că un alt tratament de-al său mai vechi, a fost preluat de profesorul Loring Humphrey de la Kansas-City University. Metoda pare trasă la indigo cu singura deosebire că profesorul american nu stăpînește compoziția vaccinului. Inactivarea, conservarea, administrarea vaccinului nu sînt suficiente. Așa se explică de ce rezultatele de la Kansas-City University, în cancerul mamei, sînt inferioare celor obținute în România.

VALERIU ARMEANU

Profesorul Mircea Olteanu, șef de catedră la I.M.F. București, e cotat drept unul dintre campioni oftalmologiei mondiale, clinica pe care o conduce, în cadrul Spitalului Militar Central, fiind centru internațional de învățămînt.

Născut la 15 decembrie 1926, la Galați, a terminat facultatea la București, în 1951, urcînd pe rînd, prin talent și seriozitate, toate treptele ierarhiei universitare, devenind profesor în 1975. Este socotit, datorită intervențiilor realizate și a contribuțiilor teoretice, unul dintre precursorii transplantului de corne, deținînd în această direcție o cauzistică bogată, cea mai amplă (re)cunoscută pe plan mondial. Dar operația cu care s-a înscris, definitiv, pe lista frunțărilor oftalmologiei contemporane se numește keratofakoproteză, echivalentă, în sfera meseriei sale, cu transplantul de cord. E vorba, în esență, despre înlocuirea simultană a corneei și cristalinelor cu un implant din masă plastică (ridicată la puterea a 65 de dioptrii!), ochiul primînd un „surub luminos”. Comparația de mai sus e, credem, lămuritoare, intrînd în discuție o performanță de vîrf a medicinei actuale, de pe urma căreia un mare număr de bolnavi și-au recăpătat, ulterior unor operații migăloase și de finețe, efectuate sub microscop, vederea și, implicit, dragostea de viață.

Că lucrurile nu stau altfel o demonstrează, între alte argumente, faptul că profesorul Olteanu i s-a decernat, în 1982, Premiul internațional pentru chirurgie, celălalt laureat al acestei importante distincții științifice italienești numîndu-se Christian Barnard. Membru al Societății internaționale de oftalmologie, al Academiei de Științe din New York etc. Mircea Olteanu a primit de-a lungul timpului și alte onoruri de răsnet, atribuindu-i-se, de pildă, Medalia de aur „Hippocrate” (Italia 1981) pentru merite excepționale în promovarea electronicii în oftalmologie.

Un alt capitol de referință al activității celui despre care scriem, nobilă prin toate datele ei, îl constituie cărțile, tratatele: „Urgențele în oftalmologie”, „Ecografia în oftalmologie”, „Bolile alergice în oftalmologie”, „Actualități în oftalmologie” (volumul 3 sub tipar), „Oftalmochirurgia” etc.

de chirurgie digestivă, al lui Organizaclon Universitaria de Intercambio Panamericano, al Fundației „Dr. José Maria Mainetti” din Argentina, al Colegiului de redacție al revistei „World Journal of Surgery” (New York), distinsul nostru compatriot a străbătut lumea în lung și-n lat, operînd și conferințînd (în calitate de visiting professor) de la Londra la Sao Paolo și de la Madrid la Washington, purtînd cu mindrie mesajul științific și de pace al fărîi în care s-a născut. În ciuda nenumăratelor onoruri, vicepreședinte al congreselor Societății internaționale de chirurgie (Davos 1976, San Francisco 1979), chairman și raportor la o sumedenie de reuniuni de anvergură, „emeritus member” al S.I.C. (Hamburg 1983), Cavaler al Italiei etc., etc. și-a păstrat modestia și, la orice oră din zi și din noapte, înțelegerea pentru bolnavi. De la profesiunea de medic, tratată cu un devotament fără cur sur, n-a abdicat niciodată, punîndu-și energiile și bisturiul, „al șaselea deget al profesorului”, cum scriam cîndva, în slujba luptei împotriva suferinței. Deși ocupat pînă peste cap, n-a neglijat nobila misiune de formare a cadrelor tinere, transformînd clinica pe care o conduce într-un adevărat centru metodologic pentru chirurgia românească, și, deopotrivă, pentru cea mondială, doctori de pretutindeni, de la Paris pînă la La Plata, urmînd stagii de specializare sub îndrumarea sa.

Intră definitiv în galeria „monștrilor sacri” ai chirurgiei, clasice în viață, Dan Gavrilu își continuă drumul cu aceeași neoboseală și același neastîmpăr, adăugînd pagini „de aur” biografiei sale și, totodată, istoriei medicinei. Premiul „Flacăra”, atît de neînsemnat pe lingă toate celelalte distincții dobîndite de Dan Gavrilu, reprezintă un act de necesară recunoaștere a unor merite de excepție, la care laureatul de azi a parvenit prin talent, rigoare și muncă. Multă, foarte multă muncă. Să-l felicităm pe Dan Gavrilu și să-l urăm, spre binele bolnavilor și spre gloria medicinei românești, o viață cit mai lungă!

OVIDIU IOANIȚOIA

Despre doctorul Octavian Udriște s-a scris mai întii în gazeta „Orizont” din Rm. Vilcea și, pentru prima oară „pe plan central”, în „Flacăra”, care i-a consacrat o pagină de revistă, urmată apoi de alte intervenții. Se întimpla acum șase ani, la apariția primei ediții a cărții sale „Gena ancestrală și originea cancerului”, carte de mare răsnet prin originalitatea ideii și prin masivul eșafodaj de argumente și date care o susțineau:

dar, din păcate, un răsnet totuși limitat. Limitat la cercurile specialiștilor, mai ales ale celor străini, care n-au pregetat să-l bombardeze pe doctorul nostru cu o avalanșă de elogii și, desigur, cu cereri de informații suplimentare. În cartoteca doctorului O. Udriște, scrisorile cu semnături emanînd de la iluștri savanți ai lumii, care-i salută descoperirile și le certifică la modul major importanța, s-au adunat în teacuri impresionante. O nouă și voluminoasă ediție a operei sale, îmbogățită cu sugestive elemente, s-a constituit într-un veritabil moment de referință al domeniului. Intre timp, modestul doctor (căci e un modest acest medic Udriște, balneolog la Călimănești) a ostenit mai departe pe santierul ideii, dublînd cercetarea teoretică prin experimente spectaculoase. A adăugat, zi de zi, an de an, file noi la dosarul ideii sale, șlefuiindu-i caratele, aducîndu-le la o strălucire în fața căreia nimeni nu mai poate închide ochii. Doctorul Octavian Udriște și-a închinat mai bine de trei decenii jumătate de viață explorării unei prețioase descoperiri dăruite științei și omenilor. Doctorul Octavian Udriște — un nume în asaltul împotriva maldiei veacului, un nume pe care „Flacăra” îl prețuiește cum se cuvine. (I. P.)

Să fiți sănătoși!

Despre notorietatea acestei adevărate „legende vii” care e Ana Aslan pare să spună totul următorul fapt: într-o bulă care s-a îngropat nu demult la New York spre a fi scoasă la lumină peste 3000 de ani, ca mărturie a dimensiunilor civilizației de azi, se află și numele descoperitoarei Gerovitalului! Acum, cind are răgazul, dealtfel rar, de a privi înapoi, academicianul Ana Aslan, director general al Institutului Național de Gerontologie și Geriatrie din București (cel dintii de acest gen din lume), găsește nenumărate motive de satisfacții și bucurii. Drumul parcurs e pe cit de lung, pe atât de tulburător, fiind el unul al dragostei pentru oameni și, poate chiar înainte, al slujirii acestora cu o patimă nederămuită.

Ana Aslan a terminat facultatea de medicină la București, în 1922, teza sa de doctorat, susținută în 1924, intitulându-se „Cercetări asupra circulației periferice”. A început cu medicina internă și cardiologia, fiind asistent universitar, șef de lucrări (colaborator al renumitului academician Daniel Danielopolu) și profesor titular (1945-1949), Timișoara, după care s-a consacrat gerontologiei și geriatriei, domeniu pe care l-a fundamentat, teoretic și practic, lărgindu-i orizonturi nebănuite.

Activitatea Anei Aslan rămâne definitiv legată de descoperirea Gerovitalului H3, medicament cu eficiență profilactică și curativă în fenomenele de îmbătrânire și în bolile bătrâneții, datorat acțiunii procainei aplicată persoanelor vîrstnice. Intemeiat pe proprietățile eutrofico-regenerative ale procainei administrată într-un tratament de lungă durată, Gerovitalul își va dovedi eficacitatea în ateroscleroză, vitiligo, sclerodermie, strări depresive etc, devenind un produs foarte solicitat în țară și în întreaga lume.

Sub conducerea academicianului Ana Aslan, s-a efectuat cea dintii cercetare de amploare privind profilaxia îmbătrînirii, studiul (pe 20 000 de persoane între

45 și 60 de ani) demonstrind că administrarea Gerovitalului conduce la o creștere a capacității de muncă și a rezistenței la factorii nocivi. Pasul acela, care a însemnat Gerovitalul, n-a fost decît unul. I-au urmat atîția alții, în 1970 fiind brevetat și omologat în România un alt produs din gama Aslan, Aslavitalul, a cărui variantă destinată uzului infantil a fost lansată recent.

Pe măsura muncii, adesea de pionierat, de defrișare, pe măsura rezultatelor, n-au întîrziat să vină și onorurile. Acestea, românești sau străine, sînt atît de multe încît n-ar încăpea, numai ele, într-o pagină de revistă! Alegînd aproape la întîmplare, să notăm că numele Anei Aslan e inclus în toate marile enciclopedii ale lumii, în „Who's Who in the World”, în „Who's Who of Intellectuals”, în „The International Men of Achievement”, în „Who's Who in America”, în „British Encyclopaedia” etc, directorul general al I.N.G.G. find între altele, doctor honoris causa al Universității Bragança Paulista din Sao Paulo, membru al societăților de gerontologie din Statele Unite, Chile, Peru, R.D.G. etc, al Academiei de Științe din New York, al Academiei braziliene de științe umaniste, al Confederației societăților de gerontologie din țările latine (membru fondator), al Societății „Women, Food and Population” (Washington) etc. Dintre distincțiile care i-au fost acordate spicim: Ordinul Muncii clasa I, „Les Palmes Academiques”, (Franța 1974), Premiul internațional „Dag Hammarskjöld” (Italia 1977), cetățean de onoare și profesor emerit al Republicii Filipine (Manilla 1978), Meritul Republicii Italiene (Roma 1979), Medalia de aur a Universității Komensky (Bratislava 1980), Premiul și Medalia „Léon Bernard” ale Organizației Mondiale a Sănătății (1982), Premiul „Marie Curie” al Academiei Medicee din Florența (1984).

Savant de renume internațională, inspirat și activ organizator de sănătate, șef de școală, autor al unor inițiative (unele preluate de O.N.U.) valoroase privind „vîrsta a treia”, academicianul Ana Aslan continuă să rămînă, în ciuda anilor, în deplină putere.

Despre Grigore Osipov Sinești, unul dintre laureații noștri de azi, un cunoscut specialist francez, Pierre Friez, a afirmat cîndva că „a revoluționat parodontologia”, avînd în vedere o concepție originală și o metodă (de fapt mai multe, 3) care au transformat parodontopatiile (maladiile parodontului) din boli tratate în boli vindecate, mil, zeci de mil de pacienți recăpătîndu-și dreptul la zîmbet.

E greu de prins, poate chiar imposibil, o viață de om (incepută la 1 mai 1907) într-o filă de manuscris, întreprinderea fiind cu atît mai riscantă cu cît biografia lui Osipov Sinești a fost, fără exagerare, a unui luptător de vocație, care n-a încetat nici acum, cînd anii s-au adunat, să se bată pentru izbînda ideilor sale! E însă musai să încercăm și o vom face spunînd că doctorul (în medicină generală, cu studii terminate în 1933, la Iași) Osipov și-a lansat concepția în 1971, cînd cartea sa crucială „La Parodontopathie Essentielle” a apărut la Paris, în prestigioasa editură „Maloine”. Tradusă în limba română, în 1976, și completată cu „Metodologia parodontologică”, instrument concret de lucru, cartea a declanșat un interes deosebit în cele mai largi cercuri ale stomatologiei internaționale, infățișînd un punct de vedere nou, îndrăzneț, fiind de la care se va deschide la București, din 1979, un local modern (strada 11 Iunie 10), un Centru metodologic. Faima acestuia, adevărat avanpost al luptei împotriva durerii, nucleu științific imbinînd partea teoretică (sub formă de cursuri de specializare) cu cea practică, se va fi răspîndit cu repeziune în țară și, deopotrivă, peste hotare, medici de pretutindeni, profesori universitari, șefi de clinici etc., venind la București spre a lua contact cu ideile lui Osipov Sinești. Coordonatorul centrului a fost, el însuși, invitat

în toată lumea, recent în Statele Unite, ocazie cu care a fost ales membru al Academiei de parodontologie a Americii, spre a prezenta metoda sa, fără rezerve elogiată. După experimente parodontologice românești s-au organizat la Grenoble și Viena, comunicările făcute de Osipov Sinești într-o serie de țări ale Europei țînînd „capul de afiș” al multor congrese și reuniuni internaționale.

Fără a intra în amănunte, să notăm că etapele importante ale intervenției chirurgicale sînt incizia gingiei, punerea în evidență a focarelor de infecție, curățirea țesutului patologic, forarea de conducte în septurile interalveolare și introducerea implantelor din os deproteizate „Os minerale”, implantate reprezentînd unul dintre cele 14 brevete de inventator aparținînd lui Grigore Osipov Sinești, căruia un nou produs (după apa de gură și pasta de dinți „Ossidenta” etc.), „Ossiremin”, biostimulant și remineralizant, urmează să-l apară în curînd pe piață.

Deși nu mai e tînăr, precum colectivul pe care îl coordonează, Grigore Osipov Sinești continuă să lucreze cu înverșunare și să viseze. Aproape că nu-și poate permite o clipă de răgaz, atît îi este de încărcată agenda de lucru. Dincolo de munca zilnică, desfășurată într-o unitate de elită (pe care mulți profesori din străinătate și-ar dori-o!), nu renunță la planuri, unele dintre ele cu bătaie lungă. Corectează spaturile „Atlas Book”-ului, prezentarea în engleză a concepției parodontologice și a metodelor operatorii românești, operează ceasuri întregi, își pregătește discursul de primire în Academia de parodontologie a Americii, scrie, citește, se agită, mai tînăr decît foarte mulți tineri. Premiul „Flacăra” tocmai asta vine să răsplătească: o activitate științifică de cea mai aleasă ținută și, totodată, o tinerețe parcă perpetuă.

OVIDIU IOANIȚOIA

Profesorul dr. Ion Brad a rămas în memoria cititorilor noștri ca autor a unor cercetări privind structura și virtuțile terapeutice și energovitalizante ale cîtinei albe. Dar activitatea științifică a colaboratorului nostru este mult mai vastă și se recomandă prin rezultate de excepție în domeniul investigațiilor de biochimie.

Născut la 3 septembrie 1928 la Mizil, absolvent al Facultății de chimie din București, a lucrat la început la Institutul de cercetări alimentare, la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice, iar din 1972 și pînă în prezent lucrează în învățămîntul superior, actualmente fiind profesor de chimie biologică la Facultatea de științe ale naturii din cadrul Universității din Craiova.

Dintre lucrările sale științifice reținem în mod deosebit pe cele care prezintă un coeficient de originalitate. „Un nou sistem de reprezentare a rezultatelor în biochimia metabolică comparată”, „Teoria timpurilor metabolice în rezistența la temperaturi scăzute”, „Biochimia heterozisului pozitiv și criteriul de selecționare a genitorilor pentru obținerea de descendenți cu caracteristici biologice superioare”, „Compoziția chimică și bazele biochimice ale efectului terapeutic al produselor din cîtina albă”, „Tratarea unor maladii ale sistemului nervos, al unor boli de piele, ale tractului gastrointestinal, tratarea arsurilor chimice și fizice, al unor malformații cu ajutorul preparatelor din cîtina albă”.

Mai notăm lucrările profesorului Ion Brad vizînd obținerea de concentrate vitaminice, de preparate enzimatice și aplicarea lor în industria alimentară. Reținem, de asemenea, rezultatele obținute în urma unor cercetări privind apele uzate, dinamica specifică a macroelementelor, microelementelor și hormonilor, biochimia creșterii și dezvoltării plantelor.

Rezultatele acestor cercetări au făcut obiectul unui număr de peste 100 lucrări științifice publicate sau în curs de redactare și a celor 50 de comunicări prezentate la diverse reuniuni de specialitate. În prezent profesorul dr. Ion Brad pregătește lucrările: „Bazele biochimice ale supraviețuirii la plante” și „O farmacie într-o plantă: cîtina albă”.

Intr-un secol suprasaturat de droguri farmaceutice, inginerului Valeriu Popa îi revine meritul deosebit de a fi propus în cadrul terapiei „generale” o cale directă între cauză și efect prin metode de profilaxie și tratament bazate în exclusivitate pe remedii naturale. Adept al medicinei naturiste, cunoscînd deopotrivă străvechile concepte medicale ale Extremului Orient, Valeriu Popa se bucură în același timp de privilegiul de a putea detecta, la fel

ca un senzor viu, emisiunile potențialului bioenergetic. Prin acest rar dar al eredității, colaboratorul nostru poate localiza și determina cu precizie intruziunile patologice din organism, dar acest lucru nu constituie în activitatea sa decît punctul de plecare al unor ample cercetări biomedicale. Considerînd organismul în integralitatea lui somatică și în strînsă legătură cu potențialul său bioenergetic, inginerul Popa a pus la dispoziția publicului larg o veritabilă cartă a sănătății. Conceptul său terapeutic a fost expus în cadrul unor articole publicate în revista noastră și în mod special în sufta de interviuri semnate de redactorul șef al Flăcării, poetul Adrian Păunescu.

Recomandările de viață și alimentație rațională, precum și soluțiile terapeutice propuse de inginerul Valeriu Popa sînt indeobște cunoscute cititorilor noștri. În esență, întregul edificiu terapeutic al colaboratorului nostru are în vedere realizarea acordului primar, natural, dintre organism și nevoile sale reale. De aici, o atenție particulară acordată dietei alimentare (atît în tratamente, cît și ca instrument de profilaxie), revitalizării celulare prin exerciții fizice și de respirație, reechilibrării energetice a organismului. Sînt cunoscute deopotrivă efectele curative ale tratamentelor prescrise. Numeroși actuali sau foști pacienți ai inginerului Valeriu Popa ne-au înștiințat, în cadrul unor scrisori de mulțumire, lecurea sau ameliorarea unor maladii refractare pînă atunci tratamenteelor clasice, între care leucovexaxita, afecțiune considerată incurabilă.

Acestea sînt cîteva din meritele științifice care îl recomandă pe inginerul Valeriu Popa pentru premiul „Valorificarea resurselor naturale”, instituit de redacția revistei noastre.

Semne bune anul are

tacolul), spre Deva. Și ne-am oprit, cum scriam atunci, „lîngă liniștea ultimului loc în care a ajuns neliniștea lui Avram Iancu”. Numai noi. Pentru prima oară, spectatori lipseau, sau — mai exact pentru starea noastră sulească — nu se vedeau. Dincolo de cîntecele de țară și de libertate, a început, sub ploaia mocnită, pentru ciuda clasa de „elevi” prezenți, una din cele mai frumoase lecții de istorie și de patriotism din cite se vor fi ascultat vreodată sub foșnetul românesc al brazilor. „Multe le vom uita — spunea profesorul — spectacole se vor suprapune, dar aceste împrejurări sînt unice. Eu v-am adus cu mine pentru că vă iubesc și pentru că nu vreau să pierdeți nimic din ceea ce este sublim...” Și sînt convins că „elevii” nu vor uita niciodată lecția aceea fascinantă.

DORIN GHERGHINESCU

O industrie care privește spre îndrăzneala celor tineri

„Lucrările au demarat la Institutul de Cercetări Textile din Capitală, nu demult, în 1981, iar astăzi — principal și constructiv — rampa de control automat prin undă laser și dirijată prin calculator este gata. Firește, ținute în mină de un fizician, cercetătorul Ion Nistor, reprezentant al celei mai tinere generații de fizicieni...”

Astăzi era luna aprilie 1984, cînd noi scriam despre această importantă realizare a științei și tehnicii naționale — defectoscopia automată în industria textilă de țesături, cu efecte economice extraordinare. Prin urmare, este firesc să revenim și să întrebăm, care este stadiul rampei de control automate? Fizicianul Ion Nistor, responsabilul temei de cercetare ne răspunde că „am recepționat modelul experimental industrial și că, cel tîrziu la sfîrșitul lunii ianuarie 1985, ne mutăm cu instalația la întreprinderea textilă „Dacia” din Capitală pentru testări industriale în vederea omologării. Intre timp, din aprilie și pînă acum, modelul inițial a suferit o serie de modificări privind fidelitatea informației, deci la partea de traductor optoelectronic, unde am colaborat deosebit cu specialiștii de la Institutul pentru tehnică de calcul. Toate aceste modificări, probe, reluări și iarăși reluări s-au efectuat în atelierul de prototipuri al institutului nostru, cu ajutorul a doi tineri muncitori mecanici, tineri dar de înaltă clasă, Constantin Giurcă și Lalian Vasile. Unul are 34 de ani, celălalt doar 25”.

CICI IORDACHE-ADAM

În așteptarea piesei mult visate

Ion Besoiu, care ne-a acordat cu amabilitate un interviu în numărul 15 al revistei, reinterpelat de noi în acest sfîrșit de an, răspunde că teatrul L. S. Bulandra, se află în fața celei de a 6-a premiere din stagione (cifra record pe țară). Premierile de pînă acum au fost bine primite de presă și de public. În calitatea sa de actor și de director mărturiseste că viața sa se desfășoară în teatru, repetînd în Hamlet de Shakespeare rolul lui Horatiu și încercînd să păstreze o balanță echilibrată, tactică, între aspirațiile marilor actori ai trupei și posibilitățile de exprimare ale teatrului în acest moment, încercînd deci să ofere tuturor șansa de a se împlini artistic cu răbdare și discernămint.

Papagalicește: „mărgăritar”, „mărgăritar”, „mărgăritar”...

În aprilie 1984, unul din cei mai buni oenologi ai țării, inginerul Anghel Gheorghe, de la I.A.S. Bucium, autorul unei metode originale de fermentație, prin care se obține vinul spumant, aromat, de Bucium, ne semnala, printre altele: „În 1978, ni s-a omologat vinul spumant

Semne bune anul are

muscat, denumit de noi: BUCIUM, tocmai pentru a duce in lume fama acestor podgorii leșene, vechi și generoase in materie de struguri și vinuri... După ambalare însă, el se vinde, asemenea tuturor șampaniilor de la noi din țară, cu eticheta de Mărgăritar?! Este o uniformizare a soiurilor și a calităților de șampanii, este ca și când am răspunde toți la același nume!

Am revenit la I.A.S. Bucium, acum in preajma Anului Nou, cind, probabil, mulți oameni buni ai acestei țări închină o cupă din această originală șampanie românească. L-am căutat pe inginerul Anghel Gheorghe și nu l-am găsit. Ne interesa dacă s-a revenit, cumva, asupra acelei „pledorii pentru diversitate”, adică asupra faptului ca vinul spumant Bucium să se vîndă cu această etichetă, și nu cu eticheta uniformizatoare de Mărgăritar. L-am găsit, însă, la sediul unității, pe tovarășul inginer Mihai Tiron, directorul I.A.S.-ului Bucium. Cum și dînsul cunoștea foarte bine problema, l-am întrebat:

— S-a revenit cumva asupra problemei... etichetelor?
— Nu! Vinul nostru spumant, aromat, de Bucium, obținut prin metoda de fermentație a inginerului Anghel Gheorghe, continuă să se livreze mai departe cu eticheta de „Mărgăritar”. Păcat că nu se rezolvă această problemă.

O ropunem in atenție, cu atât mai mult cu cit organele de resort, vizate în articolul de mai sus, nu ne-au dat nici nouă, nici celor de la I.A.S. Bucium, nici un răspuns. Il așteptăm in anul viitor!

N. GRIGORE MĂRAȘANU

**E bine
și mai târziu
decît niciodată**

— Mai sînteți UN CAZ, doctore Dinu?

— Nu știu asta, știu că mi-am văzut de treabă in continuare, de munca dublă, de asistența medicală stomatologică și cercetare. Am finalizat un nou produs medicamentos original împotriva plăcii bacteriene considerată generatoare a bolii parodontale ca și a leziunii carioase. E o noutate pe plan național și internațional, încă nu se cunoaște un medicament care să distrugă și să prevină formarea acesteia. S-a efectuat șarja zero, a fost preluat de întreprinderea „Biofarm”.

— Și cum se va numi acest nou medicament?

— Placolizin este denumirea dată de noi, depinde de denumire de marcă îi va da producătorul.

— Denumire de marcă? Este brevetat?

— Da, este brevetat și are toate avizele de necesitate din partea Institutului pentru controlul de stat al medicamentului și cercetării farmaceutice, a fost dat și in clinică pentru experimentare.

— Dar cu aparatul electronic multifuncțional „Dimistoma” de unii atît de contestat și cu care, așa cum am scris, ați vindecat atîția bolnavi de cele mai diverse pareze, paralizii, nevralgii... ce se mai aude?

— In urma unor convorbiri cu reprezentanți ai conducerii Ministerului Sănătății, in speță, cu tovarășa ministru secretar de stat dr. Lidia Orădean, începînd cu anul viitor se va trece la instruirea medicilor care vor lucra cu aceste aparate.

— Aparate? In sfîrșit, sînt mai multe, s-a trecut la multiplicarea lui?

— Sînt fabricate, chiar mai demult, 15 aparate și se află in centrele medicale universitare Iași, Cluj-Napoca, București, Craiova, Tg. Mureș și, desigur, la Cimpina.

— Despre cazuri ce puteți să ne spuneți, deși știm că sînteți pur și simplu asaltat, sufocat de pacienți? Numai la redacția noastră au sosit zeci de scrisori și zeci de oameni in audiență pentru a fi primiți și tratați la centrul din Cimpina.

— Numai in 1984, s-au înregistrat 13 381 bolnavi consultați și tratați, cărora li s-au aplicat 35 602 tratamente pentru o gamă foarte diversă de afecțiuni din sfera buco-maxilo-facială — paralizii, nevralgii, parodontopatii. Întregul colectiv a depus efort, întregul colectiv a fost deosebit de solicitat.

CICI IORDACHE-ADAM

**Visul doctorului
Nikon Ţuca
s-a împlinit:
la Rîmnicu Vilcea
există secție
de ortopedie!**

Au trecut aproape opt luni de cînd am luat un interviu doctorului Nikon Ţuca, din Rîmnicu Vilcea, cu care prilej acesta îmi spunea că nu are decît o singură dorință: să se înființeze, in cadrul spitalului județean, o secție de ortopedie independentă, deoarece, remarcă medicul, coabitarea cu chirurgia constituie la un moment dat o frînă pentru ambele secții. Acum, la finele anului, interesîndu-mă de soarta eroului reportajului meu, am aflat, chiar de la el, că visul său a devenit o realitate. Mai mult, șeful secției de ortopedie a fost numit chiar doctorul Ţuca. Iată, mi-am zis, rîndurile apărute au avut sigur un efect pozitiv, căci o secție nouă într-un spital este o realizare.

La ora actuală ortopedia dispune de 58 de paturi și a fost înzestrată cu toată aparatura necesară unei aseme-

Un domeniu de-a dreptul fabulos

Biotehnologia

— Ne cunoaștem, Constantin Tercescu, de ani buni, de pe cînd e-am ceva mai tineri și ceva mai visători. Te știu domol și temeinic. Îți propun ca tot așa să intrăm in domeniul care te preocupă: omul și viața.

— Poate că la fire sînt domol ca și dealurile locului natal — Ercea — din Mehedinți, însă gîndurile îmi sînt agile și cotrobăitoare prin ungherele mai puțin accesibile ale științei, ale domeniului meu, biologia. Din această ramură foarte vastă a activității umane, pentru care s-au primit in ultimii treizeci de ani cele mai multe premii Nobel, după fizică, mi-am făcut un adevărat crez. Și dacă nu mă conectezi rapid la o altă întrebare, aș vrea să mă explic. Toată tehnologia avansată care face obiectul creației umane pînă la era actuală (ceea ce noi cunoaștem sub denumirea de noosferă), s-a bazat pe datele chimiei, fizicii, matematicii și ale unor tehnici pe domeniul. S-a ajuns in faza că potențialul de prelucrare tehnologică a resurselor naturale a crescut in așa măsură încît baza clasică a materialelor și materiilor prime a devenit insuficientă sau pe cale de epuizare. Cum ingeniozitatea umană practic este inepuizabilă, s-a trecut la un nou sistem de gîndire și dimensionare a activității productive și anume Biotehnologia. Această activitate transdisciplinară este cea mai mare promisiune pentru realizarea pe viitor a nevoilor spirituale și de confort mereu crescînde ale populației.

Rezultatele practice obținute ca urmare a preocupărilor biotehnologice sînt de-a dreptul uimitoare. In mai puțin de un deceniu și jumătate de cînd a apărut această activitate, s-au creat tehnologii noi, care pe lîngă faptul că înlătură poluarea, se desfășoară fără consum mare de energie și sînt avantajoase din punct de vedere economic, au dus la crearea de produse noi nemaîntîlnite in natură, dar deosebit de importante in diferite ramuri ale activității umane, ca: farmacologie, medicină, agricultură, industria bunurilor de larg consum, metalurgia neferoaselor și altele. Cercetătorii din California din cîțiva litri de bulion de cultură microbială au obținut atita somatostatina (un hormon cerebral) cîtă obținuseră cercetătorii francezi (cîteva miligrame) din prelucrarea a peste o jumătate de milion de creiere de miel. Brevetarea unor microorganism noi, create de om, ca Streptomyces Vellosum, a dus la fabricarea de antibiotice noi, a unor vitamine, acizi aminați, acizi organici și altele. Escherichia coli, foarte frecvent in flora intestinală a omului, a fabricat in anumite condiții impresionantă de insulină (necesară diabeticilor), care se obține din ficat de bovină, de porc sau se sintetiza. In agricultură, rezultatele sînt și mai spectaculoase, prin realizarea de microorganism fixatoare de azot, care inlocuiesc îngrășămintele chimice toxice și costisitoare, crearea de specii noi de microbi care să paraziteze (și deci să omoare) dăunători animali ai plantelor, producerea unor modificări genetice ale plantelor de cultură care să ducă la mărirea ratei de creștere a producției, crearea unor biostimulatori.

Cercetătorii de la Universitatea Carolina (S.U.A.) se ocupă de Acetobacter xylinum, care se dezvoltă pe fructele intrate in putrefacție și

dă benzi de celuloză pură, care poate fi folosită la fabricarea de hîrtie și țesături foarte fine dar mult mai rezistente decît cele din bumbac, de pildă, la un preț mai mic. Concernul I.C.I. din Anglia produce anual peste 150 000 t de proteen pentru hrana animalelor prin folosirea culturilor microbiene pe medii cu metanol. In Japonia se apreciază că folosirea a doar 5—6% din consumul actual de petrol de către bacterii ar putea acoperi necesarul de proteine al întregii populații actuale a globului. In Brazilia și in alte țări, ca urmare a cercetărilor biotehnologice, se fabrică anual din tulpini de trestie de zahăr și din palmier zeci de milioane de tone alcool — carburant pentru autovehicule. Unele bacterii de tip Thiobacillus feroxidans sînt folosite la obținerea metalelor prin procedeul de biolixiviație. In U.R.S.S. se valorifică in felul acesta bauxitele din Ural, in S.U.A. se extrag 110 000 tone de cupru, in Australia, zeci de tone de nichel, iar in alte părți — germaniu, molibden și uraniu.

Și in țara noastră există un început de drum foarte bun in preocupările biotehnologice și se-are in vedere crearea de materii și materiale noi, rentabilitatea unor domenii clasice (tehnologia fermentațiilor), valorificarea superioară a

deșeurilor din agricultură și industria lemnului prin biodegradare, valorificarea superioară a biomasei, din flora spontană, obținerea unor materii prime pentru industria chimică (furfura, biogaz, etc), apărarea mediului inconjurător, împotriva poluării (prin culturi de alge și protozoare introduse in apele in cauză), epurarea apei potabile și altele.

— Universul preocupărilor tale, sincer să fiu, este atît de vast, încît ori de cîte ori stau de vorbă cu tine am senzația că nu știu nimic. Care sînt aceste cărări, cele mai multe nebatătorite, pe care te-ai avîntat?

— Despre participarea mea cu lucrări științifice la diverse simpozioane, colocvii, lucrări de cercetare fundamentală, nu aș vrea să vorbesc, deși cu aceste ocazii am fost remarcat și încurajat de mari personalități ale farmacologiei și medicinei românești, ca prof. dr. doc. Dumitru Dobrescu și dr. docent Gheorghe Bungeianu, șeful homeopatiei din țara noastră, de valoroși cercetători in medicină și biologie, ca dr. Nicolae Gaicu și dr. Otilia Chiculescu; n-aș vrea să vorbesc nici de faptul că sînt responsabil de temă la unele contracte științifice ale Centrului de chimie Timișoara, unde activez in calitate de cercetător și nici de multiplele mele colaborări cu unele unități productive sau sanitare și de cercetare din județul Timiș. Referitor la creațiile mele aplicative,

sînt autorul a zece dosare de invenție, dintre care o parte sînt finalizate prin aprobarea brevetei lor in comisile de specialitate ale O.S.I.M. Majoritatea problemelor care fac obiectul acestor dosare constituie într-adevăr premieră mondială și ele reprezintă soluționarea unor tehnologii care vizează medicamente de excepție, reactivi terapeutici competitivi cu ai celor mai renumite firme ca puritate și activitate biologică, coloranți naturali pentru industria alimentară și a băuturilor răcoritoare, patiserie și cosmetică, aparate medicale, reactoare și instalații tehnologice cu consum redus de energie, înlăturarea poluării și tehnici de înaltă realizare a unor pudre proteice foarte valoroase pentru animale și a unor sisteme, noi, nutriționale.

— Deci, ce urmărești in aceste domenii?

— Nu este greu de dedus că pe lîngă prestigiul științei și tehnologiei românești in lume, urmăresc să rezolv probleme ale vieții, ale omului, ale perenității biologice a speciei umane. In timp ce alții sofistică arsenalele militare și deformează spiritul civilizațiilor umane de pe glob cu amenințarea acestora, eu am găsit de cuvîntă că e bine să introduc in arsenalul terapeutic produse noi, cu activitate farmacologică sporită, fără toxicitate și la un preț scăzut, am inventat procedee, metode și instalații care să acopere deficitul de proteină digestibilă, care să contribuie la ameliorarea alimentației populațiilor de pe întreg globul.

— Ești un cercetător științific cu un statut limpede, necontestat de colegi, de organisme de resort, care sprijină tot ce faci și visezi.

— Da. Problemele abordate de mine sînt cunoscute la C.N.S.T. — la ICECHIM și au o audiență sporită in rîndurile unor specialiști din țara noastră. Deși au existat și inerții, aceste realizări sînt bine apreciate și cotate de conducerea unității de cercetare și microproducție unde îmi desfășor activitatea și sînt sprijinite in mod deosebit de secretariatul Comitetului județean de partid Timiș și de către Consiliul muncitoresc de pe lîngă acesta.

— Aud numai lucruri de excepție, de la proteinizarea rocilor pînă la pudra proteică, de la extracte animale și vegetale pînă la culturi ceulare in vitro. Lămurește-ne, te rog!

— Pare insolit, dar e adevărat: sînt pe cale de a pune la punct un procedeu, o instalație și o tehnologie de proteinizarea rocilor, aștept trecerea in practică a unor pudre proteice-sută la sută asimilabile vizind o nouă tehnologie a „auru roșu”, preconizez anumite tehnici rentabile de extragere a unor metaboliți din nevertebrate, din organe de mamifere și din componente vegetale ale fitofondului din țara noastră. Aplicarea unor practici de virf ale cercetării, cum sînt culturile celulare „in vitro”, mă conduce la unele rezultate de mare rafinament științific care nu mai pot fi negate de potențialii mei adversari, intrucît evidențiază produse cu proprietăți deosebite, reproductibile și verificabile cu alte mijloace științifice de detectare.

— N-ai acceptat, intii, nici interviul, nici fotografierea. Mă rog, insistînd, ai cedat. Spune, omule, cum de te faci pe toate, de parcă ai fi o fabrică, o instituție?

— Cred că exagerezi!... Sînt doar cetățeanul care respectă și sînt

Teoria și practica, mîină in mîină

Frății Stănășilă: inginerul Virgil-Corneliu este mai mare cu 11 ani. Din studenție poartă cu el ideea separării energiei cinetice moleculare. In 1977 obține titlul de doctor in termotehnică și mașini termice, cu teza intitulată: „Transfer de căldură prin intermediul corpurilor mici”, pe care o consideră nevalorificată pînă acum. Conduce de 10 ani cercetarea in domeniul energiei la nivelul întregii industrii a materialelor de construcții. Octavian-Nicolae, este șeful catedrei de matematică — Facultatea de aeronave din Institutul politehnic București. Preocupat, cu o rară acerbie, in lărgirea posibilităților de aplicare a matematicii, ne atrage atenția că există mulți matematicieni români mai buni ca el. Frății Stănășilă au împreună 12 lucrări. Toate in domeniul energiei. Intre acestea: „Procedeul de separare a energiei cinetice moleculare” și „Transfer de căldură in curent cu alternanță”, acesta cu aplicații de mare eficiență și in utilizarea cărbunelui inferior.

Născut la 11 august 1932, la Bobilna prof. Ion Mănzatu termină in 1955, la București, Facultatea de fizică — matematică — secția fizică nucleară. Doctor in fizică din 1964. In anul 1972 devine — prin concurs — profesor titular la Universitatea București. Neobosit promotor al noului, cu o largă cultură științifică (peste 70 de lucrări, literatură de anticipație etc), profesorul Mănzatu este autorul a peste 35 de descoperiri și invenții, multe aplicate. Obține premiul pentru fizică la Academia R. S. România pe anul 1973. Expert-consultant al UNESCO — Paris pentru problemele sistemelor naționale de informare și documentare începînd din 1975, an din care devine și expert-consultant al UNEP — Nairobi (Programul Națiunilor Unite pentru Protecția Mediului Inconjurător) pentru problemele energiei. Din 1969 este membru al Societății Europene de Fizică. Este cuprins (biografie) in Enciclopedia internațională de personalități WHO'S WHO IN THE WORLD (S.U.A.), Biroul de Invenții al Organizației Mondiale a Proprietății Industriale (O.M.P.I.) îi acordă titlul de „inventator european”.

A sonda în nemărginirea cunoașterii

A reuși să fixezi câteva puncte, esențiale și sigure, de reper în lumea ideilor, acolo unde absolut este numai — relativul, reprezintă o biruință a gândului și o eliberare a cuvintului întru ființă. C. Noica a reușit, printr-o tenace lucrare în spiritul rostirii filosofice românești, să închege un model, un „model paideic” sprijinit pe un trepid cu colțurile de aur — Platon, Hegel, Heidegger —, în al cărui cuprins comunică laolaltă gândul presocratic, integritatea eminesciană și cea goetheeană, categoriile aristotelice și hermeneutica gadameriană. Pornit acum exact 50 de ani în căutarea unei „mathe-sis universalis” și încheind cercul acum cu o **Logică** al cărei temei rezumă un amplu sistem de gândire realizat în aproape 30 de lucrări (originale, traduceri sau coordonări), C. Noica înseamnă în istoria ideii românești o inconfundabilă voință de sistem, exemplară prin unitate, profundime și continuitate, prin fascinația Culturii ca supremă șansă de perenitate a ființei. Întru totul emblematică pentru spiritul românesc

Anton Dumitriu este inițiatorul cursurilor de logică matematică în România, cursuri concretizate în lucrarea „Logica nouă”. Profesor la catedra de „Logică și istoria filosofiei vechi și medievale” de la Universitatea din București, apoi cercetător principal la Centrul de logică al Academiei R.S.R., Anton Dumitriu se arată preocupat de valoarea cognitivă a științei, considerată în ansamblul ei. Ideile sale în acest domeniu sint expuse în diverse studii publicate în țară și străinătate, dar mai ales în „Bazele Filozofice ale Științei”.

Prin lucrări ca **Mecanismul logic al matematicii**, **Istoria logicii**, **Valoarea metafizică a rațiunii**, **Paraboli**, **History of Logic**, **Cartea întinirilor admirabile**, **Logica polivalentă** și altele, opera lui Anton Dumitriu a intrat în circuitul științific internațional. Cea mai recentă lucrare, apărută la Editura Emnescu, în 1984, „Aletheia”, este o încercare asupra conceptului de adevăr în filosofia grecească.

O prodigioasă activitate de studii și cercetare face obiectul unui număr impresionant de lucrări științifice. Din 1961 și pînă în prezent, profesorul Mihai Drăgănescu a încredințat tiparului sub semnătura sa, opt lucrări științifice de proporții și de mare interes științific. Dintre acestea amintim: „Electronii la lucru” (1961), „Procese electronice în dispozitive semiconductoare de circuit” (1962), „Sistem și civilizație” (1976), „A doua revoluție industrială” (1980) și „Știință și civilizație” (1984). Este în același timp coautor al unor altor numeroase lucrări tipărite în țară și peste hotare.

Profesorul Mihai Drăgănescu și-a adus, de asemenea, contribuția la realizarea unor lucrări științifice privind domeniul tuburilor electronice, circuitelor electronice, tranzistorilor, electronicii corpului solid, electronicii funcționale. A elaborat lucrări, articole și comunicări despre microelectronică, informatică, revoluția științifică și tehnica contemporană. A scris deoptrivă și eseuri filozofice. S-a distins, de asemenea, prin contribuții la teoria tranzistorului la nivele mari de injecție, la constituirea unei școli în domeniul dispozitivelor electronice semiconductoare în țara noastră, la introducerea microelectronicii, calculatoarelor electronice și informaticii în industria și economia națională, la scoaterea în evidență a operelor unor înaintași din țara noastră în cibernetică și electronică.

respectat de conștientii mei, indiferent de vîrstă și funcție. Sint optimist în ceea ce privește viitorul omului și totdeauna trăiesc cu senzația că n-am făcut destul, nu m-am ridicat la nivelul tehnicii mondiale. În fond, pe mine nu mă interesează să impresionez, ci să am liniște, să-mi pot organiza ideile și sistematiza cele mai noi date științifice din domeniul problemelor abordate.

Apa care moare

Știm de mult că este așa, dar nu aveam dovezi certe, de netăgăduit. Dacă privesc, însă, în urmă, astăzi îmi dau seama că era firesc să vină și vremea unei demonstrații riguroase, a acestei afirmații neașteptate, că apa vie moare efectiv, se destramă încet — cum ar spune acad. E. Macovschi, autorul frumoasei teorii a materiei biestructurate — asemenea oricărei ființe care vine în existență și apoi se întoarce în neființă.

De citeva săptămîni mă bucur ca un copil în fata unui cadou superb ce i-a fost dăruit de cineva drag. De citeva săptămîni văd cu proprii mei ochi cum apa structurată de noi, în laborator (legenda i-ar spune **apa vie**) avînd proprietăți biologice, dacă este lăsată fără protecție, moare de-a binelea, își pierde forța vitală de stimulare sau de inhibiție a proceselor vieții.

Așadar, putem formula acum următoarele concluzii și întrebări fundamentale. **Întîi**: apa poate fi structurată, conferindu-i-se astfel proprietăți importante pentru viață. Această structurare o realizează astăzi toate organismele vii, dar ea se poate infăptui și în laborator de către om (așa cum o atestă atît brevetul românesc de invenție cu nr. 77382, cit și cele care au urmat și au ca autori pe subsemnatul și pe colegul meu Gheorghe Lucaci).

Doi: apa structurată moare efectiv, își pierde proprietățile în timp, dacă nu este stabilizată, așa cum se întîmplă și în organismul nostru în caz de boală sau în caz de moarte. **Trei**: dacă organismele vii de astăzi dispun de un mecanism propriu pentru structurarea apei necesare vieții celulare, de unde și-au luat apă vie ființele primare, cu miliarde de ani în urmă? Fără riscul de a greși prea mult, putem astăzi răspunde că „ciorba inițială” în care s-au născut primii germeni de viață terestră

era deosebit de bogată în ape structurate, generate de condițiile naturale de atunci. Deci, viața, dispunînd de precursori a putut astfel să-și înceapă urcuşul... **Patru**: apele de suprafață conțin astăzi extrem de puțină apă structurată, ceea ce ne arată că oceanele, mările, lacurile de suprafață, fluviile și piralele, toate împreună, vehiculează o apă îmbătrînită, săracă în structuri cu calități biologice intrinseci. Cu alte cuvinte, apele de suprafață sint bătrîne, aproape moarte. **Cinci**: ne-am putea gândi, totuși, dacă am căuta, că mai există pe pămînt sau în pămînt, rămășițe ale apelor primare, bogate în ape structurate. Într-adevăr, pot afirma, împreună cu colaboratorul meu Gheorghe Lucaci care a descoperit unde se află în pămînt asemenea ape, că globul terestru conține încă imense rezerve de ape structurate, în adîncurile sale, în straturile geologice în care ele dau-nuie de miliarde de ani!

Verificate în laborator, apele scoase din adîncurile scoarței terestre s-au dovedit a fi puternic structurate și cu o mare capacitate de influență asupra mecanismelor intime ale vieții. Dar ca și apele structurate în laborator sau în organisme vii, apele din adîncuri mor și ele, după ce sint scoase la suprafață, dacă nu sint stabilizate în mod corespunzător. Dacă ar fi să visăm, ne putem gândi la o știință și tehnologie a viitorului prin care omenirea să-și propună refacerea capacităților vitale ale apelor terestre, măcar parțial, trezindu-le din starea lor actuală de somn și bătrînețe.

Nu putem încheia această veste științifică, acum în prag de an nou, după 12 luni pline de roade dar și epuizante, fără a ne permite să adresăm tuturor cititorilor revistei Flacăra, cele mai calde urări de bine, de sănătate și de împliniri, cu convingerea nestrămutată că depinde de noi și numai de noi ca anul 1985 să fie mai bun, mult mai plin de realizări și mult mai bogat în împliniri nobile, decît a fost 1984.

Prof. univ. dr. ION MĂNZATU

Soluții originale unor necesități economice

De aproape unsprezece ani, Gheorghe Lucaci și Viorel Abrudan, cercetători la Centrul de chimie din Timișoara, își leagă numele și fapta unul de celălalt, rivnînd împreună să-și pună în practică propriile idei și descoperiri, citeva devenînd invenții care se aplică. Ele vizează, cum se știe, noi surse de energie, industria farmaceutică și extractivă. Succint, ca bilanț al anului încă 1984, cite un exemplu din fiecare domeniu: sursă electronică de curent electric; instalație și procedeu pentru producerea unor fracțiuni structurate de soluții apoase cu proprietăți electromagnetice; procedeu de tratament al unei zone de strat adiacentă unui foraj. În cursul anului, aceste noutăți au fost brevetate și aplicate în producție, ceea ce a dovedit, înainte de toate, originalitatea și eficiența soluțiilor propuse de cei doi infocați promotori ai noului, dar pe care lumea îi cunoaște mai ales prin dispozitivul de magnetoterapie numit LUCAB.

Mal mult decît precizii biografice pentru a-l defini pe inginerul cu păr albit înainte de vreme numit Petre Buleci, trebuie spus că navalistul de astăzi este un visător incurabil, îndrăgostit de Dunărea pe ale cărei maluri a văzut lumina zilei și unde muncește fără gînd de a se strămuta altundeva (deși i s-au făcut mai multe propuneri). Un tehnician visător. Pare inadventent? Nu, în cazul său. Petre Buleci nu visează năluca ci idei pe care vrea să le transpună în faptă. Reușînd. O listă a vise-lor sale împlinite ar fi poate lungă pentru a prezenta un interes general. Dar, știut merita a fi faptul că de la noutăți în domeniul strict al specialității sale — construcția de nave — unde s-a făcut remarcant, cu sau fără voia celor din jurul său, el a ajuns la biogaz, după ce a stîrnit uneori mirare, suspiciune și poate invidie, propunînd o metodă ce nu a fost încă acceptată (deși demonstrată) de recuperare a arborilor cotiți. Cu biogazul i-a mers mai bine. Nu mai ușor, ci mai bine, deoarece de această sursă de energie, au nevoie din ce în ce mai mulți oameni, care hotărăsc ei singuri asupra importanței folosirii biogazului după o metodă sau alta.

Semne bune anul are

nea specialității. Numărul medicilor s-a mărit. Lucrează permanent patru specialiști, care au la dispoziție, două săli de operație, una septică și una aseptică. Această riguroasă împărțire a sălilor de operație dar și a saloanelor creează medicilor posibilitatea de a preveni apariția infecțiilor post-operatorii. În sprijinul afirmației sale, doctorul Tuca ne informează că din momentul apariției noii secții, au fost efectuate peste 400 de operații și că, în această perioadă nu au fost folosite antibiotice. Această realizare are două aspecte demne de reținut: mai puțină suferință pentru bolnav, căci orice infecție înseamnă suferință, iar pentru spital serioase economii. Înființarea

DAN BIRLADEANU

În lucru alte câteva zeci de „hidrocentrale de buzunar”

Revista noastră pleda într-unul din grupajele lunii mai pentru o „reabilitare” a hidrocentrelor de „buzunar”, plecînd de la ideea că energie există pentru toți, important este s-o descoperim și s-o punem la treabă. În acest context evidențiem experiența valoroasă a pricepuților specialiști de la Întreprinderea de rețele electrice Suceava. Aflăm acum că proiectanții IRE-ului lucrează la elaborarea proiectelor pentru 28 de microhidrocentrale (MHC), dintre care 2 pentru județul Vilcea. De asemenea, a început colaborarea cu IRE Piatra Neamț pentru un MHC la Bolovăniș, pe un afluent al Tarcăului. În ceea ce privește valorificarea resurselor propriului județ, în vara acestui an au intrat în funcțiune 4 microhidrocentrale, la Barnar 3, Fălticeni, Tibeni și Ehrește, toate totalizînd o putere instalată de 1690 kW și o producție anuală de energie de 5520 MWh.

RĂZVAN BĂRBULESCU

Împreună, studenții și profesori

1) La Stațiunea didactică de cercetări și experimentări din cadrul Institutului agronomic din Timișoara, contabilul șef Vintilă Oprescu care ne spune că ceea ce s-a realizat anul acesta, de către studenți și cadrele didactice, a întrecut toate așteptările. În primul rînd, producția fizică a stațiunii a fost realizată în proporție de 120 la sută. Toate acestea, în cuvinte puține, duc la un beneficiu de peste 4 milioane lei. După campania de vară rezultatele se prezintă în felul următor: 8 110 kilograme boabe de porumb la hectar, 3520 la floarea soarelui, 2.500 la soia, 37 000 kilograme legume la hectar, (s-au obținut peste plan 160 de tone legume). În zootehnie s-a obținut: 4 600 litri pe cap de vacă și 7,5 kilograme de lînă pe oaie. Desigur s-ar putea spune și mai multe lucruri despre acești studenți care învață și în același timp muncesc — dar, se înțelege, spațiul tipografic este cel care nu ne permite a zice mai multe. Dar nu putem încheia fără a mai adăuga urarea de „La mulți ani!” și noi succese.

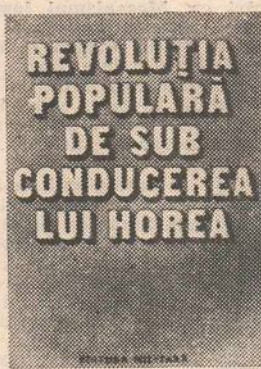
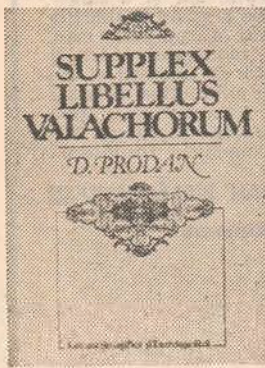
SORIN POSTOLACHE

O punte albastră spre lume

Am citit o carte a unui scriitor tînăr, un om care a trăit construcția Canalului Dunăre-Marea Neagră de la un capăt la altul, săptămîni și ani, luni și duminici, și a trăit acest timp nu ca băgător de seamă, ci ca om care a pus circa la bătaie și a trecut prin citeva sute de zile care putea termina cu pîrlul albit. Și la sfîrșitul cărții sale omul scrie frumos o ultimă frază către cititor, atrăgîndu-i atenția că dacă în călătoriile sale prin vecinătatea canalului va vedea bărci și goalete, iahturi și caravale, mahune și împingătoare, cititorul va ști că acelea „sînt sufletele noastre”. Acum pe apele Canalului Dunăre-Marea Neagră circulă șalupe cu motor, împingătoare și remorchere, vase de tonaj și șalupe, vase de pasageri și

Istoria — întâia carte a unui neam

Cercetători profunzi ai istoriei noastre mult milenare, autori de cărți fundamentale pentru cultura română, cărți sinteze, cărți în care documentele inedite și comentariul de înaltă probitate științifică și de înaltă calitate stilistică se îmbină armonios, academicianul profesor David Prodan, academicianul profesor Ștefan Pascu, doctorul Ilie Ceaușescu și doctorul Vasile Arimia reprezintă, prin opera lor, personalități proeminente ale istoriografiei noastre în anul care se încheie. Fie că e vorba de reeditările **Răscorlei lui Horea**, sau a to-

mului **Supplex libellus valachorum**, de lucrarea inedită **Revoluția de sub conducerea lui Horea**, de **Istoria militară a poporului român**, de volumele de documente închinare actului istoric de la 23 August, cărțile istoricilor premiați de revista noastră se înscriu printre cele mai importante apărute în ultimele decenii, iar faptul că au apărut în acest timp, înseamnă că istoricii noștri de seamă au înțeles comandamentul partidului de a pune în valoare trecutul zburciat și eroic al românilor.

Două edituri — **Editura Științifică și Enciclopedică** și **Editura Militară** — ale căror cărți, de o extremă diversitate, sînt așteptate, an de an, de un număr tot mai mare de cititori, se încununează, iată, la finele acestui an, cu premiile revistei noastre, recunoscîndu-se astfel, și pe această cale, contribuția lor la continua dezvoltare a științei și literaturii române. În ceea ce privește producția de carte a Editurii Științifice și Enciclopedice, vom sublinia că, urmînd cu tenacitate respectarea întocmai a direcțiilor ce i-au fost trasate încă de la

înființare, a dat la iveală o sumedenie de titluri care au repus în circulație cele mai de seamă idei ale științei, istoriei și filosofiei românești. Cît despre Editura Militară, ale cărei cărți au o destinație aparte, specifică, menite să glorifice faptele de arme ale înaintașilor noștri, eroismul ostașilor români în luptele pentru neatinerea țării, se cuvine să precizăm că volumele prezentînd însemnele acestei edituri au reușit, mai ales în ultima vreme, să atingă o cotă valorică literară cu nimic mai prejos decît cea a literaturii propriu-zise.

Semne bune anul are

de croazieră, bărci pescărești și mineraliere, o lume plutoare care se așază cuminte în porturile de așteptare și intră la rînd în gura de beton a celor două eluze. Privindu-le în așteptarea lor calmă, tremurînd în lumina fierbinte a soarelui, parcă li se topesc contururile, ele devin nesigure, încep să palpite, să prindă viață și gîndul te poartă la sufletele constructorilor, oameni plecați spre alte colțuri ale țării, unii întorși acasă, pensionați, alții tineri, îmbătrînind la pietrele de hotar ale acestei vremi și încercînd să scrie un semn despre viața lor în alt fel decît cu stiloul sau creionul. Oamenii aceștia sînt dintre cei care își scriu biografia cu palmele fără să folosească o coală de hirtie, fără să verse un strop de cerneală. Trec vase și vase pe apele cuminți ale canalului, pe această punte albastră care leagă direct și simplu România de lume.

BOGDAN NISPOIU

Oricînd e timp
pentru
o faptă bună

Pe la începutul verii acestui an 1994, aflîndu-ne în comuna Vidra, la poarta Țării Vrancei, primarul Nică Micu

Tonica receptivitate a revistei „FLACARA”, mereu dovedită cînd priorități științifice românești se propun nu numai atenției opiniei publice ci și unei ordini de referință, a funcționat și de astădată ireproșabil: entuziasma participare a ziaristului și poetului N. Grigore Mărășanu, în „teren”, la lucrările echipei pluridisciplinare organizată pentru verificarea și omologarea bazelor de calcul ale „SISTEMULUI NUMERIC” pe care, împreună cu inginerul Florin Stănescu, dovedim că l-am decelat la Dealul Grădiștei. Numeroase telefoane, scrisori, întrebări — care au urmat publicării reportajului său — dovedesc interesul pe care subiectul îl stîrnește atît între specialiști ai domeniului pluridisciplinar, cît și în rîndul „marelui public” (beneficiarul de drept și în ultimă instanță, al unei „hărți științifice” care trebuie să fie cit mai deapert, mai exactă, mai puțin vulnerabilă). Și asta, chiar dacă noile date tind să modifice parțial mai vechi statui; sau poate tocmai de aceea. Am fost invitat să răspund unora dintre aceste întrebări; dacă raportul științific al echipei, organizată din inițiativa Asociației Oamenilor de Știință din R.S.R., cu colaborarea și sub îndrumarea Institutului de studii istorice și social-politice de pe lingă C.C. al P.C.R., dă răspunsuri clare, lipsite de echivoc, faptelor concrete, materiale, supuse cercetării, filiiie în jurul subiectului și aripi de întrebare care vizează statutul metodologic al problemei.

Cercetarea întreprinsă la sanctuarele dacice de la Dealul Grădiștei (rezervație arheologică cunoscută încă de sub numele, impropriu, după părerea mea, de Sarmisegetuza Regia) are un profil pluridisciplinar. Pornind de la rezultatele cercetării arheologice (adică de la un valoros tezaur de date adunate, în special, de colectivele de arheologi din Cluj-Napoca și Deva), studiul nostru reclamă utilizarea unui instrumentar polivalent. Nu e nimic nou: este drumul deschis de studiile similare întreprinse de colectivul clujean al prof. Gheorghe Chiș, sau de colectivul universitar brașovean Șerban Bobancu — Cornel Samoilă — Emil Pocraru; și lista poate continua. De altfel am și avut în vedere datele esențiale la care au ajuns aceste valoroase colective: o serie din observațiile noastre confirmă, nu întotdeauna cu aceleași mijloace, valabilitatea cercetării întreprinse de antemerșiori. Că am ajuns, credem, la date suplimentare, aceasta nu poate fi decît un câștig. Trebuie să precizăm, în mod echitabil, că un colectiv al Direcției Topografice Militare a întreprins un valoros studiu de interpretare astronomică a poziției sanctuarelor, în anul trecut. Nu am fost în posesia datelor respective, dar calda colaborare acceptată ne-a dat posibilitatea să coroborăm ulterior valabilitatea unor observații topoaltimetrice cu măsurători de mare exactitate, absolut necesare studiului nostru. Evident, aceasta nu înseamnă ignorarea inventarului arheologic. Dimpotrivă! Faptul că nu am întreprins nici o măsurătoare la „Sarmisegetuza Regia”, în cei aproape patru ani de studiu, fără prezența unui arheolog al muzeului din Deva, tocmai din necesitatea respectării unui tablou de referință absolut obligatoriu, implică — odată în plus! — ideea de studiu pluridisciplinar. Că noi am ajuns la concluzii care nu se suprapun intrutotul ipotezei arheologice este, de asemenea, o altă chestiune. Atunci cînd în discuție se află un obiectiv cultural-științific, recunoscut ca atare, instrumentarul arheologic „clasic” se dovedește, în mod inerent, limitat. Aici nu e vorba de nivelul material al existenței conotat într-un anume orizont, domeniu în care nimeni nu se poate substitui arheologului spe-

cialist; aici este vorba despre interpretarea funcționalităților științifice a ceea ce se dovedește a fi o mare „riglă de calcul”, și simpla raportare la sisteme de referință obișnuite este operantă, în cel mai bun caz, doar descriptiv.

Am să încerc să fiu mai clar, utilizînd exemplul sanctuarelor dacice înseși. Sezizîndu-se (mai ales în ultimele patru decenii), că cele opt sanctuare dacice grupate impresionant pe trei terase artificiale învecinate propun, cu evidență, multiplicări de calcul care pornesc de la interrelația unor „mulțimi” de piese, o serie de ipoteze (majoritatea aparținînd unor reputați arheologi) au avansat ideea unui „calendar”. Într-un fel sau altul, fiecare „piatră” ar fi trebuit să reprezinte o zi, o săptămînă sau o altă unitate de timp. Și asta, în numere întregi, probabil pentru că vechii greci, învecinați dincolo de Balcani, pornesc în raționamentul matematic uzual, de la numere întregi. Dar, interrelațiile nume-

tuit orgolioasă, inscrie sub deviza lui „Noli turbare circulos meos!”, chiar dacă omeneste poate fi înțeleasă, păgubitoare fiind pentru știința românească — și pentru adevărul științific în general! — rămîne inacceptabilă. Tezaurul vestigiilor dacice nu este averea unui grup de inițiați, el aparține poporului român și intereselor legitime ale acestuia. Formula „magister dixit”, de cînd există știința pe lume, chiar dacă în cele din urmă dovedea că Pămîntul se mișcă indubitabil apare, nu este numai semnul unei puținătăți de gîndire. Este, mai mult și mai grav, o frînă, o stavilă regretabilă, care conduce (și a mai condus!) înspre important pierderi.

Îmi fac o datorie de onoare să-mi amintesc că, în toamna lui 1982, pe cînd doar tatonam primele rezultate ale „sistemului numeric”, i-am trimis la Cluj-Napoca, regretatului profesor Hadrian Daicovicu, un „sinopsis” cuprinzînd cîteva observații, ca și ideea că s-ar

In legătură cu „sistemul numeric daco-get”

rice oferite de „mulțimile” de la Dealul Grădiștei, nu conduc înspre numere întregi; și asta nu pentru că ar lipsi unele piese, ci — cu maximă probabilitate — pentru că acei constructorii ai sanctuarelor calculau cu... fracții, și anume mult mai elocvente decît metoda simplistă pe care, înrobiți unei viziuni desul de simpliste ea însăși, sîntem tentați să le-o atribuim. Un important pas înainte a fost marcat de studiul colectivului brașovean, dar — incurcați de „cifraia” propusă de calculatorul electronic cu care a operat colectivul — unii au răsuflet ușurați cînd decopertările necesitate de lucrările de consolidare au demonstrat că pe unul din cercurile Marelui Sanctuar Rotund nu erau 63 de „stîlpi”, ci 34!... Las decopertă faptul că pentru această eroare nu colectivul brașovean era de vină, ci raportul arheologic inexact; mă rezum să repet că „anul dacic” pe care îl propun sanctuarele, și încă cu cinci zecimale, se identifică, aproape, cu anul tropic „calculat modern”, și aceasta nu înseamnă „o simplă coincidență” de vreme ce un „veritabil sistem de...coincidențe” realizează un tablou de calcule, pe cit de complexe, pe atît de ingenioase, și care nu poate fi pus în valoare nici cu spaclul, nici cu casmaua, nici cu invocarea presupusului calendar grec sau mesopotamian de 360 de zile! Trebuie spus că nici grecii însăși nu foloseau, decît pentru „uz civil”, un an de 360 de zile, „amortizat” cu cîte cinci zile de adaos: vezi în acest sens calculul lui Meton din Atena, sau cel al lui Hiparch. În nici un caz însă, grecii n-au cărat în spate blocuri în virful muntelui pentru a ridica un... monument „calendarului civil”, pe care orice școlar, cit de cit sirguincios, îl putea memoriza — cu ajutorul unei table... În mod evident, marele efort al constructorilor sanctuarelor dacice avea în vedere noțiuni de calcul cu mult mai avansate; și faptul că la Dealul Grădiștei „apar” identități numerice și constante de calcul caracteristice matematicii vedice și celei pitagoreice invită la seriozitate atunci cînd se pune problema instrumentarului de investigare. Este o idee fundamentală a cercetării pluridisciplinare aservită istoriei; este baza de pornire de la care **ingineria istorică** (denumită astfel, pe drept cuvînt, de inginerul Alexandru Forje) avansează sau nu. Iar reacția orgolioasă, gra-

impune, dacă e să dăm crezare cifrelor, o reverificare a unor dimensiuni publicate chiar de d-sa în lucrări de specialitate. Închipuți-vă, pentru o clipă, că sinteți Hadrian Daicovicu al aceluși moment. Cît de mult v-ar fi tîlnit o asemenea idee?! Și totuși, în prag de noiembrie și de zăpezi, la numai cîteva zile, am primit un telefon: imi propunea ca, peste trei zile să fiu, echipat, în gara Orăștie. Mă aștepta, într-adevăr acolo, în cea dimineață geroasă, împreună cu Ioan Glodariu, Adriana Rusu și E. Iaroslavschi, pentru a „urca la fața locului”. Admirabilă promptitudine, și asta în condițiile în care, acolo sus la Dealul Grădiștei, se încheiau lucrările etapei 1982 de consolidare și reconstruire pe baza ipotezei Hadrian Daicovicu!... Nu înseamnă că arheologii respectivi, atît de buni cunoscători ai complexului, erau gata să accepte punctul de vedere (și, încă destul de nebulos) al primului venit! O anume reticență, absolut conformă cu o etică științifică riguroasă, era obligatorie. Dar, pentru curajul continuării a ceea ce ulterior a devenit „sistemul numeric” propus astăzi unei drepte cîntăririi, acel început de noiembrie 1982 a fost un moment hotărîtor!...

Sînt nevoit, cu un sentiment totodată de jenă și de regret, să situiez la polul opus, „referatul” alcătuit recent de un alt cunoscut arheolog, bucureștean de astădată, referat menit (după opinia d-sale) să anuleze posibilitatea realizării unui serial TV de ipoteză științifică pe baza unui sistem decelat cu mijloace care nu-i sînt la îndemînă, pentru că se ocupă pur și simplu cu altceva decît studiul pluridisciplinar. O frază din acest referat mi se pare însă elocventă: ea deschide problema unei mentalități care face mult rău pe un teren comun:

„Desigur, noi toți am dori să știm cît mai multe despre strămoșii noștri și să dezvăluim că ei au fost printre cei dintîi în lume. Dacă ajungem la concluzia că ei n-au fost cei dintîi și cei mai mari din lume (sic!), oare nu-i iubim la fel? De ce trebuie oare să le atribuim mai multe decît au fost în realitate?”

Sigur, ar trebui întîi și întîi să se răspundă coerent la întrebarea: potrivit cîrui criteriul, anume persoane se consideră deținătoarele infailibile ale dimensiunilor unei „realități” de care ne des-

part două milenii; dar să rămînem la întrebarea, esențială din punct de vedere metodologic: dar dacă, pe baza unor solide dovezi științifice „ei” au fost mai mult decît imaginea unui „mare neam” de la... „periferia lumii grecești”?! Un „mare neam” care, poate, excela și prin altceva decît prin plețe și prin copierea de tetradrahme macedonene?! Cui folosește, conștienta sau inconștienta ignorare a unor dovezi, posibila cunoaștere și apreciere superioară a adevăraților noștri strămoși, care n-au fost nici coloniștii greci din Calatis, și nici negustorii care vindeau mărgele de sticlă romană prin Munții Orăștiei?!

Evident, polemica, malițioasă, poate rămîne la nivelul unor icniture vanitoase. Dar nu despre vanitatea, sau chiar orgoliul lui Cutare e vorba! E cel puțin necinstit să vinezi vulnerabilități întimplătoare sau mărturisite ca atare; dar să rămînem la oile noastre. Semnalăm, cu prilejul aceluși răspuns, că în anul 1984 rotirea polului magnetic înregistrează trei „ture” de cîte 640 de ani, ceea ce înseamnă, dînd timpul înapoi, anul 64 (calcul ușor de efectuat pentru oricine). Orice om de bunăcredință putea sesiza că, notarea acestui moment drept epoca lui Burebista era o involuntară greșală de exprimare (care îmi aparține), mai ales că luam drept termen de referință cunoscuta dată la care arheologii apreciază momentul construirii sanctuarelor rotunde: în pragul sau în timpul domniei lui Decebal. Se cuvin scuzele de rigoare; dar oare, într-adevăr, vocea aceea își închipua că nu cunoștea data la care a domnit Burebista, și nici măcar cea a domniei lui Decebal?! Eu cred că, mai degrabă, era satisfacția unui caracter incurcat în propriile-i complexe de inferioritate, care jubilează cînd găsește o căisă uscată pe creanga pomului înflorit! Și un arheolog a remarcat de pildă telefonic, eroarea; profesional, dorea — în mod legitim! — rectificarea ei; dar mă îndoiesc că și-a imaginat, vreo clipă, că-i vorba de altceva decît de o scăpare de moment!...

„SISTEMUL NUMERIC DACO-GET”, studiu înregistrat ca patent științific al Asociației Oamenilor de Știință (ai cărei membri sîntem, colegul meu ing. Florin Stănescu și eu) nu e o „operă invulnerabilă”. Are doar avantajul că ipotezele avansate sînt acoperite de o riguroasă verificare a bazelor de calcul. Este un studiu științific propus omologării. Un studiu amplu și complex care nu poate fi concentrat în cîteva pagini, chiar de bun reportaj cum a fost cel al lui N. Grigore Mărășanu. Se au în vedere valoroasele tentative similare efectuate pînă acum, și dacă propunem unele priorități de cercetare, inclusiv verificarea atentă a unor ipoteze de lucru inedite, nu înseamnă că facem altceva decît să deschidem o largă invitație la dezvoltarea, de către oricine se dovedește în stare, a acelor elemente care vor rezista unor analize competente. Pentru ceea ce, nu tocmai propriu, numim „marele public”, am depus o ofertă de publicare harnice editurii ALBATROS; e în curs de realizare un scurt documentar în cadrul Studioului „ALEXANDRU SAHIA” și, probabil, va învinge rațiunea în tentativa de realizare a unui serial de ipoteză științifică TV, tip de emisiune deosebit de apreciat de telespectatorii din întreaga lume. Ar însemna un real câștig cultural și propagandistic, referitor la posesia unui monument cultural-științific care pretinde, în baza unor dovezi științifice și nu în temelul unor impresii de duzină, înscrierea fermă în rîndul celor mai importante mărturii vizînd performanțele orizontului antic mondial.

TIMOTEI URSU

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

Timpul neperisabil al scenei

La Brăila, teatrul a fost întotdeauna la el acasă. Intotdeauna — în cei 35 de ani de când există ca instituție de sine stătătoare, ca instituție cu tot mai aleasă reputație, fondind o tradiție teatrală în acest colț de țară. De trei ani — de când la conducerea teatrului se află excelentul actor și regizor **Constantin Codrescu**, la Brăila se joacă cu precădere piese în premieră absolută, ori măcar în premieră pe țară, propunând cu fiecare stagiune un număr impresionant de spectacole noi. Cu o trupă valoroasă, oportunitate înnoită în ultima vreme cu tineri și foarte talentați actori, teatrul brăilean cunoaște o nouă vîrstă a sa.

Ca la fiecare din jubileele sale, cele trei zile aniversare au reușit să fie o sărbătoare a spectacolului teatral și a dialogului pe teme de teatru — dialog în care publicul nu a fost niciodată uitat. Alături de cele cinci spectacole cu care teatrul a decis să-și reprezinte vîrstă (**Încercare de zbor**, de Iordan Radcicov, **Bătrînii nu s-au aruncat la vechituri**, de Maurizio Constanzo, **Intr-un parc**, de o bancă, de Aleksandr Ghelman, **Martor și judecător**, de Ion Bălan, și **Roata**, de Corneliu Irim) invitații (criticii dramatice: Ion Zamfirescu, Valentin Silvestru, Margareta Bărbuță, Paul Tutungiu, Victor Carhon, Liana Cojocaru, dramaturgi: Tudor Popescu, Ion Bălan, Corneliu Irim, actori: Dina Cocea, plasticieni, reprezentanți ai presei și televiziunii etc.) și colectivul artistic s-au întâlnit de mai multe ori cu publicul brăilean în acest interval.

Pe un text foarte generos (al dramaturgului sovietic Aleksandr Ghelman), regizorul Radu Marin a conceput un spectacol de mare rafinament interpretativ. În ciuda soluției scenografice oarecum incommode — grilajul de plasă care închide scena de mijloc, în ideea unei metafore a claustrării în singurătate — excelentul recital actoricesc oferit de **Marilena Negru** și **Bujor Macrin** ajunge la spectator în toate nuanțele sale. **Intr-un parc**, de o bancă e o piesă despre singurătate, despre acea singurătate care sterilizează, care anihilează și naște un întreg balans: înspre oameni și, în același timp, departe de ei. Vera și Alexei se agăță unul de celălalt, căutându-se cu disperare printre măturări și minciuni, printre lacrimi și bravadă, pentru a face, până la urmă, pace, sub forma unui trist tratat de alianță între două inexpugnabile cetăți ale singurătății. Bujor Macrin reușește un doza magistrală al rolului. De la poza cinică a vagabondului care nu cunoaște prețul responsabilității și pină la disperarea tragică din final, tinărul actor își conduce personajul printr-un dureros tunel al sincerității, al curajului de a fi el însuși, de a fi lucid. Jocul nervos, replica promptă, găsind întotdeauna tonul exact, tăcerea plină de vibrație, gestul elegant, firese, spontan, umplu mica scenă de o prezență umană perfect plauzibilă și servind în mod salutar intențiile textului. Rolul lui Bujor Macrin din piesa lui Ghelman este astfel un pendant de cea

mai bună calitate la partitura similară susținută la Teatrul Bulandra de către Victor Rebengiuc.

În rolul Verei, Marilena Negru reușește una dintre creațiile sale cele mai izbutite. Plîndu-se foarte bine pe modelul oferit de autor, ea aduce în scenă acel amestec de candoare și necruțătoare perspicacitate, de intuiție și naivitate, de slăbiciune și fermitate care fac farmecul personajului. Vera este în această montare prototipul feminității în confruntarea cu o nedreaptă condiție: aceea a lipsei de obiect pentru sensibilitatea și plînatatea sa afectivă. Cele două personaje, pe care textul le pune în relație de tensiune, scotînd, firește, sugestia salvării unuia prin celălalt, comunică în scenă destul de bine. Ceva mai multă siguranță în evoluția lui Bujor Macrin pune într-un fel în inferioritate (numai prin comparație însă) evoluția Marilenei Negru. Ea joacă mai mult decît partenerul său „cu fața la public”, nereușind să se izoleze întotdeauna de efectul la sală. Dar observațiile vizează în mod evident **amanunte** (în aceeași ordine i s-ar putea reproșa și lui Bujor Macrin o anume precipitare pe alocuri în rostire).

Bătrînii nu s-au aruncat la vechituri, de Maurizio Constanzo nu reprezintă o ofertă la fel de rodnică pentru regizorul Radu Marin și, în parte, nici chiar pentru cei doi interpreți: **Ildy Codrescu** și **Mihai Stoicescu**. Calitatea piesei nu depășește calificativul de mediocru și, din acest motiv, prestația actoricească — și aici de foarte bună calitate — se folosește de un suport prea puțin solid. Piesa lui Maurizio Constanzo se încadrează așazisei literaturi despre „vîrstă a treia”. El și ea, la sfîrșit de drum, tirînd după ei neîmplinirile unei vieți mărunte, con-

damnate la derizoriu de condiții materiale precare, dar și fantoma unei mari iubiri a unuia pentru celălalt. Piesa e întretăiată de numeroase flash-back-uri, obligînd pe interpreți la dese schimbări de registru. În rolul feminin, Ildy Codrescu trece cu naturaleză de la... o vîrstă la alta, figurînd scenic cu mult aplomb fețele feminității. Iluziile tinereții soții se spulberă, nu brutal, dar iremediabil, în contact cu placiditatea bonomă a unui soț modest. Mihai Stoicescu creează un personaj plăcut, de o calmă duioșie neputincioasă. Scrisă sub formă de scene scurte, piesa lui Maurizio Constanzo era ab initio pîndită de fărîmițare. Misiunea regizorului ajunge să fie astfel, în primul rînd, aceea de a gândi rotund spectacolul, de a face legăturile care lipsesc, de a scărda scena în vibrația unei interpretări omogene. Dacă în cazul piesei lui Ghelman reușita e deplină în acest sens, aici nu s-ar putea susține același lucru. Soluția regizoral-scenografică (personajele marchează întoarcerea în amintire prin schimbarea costumului sau numai a unor accesorii) îngreunează și mai mult sudarea atmosferei. Momentele se separă prea mult (muzica și jocul de lumini contribuie la aceasta). Dincolo de aceste observații, **Bătrînii nu sînt de aruncați la vechituri** prilejuiește însă două admirabile evoluții actoricești: Ildy Codrescu și Mihai Stoicescu.

Cu același prilej aniversar, teatrul brăilean prezintă două spectacole omagiale. Dacă **Martor și judecător** recheamă din documente, ziare, scrisori pe cel care s-a numit Panait Istrati, piesa lui Corneliu Irim, **Roata**, este dedicată lui Horea din Albac. Avînd la bază textul schitelor lui Dominic Stanca, **Roata** este un adevărat poem dramatic, de mare in-

cărcătură emoțională. Un poem despre moti și despre craiul lor (Horea nu apare ca personaj, el e aici doar absența tutețelă, proiecție a speranțelor românilor săraci ai aceluia Ardeal). Formula scenică propusă de regizor (Constantin Codrescu) și de scenograf (Gheorghe Mosorescu) potențează textul, ridicîndu-l în metaforă și angrenînd simbolul în chiar desfășurarea acțiunii. O prea frumoasă limbă românească, o limbă de Ardeal (chiar dacă nu canonică, oricum extrem de sugestivă) se rostește în scenă. Actorii joacă statuar, fără a fi nici o clipă statici. Ținuta lor e de o demnă verticalitate, de o mîndră robustețe, așa cum trebuie să fi fost feciorii din preajma lui Horea. Textul are fluentă, claritate, cuvîntul frumos e și firese, în același timp.

În rolul moșului Ion Monoran, **Anton Filip** creează un rol impresionant. Alter ego al craiului Horea, Ion Monoran ia asupra lui urcușul frînt al aceluia destin, realizînd scenic momente de mare emoție (scena suplicului, de pildă). Alături de el, **Ildy Codrescu** (evoluție îngrijită, cu accente de tragedie greacă, admirabil intuite), **George Custură** (îngrosind pe alocuri, fabricînd alături în exces), **Sorin Dinculescu**, **Victor Ianculescu**, **Marin Benea** (al cărui personaj e gîndit în registrul bufonului shakespearean) și mulți alții compun un spectacol de înaltă tinută. **Roata** este unul dintre cele mai reușite montări de teatru istoric din ultimii ani.

Martor și judecător, de Ion Bălan (în regia lui Constantin Codrescu) este o construcție dramatică laborioasă. Ea încearcă să ofere o cheie a straniei personalității a scriitorului brăilean. Textul expune, argumentează, justifică, ipotiază, reușind un portret al scriitorului de reală elocvență. În rolul titular, **George Toropoc** pare să-și cunoască destul de bine personajul. Mult mai convîngător către final, actorul reușește totuși să mențină permanent treaz interesul spectatorului printr-un joc alert, inteligent. Și în cazul lui, unele scăpări de dicție (lesne remediabile pe parcurs) s-au făcut ici, colo simțite. În roluri de planul doi, **Romeo Mușețeanu**, **Nicolae Tăranu**, **George Custură**, **Petre Simionescu**, **Nicolae Ciocoiu**, **Gheorghe Moldovan**, **Anton Filip**, **Rodica Mușețeanu**, **Greta Manta** au încercat (și au reușit) să creioneze tipuri și chipuri, compunînd laolaltă și un interesant portret al epocii și al locului. Scenografia (Gheorghe Mosorescu) este funcțională. Luminile sînt astfel gîndite încît să aducă sugestia unor „umbre pe pinza vremii” de foarte bun efect scenic. **Martor și judecător** — un spectacol mai puțin „de conșum” și mai mult de interes documentar, literar, istoric-literar mai bine-zis, căruia scena teatrului brăilean i-a oferit însă o fidelă traducere artistică.

Se cuvine să adresăm în încheiere un cuvînt de prețuire și de încredere totodată conducerii teatrului brăilean și colectivului său. Aceste zile au fost un emoționant „raport către eternitate”, către timpul neperisabil al scenei.

TANIA RADU

Va ninge

Va ninge, iubito, va ninge superb,
ca-n basmele spuse la sud
pe unde zăpada nu cade nicicînd, —
prin albe troiene va trece un cerb
și alba-i plutire de-acum i-o aud, —
va ninge, iubito, va ninge superb
și falnic va trece un cerb.

Greoi scîrții-vor eternii molizi
sar vîntul umbra-va șoptit,
pe-acel singuratec să nu îl ucizi,
iubito, să nu îl ucizi, —
de lupi hăituit — e acum ostenit,
să doarmă-ndelung și-a dorit.

Pe-acel singuratec să nu îl ucizi,
iubito, să nu îl ucizi, —
a fost hăituit și-i acum ostenit
iubito, să-l aperi, să nu îl ucizi
de-aceea în drum și-a ieșit.

Va ninge, va ninge iubito,

ca-n sud,
ca-n sudicel basm ce-l aud
șoptit ba de vînt,
ba de-un cerb hăituit,
de-un cerb ce-i acum ostenit.

Cei ce ne-nvață să ne punem aripi

Ana Blandiana face parte din categoria acelor poeți a căror menire este arderea continuă, fără de răgaz, aidoma acelor legendare păsări care, odată ridicate în văzduh, în frenezia zborului peste lume, nu vor mai cobori niciodată pe pămînt, clipa lor de odihnă fiind zborul însuși. I se adaugă zborului, firește, cîntețul, acea perpetuă uimire ce naște intruna poezie, adică taină ce-și arată pentru o clipă doar înțelesul, lumină ce se nălucește la capătul unui gînd născut în întuneric și singurătate, ochi întors cu lacomie spre sine, rană ce nu se mai vindeca, dar încă proaspăt, ca o petală de floare ce-abia a început să se vestejească. Cu alte cuvinte, Ana Blandiana a luat în stăpînire asumîndu-și bucuria dar și deziluzia descoperirilor sale un teritoriu al candorii, al neîntrepturii uimiri. Apoi, peste lumea sa, pe deplin alcătuită încă de la bun început, fapt ce se întîmplă doar celor ce țin de stirpea poezilor a căror supremă inteligență este, în ultimă instanță, simțire, trăirea acută, frenetică, de o suavă și pură senzualitate, aidoma vieții ce se naște într-o lacrimă de rouă, a început să bată vîntul tare și aspru al cunoașterii. Este, fără doar și poate, meritul poetei că, în pofida atitor și-atitor pericole ce-au pîndit făptura fragilă a poeziei sale, rostirea sa și-a păstrat prospețimea și culoarea emoției dintîi. În întregul ei, poezia Anei Blandiana este un copil cu ochii mari și curății, în pupilele cărora, întunecate de taina străveche a lumii, intrucît copilul s-a născut, cum spune poeta însăși, bătrîn, foarte bătrîn, se străvede bucuria de-a trăi frumos și durerea de-a trăi adevărat fiecă clipă a vieții.

Ion Horea este un poet a cărui tenace lucrare lirică, nu întotdeauna extrem de spectaculoasă, nu întotdeauna sesizată chiar la timp, dar aflată, totuși, mereu în atenția criticii literare și-a iubitorilor de poezie, s-a devotat, încă de la bun început, lumii satului transilvan, istoriei sale. Ceea ce nu înseamnă că poezia s-ar fi cantonat în limitele unui program de dinainte elaborat, sau că poeziei sale îi lipsește, cum s-ar spune, persoana întii a genului liric. Dimpotrivă, continuînd o tradiție în care Goga și Blaga sînt ușor de recunoscut, Ion Horea nu aduce în prim plan numai lumea arhetipală a satului transilvan, ci mai ales starea simțirii sale. Dacă am spune că lumea satului transilvan este pentru Ion Horea doar un decor, în interiorul căruia poetul, întors cu privirea spre sine, mai ales spre trecutul copilăriei și adolescenței sale, cînd viața s-a intrupat din cunoscutele-i sale adevăruri, am greși într-o mare măsură, intrucît acea așa-zis decor este pretextul și, totodată, subiectul poeziei lui Ion Horea. Poetul, s-ar putea spune, începe a trăi și a emite poezie doar în această lume străveche a satului, fabuloasă prin miturile sale folclorice, prin simbolurile pe care le vehiculează, prin istoria sa îndurată, dar demnă, prin eroii ei martirizați, prin neclintita sa conștiință a continuității în timp, de la începutul începuturilor lumii și pină în zilele noastre. Aidoma unui molcom și puternic riu transilvan, cum ar fi, de exemplu, Mureșul, poezia lui Ion Horea traversează cîmpia poeziei române contemporane, sporindu-i frumusețea și adevărul.

Delimitări O lucrare monumentală

Din inițiativa Bibliotecii Academiei R.S. România a apărut recent în Editura Științifică și Enciclopedică și la Societatea de Științe Filologice, **Bibliografia românească modernă (1831-1918)**, vol. I, (A-C), cu o prefață de Gabriel Ștrempel, format mare in-8°, XXXII + 912 pagini. Se știe că dispunem de marea **Bibliografie veche românească**, de la origini (1508) până în 1830, de Ion Bianu și Nerva Hodos, completată de Dan Simonescu, lucrare de mult epuizată (simțindu-se și în străinătate nevoia unei repăririi a ei, a apărut în Occident o ediție-pirat, spre a umple golul!). Așadar, sub aceleași auspicii ca și în trecut, s-a trecut la completarea bibliografiei naționale, adică la repertoriul după autori, români sau străini, al tuturor cărților și broșurilor apărute la noi și în străinătate, în limba română sau în alte limbi (originale și traduceri). Noua lucrare cuprinde, în cadrul primelor trei litere ale alfabetului, totalitatea scrierilor editate în interval de 88 de ani și 16 033 de titluri, cărora li se adaugă, în subsol, cu caractere tipografice diferite, în completare, traduceri, prefețe, lucrările în colaborare și alte trimiteri, nenumerotate. Pe lângă numele proprii, de la Aaron Florian la Czyski, dr. Czelaw, ni se dau și rubrici tematice, unele de toată noștă, mai ales când atestă intenția de reclamă, ca aceasta:

„11 828. Ce? Nu scii englezesce? Cumpără această carte și în citeva zile vei putea vorbi Englezesce fără profesor. Iassy, Edit. Tip. „Comerciala“ L. Rabinovici, [189...], 16,5x12, 16 p. (1 411 008), lipsă coperta“.

Se repetă titlul la n-rul următor, cu completarea: „1900 (16x11,5). 16 p. 30 bani. (BCU-CLN 17 858). Pe copertă, titlul: Metodă practică de a învăța „Limba engleză“. „In cite-va zile“.

Am dat aceste exemple și pentru a atesta metoda bibliografică, datorită căreia vedem titlul complet, în ortografia vremii, localitatea, editura sau tipografia, data exactă sau aproximativă, formatul în centimetri, numărul paginilor, iar în paranteză, cota Bibliotecii Academiei R.S. România, când nu e precedată de inițiale, iar în acest caz, altă bibliotecă din țară (aci, de pildă, la ediția a II-a, Biblioteca Centrală Universitară din Cluj-Napoca). Altă rubrică, nelipsită și ea de haz, nu mai puțin lipsită de tilcuri lucrative, începe cu **Cele mai**:

„11 784. ● **Cele mai alose cantece de dor și amor. Noi și vechi.** București (Tip. „Concurența“), [1909]. (17x12). 32 p. (1 408 822).

Descriere după copertă“.

11 785. ● **Cele mai frumoase cantece și poezii culese și aranjate de** *** București (Tip. Laboratorilor Români), 1886. (14,5x9,5) 32 p. 50 bani. (1 384 724).

Descriere după copertă. Diferă de următoarea prin ordinea poeziilor. *** s-ar putea să fie N.D. Popescu care a publicat și culegerea „Dorul inimii“, care cuprinde unele poezii din vol. de față. Chiar coperta este tipărită pe verso copertei „Calendarului Basmelor“... scos de N. D. Popescu“.

N-rul următor este din același an, cu o mică deosebire la centimetraj și preț.

Numele lui N.D. Popescu nu mai spune nimic tinerelor generații, dar cele anterioare și soarecii de bibliotecă știu că a fost un personaj, celebru prin almanahurile și calendarele sale, care au popularizat, sub semnătura lui, episoade din istoria națională și din viața haiducilor, contribuind substanțial la gustul pentru lectură în popor.

Cel mai prolific dintre scriitorii români, din acest interval, a fost Vasile Alecsandri², cu n-rele 777-945. Primul număr, în ordinea alfabetică a titlului, ne dă versiunea germană a **Finții Blanduziei**, de Edgar von Herz, Viena, 1885 (la un an după original), iar ultima, ed. III, din 1906, a cărții cu titlul: **Vasile Alecsandri cel mai mare poet al Românilor**. Titlul și data ne dau pulsul opiniei publice, care încă nu se dumirise asupra superiorității lui Mihai Eminescu, recunoscută, în aceiași termeni ca aceia ai titlului, de Ion Creangă, pe marginea unei cărți ce i-o oferise bunul său prieten și admirator. Am povestit cândva cum eu însumi, vizitând în 1927 pe un unchi, stabilit de mai mulți ani în Franța și care luptase pe frontul francez în războiul mondial, m-a întrebat grăind:

— S-a ivit oare, în țară, un poet nou, de talia lui Vasile Alecsandri?

Eram, încă de pe atunci, admiratorul poeziei și prozei lui Tudor Arghezi, pe care-l socoteam emulul lui Mihai Eminescu. Pomenindu-l pe acesta, mi-a răspuns cu obiectivitatea lui Hasdeu, din cunoscuta vizită a lui Caragiale la castelul Iulia Hasdeu din Cimpina. O discuție pe această temă, a primatului poeziei noastre, nu mai era posibilă.

Omologul lui Vasile Alecsandri, în știință, sub același raport al fecundității, a fost doctorul Victor Babeș (1854-1926), șeful școlii bacteriologice române. Lucrările lui, în limbile română, germană, franceză, maghiară și engleză, apărute în țară și în marile centre din Europa și Statele Unite ale Americii, se întind între numerele 4 061 și 4 346, iar în colaborare, 4 348-4 437. A fost nu numai un mare savant, de renume mondial, dar un tot atât de mare muncitor.

Din cărțile populare, răspindite la noi în manuscrise cu câteva secole înainte, cea mai des retipărită în acești 88 de ani, a fost, firește, **Alexandria** sau **Istoria lui Alexandru Machedon**. Prima ediție, după 1830, apare, cu semn de întrebare, în 1833, cuprinzând și: „**Vrednica de însemnare întimplare a patru corăbieri...**“, precum și versuri despre „omul viu“ și „omul cu firea moartă“. Cu caractere chirilice:

Ediția a II-a, ni se spune, apăruse în 1810. A patra apare la Sibiu în 1842, a V-a, în 1851 și a VII-a în 1852. Marea editură sibiană, W. Krafft, publică ediții din **Alexandria** în anii 1895, 1904 și 1909. La București apar ediții în 1850, 1856, 1865 și în primul deceniu al secolului nostru. Mihail Sadoveanu a dat în 1911, la Sibiu, o ediție revizuită, după o alta la București, încă din 1909.

Alexandria totalizează 33 de numere (1212-1243), călare pe două veacuri, cum ar fi spus Sextil Pușcariu. Imaginația populară nu s-a săturat de acea poveste fantastică, în decurs de aproape o jumătate de mileniu, iar Mihail Sadoveanu a ținut să-i dea o prezentare artistică, la nivelul faimei de care ea se bucura.

Scriitorilor cunoscuți li se dau datele respective, a nașterii și a morții, onora numai prima, altora a doua, iar celei lipsă, i se substituie semnul întrebării. De acest regim suferă doi cunoscuți scriitori, care, din ferice, sint încă în viață: militantul socialist Ion Clopoțel, născut în anul 1892, creatorul revistei **Societatea de miine** și poetul Mihai Cruceanu, născut în 1887. Semnul de întrebare asupra celei de a doua date nu-și avea rostul. Urâm ambilor prieteni sănătate și viață cât mai lungă, așa cum se prevede în medie pentru secolele viitoare.

În încheiere, salutăm inițiativa fostului nostru colaborator la conducerea Bibliotecii Academiei Române, învățatul dr. Gabriel Ștrempel, directorul ei adjunct și coordonator general, precum și cuvenitul elogiu adus autorilor: Neonila Onofrei (litera A), Lucreția Anghelută și dr. Liana Miculescu (litera B), Cornelia Gilorteanu și Tamara Teodorescu (litera C), precum și participanților la elaborarea fișelor și organizarea fișierelor. Tuturor le urâm spor la muncă, în aceleași excelente condiții de muncă științifică exactă!

ȘERBAN CIOULESCU ■

¹) Fără sumar și indice de autori.

²) I se dă vechea dată a nașterii, 1821 (cea reală, ulterior stabilită, este 1818).

³) Ediții ulterioare precizează în titlu: **patru corăbieri rusești**, și în completare „la anul 1743 în ostrovul Spitzberg“ (de fapt, arhipelag norvegian, în regiunea arctică).

FĂURARI DE UNIVERSURI

De la **De ce zboară vulturii?** și până la **Refugii**, proza lui Augustin Buzura a evoluat în sine, am zice. Autorul pare să-și fi circumscris de la bun început, cu uimitoare claritate, teritoriul analitic. Deliberările de conștiință, problema adevărului interior și a raportului său cu adevărul istoric, problema demnității și a echității sint ideile pe care „**Je văd**“ eroii lui Augustin Buzura. Cărțile sale, de la **Absenții** încoace, sint procese necrutătoare, pledoarii pro și contra consemnate cu obiectivitate rece, încercări de clarificare, echivalind uneori curățiri chirurgicale prin sine, a unei răni. Refuzând verdictele, Buzura rămâne de partea conștiinței. Dezembrind și etalind fără cruțare reacțiile ei, el adoptă o atitudine intrucitivă riscantă, pentru că se învecinează cu cinismul. Nicăieri în cărțile sale nu s-ar putea găsi, cu toate acestea, vreo urmă de cinism. Judecățile implicite ale prozatorului palpită de o caldă înțelegere față de capanele ce pindesc conștiința: singurătatea, injustiția, corupția, egoismul, meschinăria ș.a.m.d. Oamenii acestor romane masive (într-o expansiune și cantitativă, care ține de serupul clarificării, în ultimă instanță) rămân în raza (salvatoare) a statutului de om, chiar și sub amenințarea uritului, prin **dimensiunea idealului**. Vesnic în căutarea unui refugiu, „a unui loc curat (...) în care să mă simt eu om“ — pentru a folosi cuvintele unui personaj din **Absenții** — eroii lui Augustin Buzura sint fete ale umanului, ale acestui tărâm infinit în defrișarea căruia prozatorul clujean are un merit atât de însemnat.

Nicolae Breban este astăzi un nume de rezonanță în literatura noastră. Încă de la primul său volum — **Francisca** — el s-a dovedit un bun constructor de atmosferă, un fin psiholog și, în același timp, un atent observator al realului pe care îl prezenta uneori cu mijloacele unui excelent reporter interesat de fiecare detaliu al ambianțelor vizitate. Celelalte cărți care au urmat i-au adus deplina consacrare atât din partea cititorilor cit

și din partea criticilor. În absența stăpînilor, **Animale bolnave, Îngerul de ghips, Buna-vestire, Don Juan, Drumul la zid** au conturat profilul unui prozator profund, mai puțin curios să afle ceea ce înfăptuiesc personajele sale cit mai ales ce le determină acțiunile. Investigațiile sale în conștiința umană sint absolut palpitate și dezvăluie într-un stil propriu noi date în legătură cu omul modern. În viziunea acestui romancier care refuză orice idilism, orice încercare de deturnare de la problemele grave ale lumii de azi, stăpînul acestei planete trebuie să se opună prin toate forțele sale oricărei tentative de a-l subjuga și de a-l nimici. Este crezul unui mare scriitor, este răspunsul plin de noblețe pe care cineva, din această parte a Pământului, îl dă, în secolul XX, tuturor angoaselor care mai zbuicimă omenirea.

O cupă de aimore

Un cuvint pe care Gheorghe Tomozei nu și l-ar atribui sieși și poeziei sale (cit de-aproape sintem, vai, de un pleonasm!) ar fi, credem noi, **delicat**. L-ar accepta doar dacă am spune **dureros de delicat**. Sau dacă am spune, urmărind o lacrimă caldă și sărată pe un obraz amar, **cit frig, cit in-tuieric și cită însingurare în mijlocul acestei delicate lacrimi ce o varsă continuu poezul**: „O cupă de mirare am fost, atita doar, / cu stropi în risipire pe un obraz amar“. Și tot astfel, inventind, cu ajutorul poezului, din care am tot cita, la nesfîrșit, am putea înlocui cuvintul **delicat** cu zeci și zeci de alte metafore, dar ne-am opri, cu orice risc, totuși, la cuvintul delicat și l-am scrie, dacă am putea, cu o superbă caligrafie. Ne-am opri asupra lui pentru că rostirea poezului Gheorghe Tomozei continuă a fi și în recentul său volum, **Prea tîrziu, prea devreme** (Editura Eminescu, 1984), un fastuos spectacol ce se desfășoară în două mari planuri. Primul plan, aflat la vederea oricui, se alcătuieste cu un rafinament stilistic împins pînă la calofilie. Aproape că nu există poem în care să nu descoperim o prețiozitate lingvistică montată-n întregul rostirii cu o minuție de veritabil orfevr. Și nu credem a greși deloc dacă vom afirma că, la ora actuală, la nivelul întregii noastre poezii, Gheorghe Tomozei deține supremul atribuit al eleganței poetice, al zicerii frumoase, al diafanității și suavelor sunete din care se-ntrupează poezia cea mare și-adeverată a lumii. Acest prim plan, de factură calofilă, nu poate fi altcunva numit decit delicat și, totodată, grațios, aidoma unui desen asternut de-un bătrîn japonez pe-o stampă ce-a-nfruntat, pînă s-ajungă la noi, secolele și-nîmplările de tot felul ale lumii. Dar, numai atita de-ar fi, dacă poezia sa nu mai astfel ni s-ar înfățișa, cu-această primă imagine, n-ar fi totuși destul. Jucul în sine, oricit de delicat ar fi, nu poate exista ca atare nici la cea mai fragedă și mai inocentă vîrstă. Cu alte cuvinte, cu-adeveră și cu-adeverat, viața poeziei lui Gheorghe Tomozei se află în celălalt plan, al doilea, într-o zonă în care, cu o sinceritate totală, dar și insidioasă, poezul se descrie pe sine: „Tristețea mea face discipoli, / surid văzîndu-mi pe alte trupuri, rînille / și citesc în jurnalul de seară / sumă întimplărilor mele / de alții trăite“. Privit cu atenție, dincolo de decorul confecționat cu ațita scrupulozitate meșteșugărească, dincolo de poza afisată doar pentru a indulci, cit de cit, grimasa, Gheorghe Tomozei este un cavalier („Cine-o fi fost cavalerul / Cruce, Ancoră, Inimă-n / Flăcări?“) îmbrăcat într-o armură strălucitoare, dar, totodată, înăuntrul armurii, trupul său este plin de răni mai vechi sau mai noi: „Mai singur decit însăși / singurătatea. Mai morf decit moartea, / uitat pe fundul nopții / ca într-un scrin / cu săruri vechi / / Dar dacă ai rămas / cu singurătatea nu mai ești de tot / singur, / „...Dar, despre sine, cel mai de-adeverăteala vorbește chiar poezia sa, cum ar fi, de exemplu, **Despre viețile și petrecerile mele**: „Mi-a mai rămas din viață, / așa vrea să cred, un sferț; / restul se va da citire în Diogen Laert. / / O cupă de mirare am fost, atita doar, / cu stropi în risipire pe un obraz amar, / / Iubirii i-am fost scribul, robind la amintiri / ce-mi nălucesc o față cu degete subțiri / / ori chiar Iubi-

re fost-am cînd n-a fost să fiu Vers, / cum se citește-n tomuri cu scris de-acuma șters. / / Mi-a mai rămas din viață, din sferțuri doar un sferț — / restul se va da citire în Diogen Laert...“.

VICTOR NIȚĂ ■

Fotografiile mișcate

Fără îndoială, filmul lui Manole Marcus (Mitică Popescu, scenariu de Dumitru Solomon după piesa lui Camil Petrescu) are stil. Parodia funcționează aici ca limbaj cinematografic și, o spunem cu satisfacție, e de calitate. Scenariul păstrează datele piesei lui Camil, simplificîndu-le pe ici pe colo. Ceea ce stă pe primul plan în filmul lui Manole Marcus nu mai este satira relațiilor sociale, ci în primul rînd a celor umane. Au rămas deoparte toate detaliile ce ar fi îngrosat liniile (acum) simple ale intrigii: directorul și-a pierdut aerul bonom-stupid și accentul ardelenesc, a dispărut „conflictul geografic“ (ronniile lui Mitică la adresa ardelenilor și a lipsei lor de umor), patroana nu mai e o văduvă mărginită și isterică, ci o superbă femeie care reacționează în primul rînd conform acestui statut, Mitică Popescu își ascunde în film mult mai bine umila degringoladă financiară, pozind convingător și cu eleganță fără cusur în dandy descurcureț ș.a.m.d.

Intențiile realizatorilor par să fie de a prelua în esență sugestiile textului lui Camil Petrescu, deturnîndu-le însă cu abilitate ca sens. Parodia din filmul lui Manole Marcus vizează un mod de a trăi, mai precis — mai multe moduri de a trăi, fiecare din ele avînd la bază falsul, iluzia. Georgeta Demetriad arborează toate însemnele fastului, ascunzînd — ce-i drept cu rafinament, dar și cu inocență ireponsabilă — pe cele ale... falimentului. Subsecretarul de stat arborează morma funcției, ascunzînd prin rigiditate complexul originii sociale și chiar ranchiunile ce decurg din el. Mitică, în sfîrșit, arborează siguranța de sine a insului ocrotit de soartă și, culmea, o și dobîndește, pentru că e generos, pentru că nu se încrîncează în reușită. De ascuns, ascunde și el ceva: o anume tandrețe și vulnerabilitate afectivă abia simțită.

„Stilul“ filmului Mitică Popescu vine din alegerea vehiculelor parodice. În loc să apeleze în primul rînd la modul rostirii, cel mai la îndemînă de altfel, regizorul are intuiția salvatoare a unei alte soluții: parodia prin imagine, prin decoruri, prin costume, prin atitudine. Scenele fără dialog cu care începe filmul (și care lasă, pentru un moment, senzația de gratuitate) pedalează tocmai pe aceste mijloace. Desenate minuțios, chiar cu rafinament, costumele și decorurile ating, subtil, granița dintre bunul gust și kitsch. Inserțiile de imagini sepia, derulate cu viteză mărită, ce parodiaza filmul mut, risipesc întotdeauna convenția în chiar momentul cînd era pe cale să se instaleze. Ideea de **fotografii mișcate** (avansată încă de pe generic) se însinuează treptat oferind cheia viziunii regizorale (poate prea evidentă, de la un punct încolo).

Distribuția folosește citiva actori poate mai puțin cunoscuți publicu-

lui, dar aleși cu pricepere și care servesc prin interpretare intențiilor regizorului. Mult farmec, o calinrie vicleană, dar nesepăratore aduce **Mihaela Caracas** în rolul Georgetei Demetriad, patroana. Mitică Popescu este aici **Mircea Jida**. Actorul ține la „misterul“ lui Mitică Popescu și îl joacă în fața camerei de filmat cu umor și degajare. Îi lipsește intrucivta un grăunte în plus de vervă. În viziunea lui, Mitică Popescu e aproape un personaj grav, care își joacă săgălnicia. Un rol agreabil, tocmai pentru că e făcut fără ostentație, e cel al lui **Tudorei Filimon** (Jean Goldemberg). Creații de mai mică întindere, dar caligrafiate ca mîgala au în acest film și **Emilia Dobrin-Besoiu** (sora), **Julietta Szanyi**, **Remus Mărgineanu**, **Constantin Dinulescu**.

Un reproș: filmul nu are suficient dinamism. Efectele de imagine și scenografie centrează atenția în această direcție tocmai pentru că le lipsește suportul epic. Imaginea (Alexandru Intorsureanu, Liviu Pojomi), costumele (Cristina Păunescu), decorurile (Nicolae Șchiopu) sint însă gîndite cu umor, cu plăcute note de calofilie.

TANIA RADU ■

Timpul

Studentilor, iar mai nou și elevilor, li se spune că timpul, ca și categoriile filosofice, generalizează succesivitatea sau simultaneitatea diferitelor stadii ale proceselor materiale sau ale proceselor materiale înseși în trecerea lor unele în altele. Timpul are o singură dimensiune: durata. El este ireversibil și se scurge vesnic într-o singură direcție, din trecut prin prezent și se prelungește înfinit în viitor; eu nu știu dacă timpul este continuu sau discret.

Nu am argumente, dar imi place să cred că posteritatea nu prea îndepărtată va etaliza istoria umanității în două hotare, care-și au la margine ieșirea omului în cosmos. Dar această glorioasă izbîndă a spiritului demiurgic a oferit cunoașterii începutul argumentului că în univers scurgerea timpului nu este constantă, ea depinde de viteza cu care se mișcă sistemul în care se măsoară. Senzațională achiziție, cu care nu am intrat în secol, dar ieșim din el, ale cărei implicații nici pe departe nu le intuim.

Dar azi nu asupra acestor probleme ne propunem să reflectăm, ci asupra uneia, academic vorbind, prozaice. Despre pierderea timpului pe Terra, unde viteza scurgerii sale este constantă pe toate meridianele și paralelele pămîntului. Existența uman-individuală marchează în vesnicie un segment, un interval închis la stînga și la dreapta de naștere, respectiv de moarte. Plăcerea și dorința vieții sint imense. Dar trecerea omului prin timp nu trebuie să fie guvernată de teoria lichelismului, potrivit căreia scopul vieții este satisfacerea plăcerilor care sint trebuințe ale materiei vii. Chiar dacă viața sîrșește prin moarte, nu înseamnă că scopul vieții este moartea, cum am mai scris, și, ca atare,

Un chip al creației: CRITICA

Orice analiză a criticii literare românești care se va face — cu bună-credință, adică științific — peste câteva decenii, va discerne în opera lui Nicolae Manolescu autoritatea unei valori incontestabile. Opera „de întîmpinare” și, deopotrivă, „de direcție” și de sinteză, scrisul lui N. Manolescu este capabil să detecteze noi premise în actualele concluzii, centrînd toate datele fenomenului cultural pe axa literarului și lucrînd în numele unei intransigențe ce nu exclude nuantele, ci implică în chip specific obiectivitatea la toate nivelele subiectivității. Critica noastră literară îi datorează o bună parte din prestigiul propriu, statutului ei, prestigiu dobîndit prin talent, consecvență și cultură, prin fermitate și adevărate la subiect, prin receptivitate și echilibru. Dincolo de inevitabilele erori, de supralicitări sau minimalizări, dincolo de ceea ce poate să pară la un moment dat rigiditate sau generozitate excesivă, opera lui Nicolae Manolescu are marea dar de a întoarce noțiunea de „critică” la înțelesul ei originar, acele de cernere (krinein) a valorii de pseudovaloare.

Mihai Ungheanu este unul dintre cei mai tranșanți critici literari pe care îi avem. El nu face niciodată piruete elegante, nu compune în jurul operelor analizate fastuoase spectacole de cuvinte care să-i incinte pe cititori. Dar asta nu înseamnă că nu este întotdeauna pasionant de urmărit. Criticul are talentul de a se exprima net, fără zorzoane, astfel încît oricine îi parcurge paginile își formează o opinie clară asupra autorilor prezentați. Desigur, nu întotdeauna campaniile pe care le declanșează sînt și juste. Ele sînt însă purtate loial, cu toate cărțile pe masă. Niciodată nu creează impresia că sînt conjuncturale, datorate numai unor capricii ale sale sau ale altcuiva. Inflexibil, criticul nu-și modifică opinia niciodată nu pentru că n-ar vrea să recunoască o eroare, ci pentru că are convingerea neîmbrîmărită că n-a comis-o, oricît i s-ar demonstra contrariul. Din această pricină, drumul său în literatura noastră este rectiliniu, nu sinuos ca al celor gata oricînd să se metamorfozeze pentru a stîrni aplauzele galeriei. Operațiunea de cernere a valorilor e întreprinsă fără menajamente. Autoritar și sigur pe concepțiile sale literare, Mihai Ungheanu și-a făurit destinul unui critic important, de a cărui părere trebuie întotdeauna ținut cont.

în viață să umplem căruța trîndăviei și desfrîului cu fieste care ne fac să ne simțim bine.

Omul trebuie să simtă plăcerea și răspunderea muncii pentru plăcerea celui ce o să-l urmeze în viață. Omul este răspunzător pentru ce lasă urmașilor: case, străzi, concentrări umane, surse și resurse de materii prime și energie, unelte, mașini și utilaje, deprinderi, principii și realități morale, cărți, idei, judecăți, pămînt roditor și încă cite altele.

În realizarea acestora cel mai mare pericol îl prezintă pierderea timpului. El se poate pierde în multiple feluri — nemuncind, lîncezînd, căscînd, nelăsîndu-i pe semenii tăi să muncească, vorbind de-a valma și mai știu eu cum. Cel mai jalnic și condamnat mod de a pierde timpul este vorbind în neștire, obligîndu-i și pe alții să te asculte, despre legea economiei de timp, despre faptul că popoarele, colectivitățile și indivizii care nu știu să pierdă timpul pierd competiția cu civilizația.

Cei mai periculoși sînt acela care, prin prerogativele unor funcții pot determina pe alții să piardă timpul. Nu știu că timpul este o resursă absolut limitată; poate singura de acest fel. Ei nu întîrzie, sînt reținuți, iar cînd vin vorbesc jignitor la adresa interlocutorului, se simt obligați să peroreze la nesfîrșit despre importanța importanței, de parcă ar avea de-a face cu inși de pe alte planete.

Eu nu am vrut să spun, însă, prin asta, că avem contemporani care vor avea o atitudine rațională față de timpul lor și al semenilor numai după ce vor epuiza toate celelalte posibilități. Sînt convinși că nu, intrucît azi timpul înseamnă bani, iar cadoul cel mai frumos pe care ni-l putem oferi este împrejurarea în care nu se pierde timpul.

ION AUREL

O sărbătoare

La cincisprezece ani de la înființare (1969), editura clujeană Dacia (director, Leontin Stoica) este deja un reper indispensabil culturii noastre contemporane. Numele ei cheamă meniri naționale. Revitalizînd viața literară transilvăneană, Editura Dacia a reușit să concentreze în puțini ani, prin cărțile tipărite sub egida ei, literatură de cea mai bună calitate. Cu toate că încă de la început ea a avut un profil enciclopedic (apar aici cărți din domeniul literaturii social-politice, al filosofiei, sociologiei, cărți de drept, pedagogie, istorie, știință și tehnică), pe primul loc a stat, în tot acest răstimp, cartea de literatură.

Colecțiile Editurii Dacia și-au dobîndit un binemeritat prestigiu. Restituiri — o „marcă” pe deplin autentică de interesul cititorilor — a pus în circulație un număr însemnat de texte pe care istoria literară le scăpase intrucivă din vedere în ultimele decenii. Au apărut astfel scrieri mai puțin cunoscute de Agârbiceanu, Vasile Pârvan, T. Arghezi, Adrian Maniu, Pavel Dan, Gala Galaction, Felix Aderca, B.P. Hasdeu, O. Goga, Titu Maiorescu, Pomoliu Eliade, dar și scrieri ale Marthei Bibescu, ale lui Ticu Arhiv, Teofil Frîncu, Dinu Pillat, N.I. Apostolescu, H. Bonciu, C. Fintineru, Mărgărita Miller Verghy ș.a. Colecția clujeană (făcînd un interesant tandem cu cea a Editurii Minerva, Restituții) contribuie astfel simțitor la munca dificilă (și plină de răspunderi) de

cartografiere a teritoriului literar românesc. Una dintre cele mai prețuite colecții de critică și eseu este Discobolul. De la studii despre Shakespeare și Caragiale pînă la poezică și mitologie comparată au publicat aici Maria Vodă Căpușan, Leonida Teodorescu, Leon Levițki, Andrei Brezianu, Andrei Oisteanu, Constantin Cubleşan, Titu Popescu, Aurel Codoban, Ștefan Iureș, Irina Mavrodin, N. Steinhart ș.a. Istoria literară beneficiază, de asemenea, de un sprijin real într-o altă colecție a Editurii Dacia. Ne referim de astă dată la cea numită Testimoniu. Documente inedite, mărturii importante

Iubirea de frumos

Drum la Maieru

Invățătorului Sever Ursă

Am fost invitat să vorbesc și să citesc din poezia mea în fața celor șapte mii de locuitori ai Maierului lui Liviu Rebreanu localitatea cu cei mai mulți copii din România la ora de față, peste o mie cinci sute.

Bucuria celor două zile petrecute în această vatră românească de tradiție nu poate fi exprimată decît în poezie iar slabele rînduri de față nu se vor decît un prinos de iubire trimis acolo în inima Transilvaniei, copiilor acestora îmbrăcați în port românesc în cămăși albe pînă la genunchi cu sumane de lînă pe ei, cu picioarele cuprinse în pănură albă în opincuțele ușoare ce bat prin milenii toate drumurile statorniceii noastre, mamelor acestora unele dintre ele cu 15—17 copii foarte multe cu 10—15, iar între cinci și zece copii cei mai mulți.

De unde vine o asemenea semîntie pe lume, această vatră de strămoși daco-romani, din vechiul ținut grăniceresc acești oameni care i-au dat de furcă lui Napoleon în sufletul cărora înlăcrimatul nostru tricor n-a încetat să-și bobotească flăcările și-n cele mai apăsătoare vremi, ce și-au plătit cu jertfe pînă la moarte apartenența la poporul român la valorile sale spirituale și morale.

De bună seamă astfel de oameni vin din cele mai adînci imemoriale măci ale umanității ei sunt aici de milenii și milenii în aceste vetre de lemn între acești munți austeri pe riuri în cel mai sărac pămînt puși pe lucru trudindu-l palmă cu palmă, să-i smulgă o lacrimă de rodnicie, aici între păduri la loc ferit de drumuri largi doar unde soarele și căldura lui pătrund cu greu iar iarna este multă noapte și razele astrului ceresc ajung o clipă doar către amiază.

Pruncul Liviu Rebreanu ce vine și copilărește aici spunea: să radem dealurile acestea dintre soare și noi, să le strămutăm din temelie căci toate trei sînt prea apăsătoare pentru sat și nu lasă lumina și căldura să pătrundă pînă în leagănele noastre!

Un sat epopee o vatră asupra căreia s-a plecat odată un condei cu adevărat eroic și sfînt cel al lui Liviu Rebreanu: căci dacă vrem cu adevărat să știm de unde vine Rebreanu atunci aici la Maieru în ochii acestor mii de copii în omenia acestor case în sufletul acestor cititori de viață a acestor invățători excepționali cum este Sever Ursă și casa lui întemeietorii unui muzeu sătesc de valoare națională, în acest cuib al visărilor și pătîmirilor și înălțărilor noastre trebuie să-l căutăm.

Maierul Transilvaniei nume de aur pe harta României; era încă noapte cînd intram în sat dar viața

pentru cunoașterea personalității unor scriitori români au apărut în volumele acestei colecții. Unul din cele mai cunoscute titluri este în acest sens cartea lui Bazil Gruiă (2 volume) L. Blaga — Documente inedite.

Un renume aparte și-a cîștigat Editura Dacia și prin tipărirea unor traduceri din literatura universală, apărute în condiții grafice deosebite. Amintim aici doar citeva: În Editura Dacia, literatura contemporană își află o tribună tot mai deschisă, tot mai atentă la sunetul valorii ei. Salutăm jubileul său ca pe una din sărbătorile de preț ale cărții românești. (T.R.)

începuse de mult: prunci infoliți pe sanii trași de frați mai mari pe drum, prunci cu străși la treabă, unul ținea de barbă o capră la staulul ei, prunci în jurul focului la tăiatul porcului, satul este ocupat de ei și de mamele și părinții lor, lemniari, mineri, țărani, pietrari, cojocari căci ei sînt și buni meseriași cei mai vestiți cioplitori în piatră din ținut pînă astăzi.

Iar îmbrăcați de sărbătoare apoi i-am văzut cu sutele și sutele pe copiii aceștia printre cei mai frumoși din cîți am zărit cu umbra lacrimii vreedată, i-am văzut cîntînd o veche colindă avînd ca subiect arhaica întimplare din Miorița.

Am cîntat cu toții povestea păstorului plins de oile bălăi de pe văi de oile cornute de pe munte cu fluierul la cap cu bita sa cea luce prefăcută-n cruce la căpătii.

Dar Maieru-mi are ceva în plus față de alte vetre românești.

Acești oameni trăiesc știu să trăiască într-un fel demn de luat aminte: anume știu să se ferească de beție acest ingheț al inimii cum spune Holderlin poetul:

Uriți beția ca și gerul

Aici nu se bea mai mult decît un pahăruș oricît ar fi horinca sau vinul de bune.

Iar la inițiativa inginerului-invățător prezent și el acum la Maieru Iorgu Sava Crăiești prin această revistă de a se începe o campanie împotriva abuzului de alcool și tuțun localitatea Maieru prin primarul ei inimos prin rivna acestui suflet al satului care este invățătorul Sever Ursă acum și directorul școlilor de aici, s-a anunțat a fi gata să înceapă această luptă cu boala veacului abuzul de alcool și tuțun. Inițiativa a găsit ecou în presa internațională.

Și pentru că nu se bea și nu se fumează sînt acești copii atît de frumoși. Se știe că fătul e lovit din pîntecele maicii sale de flăcările alcoolului și otrava tuțunului.

Maieru este un sat de oameni frumoși și vor fi mereu atît de frumoși pentru că este o vatră de oameni Eusebea cum spune Pindar despre ai patriei lui, oameni ai evlaviei, ai castității sufletesti, ai fidelității interioare cum spune Heidegger despre sufletul țărănilor.

Din acest sat fetele și feciorii în costumele lor au plecat cu celebra lor Cununa Maierului în Franța și s-au întors medaliați cu aur de curînd, tot așa din Polonia.

Această Cunună cîntată și jucată de acest sat este de-o frumusețe unică pe pămînt, metafizică ei ancestrală căci este plămădită din așa ceva, trebuie strămutată în cîntec în imn pur așa cum făcea Pindar cu toate obiceiurile sacre ale neamului său.

Aș fi fericit să pot scrie Imnul Cununii voastre iubiți frați ai acestui sat iar cu manuscrisul subțioară poate că-mi va fi îngăduit să mă poposesc printre voi față către față miine, poimîne peste un an sau doi pentru totdeauna.

Dar pînă atunci mulți ani fericiți vouă și copiilor voștri și-al neamului nostru.

IOAN ALEXANDRU

21 decembrie 1984

Cronica literară

Nu numai Caragiale

În 1971 am scris, făcînd unele obiecții, despre cartea lui Ștefan Cazimir *Lirismul ca tensiune*. Îmi exprimam mirarea că poate socoti traducerea unei poezii același lucru cu originalul și că ar fi citit poezii precum Tao Tao, Van Bo, Van Vei, Li Tin-cijao, Ariwara Narihira și Fujiwara Kinsito. Din recentul volum *Nu numai Caragiale* („Cartea românească”, 1984) văd că Ștefan Cazimir mi-a replicat în 1972 într-un articol nepublicat atunci, cînd probabil i-a plăcut să se creadă că este într-adevăr sino și niponolog. Cum în 1972 în volumul *Varia* am reprodus recenzia la eseu *Lirismul ca tensiune*, Ștefan Cazimir se ocupă parțial de acest volum al meu. Am scris, corectînd o notă a lui Emil Manu la volumul postum al lui Ion Minulescu, *Bucureștii tinereții mele...* că Sir Ernest Henry Shackleton a condus două expediții, una care a ajuns în 1909 la 178 km de Polul Sud, iar alta, în 1914—1917, în marea Weddel, la nord-vest de Polul Sud. „După geografie, susține Ștefan Cazimir, în raport cu Polul Sud, orice punct terestru se află la nord”. Însă eu nu m-am referit la un punct, ci la o mare, marea Weddel, despre care iată ce citim în *Micul Dicționar Enciclopedic*: „Mare în sudul Oceanului Atlantic la tărmlul Antarciticii, cuprinsă între Peninsula Țara lui Graham (la Vest), Țara Prințesa Martha (la Est) și insulele Orkney de Sud (la Nord)”. Ce-mi mai reproșează Ștefan Cazimir? Că am imprumutat de la Călinescu o definiție (loc comun) despre universalitatea poeziei, iar de la Tudor Vianu cunoscuta formulă: „a dat vieții o operă și o operă o viață”, că nu știu cum că Societatea literară de 1827 fondată de Dinicu Golescu și Eliade, e una și aceeași cu Asociația literară din 1844, prezidată de Iancu Văcărescu (așa știe el!), că toată lumea a făcut legătura între *Iluzii pierdute* de Kogălniceanu și *Iluzions perdues* de Balzac și alte grozăvii de acest fel. Ștefan Cazimir vede tot, știe tot și este gata (după doisprezece ani!) să descopere cînci știri lipsite de originalitate sau inexactități într-o carte de 550 de pagini. Să citim acum cartea sa *Nu numai Caragiale. În Caragiale și începuturile teatrului modern* (1974). I. Constantinescu observă existența la Caragiale a unor cupluri comice precum Jupin Dumitrache și Ipingsescu, Farfuridi și Brinzovenescu, Pampon și Crăcănel. La fel cu Ștefan Cazimir în *Arta compoziției și Perechea*, articole din 1983, despre scrieri cu tema cuplului (nu lipsesc Farfuridi și Brinzovenescu), expresii ale comicului de simetrie (cei doi amîntiți sînt „personalități complementare”). În 1967 în *G. Ibrăileanu*, am dat pentru prima dată numele autorului romanței italiene *Alla Stella confidente* pomenită de Caragiale în *O lacună*: Robaudi. Vezi și nota la *G. Ibrăileanu, Opere VI*, 1978. Ștefan Cazimir îl descoperă din nou în cartea sa într-un articol din 1984. În 1964 am publicat *Literatura română premodernă* în care pentru prima dată intitulul *premodernă* epoca luminilor și vorbeam de clasicismul ei sub aspect literar. Deci scrie și Ștefan Cazimir într-un articol din 1979: „O tendință dominantă clasicistă existase — ce-i drept — la noi, și anume în perioada premodernă...”. Pe Istrate Dabija-vodă din *Letopisitul Țării Moldovei de la sin Vasile vodă*, cel care bea vin din oală de pămînt, eroul lui Eminescu din *Umbra lui Istrate Dabija-voievod*, G. Călinescu l-a asemuit cu faimosul „roy d'Yvetot” al lui Béranger (vezi *Istoria literaturii române*, 1941). Deci scrie eruditul Ștefan Cazimir: „Asemănător unui roi d'Yvetot prin fizionomia lui bonomă, răposatul domn...”. Poezia lui Eminescu, remarcă G. Călinescu în *Opera lui Eminescu, I*, e un Tschidid (un cîntec de masă studentesc, goliardic). Prin urmare scrie și Ștefan Cazimir în articolul *Umorul liric din 1977*: „autorul cîntecului goliardic *Umbra lui Istrate Dabija-voievod*...”. Vorbînd de ecurile lui Salomon Gessner la noi, Călinescu citează din *Muriele* de Mumuleanu patru versuri în care se ironizează lectura romanelor pastorale: „Ori cîntîd iar, ce citeșc? / Romanțuri ce le smintesc, / Nu citeșc lucru moral, / Ci vreun romanț pastoral”. Le redescoperă și citează din nou Ștefan Cazimir în articolul *De la Ion Ghica la G. Baroni* din 1973. În *Istoria literaturii române* (cap. Ioan M. Bujoreanu), G. Călinescu amintește observația lui Alecu Russo din Iași și locuitorii săi: „La noblesse de seconde classe ne parte que Balzac et Soulié, Lamartine et Hugo, Kok et Dumas, Paul de Kok surtout. Ils l'adorent”. În același articol *De la Ion Ghica la G. Baroni*, Ștefan Cazimir redescoperă citatul, ce-i drept, de data asta în traducerea lui Sadoveanu: „Boierimea de a doua mină nu vorbește decît de Balzac și Soulié, de Lamartine și Hugo, de Kock și Dumas; mai ales pe Paul de Kock îl adoră!” Nu s-a mai ostenit să traducă singur.

Să nu-i aparțină nimic lui Ștefan Cazimir? Să nu fim răi! Îi aparține în primul rînd observarea în opera lui C.A. Ionescu a unei pastîșe după poemul în proză al lui Baudelaire *Un hémisphère dans une chevelure* din *Le spleen des Paris*, de alături poeziilor *Parfum exotique* și *La Chevelure*. Pastîșa lui Caion e ca și inexistentă. În articolul *Cromozomii și literatura* din 1983, Ștefan Cazimir consideră că ereditatea și-a spus cuvîntul în cazul lui Mateiu Caragiale și dă un citat din piesa *Le Glorieux* de Destouches: „Chassez l'héritité, elle revient au galop”. Numai că în piesă (actul III, scena 5) în loc de „l'héritité este le naturel. Nu e chiar tot una. În articolul *Sensurile trec, întrebarea rămîne* din 1982, citim aceste rînduri: „Paul Zarifopol, care se bucurase de prietenia scriitorului în ultimii ani ai vieții acestuia, definește lumea lui Caragiale printr-o „vastă lipsă de perversitate”. Chiar așa să definească Zarifopol lumea lui Caragiale? Nu prea ne-a venit să credem și am mers la sursă. În articolul *Publicul și arta lui Caragiale*, criticul scrie: „Lumea aceasta, de care se îngrozesc atîta judecători moralicești ai lui Caragiale, îmi pare mie că se deosebește printr-o vastă lipsă de perversitate. Vorbesc de modelele reale, nu de preparatele artistului”. Nu e vorba, prin urmare, de lumea lui Caragiale, ci de lumea reală pe care dramaturgul o observa. Într-adevăr, Zarifopol continuă: „În societatea nouă românească ticăloșii de orice fel poartă aproape constant semnul inocenței; acești oameni fac rău fără să păcătuiască. Perversitatea, vicul adevărat și tragic nu sînt cu puțință decît acolo unde, printr-o îndelungată și profundă constrîngere morală și religioasă, s-au putut forma acele duplicități și conflicte din care se naște cunoștința complicată a binelui și a răului moral”. Distincția e clară, Ștefan Cazimir n-a văzut-o. Analizînd poezia *Evoluții* de Argezi, căci nu numai Caragiale e interpretat în paginile pe care le comentăm, Ștefan Cazimir reflectează: „De unde știți, pare să ne întrebă poetul, că în profesorul de mandolină nu se ascunde Apolo, iar în pitpalacul din colivie — însuși Sfîntul Duh?” Am putea răspunde cel mult că instrumentul lui Apolo era lira și că puii de pitpalac nu se închid în colivie, dar de vreme ce poetul le-a răpit unuia divinitatea, celuilalt sacra imaterialitate, înseamnă că restituția nu mai poate avea loc și că ne amuzăm tocmai de această minimalizare, de această hilară Götterdämmerung. Dar nu credem că *Evoluții* e o poezie subsumabilă direct categoriei umorului.

AL. PIRU

Cultură în beneficiul patriei, al păcii, al

Ca la fiecare sfârșit de an, la sediul Comitetului Central al U.T.C. a avut loc miercuri, 23 decembrie 1984 la orele prinzului, decernarea premiilor conferite de către Secretariatul C.C. al U.T.C. membrilor și formațiilor Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar pentru activitatea artistică desfășurată în anul 1984.

A fost de față, ca și în anii trecuți, tovarășul Nicu Ceaușescu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru cu problemele tineretului, marcind prin prezența sa încrederea și prețuirea de care se bucură activitatea Cenaclului Flacăra. În cuvinte calde, tovarășul Nicu Ceaușescu a felicitat cenaclul pentru activitatea sa din anul 1984 privind educarea revoluționară a tineretului din țara noastră. Subliniind rezultatele pozitive ale Cenaclului Flacăra, precum și — în deplină conformitate cu adevărul și cu spiritul lucid, revoluționar — faptul că se poate mai bine, că se pot face lucruri și mai bune, tovarășul Nicu Ceaușescu a

spus: „Fiind un cenaclu al tineretului nu numai prin faptul că este organizat de C.C. al U.T.C. în colaborare cu revista Flacăra, dar și prin ceea ce face și prin publicul cărui i se adresează, Cenaclul Flacăra trebuie să-și aducă o contribuție și mai importantă decît pînă acum la realizarea obiectivelor pe care noi toți ni le propunem în ceea ce privește tineretul...“ A fost un îndemn, a fost o caldă pledoarie pentru rolul culturii în educarea tinerei generații.

În cea mai frumoasă întimplare a sa, Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar s-a simțit la înălțimea demnității sale.

În continuare, tovarășul Nicu Ceaușescu a arătat că anul ce urmează, al doisprezecelea din viața cenaclului, trebuie să stea, în mod firesc, sub semnul Anului Internațional al Tineretului, înscriindu-se cu toată responsabilitatea, cu entuziasm, vibrație patriotică și luciditate politică între manifestările multiple prilejuite de acest cadru.

Poetul Adrian Păunescu, conducătorul cenaclului, a mulțumit apoi conducerii organizației de tineret, primului său secretar, tovarășul Nicu Ceaușescu, în numele Cenaclului Flacăra „pentru această tradiție culturală pe care, iată, cu timpul simțim că a creat-o în viața spirituală a României de azi și anume: la sfârșitul anului, distingerea unor activități artistice și, de fapt, în tot anul, distingerea activităților culturale destinate tinerei generații (...) Vă asigurăm că vom ține seama de marile imperative ale timpului și nu vom uita niciodată imperativele spațiului în care trăim” — a spus poetul Adrian Păunescu, întărind astfel termenii unui program politic, pe care Cenaclul Flacăra îl urmează de peste un deceniu cu fiecare întimplare a sa.

În acest an au urcat pe podiumul premiilor: **Marele premiu (individual)** Vali Șerban, Alexandru Zărnescu; **Marele premiu (grupuri)** Grupul Partaj, Trupa Totuși; **Premiul de consacrare:** Măjav Gyvözö, Emilian Onciu; **Premiul pentru creație:** Cristian Buică, grupul Poesis; **Marea cunună a militantismului pentru patrie și pace:** Carmen Antal, Doru Ghiția; **Marea cunună a polivalenței necesare:** Trupa Flapo, Ilie Ștepan; **Marea cunună a copilăriei:** Sorina Hașigan, Lelia Vaida; **Marea cunună a adolescenței:** Liliana Ioniță, Andrei Păunescu; **Marea cunună cu mărăcini a umorului:** Nicolae Cenani; **Premiul special:** Constantin Dragomir, Jerry Schwartz; **Premiul pentru compoziție:** Ducu Bertzi, Adrian Jacotă; **Premiul pentru cele mai bune voci rock:** Gabi Cotabiță, Cristian Mănculescu; **Premiul pentru cele mai bune compoziții și voci folk:** Mirela Atudorei, Octavian Bud; **Marele premiu pentru debut:** Florin Săsărman, Nica Zaharia; **Premiul pentru debut:** Camelia Daj, Valentin Moldovan; **Mențiune pentru debut:** Victoria Catană, trupa Krypton; **Premiul pentru interpretare:** Florin Șerban, Maria Tănase; **Marea cunună pentru credința în artă:** Gil Ioniță, Doru Stănculescu; **Premiul pentru cea mai complexă trupă de muzică tinăra:** Trupa Holograf, trupa Pro Mu-

sica; **Premiul pentru armonie poetico-muzicală:** Augustin Fătilă, Dinu Olărașu; **Mențiune pentru umor:** Grupul Divertis, Valentin Văran; **Mențiuni de apreciere:** Erzsebet Adam, Ron Beianu, Dinu Bodocan, Grig Hariga, Valeriu Penișoară, Mil Stan. **COMPOZIȚIILE ANULUI** „Ana lui Manole” — Mirela Atude (Bacău); „Niciodată” — Octav Bud (Satu Mare); „Om în amurg” — Cristina Oltea Breabăn (Fălțic); „Portret cețos” — Raul Cărs (Bușteni); „Omul total” — Constantin Dragomir (Craiova); „Singurătatea astronautului XL” — trupa Holograf (București, Craiova); „Averea și ființa” — Măjav Gyvözö (Reghin); „Să iubim pe țărml Mării Negre” — Emilian Onciu (Satu Mare); „Culmea inecărilor din Atlantic” — Grupul Partaj (Reghin și Făraș); „La adio” — Grupul Po (Constanța); „Lacul — Sarosi dre (Tirgu Mures); „Nul lit — Vali Șerban (Alba Iulia); „Marile iubiri” — Andrei Păunescu (București); „Despărțire-n flori” — Nica Zaharia (Galați); „Ultima

*La fereastra țării un colind
E colindul nostru de om bun
Dalbe flori pe culme cresc și se aprind
Cînd colindătorii cîntecul și-l spun.*

*Țara-i adevărul absolut
Dalbe flori de vișin pentru ea
Prin Eroul nostru noi am renăscut
Dalbe flori de vișin pentru timpla sa.*

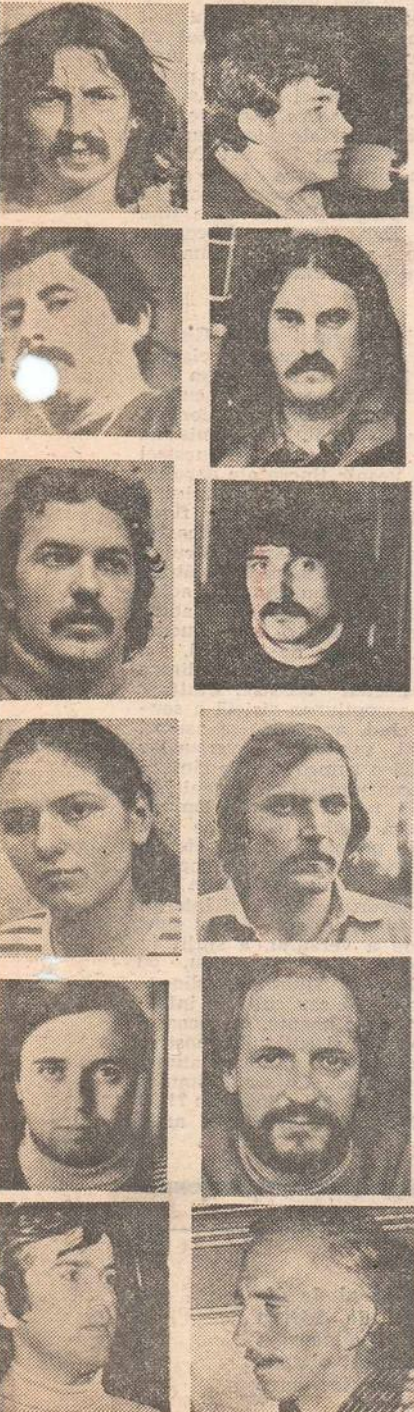
ra premiile pentru activitate din 1984

Tineretii revoluționare

— Alexandru Zărnescu (București); „Lancea lui Horea” — Adrian Păunescu (București). Premiul special pentru conceperea și desfășurarea activităților în cadrul cnaclului: Adrian Păunescu.

După înminarea premiilor de către primul secretar al C.C. al U.T.C., tovarășul Nicu Ceaușescu, a urmat cuvântul celor premiați, rostit prin cîntec și prin poezie. Colindul lor „La fereastră țării” — căci în prag de an nou orice cîntec se preschimbă singur în colind — a mulțumit conducerii partidului, secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru tot ceea ce se face în beneficiul celor tineri. Au colindat din toate puterile copilăriei lor Sorina Hașigan și Lelia Vaida, în numele tinerilor de miine. Au colindat tinerele fete și tinerii bărbați din sală, într-o emoționantă frăție a vîrstelor tinere. Colindul lor a stăruit în acești ani frumoși și zburcumați un ceas al tineretii care are șansa de a „transforma libertatea în cultură”.

Încununarea bucureșteană

Localitatea: București, 22 decembrie, orele 17, anul 1984, Sala Polivalentă (Palatul sporturilor și Culturii). Numărul de spectatori: 10 000. Atmosfera: fără precedent în București, la spectacole de sală, totuși nu s-a obținut nota 101. Calitatea spectacolului: foarte bună. Noutăți: debuturi: Cristian Văduva din Lugoj („Poet retoric”), Corina Negoită („Parcul”), Letiția Variuțu, Lucia Florea („Colindă”), Nicolae Radu Cristian, în vîrstă de 15 ani, a recitat „Fata și tractoristul” de Evgheni Evtuşenko, prezențe locale Decebal Gaspar și Adina Chivulescu au cîntat pe versuri proprii „N-am de ales” și „Toamna are șlagărul ei”, trupa „Holograf” — Două compoziții ale trupei „Totuși” („Colindul rock”, „Sintem egoiști”) versuri de Adrian Păunescu.

„În semn de deosebită stimă și profund omagiu pentru personalitatea proeminentă a șefului statului nostru, pentru inițiativele și contribuțiile României în lupta pentru asigurarea păcii, înțelegerii și colaborării între popoare, tovarășului Nicolae Ceaușescu i-a fost acordat premiul special „Telamone”, pe anul 1984. Noi, tinerii de azi, sintem și vom fi mereu alături de președintele Nicolae Ceaușescu în lupta pentru apărarea păcii în lume, în lupta pentru unirea eforturilor pentru consolidarea stării de pace în întreaga lume. Sintem gata să răspundem prezent la inițiativele președintelui Nicolae Ceaușescu ca România să participe la marile marșuri ale păcii pe Terra (Doru și Cătălin, clasa a X-a, Liceul industrial „Unirea” București). Sub semnul celor înscrise aici s-a desfășurat întreaga manifestare.

Sala a fost dominată tot timpul spectacolului de un spirit entuziast și mai critic decît de obicei. Interesant este că, la 19,50, 20,05, 20,45, 0,50, 3,25, între 1—3 minute a fost scandat numele țării, spectatorii din București urmînd cu siguranță prin intermediul revistei „Flacăra” reacțiile spectatorilor din țară, aflînd de spectacolul de la Oradea. „În cea mai lungă zi a anului” Cnaclul Flacăra s-a întîlnit cu publicul din București, reușind să facă din condoare, devotament față de artă și țară, din calitatea recitalurilor, „sobele intime de acasă”. În momentul prezentării, membrii cnaclului care au fost premiați au adăugat numelui lor și localității de naștere titlatura premiilor acordate de Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, hotărîți să se ridice la înălțimea așteptărilor, să trăiască o parte din viața acolo, pe scenă. Parafrazînd un vers celebru, aș putea spune că mulți dintre autori au atins acel grad de profesionalitate în care artistul, ca și soldatul, nu are viață personală.

Un splendid recital a reușit Mirela Atudorei („Cîntec de descîntec”, „Simbătă la prînz”, „Ana lui Manole”). Vocea limpede, oroarea de cabotism, luciditatea cu care cîntă (din cauza lucidității, ostentative uneori, autoarea și cîntecul par să fie două realități paralele) fac din Mirela Atudorei o artistă conștientă de sine.

Doru Stănculescu („Ecou de ro-

manță”, versuri G. Bacovia), „Ai, hai” versuri populare din zona Clujului, „Cum se naște un mit”, versuri Doru Stănculescu, „Fără petale”, (versuri Doru Stănculescu), capricios din dorința de a nu fi luat drept neartist, rămîne o melancolie a unei vîrste pe care o fixează numai depărtarea.

Prezența lui Ioan Alexandru, „cel mai strălucit reprezentant al generației 1965, poetul care a iluminat logosul românesc, un poet la fel de mare la vîrsta lui de azi cum era Lucian Blaga, la vîrsta aceasta” (A.P.), a recitat poezia „Clopotele”. Am avut onoarea să observ tandrețea celei mai constante solidarități a acestei gene-

rații — protocolarul Ioan Alexandru și durul pînă la lacrima sa, Adrian Păunescu.

Orice cronicar al unui spectacol Flacăra este obligat să comită o nedreptate este obligat de constanța participării excepționale să treacă deseori sub tăcere recitalurile trupelor Flapo („trupa polivalentei necesare”). Totuși și Partaj. Atît de înregistrate sînt aceste trupe cu calmul valorii, încît succesul lor, face parte din igiena oricărui spectacol. Mai în glumă, mai în serios, poate, la caseta de deasupra cronicii, pentru onestitatea semnăturii, ar mai trebui trecută o rubrică participării mereu excepționale.

Recitaluri de valoare au mai reușit Mihail Stan, Sarosi Endre și Adam Erszebeth, Trupa „Holograf”.

M-am întrebat care este misterul duratei și participării spectacolelor la cnaclu. Între atîta nefiresc, firescul trăirii autentice. O lecție despre cum se trăiește pe viu, o demonstrație și o dăruire fără prejudecăți, cu adevărat intimă. Intimitatea trăirii pe viu.

AURELIAN TITU, DUMITRESCU

Programul Cnaclului Flacăra

Cu regretul că Cnaclul Flacăra n-a putut fi organizat în județul Brașov în perioada pe care o anunțasem, îi informăm pe cititorii noștri că viitorul program al Cnaclului este următorul:

Vineri, 28 decembrie, Filipeștii de Pădure, ora 17.
Sîmbătă 29 decembrie, Băicoi, ora 17.

Vă adresăm din nou invitația noastră de a participa la Revelionul '85 al Cnaclului Flacăra, ce va avea loc la Hotel Parc din stațiunea Breaza, județul Prahova.

împreună cu vicepreședintele Consiliului Popular, Oancea Dorică, ținuseră să aducă vorba și să ne arate, ajutîndu-se de cîteva cifre, cît de necesară ar fi redeschiderea căii ferate înguste care există încă între Vidra și Odobești. De mai mulți ani această cale ferată a fost abandonată într-o uitare din liniștea căreia ar cam trebui scoasă și nici nu credem că ar mai fi nevoie să demonstrăm de ce se impune ca ea să nu mai fie lăsată să o mîninge, încetul cu încetul, rugina. La vremea ei, era un mijloc de transport ideal din bazinul forestier al Vrancei către întreprinderea de prelucrare a lemnului din Odobești, ca și pentru călătorii care din Odobești puteau merge mai departe, tot cu trenul, pînă la Focșani. Dar iată cifrele prin care ne lămurim că ea poate să fie și astăzi un mijloc de transport cît se poate de convenabil. În fiecare an, U.F.E.T.-ul transportă 226 000 de metri cubi, ceea ce înseamnă 240 000 de tone. Dacă lemnele ar fi încărcate în tren la stația Burca, eficiența economică ar trece de 8 milioane de lei. Dacă ele ar fi încărcate la stația Cucuieți, unde a existat, de altfel, un depozit, s-ar cîștiga prin comparație cu transportul rutier ceva mai mult de 7 milioane de lei. La rîndu-i, C.L.F.-ul transportă anual, deocamdată numai cu camioanele, 450 t. Dacă tonele acestea ar fi mișcate cu trenul, s-ar înregistra un cîștig de 75 000 lei. În sfîrșit, zilnic trec dinspre satele Țării Vrancei, prin Vidra, către Odobești și Focșani, vreo 30 de autobuze cu călători. Confortul și siguranța unei călătorii cu trenul ca și, pe de altă parte, banii pe care întreprinderile economice i-ar cîștiga transportînd tot felul de mărfuri pe calea ferată și nu pe șosea, sînt argumente a căror invocare nici nu mai este, într-adevăr, necesară, în fața realității atît de evidente că lumea a descoperit că benzina nu se găsește în cantități nelimitate. E adevărat, cum aflam de curînd, că pînă astăzi încă nu a fost repusă în circulație această cale ferată, dar noi credem că o dată cu încheierea anului 1984 timpul nu se oprește în loc. Oricînd se va găsi timp pentru o faptă bună.

DUMITRU ELIADE

Am verificat, Icrul s-a ținut de cuvînt!

Astăzi primăvară, am adus la cunoștință plîngerea tovarășei Turcu Sofia, din București, intrarea Odobești nr. 4, et. X, ap. 43, sectorul III, prin care aceasta arată că, din cauza izolației necorespunzătoare a terasei amintitului bloc se produceau infiltrații de apă, atît în apartamentul său, cît și al celorlalți locatari de la același etaj. Prin adresa nr. 50/PFI, din 30 iulie 1984, Serviciul fond locativ-reparații, din cadrul C.P.M.B. ne informa că Sectorul de gospodărie locativă nr. 7 I.C.R.A.L. Vitan a fost însărcinat cu executarea lucrărilor de reparații, acestea fiind programate pentru trimestrul III al anului în curs.

După trecerea cîtorva luni, ne-am gîndit să verificăm „punctualitatea” celor de la sectorul de gospodărie amintit dar nu numai atît ci și eficiența publicării unei sesizări venite din partea unui cetățean oarecare. Am avut o mulțiplă surpriză: ceea ce ni se comunicase în scris, încă din luna iulie a.c. era un fapt bine cunoscut la Sectorul nr. 7 I.C.R.A.L. Vitan, de unde am putut afla imediat, prin intermediul tovarășului Săndulescu, că lucrarea fusese executată, într-adevăr, în cursul lunii septembrie și că locatarii respectivi s-au declarat mulțumiți. Administrația blocului respectiv, tovarășa Isabela Culda ne-a confirmat cele aflate la I.C.R.A.L. cu observația că din septembrie și pînă în prezent nu a mai plouat, așa încît...

Sperăm, pe de o parte, că va mai ploua și, pe de altă parte, că certificatul de calitate al lucrărilor de la blocul respectiv va fi... semnat și de buletinul meteo.

E. VALERIU

O școală de regie românească

— Ce-ați mai făcut de cînd nu ne-am văzut, Dinu Cernescu? Convorbirea pe care am avut-o în iunie vă arată plin de proiecte.

— Am avut o bursă de studii în S.U.A. care mi-a permis să trăiesc una dintre cele mai importante experiențe de viață și totodată să constat că teatrul european este și rămîne cel mai interesant teatru pe care îl cunosc. Poate că asta se datorește și coincidenței ca spectacolul cel mai bun pe care l-am văzut să fie datorat lui Royal Shakespeare Company care venise în turneu la New York. Dintre locurile pe care le-am vizitat cel mai semnificativ din punct de vedere teatral mi se pare a fi Minneapolis, unde Liviu Ciulei conduce teatrul Gutrie. Am fost mîndru să constat că se vorbește în mod insistent de o școală de regie românească și că ea e recunoscută chiar și de cei care doresc un alt fel de teatru.

GEORGE ARION

Semne bune anul are

Fîntîna bucuriei sau intrarea în normal

Vă amintiți desigur excelentul reportaj al contractului nostru buzoian Mircea Lerian, intitulat: „Dramatică noapte din 14 spre 15 mai 1984”. Și acum, recitindu-l, m-am surprins ținîndu-mi răsufierea, precum în fața unor scene de suspens din filme de renume. Dramatic în acest amplu reportaj se numește EROISM! În fața invaziei apelor, a unei invazii neprevăzute, dar mai mult decît amenințătoare, oamenii Barajului de la Siriu, județul Buzău, s-au contopit într-un singur gest: al neodihnei.

Acum, la finele anului, aflăm că semnalul făcut public de autorul acestui reportaj — și anume, necesitatea modificării standardelor de vigoare cu prevederea unor creșteri ale asigurărilor de calcul pentru devierea apelor — a fost recepționat cum se cuvine de către cei în drept. Vestile de ultimă oră privitoare la eroii acelei nopți și zile ne parvin de la inginerul-șef al Antreprizei de construcții hidrotehnice Siriu, Benone Rolea. Au terminat toate lucrările de punere în funcțiune a primei etape, respectiv acumulara a 10 milioane mc apă. A fost dată în funcțiune noua șosea pe deasupra muntelui, pe 14 km lungime. S-au construit 10 viaducte — printre care Grămăticul și Ciuscuța, precum și o fîntînă „a bucuriei”, pe marginea șoselei. Au fost terminate excavările la centrala Nehoiș—Cădere Siriu și s-a ajuns cu betonarea la primul generatoarelor. Toate acestea creează premisele punerii în funcțiune la termen a centralei. Prin urmare, totul a intrat în normal!

GEORGETA ȘTEFĂNESCU

Pe cînd a doua universitate montană?

Pentru implementarea în viața practică a modelului tridimensional agromontan al dr. Radu Rey, adică zootehnic-agricultură și mică industrie adecvată-turism specific, pentru a crea asemenea gospodării model în satul din Carpați, un important pas, o importantă cucerire a fost și este crearea, în anul 1981, cu sprijinul organelor locale de partid și de stat, la Vatra Dornei, a Universității montane. O școală de tip gustian care, cum spunem, nu a rămas doar în oraș, ci s-a deplasat și se deplasează în comune și sate din zona Dornelor și unde țărani s-au urcat în bănci să învețe să facă agricultură montană pe bazele tradițiilor lor dar în condiții de înaltă rentabilitate și civilizație a secolului XX. Așa cum am remarcat în articolul din nr. 26, un alt pas important s-a realizat prin întîlnirea din vara aceasta a unor reprezentanți ai universităților cultural-științifice din peste 23 de județe cu zone montane în scopul prelucrării experienței valoroase de la Vatra Dornei. Ce s-a întîmplat din iunie și pînă acum? Alți citiva pași, dar nu prea mulți, cum ne răspunde dr. Radu Rey, acest om răbdător și lucid care știe prea bine că modelul său, menit să revoluționeze în cel mai profund sens al cuvîntului lumea satului din Munții Carpați, nu se poate aplica decît pe parcursul unei îndelungi perioade de timp, fiind vorba de restructurarea în însăși concepția săteanului a casei sale, a modului de a munci și de a-și organiza gospodăria. Expoziția anuală de animale a depășit granițele Dornelor, încetățenindu-se și în județele Argeș — la Rucăr — și Arad, iar județele Bistrița Năsăud și Maramureș l-au invitat pe dr. Rey pentru a face expunerii în fața specialiștilor. Deocamdată doar atât!

CICI IORDACHE-ADAM

În spiritul legii, în spiritul omeniei

Publicăm în nr. 50 al revistei noastre, din 16 decembrie 1983, articolul „Examen cu bucluc”, care se referea la condițiile nedrepte ale exmatriculării studenței GIORGETA SCUTARIU de la Facultatea de matematică din Iași, secția informatică-seral. În ciuda faptului că studenta a

Răsfoind filele de aur a scripturilor române

„Impresiile cu adevărat vii, marile emoții literare sînt numai pe jumătate produsul operii care le naște; pentru a se constitui și a rămîne în sufletul nostru, ele au tot atîta nevoie — cită au și de opera generatoare, și totuși insuficientă în sine — de întîlnirea unui cadru vital în care să se fixeze, să se înrădăcineze, să prindă consistență fizică odată cu ființa”. Căutarea sau edificarea acestui „cadru vital”, organizarea narcisiac-generoasă a acestuia, reprezintă efortul esențial al lecturii critice practicate de Lucian Raicu. Matricea în care este învăluit textul (sau sensurile sale) fie că este vorba de Gogol, Cehov sau Rebreanu, de Sadoveanu, Thomas Mann, Lovinescu sau Tolstoi, fie că este vorba de reflecțiile asupra spiritului creator, este deopotrivă un spațiu orocitor și o „cale de acces” — ce cultivă riscul, utopia, emoționalul sau, dimpotrivă, ironia subtextuală. Citind cu „espirit de finesse”, Lucian Raicu adaugă dioptriilor analitice acea dimensiune subiectiv-eficientă ce nu urmărește cu obstinație verdictele tranșante, ci palpînd, semnele intime ale textului. „Delirul teoretic și abuzul interpretativ — spune criticul — periclitează ființa vie și adevărul adevărat al operei”. Pe de altă parte, „mecanismele producției sînt, în esență, identice cu cele ale receptării operei literare”.

„Incomod”, deloc „reconfortant”, ostil speculației și fidel pînă la încrîncenare exactității pozitiviste, documentului și spiritului de sinteză, Al. Piru a străbătut metodic și — pentru muși, aproape scandalos de imperturbabil — istoria literaturii române precum un detector Geiger ce captează riguros, conform programului, ceea ce trebuie să capteze. De la cronicari și pînă la ultimii debutanți, în prero-mantism sau în perioada postbelică, la marii clasici sau la mai marii și mai micii contemporani, privirea bonom-încruntată a criticului a „ghilofinat” totul, fără să clipească, stîrnind — după caz — entuziasme, deusolare, proteste sau acceptări temătoare. Sub recea carcasă, printre roțile și pirghiile implacabilului mecanism, se ascund, însă, o efervescentă iubire a literaturii și o energie creatoare obsedată să umple orice pată albă de pe harta istoriei literare. Calculul milimetric nu exclude jubațiile delimitărilor, pe care le măsoară, apoi, cu aceeași fervoare. Răful de bibliotecă ocupat de cărțile istoricului literar, seriile de studenți trecuți prin fața catedrei Profesorului, ca și valurile de cerneală neagră provocate de fluxul verdictelor Criticului, au acordat personalității lui Al. Piru un statut inconfundabil în exegetica noastră.

Sub semnul armoniei

Activitatea artistică și literară a Cellei Delavrancea se așază de la sine sub semnul unui conceput integrator: armonia. „Sub semnul Artei, o viață este un angajament impus de cel mai sever judecător — Armonia, care ne apropie de marea taină a Naturii”, spunea Cella Delavrancea într-un interviu pe care a avut bunăvoința să-l acorde revistei noastre în urmă cu doi ani. Pianistă de înaltă clasă, profesor ani și ani la Conservatorul „Ciprian Porumbescu”, din București, îndrumînd în această calitate tinere talente care fac astăzi faima școlii românești de pian, critic muzical — consemnînd în stilul de excepțional rafinament al însemnărilor sale pulsul victii noastre muzicale pe întinderea citorva decenii, prozatoare — romanele și povestirile sale exaltă un mod de a trăi frumos, de a pătrunde esența umanului prin aprofundarea dimensiunilor sale definitorii: inteligenta, sensibilitatea, respectul adevărului, vocația speranței. — Cella Delavrancea îmbrînchează într-o viață de om datele mai multor tipuri de personalitate. Minunatul volum pe care Editura Eminescu l-a tipărit în urmă cu doi ani — Serieri — încearcă să „antologheze” un spirit de mare complexitate, care și-a depășit propria-i operă (scrisă, interpretată) printr-o curată victuire prin artă și pentru artă. În ființa Cellei Delavrancea timpul a vrut să tezaureze nu numai o uriasă experiență artistică, ci și resursele unei remarcabile generozități, prin care noi cei de azi (dar și ei, cei de mine) ne vom putea împărtăși din roadele ei. Arta naște artă. Cella Delavrancea ilustrează, prin întreaga sa viață de creație, acest fericit adevăr.

Construcția umană

Dramaturgia lui Dumitru Radu Popescu nu este deloc rezultatul unui capriciu. Multipla stratificare a ansamblurilor sale narative, permanența conflictualitate structurată plurimorfă, fascinația Jocului, a replicii și alternației (sau simbiozei) grotescului cu tragicul au fost elementele propulsatorii pentru trecerea nucleelor și energiei epice în canoanele ceremonialului dramatic. Un amefitor carusel de situații și caractere (situat numai în aparență sub zodia relativității), transferul parabolic al mitului național și universal în tiparele dezbaterii morale și politice contemporane, abolirea fixității și supunerea implacabilă a existentului la legea Devenirii, rezonanțele magic-folclorice, permeabilitatea temporală, care face să fuzioneze prezentul, viitorul și trecutul, coagularea unor principii antididactice (fantastice și istorice, carnalesce și tragic problematizant, viața moartă și moartea vie) — compun această „meraviglia” barocă, dincolo sau dincoace de care sensul ultim, esențial al teatrului lui Dumitru Radu Popescu se revelează cu pregnanță: valoarea umană ca unicat al ființei, valoarea adevărului general afirmat prin destine particulare, logica dreptății și reinstaurarea ei, indiferent de forța succesiunilor terifiante de culpabilități. Iubirea, adevărul, omnia nu-și pot revela temeiul suprem decît afirmîndu-se în opoziție cu ura, minciuna și maleficul. Oricărei distrugerii îi urmează o nouă și superioară construcție — afectivă, morală, justițiară.

Un nai și o cobză de aur

Pentru că Gheorghe Zamfir este unul din fenomenele directe ale geniului artistic al poporului român, așa cum zăpada este cu precădere un fenomen al iernii, am putea spune că, deci, Gheorghe Zamfir nici nu este Gheorghe Zamfir. Și tot astfel pentru că naiul lui Gheorghe Zamfir este același la care a cîntat dintotdeauna geniul artistic al poporului român, așa cum în inima inimii codrilor noștri a cîntat pururea vîntul, am putea spune că naiul lui Gheorghe Zamfir nici nu este chiar naiul lui Gheorghe Zamfir. Și totuși, Gheorghe Zamfir există așa cum există, de bună seamă, și naiul lui Gheorghe Zamfir. Amîndoi, atît Gheorghe Zamfir, cit și naiul său, au urcat pe mai toate marile scene ale lumii. În fața lor, mulțumită fericitei lor conlucrări, milioane și milioane de oameni, cu răsufierea tăiată, parcă incremenți de frumusețea cîntecelor născute direct de către geniul artistic al poporului român, milioane și milioane de oameni, deci, au trăit clipa de grație a muzicii. Milioane și milioane de oameni au văzut nașterea sunetului însuși. Au văzut nașterea Măriei Sale Sunetul Pur. Măria Sa Sunetul Pur este, de-o pildă, plînsul sufletului, sau, de-o altă pildă, apa vie ce dintr-odată cutreieră trupul și inima omului și-l face să danseze, să joace, să bată pămîntul cu piciorul, cum ar bate cu piciorul în pielea unei uriașe gobe. Măria Sa Sunetul Pur ar mai putea fi, tot de-o pildă, cîntecul ciocirlei, mereu suitor către țăriile cerului, pînă-nspre soare. Dar cite alte veșnice și mereu noi întîmplări ale lumii nu pot fi asemuite Măriei Sale Sunetul Pur...?! Pentru că însă trebuia să existe cineva care să ne arate nașterea a ceea ce doar se aude acesta a fost să fie Gheorghe Zamfir. Gheorghe Zamfir care ține în palmele sale un nai. Dar, atenție, Gheorghe Zamfir ține în palmele sale chiar inima sa. Gheorghe Zamfir cîntă cu chiar inima sa.

Cîntecele actorului Tudor Gheorghe, pe care de-aproape cincisprezece ani încoadă îl tot credem a fi „mereu tinăr menestrel la curțile dorului”, iar el, Tudor Gheorghe, chiar este, printr-un fel de minune a naturii, mereu tinăr menestrel la curțile veșnic tinere ale dorului, au adus înspre lumina cogetului și simțirii noastre minunea florii care-nfloare noaptea pe răcoare, cea tulburătoare floare a dorului, mai presus decît toate suavele și gingașele alcătuirii ale lumii. A dat, altfel spus, o nouă lumină, adică un sunet nou, prelucrat în ceca ce s-ar numi adîncul ființei sale, drept pentru care o bună bucată de timp, printr-o ușoară confuzie de termeni, s-a spus despre Tudor Gheorghe că ar fi unul dintre primii cîntăreți folk ai muzicii noastre. Cîntăreț folk, de-adevăratelea, în accepțiunea strictă a sensului, va fi doar atunci cînd, aplecîndu-se asupra versurilor lui Macedonski, sau asupra versurilor altor poezi, va da la iveală o sumedenie de cîntece de-un farmec aparte, inconfundabil și inegalabil. Astfel încît, la ora actuală, ne vine greu a lămuri, cit mai exact posibil, dacă Tudor Gheorghe este iubit pentru cîntecele sale populare, prelucrate cu o minuziozitate și un rafinament ieșit din comun, sau pentru adaosul de frumusețe melodică pe care l-a adus versului cult. Adevărul este că, și într-un caz și-n celălalt, Tudor Gheorghe, cu un acut simț pentru frumusețea în sine a versului, a slujit în felul său aparte, cu chitara, sau mai nou, cu strunele bătrînei cobze, Poezia. Ajunsă în adîncurile ființei lui, Poezia, populară sau cultă, a înflorit, aidoma florii dorului, într-o noapte, pe răcoare, și s-a infățisat din nou ochilor și sufletului nostru, dar într-atît de nouă și proaspătă, de parcă atunci s-ar fi născut pentru intîia oară. Ce s-a întîmplat acolo, în adîncul ființei lui Tudor Gheorghe?! O minune, firește. Minunea dintotdeauna a artei adevărate.

Prezentarea premiilor Flacăra pentru cultură a fost realizată de: GEORGE ARION, TANIA RADU VICTOR NIȚĂ

Fotografii de ELENA GHERA, VICTOR RĂDULESCU, MIRCEA CROITORU, ION CUCU, VASILE BLENDEA

În librării: MANIFEST PENTRU MILENIUL TREI

Simbătă, 29 decembrie 1984 la librăria Mihai Sadoveanu — prima zi de difuzare a antologiei de versuri MANIFEST PENTRU MILENIUL TREI de Adrian Păunescu. Dacă va exista interes pentru această carte și cititorii vor dori aceasta ar putea fi prezent și autorul cărții pe care Editura Eminescu a încredințat-o tiparului de la Casa Școlară și aceștia o trimit în librării printr-un gest de îndatoritoare generozitate simbătă, 29 decembrie, orele 14.

„V-am dat teatru, vi-l păziți...”

Înainte de Teatrul TV, pe care cu toții îl primim în fiecare zi de marți seara și-l comentăm pe larg a doua zi și-n celelalte, până ce din nou se face marți seara, a fost **Teatrul Radiofonic**. Cei mai mulți dintre noi ne-am obișnuit a-l auzi încă de pe când eram copii. Să ne aducem aminte ce liniște se făcea în casă acum 25—30 de ani și cum ne strângeam cu toții în jurul fermecatului aparat de radio dinăuntru cărui vocile celor mai mari actori români ni-i traduceau pe Shakespeare, Goldoni, Molière, Schiller, Cehov, Ibsen, O'Neill, Cărgiale... Cum s-a întâmplat de-am uitat de-acele seri, greu de spus! Ale vieții valuri, desigur, dar parcă prea de tot am uitat de Teatrul Radiofonic, deși, mai zilele trecute, l-am descoperit din nou și-a trebuit să recunoaștem, cu mîna pe inimă că, dacă mai știm cite ceva despre lumea cea mare a teatrului dintotdeauna, această pedagogică minune se datorează, fără doar și poate, și lui, Teatrului Radiofonic. Vrem să credem că mărturisirii noastre de suflet i se vor adăuga toți cei care au descoperit fabuloasa lume a teatrului prin intermediul radioului, mai întâi și-ntîi, și-abia după aceea au trăit mirajul sălilor de spectacol. Dar, totodată, vrem să aducem la cunoștința cititorilor noștri, indiferent de vîrsta ce o au, că Teatrul Radiofonic, în pofida timpului care trece, n-a îmbătrînit deloc. Teatrul Radiofonic emite continuu și, din cînd în cînd, grație fonotecei de aur de care dispune, ne putem reîntîlni cu vocile unor veritabili monștri sacri ai scenei românești interpretînd capodoperele dramaturgiei universale și autohtone.

Și, dintr-odată, Mitică Popescu, un actor căruia, iată, descoperim cu uimire și incitare, orice rol i se potrivește de minune, ca o mînușă. Ne și întrebăm, fără a face un caz din asta, cum de l-am descoperit atît de tîrziu pe Mitică Popescu, acest actor de o surprinzătoare plurivalență, acest actor care poate etala, conform partiturii personajului, o ironie fină, subțire, ca o lamă de brici, sau dimpotrivă, poate emana o căldură și o omenie maiestuos de simplă?! Orice rol, principal sau episodic, de mai mică sau mai mare întindere, se încarcă, în interpretarea sa, cu viață, cu adevăr. Personajele sale, dau la iveală o structură psihologică aparte, o motivație interioară evidentă, reală, veridică. O replică, oricît de simplă sau, dimpotrivă, oricît de sofisticată, rostită de Mitică Popescu este aïdoma, intrutotul, ca ton, culoare, intenție și subînțeles, vorbirii noastre zilnice. Actorul, aflat în plinitudinea expresivității sale, a ajuns la o tulburătoare simplitate și o teribilă economie a efortului scenic. Totul pare a veni de la sine, firesc, fără inutile deviații teatralecești. Cum spuneam, pentru noi, pentru marele public, Mitică Popescu pare să fi ridicat brusc stacheta propriei sale valori. Saltul său spre valoare pare a se fi petrecut peste noapte, astfel încît iată, ne vine a spune: **și, dintr-odată Mitică Popescu!** Dar, desigur, doar actorul știe cu exactitate căruî regim de muncă i s-a supus, cu tenacitate, cu încăpăținare, cu dorința expresă de-a fi exact ceea ce este, ceea ce știa de la bun început că poate fi. Adică un actor adevărat, în cel mai deplin înțeles al cuvîntului.

Critica plastică

Citesc cu mult interes cartea lui Theodor Enescu despre pictura lui Camil Ressu și mă gîndesc în ce măsură talentul exprimat aici poate fi revendicat și asimilat de literatură. Criticul literar reflectează și scrie despre opera literară, un obiect, cu alte vorbe, din aceeași familie. El comentează un text și produce la urmă alt text care poate atinge și chiar depăși plinitudinea și forța de creație a textului de referință. Un **meta-lingvaj**, cum s-a zis, care tinde să devină un **lingvaj** de sine stătător. Criticul plastic, ca și cel muzical, coregrafic..., operează în alt registru: folosește mijloacele literaturii pentru a vorbi de ceva ce există în afara cîmpului literar și anume despre un obiect care nu vorbește.

Cum zice Gaetan Ficon: „Cînd scriu despre cărți, cărțile vorbesc, eu traduc cuvînte prin alte cuvînte, în timp ce, vorbind de un tablou, mă pregătesc să traduc o lume mută”. (Adevărul și miturile, 1979). Iată o situație nouă ce merită a fi examinată. Dar, mai întîi, două cuvînte despre studiul erudit și inteligent al lui Theodor Enescu, un exeget care are ceea ce critica veche numea capacitate de expresie. Asta ușurează examenul critic al studiului său, deschis și altfel spre literatură, prin numeroasele referințe, comparații, analogii cu fenomenele literare ale epocii. Camil Ressu este, în gîndirea criticului, un **fauvist** din clasa lui Cézanne, dominat de o violență austeră în culoare și o precizie (în desen) care nu exclude solemnitatea. Figurile sînt solide fixate pe sol, gesturile au o grație spontană (grația figurilor antice), totul suferînd — scrie Th. Enescu — o severă masivitate, o cruditate rece a luminii: „imagini realizate din contururi apăsată și din culori aproape ca „méplats”-uri, par întarsiate, cu o sugestie de solidaritate a substanței, în verdele-negru al costiselor, de o masivitate covârșitoare, obținută nu numai prin înălțarea maselor geologice, ci și prin faptul că artistul le-a menținut în umbră, într-o umbră chtoniană parcă, pe cînd imaginile țăranelui încovoiate pe plug și ale celor doi boi, care trag din greu, capătă o atingere de viață, ca o chezășie a biruinței, de la citeva raze ale aurului. Contrastul dintre uriașa masă a pămîntului („muncit cu dușmănie” — expresia dintr-o poezie, contemporană chiar, a lui Argezi, **Belsug**, ar fi potrivită aici, poezie în care putem întîlni, ca și în **Plugul** același, oarecari analogii de sentiment) și puținătatea ființei plugarului, îndrîjit în muncă, nu e lipsit de un sens de asumare eroică a unei fatalități teriene. Acest sens eroic este prezent și într-o serie de variante ale aceluiași subiect (R. 1982, 23) în care plugarul singuratic apare în vastitatea unui spațiu de prăvălitate dealuri, gestul îndrîjit al muncii ființei sale mici căpătînd grandoare prin confruntarea cu imensitatea maselor geologice, ce

par să-l răsfrîngă într-un ecou nesfîrșit al provocării lor telurice”.

Limbajul criticului este precis, tehnic, fără a face abuz de concepte, însușit de o inteligență caldă, elegiacă, obsedantă de adevăr. Theodor Enescu își asumă obiectul și, ca orice veritabil creator, îl reconstituie dintr-un punct de vedere ideal, acela pe care i-l dictează sensibilitatea sa. Critica plastică se ferește, de regulă, să citească tablourile, luînd în serios spaima (cu aș zice prejudecata) pictorilor de a fi traduși într-o fabulă. Însă orice exegeză a artei cuprinde, în esență, o **lectură** confirmată chiar de faptul că lectura (interpretarea) este transpusă într-un text. Există un fond epic, un scenariu, chiar și atunci cînd vorbim despre culori. Sînt bucuroși să-l descopăr în studiul lui Theodor Enescu, un spirit complex pentru care pictura, îmi dau seama, face parte dintr-un fenomen mai larg de cultură și implică o relație mai vastă a spiritului creator. Vorbind de formația și evoluția lui C. Ressu, el reconstituie o epocă de creație și stabilește unele legături (Minulescu, Argezi, Goga) ce se pot discuta. Un fapt reiese limpede din demonstrația criticului: pictura lui C. Ressu, formată în atmosfera de la începutul post-impressionismului, reprezintă o opțiune pentru un **primitivism** care este acela al esenței, arhetipurilor. Analogia cea mai îndreptățită este aceea cu poezia lui Argezi. Tărani din Vlaici, cu fețele lor lutoase, sugerează o noblete veche și dirză. Sînt oameni, îi vine să zici, cu destin, într-o bună relație cu cosmosul, așa cum îi arată și Argezi. Un tablou din 1910, intitulat **La arat**, pare a sugera tocmai acel simbolic, măreț, tragic **drum spre cer** al plugarului care se supune marilor ritmuri. Nu mai știu dacă poemul lui Argezi a apărut înainte sau după tabloul lui Ressu, dar este sigur că imaginea plastică și imaginea lirică exprimă, în limbaje diferite, o atitudine comună față de lucruri. Uneori pictura ne face să înțelegem mai bine un crez artistic îmbrățișat de o generație. Iată această admirabilă pinză din 1911, **În rugăciune**. Ea reprezintă un grup de țărânci transfigurate de o lumină interioară. Fețele lor sînt frumoase și arată, larăși, o noblete veche, sporită de febra spiritului fixat, aici, într-o atitudine de reculegere. Dacă a existat o noblete românească, ea transpare pe chipurile acestor femei de țară care primesc în liniște o taină spirituală pentru care sînt pregătite. Th. Enescu vorbește, într-un loc, de „glorioasă madonă țărancă” din pictura lui Ressu și de **sufletele de sine stătătoare** ce se întrevăd în desene. Pentru C. Ressu lumea din afară există, cu forme și contururi precise. Asta vrea să spună că el nu renunță la viziunea plastică. Th. Enescu se folosește de disocierea făcută de Theodor Hetzer și Wölfflin între **spiritul plastic și spiritul pictural** pentru a fixa pe C. Ressu în tradiția renascentistă a picturii. **Plastici**

văd obiectele în concretețea, materialitatea și formele lor. Culoarea și forma merg împreună și tind să surprindă aceeași esență. **Picturalii** nu văd decît culori și goluri între culori, un fluid cromatic (ca ultimul Monet) care face să dispară liniile și volumele obiectelor. Pictorii vechi n-au ieșit din viziunea plastică, impresionistii au impus dominația picturalului, C. Ressu, dovedește în chip pertinent Th. Enescu, pune accent pe materialitate, pe construcție. Respectă realul, dar nu-l copiază. E un spirit modern care nu-i dezgustat de forme pentru că nu-i dezgustat de lucruri și de tiparele din adîncul lor sau cum zice exegetul lui inspirat de acum: „Distanța pe care am menținut-o față de experiențele moderniste sau de „modele” moderne (artistice și culturale), pe care o observase și Tonitza, afirmă la Ressu apartenența sa la marea tradiție clasică renascentistă a picturii, în care a dizolvat contingentele sale cu sensibilitatea impresionistă și postimpresionistă, singura viziune asimilată organic fiind aceea „primitivistă”, ce constituie și o chezășie a unei sincere percepții a realului, a unei autenticități organice, necorupte de modele străine: această asimilare i-a asigurat și un alt cîștig important. Spre a accentua arhitectura compoziției, Ressu, fidel relației complexe ce-o presupune viziunea plastică, urmărește dispunerea imaginilor pe suprafață, însă cu inerenta predilecție pentru valorile tactile. Aceasta aducea de la sine o intensificare a materialității, a concretului imaginii, și, prin aceasta, o potențare a formei expresive, deci o sinteză de volum și ritm structural, care va imprima adesea operelor energie vitală și monumentalitate. S-a observat (Eck. von Sydow) că celor trei criterii ale lumii primitive: unitate statică, sistem și aristocrație, le corespund, în sfera estetică: unitate simetrică de volum și suprafață, puternică stilizare a imaginilor și accent asupra suprafețelor. Și în acest sens, vigurosul autentic sentiment al valorilor lumii primitive, pe care l-am recunoscut la Ressu, a investit, cu o certă rezonanță de vechime profundă, sugestia de monumentalitate ce o degajă adesea operele sale, mai ales cele închinare lumii țărânești”.

Urmărind demonstrația lui Th. Enescu, constat că pictura a fost trasă în spațiul literaturii. **Seruitura** transcrie drama culorii și scenariul spiritului ce stă în spatele ei. Critica plastică este un **meta-lingvaj** care, neputînd rivaliza cu limbajul inițial (limbajul plastic), își cîștigă autoritatea și forța de creație într-un domeniu învecinat. Ea obligă culorile să vorbească și, vorbind, culorile, formele intră într-un scenariu și capătă un corp literar. Valoarea picturii începe să depindă, în acest caz, de valoarea acestui interpret ingenios care începe prin a opera un veritabil rapt intelectual: ia obiectul (tabloul) și fuge cu el în cîmpul de aproximativ al literaturii.

EUGEN SIMION

efectuat un an de producție la T.L.H. Iași, în ciuda faptului că ministerul de resort lasă posibilitatea reinmatriculării după 1 an de producție, n-am găsit audiența și înțelegerea cuvenite la rectoratul și decanatul facultății ieșene pentru reinmatriculare. Am găsit, în schimb, sprijin, înțelegere și corectă evaluare a faptelor la M.E.I. Drept care, în numărul 27, din 6 iulie 1981, mulțumeam personal tovarășului ministru, Ion Teoreanu, pentru soliditatea și sprijinul acordat în reinmatricularea studentei **GIORGETA ȘCUTARIU** la Universitatea din București, secția informatică, cursurile serale, anul universitar 1984—1985.

Aflăm atît de la unitatea bucureșteană unde a fost transferată în interes de serviciu, cit și de la facultatea de profil bucureșteană că Giorgeta este deosebit de sîrgincioasă și disciplinată. Acum este în plină febră a pregătirilor pentru examenele din sesiunea de iarnă. Să-i urăm succes!

DORIN SALĂJAN

Numai de bine despre motorul cu ardere externă

Iată, sîntem în cel de-al douăzecilea an de cînd Teofil Pascovici și Constantin Ungureanu lucrează la motorul cu ardere externă, care, ne-am exprimat opinia, argumentată am sperat, va revoluționa concepția despre motoare existente la ora aceea. Într-adevăr, specialiștii au adus motoarele cu ardere internă în pragul perfecțiunii, însă soluția lor constructivă, în ceea ce privește parametrii funcționali — randament, consum de combustibil, poluare — nu mai permit realizări spectaculoase. Era așteptat un alt tip de motor, de o concepție nouă, care să aducă mult doritul salt calitativ. Soluția tehnică propusă și brevetată de cei doi autori reprezintă un mare pas înainte față de motoarele existente Otto și Diesel. Motorul cu ardere externă are un ciclu de funcționare și o diagramă de lucru originale, diferite de cele ale motoarelor existente, superioare acestora. Noul motor poate funcționa cu combustibili lichizi grei (motorină, petrol, țîcși). Randamentul de utilizare a combustibilului crește de la 25—34 la 60—70% la sută. Arderea externă, controlată la temperaturi ridicate, oferă un bilanț termic foarte bun. Recuperarea căldurii din apa de răcire și gazele evacuate, reintroduse în camera de ardere, determină reducerea substanțială a consumului de combustibil pe unitatea de putere. Permite eliminarea poluării chimice prin arderea completă a amestecului carburant la temperaturi înalte. Are o greutate mai redusă pe Cal Putere, deoarece nu impune realizarea de presiuni mari, deși presiunea medie de lucru a ciclului funcțional al motorului preconizat este cu mult superioară celei a motoarelor existente. Deci, numai avantaje.

În ce stadiu se găsește motorul acum, în pragul noului an?

În tabăra inventatorilor domnește un optimism robust. Cele mai grele etape au fost depășite. Motorul și camera de ardere sînt rezolvate complet, asamblate. Injecorul și pompa de injecție sînt în faza de asamblare. În primele luni ale anului care vine inventatorii vor trece la probe la rece și la cald, după care motorul va ieși în lume.

OPREA GEORGESCU

Există „Suflet de butelie”, dar și oameni de suflet!

Două femei, vecine cu o a treia — **Elisabeta A.**, aceasta în vîrstă de 81 ani — două femei de suflet: **Teodora Gh. și Berta L.**, domiciliile în București, au sesizat redacția noastră asupra unui fapt dramatic. Vecina lor, bătrîna **Elisabeta A.**, în afara faptului că era bolnavă și, practic, neputincioasă, mai beneficiase și de „bunavoința” unor rude, rude care îi furaseră pur și simplu butelia de aragaz (sub pretextul că să nu-i fie furată cumva bătrînei, sau ea însăși să provoace un incendiu!), lăsînd-o pe biata femeie în imposibilitatea de a-și încălzi măcar un ceai.

Ancheta pe care am realizat-o către sfîrșitul verii acestui an — și care a apărut în revista, **Flacăra** — a evidențiat adevărul celor sesizate de vecinele bătrînei: era clar că sustragerea buteliei avusese un singur scop — acela de a nu-i da posibilitatea bătrînei de a o instrăina (lucru, de altfel, firesc, avînd în vedere că de ani buni de zile, autorii sustragerii — doi soți lucrînd la cooperativa „Cartonajul” — nu manifestă nici cea mai mică urmă de grijă față de biata suferîndă ce se chinuia în singurătate. Am intitulat ancheta „Suflet de butelie”...

Reacția conducerii Cooperativei „Cartonajul”, precum și a organelor de cercetare ale Consiliului popular al sectorului 2 — în zona cărora avusese loc neplăcutul incident — a fost promptă; iată un fragment din răspunsul acestora sosit la redacția noastră: „...vă facem cunoscut că în urma discuțiilor purtate cu soții D., butelia a fost restituită tovarășei **Elisabeta A.** Vă mulțumim pentru sprijinul pe care-l acordați cetățenilor, asigurîndu-vă că vom prelucra cazul cu tovarășii de muncă ai familiei D.”.

HORIA PĂTRAȘCU

Nu e frumos și nici convingător să lauzi tu ceea ce ai adunat într-un an pentru anul următor într-un almanah. Așa incit, după ce ați cumpărat toate aceste almanahuri, acum în ultimele zile ale anului 1984 apare și

ALMANAHUL FLACĂRA 1985 conține 352 de pagini și costă doar 30 de lei și sperăm să nu vă displacă. Întrebați, pe la chioșcuri, și simbătă, eventual interesați-vă și duminică dar, în orice caz, luni 31 decembrie Almanahul Flacăra va fi în miinile dumneavoastră. Fiindcă, de multe ori nu aduce anul ce poate aduce ultima sa zi:

ALMANAHUL FLACĂRA 1985

Vetre de frumos și durată

Digresiuni

Umbre

2.

1. Cind arheologii au deschis sarcofaagul Ceciliei Metella, pe Via Appia, la Roma, frumoasa romană s-a risipit, cum se știe, ca un nor de cenușă. Mă țin, deci, la o distanță prudentă de amintiri și mă apropiu de ele cu teama de a nu le pierde numindu-le.

Întodeauna, revenind din vacanțe în București, întâi la liceu și apoi la Universitate, schimbam trenul la Brașov. Și se întâmplă că aceasta se petrecea todeauna noaptea. Așa se face că prima față reală a Brașovului a fost pentru mine cea a unei gări, plină de zgomot, de plecări, de veniri, de fum de țigară și de timp strivit ca muclele de țigară azvirlite pe jos. Mult mai târziu am pătruns în oraș. Noaptea petrecute între două trenuri, în sala de așteptare, printre oameni străini care moțiau, discutau, se agitau, veneau, plecau, pe care-i vedeam pentru prima și, probabil, pentru ultima oară m-au făcut să presimt, în mod confuz, mult înainte de a vedea tabloul cu același titlu al lui Gauguin, celebrele întrebări: „De unde venim? Ce sintem? Încotro ne îndreptăm?”

Singura întrebare la care eram în stare să răspund cît de cît exact era prima. Veneam dintr-un sat care nu însemna nimic pentru nimeni. Cel mult cei care se interesau de antichitatea greco-romană și de lucrările istoriografului Gheorghe Popa Lisseanu puteau ști că exista undeva sub munții Făgărașului, la limita fostului imperiu habsburgic, o așezare de țărani vrednici de lauda unui Hesiod, care se luptau de secole cu un pămînt aspru, zgircit și puțin, ce-i făcuse să devină ca acest pămînt, aspru, tăcuți și zgirciți cu mărturisirile. Eu sînt, probabil, primul guraliv dintr-o lungă tăcere, a unor bărbați care, generație după generație, au suit muntele tineri și l-au cōborît bătrîni. Invoc în apărarea mea vorbele Sfîntului Augustin; că memoria își amintește chiar și de uitare.

De fapt, n-aș vorbi de „dezrădăcinare” pentru a caracteriza despărțirea mea de sat. Dezrădăcinații, care au populat o întreagă literatură între cele două războaie, au suportat greu orașul, chiar l-au dușmănit uneori, și s-au simțit condamnați între zidurile lui. Cu mine lucrurile s-au petrecut oarecum altfel. Eu m-am simțit mai degrabă, așa zice azi, expulzat din mit în istorie. Căci pînă la unsprezece ani: am trăit în afara istoriei, într-un timp de dincolo de timp. Bănuiesc că aș fi fost în școală de existență planetei pe care locuim și poate chiar aveam o imagine didactică sumară asupra universului. Dar asta nu mă făcea să mă uit noaptea la cer ca la un abis instelat. Cerul era atunci pentru mine o parte din sat, o anexă a lui și nimic altceva. Nu împărțeam acest cer cu alte galaxii, cu alte planete și nici măcar cu alte țări sau județe. Îl împărțeam cel mult cu alte sate, aflate în imediata vecinătate a satului meu. Era un cer domestic și domesticit, amical, confidențial, care participa tăcut la întreaga existență a satului. Era cerul nostru. El n-avea nimic comun cu ceea ce mai târziu am învățat că se cheamă cosmos. Și cred că dacă aș fi fost în stare atunci să pricep strigătul înfiorat al lui Pascal în fața tăcerii infinite a spațiilor siderale — admitînd că s-ar fi găsit o ediție Pascal în biblioteca școlii primare din Lisa și că eu aș fi avut ambiția să mă lupt cu ea, amîndouă aceste ipoteze fiind pure fantezii — mi-aș fi zis că e vorba de alt cer, nu de cerul nostru, care se mîna cu zeii grecilor, lua parte la toate întîmplările, bune sau rele, din sat. Sint aproape sigur, de altfel, că așa am ajuns mai târziu să înțeleg de ce Olimpuș a fost în realitate un cer cucerit de oameni, o variantă divină a vieții obișnuite; fiindcă și cerul nostru avea această calitate; în loc să ne dea sentimentul singurătății cosmice, se amesteca în treburile, obiceiurile, sărbătorile și certurile din sat, devenind un intim, curios și discret însoțitor permanent între naștere și moarte. Mutat peste noapte de sub acest cer familiar, despre care știam totul fără să știu nimic, între reclamele luminoase ale Bucureștiului în anul de grație 1937, am avut nu atât o stare de instrăinare, cît una de perplexitate. Căzusem din mit în istorie și încercam să mă dezmeticesc. Mă revăd în curtea unui internat de pe strada Schitu Măgureanu, asfaltată și inconjurată de un zid, lipit cu spatele de zid și uitîndu-mă cu o prudență agresivă la proaspeții mei colegi care se jucau. Eram îmbrăcat ca în satele făgărășene și mi-am dat seama că reprezentam în ochii celorlalți o curiozitate oarecum exotică. De aceea nu mă desprindeam de zidul din spatele meu. Atunci am descoperit ceea ce, ani mulți după aceea, la Veneția am aflat că se cheamă „la terra ferma”, pămîntul sigur. Zidul de care mă lipisem, hotărît să nu las pe nimeni să se apropie de mine, a fost primul meu punct de sprijin, prima mea certitudine urbană. Așa am aflat, înainte de a citi vreo carte de filosofie, că nu pot trăi într-un gol, fără să cred în nimic, disponibil ca o giruetă capricioasă a vîntului și conjuncturilor.

2. În „Cu ochii deschiși”, Marguerite Yourcenar, această nobilă doamnă a lipsei de prejudecăți, declară cu obișnuita ei franchețe că una din cele mai frumoase fraze ale literaturii franceze („Țineți-vă bine, avertizează Marguerite Yourcenar, ea se află la Léon Bloy”) este aceasta: „Nu există decît o singură nenorocire, aceea de a nu fi sfinți”. Închid cartea și gîndurile mi se învălmășesc. Sintem în 1984. Nu mai e foarte mult pînă se va încheia secolul XX. Cîtă sfințenie a adus acest secol? Nu știu. În schimb, știu cîte nenorociri și cîte responsabili acestor nenorociri nu trebuie căutați în rîndurile sfinților. Tocmai am recitat declarațiile ultime ale acuzaților de la Nürnberg. Ceea ce mă tulbură de fiecare dată în ele, de aceea și revin asupra lor, este patetismul. Aproape toți acuzații, în ultimul lor cuvînt, și-au luat drept martori pe Dumnezeu și istoria. Aproape toți au vrut să convingă tribunalul că „n-au știut”, că abia în sala tribunalului au aflat de gravăile de care erau învinuiți. Nu s-au sfîșit să se cutremure, să vorbească despre „datorie”, repetînd unul după altul că au fost inuși în eroare (!), că ei personal „n-au încuviințat”, „n-au decis”, „n-au știut”. Or, într-un secol în care călăii pot pretinde că au conștiința curată, cum să mai spui că singura nenorocire e aceea de a nu fi sfinți? Înclin să cred că, dimpotrivă, nenorocirea stă uneori chiar în puterea de a ierta. Dar nu îndrăznesc să fiu atât de categoric. Mă multumesc să zic că Léon Bloy s-a grăbit. De altfel, el n-a trăit decît șaptesprezece ani din acest secol.

OCTAVIAN PALER

Profund originală, arta lui Constantin Lucaci nu consumă nici unul din inconvenientele tradiționale ale originalității. Se poate spune că această sculptură răspunde într-un chip fericit mai multor categorii de interese artistice: e populară, fără a fi lesnicioasă, e rafinată, fără a face din rafinament o chestiune a unui grup restrîns de sensibilități.

Creația monumentală a lui Constantin Lucaci constituie în arta românească de astăzi un exemplu eroic de consecvență ideatică. Lucrul lui Constantin Lucaci vadește constant într-un ideal înalt. Constantin Lucaci are nu numai calitatea viziunii, ci și calitatea, nu îndeajuns de apreciată și discutată, de a-și materializa viziunea în operă definitivă. Nu-i suficient să proclami o sumă de idei, trebuie ca ideile să fie turnate în formă, să poată fi considerate sub raport patrimonial ca realități obiectuale. Un alt merit al sculpturii în oțel inoxidabil create de Constantin Lucaci este — iertat fie-ne împrumutul de termeni — fiabilitatea ei. Ca să poată spera la judecata mai multor timpuri, artistul trebuie să cuteze la materiale capabile să înfrunte timpul. Încercarea, afit de ades enunțată, în forța gîndirii creatoare, are la foarte puțini sculptori temeiul din creația lui Constantin Lucaci.

„Monumentul Independenței” din Iași, creație a sculptorilor Gabriela Manole Adoc și Gheorghe Adoc, ilustrează cu noblete una din funcțiile esențiale ale operei de for public. Mesajul acesteia trebuie să fie clar și acut. O idee atit de proprie conștiințioasă, de natură a activa în memoria privitorului gînduri, simțăminte și imagini emoționante, caracterizate prin ardență și durată. Biografiile artiștilor care și-au dat întreaga măsură a talentului în arta monumentală ne arată ce fertilă, ce stimulatoare poate să fie o mare comandă, ce interesante sporuri de putere poate să producă întîlnirea cu o mare idee. Întreaga creație a sculptorilor Gheorghe Adoc și Gabriela Manole Adoc trebuie înțeleasă acum în relație cu majestuoasa și în-suflețita statuie a Independenței. Între creațiile de referință ale artei monumentale românești, vibranta realizare a Gabrielei Manole Adoc și a lui Gheorghe Adoc atrage atenția asupra resurselor realismului, astfel că reusita ieșeană constituie o reușită a direcției realiste însăși.

TUDOR OCTAVIAN

A-ți face meseria cu cinste

Despre cartea de publicistică **Drum către oameni**, de Florea Ceașescu și Viorel Sălăgean (apărută la Editura Sport-Turism), m-am exprimat cu un trecut prilej. Un prim aspect demn de relevat este că ea nu se abate cu o iotă de la legea fundamentală a jurnalisticii: cei doi reporteri de la Știința descoperă adevărul și au și tăria morală și curajul să-l exprime pînă la capăt, pe de-a-ntregul! Fără ocolisuri și fraze de circumstanță. Cel plasează cartea în această zonă de sus a curajului civic și reportericesc.

Deși aparținînd unor generații diferite, reporterii noștri au cîteva puncte de congruență, de fericită întîlnire. Primul harponează cu clarviziune faptul de

viață real, brut, fără să profeseze însă defel o gazetărie justiciară, iar al doilea dă culoare reportajului, substanță și încălțătură istorică, aliniindu-l pe drumul reafirmării și al proliferării (în bine) a reportajului ca specie distinctă. Răsfoiesc cartea cu acest îndemn și acest întreit drum către oameni și prin oameni, „drum al muncii, al dragostei și al omnicii” și rețin că despre Sălaj se scrie ca de un adevărat miracol. Baci Grigore din Bocea (satul în care s-a născut Simion Bărnuțiu) devine templul de bun-simț și moralitate țărănească. În carte se face un adevărat periplu istoric transilvan, neomițîndu-se ororile horthyștilor de la Ip și Trezna. Despre Satu Mare se scrie cu colțul inimii ca despre urbea natală, deși cu o anumită detașare explicabilă. Cotnarii și colinele Ostrovului nu sînt cu nimic mai prejos în planul scriiturii și al realizării gazetărești.

Specific reporterilor noștri este un anume militanțism revoluționar, care-i animă în întreprinderea lor temerară. Aproape că se poate distinge ecoul educativ al producțiilor jurnaliere în ecoul conștiinței celor vizajați ori în al cititorilor de rînd. E semnul cel mai bun că și-au dus misiua nobilă la bun sfîrșit.

DORIN SĂLĂJAN

Un adevăr dintotdeauna, un adevăr din anii noștri

Valoarea nu așteaptă ca vîrsta s-o măsoare

Roxana Bodnariuc este balerina care cucerește prin exactitatea coregrafiei ei pe scenă, prin mișcarea precisă, sigură, uneori lunguroasă, senină, limpede, cu nerv dar și cu moliciune. Ea interpretează un avantaj larg de roluri contradictorii, de la cele de caracter la cele gîndite în dulcele stil clasic. Sensibilitatea ei convinge, sinceritatea în dans cucerește, eleganța și plutirea să în scenă dă scrierilor noastre de balet la operă atmosferă de eterată sărbătoare. Roxana Bodnariuc este o formă a muzicii, un accent al ei fragil și în același timp grav. Este o prezență romantică și în același timp de o mare discreție.

Pentru unii, nu este decît o față frumoasă, una din cele mai frumoase actrițe pe care le avem la ora actuală. Înaltă, cu un mers provocator, flu-turîndu-și pletele în vînt, Cezara Dafinescu stîrnește senzație la orice apariție a sa pe scenă astfel încît oricine o vede uită să mai urmărească și celelalte personaje și o privește numai pe ea. E conștientă că e foarte frumoasă și nu se rusinează că este așa, chiar dacă în același timp, își

dă seama că are și altele de comunicat oamenilor, nu numai bucuria de a fi o făptură perfectă. E distribuită uneori doar pentru că e extrem de decorativă, ca în piesele **Gaițele**, **Zbor deasupra unui cuib de cuc**, **Valentina** sau în filme ca **Explozia**, **Întorcerea Vlașinilor**. Dar cînd i se cere să-și dezvăluie și profunzimea sufletului, o face cu gravitate și bun-simț, dorînd parcă să ne arate că și oamenii frumoși au probleme și că nu sînt numai niște răsfațați ai soartei, cărora totul le este pus la dispoziție la primul semn. În **Elegie**, în **Act venetian** a lăsat să se întrevadă ceva încă prea puțin descoperit de regi-zori. E însă timpul să vină cineva care să-i statornicească un alt destin pe scenă și pe ecran. Pentru că, din păcate, frumusețea se trece cel mai repede. Dar, din fericire, talentul rămîne.

Doză spectacole cu piesele **Jolly Jocker** de Tudor Popescu și **Săptămîna luminată** de Mihai Săulescu, ambele realizate la Teatrul de stat din Oradea, l-au impus în acest an pe **Alexandru Darje** ca pe un regizor care dorește să ne prezînte cele mai ascunse semnificații ale textului pe care îl pune în scenă. Din această pricină reprezentațiile pe care le concepe au o originalitate neostentativă, călăuzită de bun-gust și cultură, ca și de o per-cepere exactă a ambianței sociale. Tinărul regizor nu vrea să ne menajeze, să ne ofere iluzii, ei dimpotrivă, dorește să ne avertizeze de pericolele care-l pîndesc pe om din pricina comodității, a ignoranței, a inerteiei în care se complăce sau din cauza neînțelegerii modului cum acționează mecanismul istoriei. Fiecare secvență a spectacolelor sale are un înțeles precis, nimic din jocul actorilor nefiînd lăsat la întîmplare, ceea ce nu înseamnă că ei nu-și pot etala pe larg posibilitățile interpretative, reușînd creații memorabile în spectacole nu numai cu viziuni regizorale surprînzătoare, dar și perfect credibile.

Dana Dogaru este actrița celor mai surprînzătoare disponibilități. Trece cu ușurință științetele de la dramă la comedie, de la melodramă la tragedie. Consum nervos enorm, pasiune în tot ceea ce face, patos existențial, intuiție sigură, prezență de spirit, forță de convingere, iată cîteva dintre calitățile sale excepționale care o fac una dintre cele mai expresive revelații ale scenei și ecranului nostru în ultimii ani. Filmul a atras-o mai puțin. Posibilitățile sale de exprimare ca actriță de film sînt încă prea puțin exploitate de cinematografie dar rolurile interpretate pe marele și pe micul ecran o propun ca o vedetă a vieții cotidiene, ca o actriță ideală pentru rolurile rupe din viața imediată, ca o reprezentantă a generației sale cu toate speranțele și visurile și înfrîngerile și mai ales certitudinile ei. Fiirecul ei este acela al frumuseții existenței cotidiene, dramaticul ei este izvorit din incandescența cu care trăiește conflictele imediate ale împlinirii destinului femeii în societate. Dana Dogaru este, pentru film, o prezență necesară, impusă de talentul ei de a juca destine contemporane.

O știu de cîteva ani buni, am luat cunoștință de nenumărate întîmplări, povestite parte de ea, parte de colegi de muncă sau de profesie, în care am putut lesne descifra, ca un numitor comun, marea și irezistibilă ei dragoste de meserie, dragoste adevărată care nu e simplă și blîndă visare ci patimă și sacrificiu, cutezanță și îndirjire în a birui greutăți, nebanuite și a depăși împrejurări neprielnice. Mai mult decît oricare altă profesie, arhitectura, poate unde se situează în punctul indistinct dintre știință, tehnică și artă, nici nu-ți îngăduie să-ți faci în alt fel nume în perimetrul ei. Și încă atit de repede cum și l-a făcut **Anca Petrescu**.

Leșită — abia sint vreo zece ani de-atunci — de pe băncile facultății din ai cărei iluștri profesori are o admirație aparte pentru marele arhitect și om de cultură Octav Doicescu, Anca Petrescu a înțeles să nu-și aleagă, profesional vorbind, o cale ușoară și nici să nu se multumească cu puținul pe care și-l poate oferi o astfel de trăire a vieții. La locurile de muncă pe care le-a avut (cîteva pămîni-se), a pretins, spre mirarea unora, sau spre enervarea altora, sarcini grele, din cele mai dificile, în proiectele în care a fost angajată sau s-a angajat de cele mai multe ori, avîndu-l alături, într-o admirabilă comuniune de aspirații și sacrificii pe soțul ei, George Mărculeț, deopotrivă arhitect de valoare, s-a străduit să caute și să impună tot spre urmirea unora sau spre iritarea altora, soluții ieșite din cadre așa zis clasice sau idei ce sfidau rutina de care nici arhitectura nu-i scutită. N-am să evoc realizările ei, realizări care, din motive tînd de alții, nici nu-i exprimă, decît în parte, talentul și truda, și am să spun că încă de prin 1977 în lumea arhitecților Anca Petrescu a devenit un nume. Nu-l rostesc toți de la început cu aceeași nuanță de interes și respect, unii, mai rezervați în atitudinea de promovare a celor tineri, leagă afirmarea ei de o simplă coincidență, dar munca la planșetă, examenul sever cu probe concrete, în fața machetei, impun valoarea și tinăra arhitectă este recunoscută ca o personalitate.

La Institutul de proiectări „Carpați” unde lucrează împreună cu soțul de cîteva ani, se consacră realizării, cu un mare colectiv de arhitecți, predominant tînăr, unuia din cele mai semnificative proiecte arhitecturale ale epocii pe care o parcurgem.

■ **Voicu V. Vasile**, din București, str. Luică nr. 41, bl. 61, sc. 2, et. 1, ap. 73, om în vîrstă și bolnav se ocupă, în calitate de tutore de fiul său pensionat medical încă din 1982, fără a reuși însă să încaseze sumele ce i se cuvin acestuia, din motive pe care nu și le poate explica. Demersurile sale, către ministerul de resort, s-au dovedit, pînă acum, infructuoase, răspunsul pe care-l primește invariabil, fiind să mai aștepte. Cît? se întreabă Voicu V. Vasile. Cît? întrebăm la rîndul nostru.

■ O tină de 16 ani, **Ileana Ionescu**, domiciliată în Botoșani, str. Maxim Gorki nr. 6-B, ap. 15, et. 3, avînd nr. de telefon 12772 (prefix 985), a aflat, cu emoție firească, mai ales după atîta vreme, că s-a născut la Brăila, la 16 martie 1968 și nu la Focșani, cum scrie în actele sale. Explicația: în urma decesului mamei sale la nașterea fetei care ne-a scris, s-au găsit oameni de bine care au înfiat-o. Ileana a auzit că ar mai avea o soră și un frate și ar da orice să afle ceva despre ei oriunde s-ar găsi. Cine o poate ajuta este rugat să o facă.

■ **Grigore Alexandru**, din București, str. Băiculești nr. 11, bl. A-13, sc. B, ap. 58, sectorul 1 adresează mulțumiri serviciului de salvare al Capitalei pentru promptitudinea cu care a răspuns apelului său telefonic în ziua de 3 noiembrie a.c. cît și medicului sosit la domiciliul său pentru atenția arătată și competența dovedită. Din păcate, ne scrie Grigore Alexandru, nu a reținut numele celui care l-a consultat.

■ **Locatarii blocului C-13**, din strada 23 August nr. 26 A, din **Cîmpulung Moldovenesc**, județul Suceava (adăpostind 32 de familii) revin cu o nouă scrisoare pentru a preciza că neajunsurile provocate de zgomotul produs de instalațiile frigorifice de la măcelăria instalată la parterul clădirii nu au fost înlăturate, așa cum se pretinde în răspunsul Consiliului popular orașenesc local. Nici sprijinul acordat de ziarul „Zori Noi” din Suceava nu s-a dovedit eficient, deoarece răspunsul incorect adresat locatarilor a ajuns și pe masa redacției colegilor noștri. O confruntare a celor afirmate de consiliu și cele susținute de locatari se impune.

■ **Tiță Gheorghe**, din comuna Ciolănești, județul Teleorman, a solicitat, cu un timp în urmă, să fie ajutat să muncească la domiciliu, aflîndu-se într-o stare de sănătate precară. A primit răspunsuri incurajatoare din partea UJECOOP Teleorman, din care reținea că se va înființa, la locuința sa, un laborator foto și că i se vor încredința spre vânzare bilete I.T.A., loz în plic, timbre etc. A luat legătura cu cei în drept, după cum a fost îndrumat, dar niciuna din promisiunile făcute nu s-au concretizat, Tiță Gheorghe apelînd din nou la sprijinul nostru. Îl oferim întrebîndu-i pe tovarășii de la UJECOOP cînd va fi parcurs traseul dintre vorbă și faptă?

■ O propunere judicioasă adresată de **Radu Octavian**, din București, Bd. Păcii nr. 3, conducerii I.T.B. care s-a dovedit, în mai mult rînduri, sensibilă la părerile călătorilor pe care-i transportă. Ținînd seama de numărul mare de oameni care muncesc în zona Gării Cățelu, Radu Octavian propune ca orarul autobuzelor 100 și 265 să fie mai bine corelat cu orele de schimb ale întreprinderilor de pe platforma respectivă. De asemenea, corespondentul nostru este de părere (ce ar putea fi adoptată și de către I.T.B.) ca șoferii ce se retrag la gara Titan să fie obligați a-i transporta pe călătorii din stațiile de pe traseu. Un calcul ni se pare semnificativ: cu aceste măsuri organizatorice s-ar asigura un plus de circa 900 000 ore libere/an (aproximativ 150 ore libere/om an) pentru cei aproape 6 000 de oameni ai muncii din zonă!

■ Un S.O.S. de trimite **Gafița Gheorghe**, din Bacău, str. Bicaz, bl. 162, sc. A, ap. 18, et. IV, al cărui apartament, deși reparat în iarna trecută, prezintă și acum unele inconveniente majore din pricina izolației necorespunzătoare. Repetatele sale demersuri la întreprinderea de exploatare și administrare a fondului locativ de stat din Bacău, la al cărui director a fost în audiență, au rămas fără rezultat. În apartament pătrunde ploaia. Și inginerul șef al numitei întreprinderi a fost alertat. Și el a promis intervenții dar neefectuate încă. Au urmat alte și alte audiențe, toate asemănătoare: bunăvoință, promisiuni și... așteptare zadarnică. Reamintim tuturor celor cărora li s-a prezentat petiționarul de astăzi al revistei noastre promisiunile făcute cît și faptul că și la apartamentul vecin cu cel al lui Gafița Gheorghe apa și-a făcut loc acolo unde nu-i era locul. Pe cînd răsurile așteptate?

■ **Oprea Maria**, din Ploiești are, după cum ne mărturisează două locuințe: una pe hîrtie și alta unde chiar stă. Prima în str. Diana nr. 2, bl. 18, sc. A, et. IV, ap. 25 unde i s-a repartizat un apartament pe care nu-l poate utiliza din cauză că familia este numeroasă, cu mulți

FLACĂRA la dispoziția dumneavoastră

copii și un singur membru al ei retribuit. Domiciliul real este o cameră în strada Minciului nr. 12, insalubră și evident neîncăpătoare. Oprea Maria, care lucrează la I.G.C. Prahova, mamă a 6 copii, văduvă și avînd în întreținere și pe mama sa, s-a adresat I.C.R.A.L.-ului cu un an mai înainte arătînd situația și înștiințînd că ține apartamentul la dispoziția acestei întreprinderi în schimbul altuia. În locul înțelegerii solicitate pentru situația într-adevăr specială, i se răspunde că a primit locuința și că a refuzat-o. Nu credem că acesta poate fi cel mai bun răspuns și, în nici un caz, singurul. Rugăm pe cei în drept să revadă „dosarul” petenței noastre în spiritul omeniei și nu exclusiv în cel al unor rigori administrative.

■ **Stan D. Mariana**, născută la Periș, Sectorul agricol Ilfov, și-a pierdut Certificatul de naștere, drept care nu poate îndeplini formele de căsătorie. Duplicatul ce i se eliberase cîndva a fost și el pierdut, desigur din vina petiționarei. Cu toate acestea este de neconceput să nu se poată rezolva o astfel de situație, așa cum, ne scrie dînsa, i s-a spus de la Consiliul popular al Sectorului agricol Ilfov. Din moment ce Stan D. Mariana trăiește (fapt ce nu mai trebuie demonstrat) ni se pare firesc să aibe și un document oficial care să ateste starea de fapt. Mai ales că este vorba de o căsătorie!

■ **Cooperativa „Fotografia”** din București, ne-a trimis un răspuns amplu la nota publicată în „Flacăra” din 30 XI a.c., notă în care un cititor se declara nemulțumit de calitatea fotografiilor executate cu prilejul căsătoriei. Nu credem că este cazul să reproducem în întregime adresa cooperativei. Vom spune doar că lucrurile s-au aranjat și că din numărul mare de imagini, dintre care unele nu tocmai pe măsura evenimentului, s-au găsit totuși suficiente care să satisfacă gustul totdeauna exigent al unui mire.

■ **Popa Iustin**, muncitor la I.M. Cugir, domiciliat în același oraș, str. Rozelor nr. 1, ap. 19, revine la o scrisoare mai veche dar cu aceeași problemă: mobila cumpărată de el (executată la Tg. Jiu) are mai multe defecte de fabricație care o fac nefolosibilă. Deși s-a adresat celor în drept C.P.L. Tg. Jiu, acestia nu iau nici o măsură. Nici redacției noastre nu au trimis vreun răspuns, deși de la data publicării notei respective au trecut mai bine de două luni și jumătate. Poate Anul Nou să ne aducă ceva vești iar lui Popa Iustin o garnitură „Bucin” bine executată.

■ **Mai mulți cetățeni din Gura Humorului** descriu în scrisoarea pe care o semnează modul neomenos în care au fost tratați la centrul de distribuție a buteliilor în ziua de 14 noiembrie a.c., unde li s-a spus, după două ore de așteptare, pe un frig de minus 7—8 grade, că mașina nu va mai veni, ceea ce nu s-a întîmplat, mulți dintre cetățeni pierzînd astfel prilejul de a-și schimba buteliile, deși aveau bon de ordine pentru data respectivă. Cetățenii din cartierul Vasile Alecsandri pleaseră cu toți, iar dintre cei din cartierul Grigore Preoteasa numai puțini au putut reveni și ridica buteliile. Lipsa de omenie a celor de la centrul respectiv (din păcate nu ni s-a comunicat și numele lor) putea fi lesne evitată, dacă s-ar fi dat un telefon la Burdujeni, de unde ar fi aflat că, totuși, camionul cu butelii plecase de 30 de minute și deci parcursese jumătate de drum. Măsuri severe se impun din partea conducerii P.E.C.O.!

■ „Datorită cadrelor medicale de la Spitalul nr. 3 din Galați, competenței profesionale și atenției cu care am fost tratată, ne scrie **Maria Cotet**, m-am putut întoarce în mijlocul colectivului unde muncesc și să proferez în continuare”. Trebuie menționat că **Maria Cotet** este telegrafistă, indevălcă care-i solicită permanent și intens atenția, întregul sistem nervos, și că a suferit de meningită purulentă fiind în primăjdie de a nu mai putea profesa, după o activitate de 30 de ani. Doctorii Silviu Cărăușu, Georgeta Burugiu, Stăncescu și Petrescu sînt destinatarii caldilor mulțumiri ale fetei lor paciente.

■ **Direcția de telecomunicații a Municipiului București** ne înștiințează că în urma notei apărute în „Flacăra” din 5 octombrie a.c. s-au luat măsurile necesare de restabilire a funcționării rețelei telefonice din perimetrul străzilor Calafat, Păstorului și Sf. Petru-Tei.

■ **Sesizarea cetățenilor din cartierul „Voicu Daci”**, din orașul Cernavodă este justă, ne comunică Grupul întreprinderilor de gospodărie comunală și locativă Con-

stanța, explicînd totodată, că lipsa presiunii în conductele de apă este urmarea dezvoltării zonei joase a orașului Cernavodă. Urmează punerea în funcțiune a unor noi capacități de aducțiune și pompare a apei în toate cartierele orașului. Deocamdată, măsurile imediate au și îmbunătățit situația alimentării cu apă a cartierului amintit.

■ **Sectorul de gospodărie comunală și locativă a C.P.M. Tulcea** a verificat sesizarea tov. Carmen Danciu, din Aleea Albatros, bl. C-1 și a găsit-o întemeiată, drept pentru care a dispus sancționarea celor vinovați de stricăciunile aduse aleilor pietonale, cît și luarea de măsuri pentru refacerea acestora de îndată ce starea vremii o va permite.

■ **Jelea Nicolae**, din București, Șos. Giurgiului 58—70, bl. C. ap. 11, sect. 4, referindu-se la sfaturile inginerului Valeriu Popa, publicate în revista noastră, conform cărora se recomandă consumul de piine neagră integrală, ne informează că foarte rar găsește la centrele specializate o astfel de piine și ne propune o anchetă. Deocamdată facem publică constatarea corespondentului nostru. Mai tirziu... cine știe.

■ Incepînd cu data de 15 noiembrie a.c. **conducerea județeană I.T.A. Călărași** a stabilit ca autobuzele care circulau pînă în comuna Radovanu, să-și prelungească ruta pe traseul Oltenița — Radovanu — Crivăț, cu plecarea la orele 6,10 și 14,30 din autogara Oltenița și respectiv 5,35 și 7,05 de la poul cap de linie Crivăț. Aceste măsuri s-au luat în urma sesizării unor cetățeni în numele cărora semna Danciu Dumitru, din comuna Budești.

■ **Dan Smaranda**, din București, str. Zambila Ioniță nr. 4, ne scrie despre dificultățile pe care le întîmpină cei care vor să predea cauciucurile uzate la centrele respective, exemplificînd convingător. Intrucît această acțiune a început de o bună bucată de vreme și intrucît redacția noastră a mai fost sesizată și de alți cititori în același sens, ne îngăduim să atragem atenția celor în drept să se preocupe mai atent și eficient de organizarea predării și primirii anvelopelor uzate astfel ca măsura respectivă să-și dovedească integral utilitatea iar cetățenii să nu fie puși inutil pe drumuri.

Rubrică realizată de
DORIN SALAJAN

Poșta redacției

■ **Niculina Anica** — Pitesti: Pensia de invaliditate gr. III, imprevună cu retribuiția primită pentru 1/2 normă, nu trebuie să depășească 70 la sută din retribuiția dv. avută la data stabilirii gradului de invaliditate ■ **Carmen Vasilescu** — Bușteni: Beneficiul poate fi redus sau neacordat de către C.O.M. în cazul în care în cursul anului ați avut deficiențe în activitate sau ați săvîrșit abateri disciplinare ■ **Marin Soare** — Slatina: Pe baza certificatului de căsătorie vi se poate aplica pe buletinul de identitate viza de reședință la domiciliul soției dv.

■ **Elena Moldoveanu** — București: În cazul în care dovedeți cu acte că arhivele au fost distruse, aveți dreptul să vă reconstituiți vechimea în muncă cu ajutorul marturilor. În acest sens vă adresăm comisiei de reconstituire a vechimii în muncă de pe lângă consiliul popular al sectorului de domiciliu, care va și preciza ce documente vă sînt necesare ■ **Ion Perju** — Ploiești: Ne-ați trimis numai hotărîrea judecătorească. Reveniți și cu o scrisoare ■ **Sandu Mironescu** — Mitoc (Botoșani): Modificările în carnetul de muncă se fac de către întreprinderea la care lucrați ■ **Ecatarina Surdu** — Avrămeni (Botoșani): Nu aveți dreptul la două pensii, optați pentru una din ele care vă avantajează ■ **Alexandru Nicolaescu** — București: Decretul la care faceți referire are nr. 122/1982 ■ **Comitetul asociației de locatari, bl. II, Calea Moșilor 205** — București: Da, se poate să-i acționați în judecată

■ **Ana Mateescu** — Suseni (Argeș): Numai dacă ați fi realizat în cel puțin 10 ani volumul de muncă stabilit de adunarea generală ■ **Ioan Isfan** — Zorlentumare (Caraș-Severin): Vă trebuie procesul verbal de constatare a comisiei medico-militare, constatare care se putea face pînă la 15.09.1947 sau titlul de pensie, decizia de pensie din care să rezulte că ați beneficiat de pensie IOVR ■ **Rozalia Bodrojan** — Oravița: Intrucît perioada cît ați fost căsătorită legal este mai mică de 10 ani, nu aveți dreptul la pensie de urmas ■ **Constantin Neacșu** — București: Plata cheltuielilor de întreținere începe cu luna în care ați primit repartiziție de mutare și ați încheiat contractul de închiriere. ■ **Ion Radu** — Beștepe (Tulcea): La Ministerul Muncii.

MARGA NEDELEA

Semne bune anul are

Mărturia scriitorului Ion Băieșu

Despre Nicolae Panait și despre ameliorările și vindecările realizate de el în citeva afecțiuni dermatologice cu etiologie necunoscută, în psoriazis indeobște, am scris ultima dată în numărul 30 al revistei cînd solicitam găsirea unei soluții, dacă nu în ideea generalizării remediilor naturale (ceaiuri, regim alimentar etc.), măcar pentru efectuarea unui experiment științific care să califice, sub autoritatea Ministerului Sănătății, virtuțile și limitele terapiei în discuție.

Din păcate, apelul nostru n-a fost auzit. La ora la care Nicolae Panait, singur, este în imposibilitate de a satisface numărul mare (și în creștere) de solicitări, Academia de Științe Medicale continuă să păstreze tăcerea față de propunerea de colaborare înaintată de N.P. la 27 mai 1983! Tăcerea durează, e ușor de calculat, de 19 luni, ea plasînd într-un unghi mort, lipsit de perspectivă, o idee în care mulți (chiar specialiști, medici) cred și de pe urma căreia au tras și trag foloase o neputință altă serie de pacienți. Dacă spațiul ne-ar permite, am fi în măsură să ulem pagini întregi cu astfel de declarații. Ne vom mărgini însă să reproducem citeva rînduri din scrisoarea de mulțumire iscălită de scriitorul Ion Băieșu: „Cu un an în urmă, sora mamei mele, tărăncă în comuna Cărpinișta județul Buzău, a venit la mine și m-a rugat s-o ajut să fie văzută de Nicolae Panait, avînd dînsa tot corpul acoperit de plăgi urite, din cauza cărora nu putea dormi, chinată de mîncărîmi și usturimi îngrozitoare... După citeva luni, s-a vindecat total. Nu cunosc în amănunțime tratamentul ce i-a fost prescris, ceaiuri, am înteles, și regimul dietetic, dar rezultatul obținut a fost, fără exagerare, de excepție. De atunci cred în „tainele” lui Nicolae Panait și continui să mă mir că metodele sale încă n-au căpătat o confirmare”.

OVIDIU IOANIȚOIA

Plantavorel sau șansele unei uzine de sănătate!

Acum din nou, la Plantavorel, Farmacistul Isidor Grosu, șeful laboratorului, se lasă la fel de greu atras într-un dialog, dar cu unele aprobări de la Direcția sanitară județeană, de la alte foruri superioare, ne zîmbește și devine, așa cum de obicei este, adică suficient de amabil.

Zice: „De la data articolului, din 3 august, am finalizat reparațiile din interior la partea a doua a clădirii, destinată secției de extracție din plante și laboratorului de cercetare. Am început montajul instalației de extracție, la ora actuală avînd montate cam 60 la sută din totalul utilajelor. Instalația de concentrare a extractelor este pregătită pentru probele tehnologice.

— Se constată unele rămîneri în urmă. De ce?
— N-am primit toate utilajele la vreme, așa cum n-o să primim la timp nici instalația de uscarea prin pulverizare, contractată cu ICPIAF Cluj-Napoca: s-a realizat, dar nu s-a livrat, pînă acum, 150 000 flacoane, în valoare de șase milioane lei, din cele patru produse: hepatobil, ramnolax, antiidiareice și expectorante.

— Ce alte medicamente aveți în stadiul de cercetare?
— Avem: plavogastrinul, pentru ulcer duodenal, plavovenolul, pentru afecțiuni vasculare (în trei variante — comprimate, supozitoare și unguent), plavocooolul — pentru colite și plavoalginul — ca adjuvant în tratamentul reumatismului.

— Sîntem, din cite știm, titulari de brevet al produsului „Elthes”. Care e stadiul valorificării acestui valoros medicament, al celor doi autori: doctor Ladislau Elthes și Aristina Elthes?

— S-au perfectat formele pentru preluarea unei părți a contractului de cercetare al I.C.M.C.S.F., privind realizarea produsului farmaceutic „Elthes”, realizare prevăzută pentru semestrul al II-lea al anului 1986. Colectivul laboratorului, însă, cu posibilitățile pe care le are, va încerca să demareze cît mai repede cercetările, în vederea realizării acestui produs și ajungerea lui pe piață cît mai repede, dat fiind faptul că sînt atîția oameni care îl așteaptă.

— Concret, la ce măsuri de urgență vă gîndiți?
— Vom contracta cantitățile necesare de plante cu trustul PLAFAR, iar dacă nu ne vom asigura acest necesar, vom lua măsuri de cultivare a plantelor respective.

— Aud că se va și exporta?
— După realizarea unei forme farmaceutice corespunzătoare a acestui produs, vom încerca să-l scoatem la export.

— Dar medicamentul, brevetul „Elthes” se cere și protejat. Ce ați întreprins, ca titulari de brevet, în acest scop?

— Am plătit taxele și am întocmit documentația necesară pentru brevetarea lui în străinătate. Așteptăm, de asemenea, încheierea contractului între noi și I.C.S.M.C.F. București, pentru a demara lucrările.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU

Semne bune anul are

**Cînd e bine,
e foarte bine!**

Am primit, chiar la încheierea ediției, următoarea telegramă:
La intervenția revistei dvs. Oficiul farmaceutic Galați prepară „gel antiulceros“.

Alexandru Torjescu, Brăila

**Noutăți privind
o străveche
practică
medicală**

Așa cum arătam în ampla noastră anchetă acupunctura românească se bucură de aprecierea cercurilor de specialitate din întreaga lume datorită conceptelor originale și soluțiilor terapeutice propuse. Acest lucru a fost reconfirmat și în cadrul celui de al IV-lea Simpozion național de acupunctură desfășurat la Iași. Participanții au fost de acord că în această disciplină medicală, mai bine și mai repede decât în altă parte, tratamentul s-a impus prin soluții de ultimă oră, că numeroși medici din străinătate vin în România să învețe această străveche terapie.

**Tovarășul
director
și-a onorat
promisiunea**

Intr-un interviu pe care l-a acordat revistei noastre în august, poetul Ion Brad, numit pe atunci nu de multă vreme director al Teatrului Nottara, declara: „Ne-am decis să organizăm, împreună cu Uniunea Scriitorilor, o stagiune permanentă cu spectacole de poezie, în care nu vor prima regia, decorul și recuzita, ci textele și actorii“. Frumoasă inițiativă și ne face plăcere să constatăm că iată, acum, cînd au trecut cîteva luni de la respectiva declarație, deja au avut loc două asemenea spectacole de poezie, care au stîrnit un interes unanim atît din partea criticilor de specialitate cit și din partea publicului. Versurile lui Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Ana Blandiana, Ion Gheorghe, Adrian Păunescu, Marin Sorescu, au fost rostite cu har de artiști de frunte ai teatrului, care uneori le-au dezvăluit noi sensuri. Nu poate decât să ne bucurăm că teatrul românesc, în dorința sa de a fi mereu în actualitate, caută și propune modalități cit mai diverse de întîlnire cu spectatorii săi.

GEORGE ARION

**Mergați o dată
la Băltățești
și cu siguranță
veți reveni**

Revenind în județul Neamț, la Băltățești, aveam să-l întîlnesc pe doctorul Dan Vlad Filimon. Cu satisfacția

Cu emoție, evocînd istoria

Un prozator care a scris în tinerețe două romane mult comentate de critică — *Străinul și Selea* — a devenit unul din cei mai înzestrați scenariști pe care îi avem. „Intr-un moment dat al evoluției mele, ca om de artă, am considerat că filmul, scenariul de film (dar și participarea directă și uneori enervantă pentru unii regizori în procesul realizării) îmi convine mai mult. Așadar, timp de două decenii „am tăcut“ în fața a o sută de milioane de spectatori...“ declara romancierul într-un interviu. Dacă putem regreta că nu ni s-a mai oferit de multă vreme o carte semnată de Titus Popovici, în schimb ne putem bucura că filmul românesc a cîștigat un sprijin de seamă. Marele talent de prozator al lui Titus Popovici este dublat de o extraordinară capacitate de a nara cinematografic. O dovedește și recentul film, *Horca* al cărui excelent scenariu îl semnează. Acesta impresionează prin documentarea atentă asupra involburatei epoci în care se desfășoară acțiunea filmului, prin dialogurile firești și prin verosimilitatea întîmplărilor și personajelor. Dar eroul răscoalei de la 1784, cei care s-au aflat în jurul lui ca prieteni sau dușmani nu sînt observați pe o fereastră ce îți oferă posibilitatea să contempli o altă lume. Scenariul lui Titus Popovici, întregul film realizat de Mircea Mureșan reprezintă o gloriificare a setei de libertate și dreptate a omului de oricînd și de pretutindeni.

Refugiu
în candoare

Petre Brăncuși și Claudiu Negulescu — doi oameni a căror muncă începe să rozească spectaculos. Pentru cel dintîi, prin deasce spectaculos. Pentru cel dintîi, prin redimensionarea activității uneia dintre cele mai dificile instituții culturale, *Opera Română*; pentru cel de-al doilea, prin ridicarea la cotele profesionalității a unui cunoscut ansamblu de copii, corul „Voces Primavera“. Întîlnirea dintre cei doi muzicieni (Petre Brăncuși este nu numai directorul Operei Române, ci și un reputat muzicolog, iar Claudiu Negulescu, alături de calitatea sa de dirijor, este și compozitor), în plan artistic are ca rezultat una din cele mai profitabile inițiative: înființarea *Studioului de operă pentru copii*, în cadrul Operei bucureștene. Chiar dacă și înainte repertoriul de aici cuprindea spectacole de operă și balet destinate celor mici, tînrul Studio are meritul de a aduce copiii nu numai în fotolii, ci și pe scenă. *Povestea micului Pan*, de Laurențiu Profeta și *Micul coșar*, de Benjamin Britten, cele două spectacole pe care corul de copii „Voces Primavera“ le oferă micilor melomani bucureșteni și-au cîștigat definitiv adeziunea publicului și a specialiștilor, devenind repede afișe de succes. Presa (și nu numai cea românească) a remarcat la fiecare apariție în public a ansamblului desăvîrșita acuratețe a interpretării lor vocale, prospețimea prezenței lor scenice, sensibilitatea și talentul aparte al acestor copii.

Studioul de operă pentru copii este un bun cîștigat. Rămîne numai să-l ocrotim, să veghem ca el să-și poată împlini menirea. Să credem în vocația acestor copii și în puterea de seducție a vîrstei lor. Mici sau mari, cu mina pe inimă trebuie să recunoaștem în această inițiativă semnată de doi oameni de bine, un plăcut și instructiv refugiu în candoare și frumusețe pentru fiecare din noi.

Viața, ca un punct de vedere

Filmele lui Mircea Daneliuc aparțin unui cineașt care refuză de la bun început să fie comod pentru ceilalți. Artă lui este fundată pe inacceptarea șabloanelor, a locurilor comune din comportare și gîndire și sint întotdeauna un îndemnul la o meditație gravă asupra condiției omului în acest secol. Ori de cîte ori te lași — călăuzit de el în lumea filmelor sale poți fi sigur că vei fi răsplătit pentru efortul de a descifra sensul întîmplărilor în care sînt angrenate personajele. Iar dacă la început acțiunea peliculelor realizate de el se desfășura în ambianțe familiare nouă — ca de pildă *Probă de microfon* și *Croaziera* —, în capodopera sa de pînă acum, *Glissando*, se încearcă o împrietinire cu tărîmul fabulos al visului. Între real și imaginar se stabilește o punte care permite aflarea unor adevăruri fundamentale pentru existența noastră. Refugiul în iluzii e însă precar și aparenta armonie datorată lui este repede destrămată. Cu *Glissando*, Mircea Daneliuc a reușit, folosind tehnici cinematografice moderne, să ne ofere o imagine elocventă a ceea ce se poate întîmpla atunci cînd rămînem fără nici o pavăză care să ne protejeze de tot ceea ce a încercat să înjosească omul.

Semne bune anul are

unor noi succese profesionale, despre care voi relata, în curînd, dumnealui a ținut să-mi vorbească despre schimbările petrecute în starea stațiunii, care a format obiectul unei anchete Flacăra.

S-a hotărît trecerea stațiunii Băltățești, de la întreprinderea de gospodărie comunală județeană, la Oficiul județean de turism, unitate specializată. Lucru care va permite satisfacerea ordonată a solicitărilor din țară și din străinătate. Se lucrează, de asemenea, intens la reparații și reamenajări în baza de tratament. Dotările cu inventar vor fi radical îmbunătățite. A început construcția unui nou spațiu de cazare cu 77 locuri și cu bază de tratament proprie, cu spații pentru prestări servicii. Se va reamenaja parcul, pentru cura de teren, se va îmbunătăți transportul pacienților de la gara Neamț, la stațiunea Băltățești, prin introducerea de autobuze speciale; se va da în folosință o cearărie cu plante medicinale, s-a completat și se va completa personalul medical și mediu și vom diversifica în continuare metodele ajutoare de tratament. Toate acestea reprezentînd investiții mici și extrem de economice.

Dar agrementul, într-o natură atît de generoasă? — Studiem modalitatea de lărgire a formelor și posibilităților de agrement, de lărgire a traseelor turistice, vom amenaja de asemenea un local de alimentație publică în apropierea stațiunii.

Dar închirierile pe care le criticăm? — Nu, nu se vor mai face. Pacienții nu vor mai fi tulburați cu astfel de petreceri din afară, rentabilitatea stațiunii va fi asigurată prin folosirea judicioasă a propriei sale meniri.

N. GRIGORE MĂRAȘANU

**Eroi ai Pîinii —
Eroi ai Muncii
Socialiste**

În comuna Pecica, din județul Arad, sînt patru C.A.P.-uri. Ele se numesc „Ogorul“ — președinte Doina Vasilescu; „Avîntul“ — președinte Kórnives Anton; „Timpuri Noi“ — președinte Bornemisc Cornel și „Steagul Roșu“ — președinte Edgar Csiky. Pînă anul acesta doar C.A.P.-ul „Avîntul“ deținea înaltul titlu de „Erou al Muncii Socialiste“. Dar anul 1984 — datorită spectaculoaselor rezultate pe care le-a obținut agricultura din vestul țării — și C.A.P.-ul „Ogorul“ și C.A.P.-ul „Steagul Roșu“ au primit înaltele distincții. Spus altfel comuna Pecica reprezintă un loc de „Eroi ai Pîinii — Eroi ai Muncii Socialiste“. I-am cunoscut pe toți aceștia în documentările pe care le-am făcut. L-am cunoscut și pe Eroul Muncii Socialiste, Ion Josu, din Topolovățul Mare — județul Timiș — un erou al porumbului. Toți aceștia, în anul acesta, au smuls pămîntului recolte record. Ce va însemna anul care vine? Asta rămîne de văzut. În orice caz noi, ca reporteri, trebuie să revenim în toate aceste locuri minunate fiindcă, așa cum spunea un confrate, despre acești oameni minunați ai zilelor noastre se pot scrie cărți întregi, se pot face filme — reprezentînd, în fiecare clipă, prin ceea ce fac, nesecate surse de inspirație. Altfel spus aici trebuie să revenim de fiecare dată fiindcă avem multe de văzut și, mai ales, de învățat.

SORIN POSTOLACHE

**Barajul ca un
fenomen natural!**

Septembrie nu a fost o perioadă prea bună pentru depunerile de argilă în corpul barajului hidroenergetic din Retezat, unde ați fost chiar în august. Depindem într-o anumită măsură de felul capricios de a fi al naturii. Asta ne și face să ne uităm citeodată la baraj ca la un fenomen natural. Aparent, sîntem dependenți de capriciul timpului, în realitate inventăm o necesitate a naturii. În octombrie am depus 17 000 mc față de 10 000 mc cit era prevăzut în plan, în noiembrie 14 000 mc, nu 10 000 mc. Cu depunerile totale s-a ajuns pînă acum la 984 m față de 988, cit trebuia să realizăm, înălțime ce reprezenta cota minimă pentru punerea în funcțiune a instalației. Volumul de anrocamente depuse pînă acum a depășit volumul prevăzut pentru darea în funcțiune a barajului. Dar, într-un fel, ne-am depășit planul. Natura are o mobilitate mai mare decît a cifrelor.

Dacă tot lucrăm cu cifre, să le spunem pe toate. Brigada noastră, Brigada a IV-a Baraj, și-a realizat în septembrie planul în proporție de 114 la sută, în octombrie, în proporție de 122 la sută, și în noiembrie, în proporție de 115 la sută. Și în decembrie va fi bine.

Oamenii minunați sînt aceiași. De ce? Nu pentru că alții n-ar fi sau pentru că aceia care ar mai fi ar fi răi. Un baraj e ca o bătălie. Îți trebuie calități și însoțiri, îți trebuie sentimentul că pe durata întregii construcții trăiești un singur moment. Ca și într-o bătălie, conducătorii mor sau înving. Iată-i: Vasile Gheorghidă, forezist, cariera de anrocamente Heșis, Ion Birsan, miner în baraj, Adalbert Kóló, maistru la aducțiunea principală, Costache Apopii, șeful de echipă, dulgher pe baraj.

Mărturia inginerului
Ion Radu consumată de
AURELIAN TITU DUMITRESCU

Semne bune anul are

„Ghilotina” din Oltenița produce milioane!

Iată-ne, așadar, la Oltenița. la acest sfârșit de an. Directorul filaturii, inginerul Tudor Gaiță, ne declară : Atunci, cind ați scris despre noi, recuperările erau la nivel de prototip. La această oră, acțiunea s-a extins atit la nivelul unității noastre, cit și la nivelul altor 12 unități din Centrala bumbacului. Ghilotinele cu care se taie aceste fire, pentru a fi reintroduse pe flux, se confecționează la noi, în atelierul de piese de schimb, condus de inginerul Victor Drago-man, de maistrul Dinu Luca, Lazăr Stoenescu, de muncitorii Spirea Iordache și Valentin Negru. Astfel, numai la Filatura Oltenița s-au reintrodus în fabricație peste 200 tone de materiale tehnologice recuperabile, din care s-au realizat unele sortimente de fire. Aceste 200 tone de materie reintrodusă în procesul de fabricație înseamnă, desigur 200 tone de materie primă economisită, iar ca valoare înseamnă peste 7 milioane lei economisiți.

Cu ghilotine, e bine să știți, vor fi dotate toate întreprinderile de profil din Centrala bumbacului.

Ideea inginerilor de la Oltenița, în frunte cu inimosul lor director, a prins repede, s-a extins, se va extinde și mai mult, pentru că ea înseamnă milioane lei valută, înseamnă aur curat !

N. GRIGORE MĂRAȘANU

La Covurlui, unde se nașie un fluviu

Una din cele mai mari lucrări din epocalul program românesc de reconstrucție a pămîntului — Sistemul de îmbunătățiri funciare de pe Terasa Covurlui, edificiu cincinalului următor. Recent, pe o zi mihoasă, ploioasă, negroasă a acestui decembrie incert între iarnă și toamnă, alături de același om, Gheorghe Popa, inginerul — fiu de țaran care și-a dedicat viața, forța, ideile, sentimentele acestui mare ideal al țaranului român de a-și vindeca ogorul de suferințele secetei, azi director adjunct al Întreprinderii de execuție și explorare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare Galați, refacem drumul vastului șantier, întins pe zeci și zeci de kilometri și zeci de mii de hectare. Ce-i nou în acest spațiu, unde 2700 de oameni luptă bărbătește cu timpul pentru apele primăverii și piinea anului ce vine? S-a terminat structura de rezistență a stației de pompare de la Dunăre, inima grandioaselor arhitecturi ca, în preajma Anului Nou, după străvechile datini românești cind nu faci numai bilanțuri, cind, mai important este să începi ceva, ceva ce-ți deschide următoarele porți ale speranțelor și ale împlinirilor. „vom trece la montarea agregatelor, a pompelor și motoarelor”. Utilajele au sosit, sint asigurate, sint de fabricație românească, de la Combinatul de utilaj greu din Iași, pompe puternice, propulsind pe marele canal magistral, fiecare din cele zece, un debit de 5,3 metri cubi de apă pe secundă. Marea linie de fugă, fluviul cu albia și pereții din milioane de metri cubi de beton, pe porțiunea de luncă, pe o lungime de 20 kilometri, este și el gata. Utilajele și oameni. zi lumină și chiar sub lumina reflectoarelor, prelungind zilele scurte ale iernii, lucrează sub forță, învingînd asprimea vremii și a pămîntului milos.

CICI IORDACHE

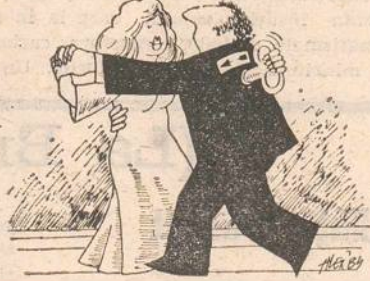

Între timp, la Combinatul Fondului Plastic

Revenind asupra reportajului nostru intitulat **Oameni care-și asumă clipa noastră de frumos**, reportaj ce-și propunea, așa cum reieșea și din supratitlu, să consemneze cele mai importante evenimente ce se petrec într-o zi de muncă la **Combinatul Fondului Plastic**, vom nota, grație interlocutorului nostru care de data aceasta a fost să fie inginerul șef al combinatului, adică **inginerul Gheorghe Șteflea**, că-n aceste ultime zile ale anului se va vernisa la Buzău, la **Întreprinderea de contactoare**, un uriaș mozaic aparținînd artiștilor **Viorel Mărginean** și **Vasile Celmare**. Un lucru pe care nu l-am consemnat

Revelion în Orient Express

Că își doresc sau nu, la cumpăna dintre ani, în afara ceferiștilor însoțitori ai trenurilor, deci la muncă, se vor afla și călătorii care dintr-un motiv sau altul vor fi obligați să petreacă aceste clipe sărbătorești, nu în mijlocul familiilor sau prietenilor ci într-o călătorie pe liniile cefereului. Deși experiența demonstrează că, totuși, nu vor fi prea mulți călători în această noapte, conducerea ROMVARED-ului s-a preocupat de petrecerea

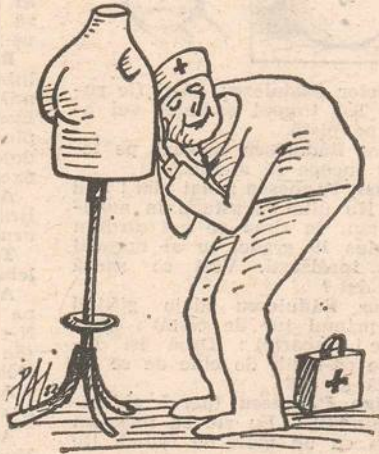

ALEX

unor momente cu adevărat minunate în vagoanele restaurant.

Pentru acest eveniment au fost atașate, suplimentar, vagoane restaurant unor trenuri ce vor circula pe distanțe mari și pe care ora 0 le va prinde în mers. Așadar Romvared-ul invită la revelion pe călătorii, care se vor afla în noaptea de 31 decembrie '84 spre 1 ianuarie '85 în următoarele trenuri : **acceleratul 431 — București Nord — Sighetul Marmației** (plecarea la ora 19), — în care Anul Nou va sosi între Izvorul Mureșului și Gheorghieni — **acceleratul 225 — București Nord — Arad** (plecarea la ora curești Nord — Arad (plecarea la ora 19,20), — care va schimba anii între Porumbacu și Sibiu — și **acceleratul 243/328/325 — București Nord — Craiova — Filași — Simeiria — Deva — Cluj-Napoca** (plecarea la ora 15,45), — în restaurantul căruia călătorii vor putea ridica cupele de șampanie și își vor ura „La mulți ani !” dincolo de Deva. O invitație la fel de călduroasă este adresată și celor ce se vor afla în noaptea revelionului în **rapidul 24 (ORIENT EXPRESS)** ce leagă Budapesta de București prin Arad — Sighisoara — Brașov.

Gheorghe Vină, directorul Romvared-ului, ne asigură că, deși este pentru prima oară în existența acestei instituții cind se organizează petrecerea revelionului în mișcare, o acțiune cu dorință de permanențizare, s-au luat toate măsurile necesare ca totul să meargă „ca pe roate”. Vagoanele restaurant, ne

IULIAN PENA-PAI

ANDO

spune domnia sa, vor fi impodobite ca pentru o astfel de ocazie, meniul apetisant și la alegere — conținînd cele mai alese specialități — preparat de cei mai buni bucătari iar serviciul în salon asigurat de brigăzile cele mai bune de servire. Vor exista desigur torturile, șampania și bineînțeles muzica. Noi am propune și un concurs de dans cu premii ! Nelipsite vor fi de asemenea și surprizele — aflăm în continuare — din care dăm în vileag citeva : oaspeții vor primi în dar calendare de perete, agende și flori. Pentru cei ce vor obosi mai repede, alăturat celui restaurant, va fi cuplat un vagon de dormit pentru a se putea odihni.

De o atmosferă asemănătoare vor beneficia și cei ce vor călători cu aceleași trenuri ce vor reveni în București pe 2 ianuarie 1985.

Organizatorii fac invitații călătorilor prin agențiile de voiaj C.F.R., gări și chiar în tren. Primii participanți s-au și înscris : citiva ceferiști cu familiile lor. Ne vom reaminti, oare, de petrecerile savuroase ce le urmăream în filmele de epocă în care apărea **ORIENT EXPRESS**-ul de odinioară ? Să vedem ce o să iasă !

VICTOR RĂDULESCU

Semne bune anul are

atunci, dintr-o greșeală ce ne aparține, ar fi faptul că, din partea combinatului, lucrările de montare au fost conduse de artistul plastic **Gheorghe Vasiliu**. Facem, deci, cuvenita precizare. O altă lucrare aflată în curs de execuție, și-n fața căreia ne-am oprit, a fost o tapiserie de mari dimensiuni, intitulată **Poporul îl alege pe Alexandru Ioan Cuza domn al Țărilor Române**, aparținînd artistului **Dimitrie Grigoraș**. Conform contractului, tapiseria va fi predată **Muzeului memorial „Al. I. Cuza”** din comuna **Ruginoasa**, județul Iași, în luna iunie a anului viitor, dar sint semne că harnicele lucrătoare ale combinatului o vor termina pînă spre sfîrșitul lunii aprilie. Între timp piesele componente ale monumentului **Independența**, de **Constantin Schirlui**, aflate atunci în curs de asamblare, au luat drumul înspre **Turnu Măgurele**, unde în clipa de față se lucrează intens la montarea sa. Cu citeva zile înaintea acestei reveniri, din atelierul de turnătorie, precum și din cel de inox, au ieșit și au luat drumul **Canalului Dunăre-Marea Neagră**, piesele monumentului prin care **Pavel Bucur** omagiază munca eroică a tinerilor ce-au înfăptuit minunata „magistrală albastră”.

VICTOR NIȚĂ

Cei cu somn de iepure

Pe mecanizatorii de la S.M.A. Rm. Vilcea, eroii reportajului nostru „**Vesnicile piinii se nasc în Cimpia Română**”, i-am părăsit, în miez de octombrie, într-un moment dificil al vieții lor și al vieții recoltei. După un „an greu”, după o primăvară cu ploii și înghețuri și o vară caniculară, ce adusese în cimpia muntoasă a Vilcii un soare cu intensități africane, după tot felul de capricii, nazuri, surprize și tachinări ale vremii, care-i umpluseră pe oameni de furii, pe unii zidindu-i într-un fel de scepticism sumbru, chiar dacă nu și resemnat, toamna se arăta și ea fără inimă, adică neavînd atîta inimă ca să le dea oamenilor pentru cită inimă puseră ei în viața cimpului. Culesul porumbului întirziase, zile cu frig și cu piclă îi țineau pe Ștefan Podaru, pe Vasile Bărănguță, pe Vasile Dumitrașcu și pe ceilalți combineri la capul tarlașelor, în fața porumbului încă prea verde. De-ar fi putut, ne spunea Vasile Bărănguță, ar fi tăiat cu cuțitul picla, fișie cu fișie, iar fișiele le-ar fi înnodat la gîtul toamnei, stringîndu-le bine, ca să-i oprească suflarea cea rece.

Îi regăsesc acum tot într-o zi cu ceață, groasă s-o tai nu cu cuțitul, ci cu bomfaierul. Îi regăsesc nu pe cimp, ci între zidurile atelierelor, minînd nu manete de combine ci bomfaiere, fiindcă muncile toamnei s-au isprăvit, porumbul a fost cules (da, pînă la urmă s-a copt și a fost cules, nu se putea să nu se coacă, nu se putea ca binecuvîntarea cerului să-i ocolească la nesfîrșit pe cei ce se trudiseră atît cu pămîntul !) iar viața S.M.A.-ului s-a mutat în incintele în care se repară și se revizuiesc mașinile. Arată aceste mașini de parcă ar fi trecut nu prin bătațiile unui an, ci ale unui război de o sută. Mă rog, nu-s ele chiar niște epave, ne spune inginerul Vasile Fira, tînărul director al stațiunii, dar solul pietros al Vilcii le-a pus la grele examene. Brăzdarele, tocite adine, sint fierbinți și lucii, zici că acum o să se dizolve în nori de foc. Reparațiile merg greu, dar merg, sint „în grafic”. Cind se odihnesc acești oameni ? Îi întrebăm pe tînărul inginer. Niciodată, vine răspunsul. Nici iarna ? Nici iarna, nu vedeți cite treburi au în atene ? Adică unii din ei, acum, își iau concediile, căci, oricum, calendarul de munci și zile s-a desfrunzit, greul lui a rămas în urmă. Își cer concediile și el, directorul Vasile Fira, ce e de dres. Iar cind reparațiile și reviziile se vor înțeți, cei plecați în concedii vor fi rechemati. Și ei vor

Ei și-au însușit apelul secretarului general al partidului, rostit la recenta Consfătuire pe problemele agriculturii. de a se face totul pentru recoltele mari și stabile ale anului viitor, cu firescul cu care, în zilele de campanii, dorm somn iepuresc între două brazde, sărînd din el sub desimea nopții, ca să crească mai iute piinea acestei țări. Și acum, în concedii fiind, tot vor sări din somn la o clipă anume dintre noapte și zori, trebuindu-le timp ca să înțeleagă că boabele ce le bat somativ în geam nu sint de griu, sint doar fulgii, boabe sticloase azvirlite din cer după fierul simbolic al Plugușorului, care ară în gheață.

Fiindcă ei, mecanizatorii, incheie directorul Fira, nu se odihnesc niciodată.

ILIE PURCARU

Chirurgie pe suflet

Mihai Mițan se găsește în continuare la spitalul din Poiana Mare. După apariția reportajului, am primit la redacție mai multe scrisori. Altfel de scrisori decit cele pe care le primesc de obicei. Semnatarii nu cereau nimic. Cei

(Continuare în pagina 25)

Un zimbet de Anul Nou

Retro '85

Trăim cu toții
Din amintiri
Căci moda Retro
- Chiar de te miri -

Este stăpînă
Pe-ntr-o Tereșă
Fiindcă provoacă
O atmosferă

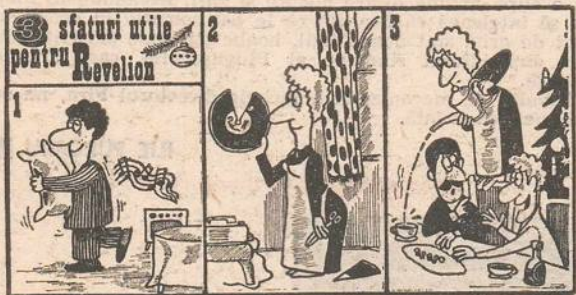
De duioșie
Și incitare
Cum își dorește
Firesc, oricare.

Așa că haideți
Să ne-amintim
Ce-a fost în anul
De-l părăsim.

Optzeci și cinci
An pașnic, an bun
Optzeci și cinci
Te duci de-acum.

Fie ca anul
Care-o să vie
Să te întrecă
În omenie.

Reportajul nostru Acasă la cooperatorul Vasile Iftode, publicat în numărul 30, s-a bucurat de multă simpatie din partea cititorilor, dovadă numeroasele scrisori de felicitare sosite la redacție. În articolul respectiv se relatează în fraze exacte și pline de miez un popas al reporterului nostru Manea Mănăilă în satul Țandura. Dornic să cunoască îndeaproape viața harnicilor cooperatori de aici, el s-a oprit la întâmplare în fața unei case pe calcanul căreia scria vizibil: Proprietatea lui Vasile Iftode. Fecit anno 1984. Reporterul a bătut cu sîrg în masiva poartă dar nu i-a răspuns nimeni. Atunci a intrat viteză, din proprie inițiativă, în curte. De la prima ochire a înțeles că a pătruns în ambianța unui om gospodăruș, a cărui bunăstare este o consecință firească a frumoaselor sale rezultate în cadrul cooperativei „Zori noi, amurguri liniștite”. Casa, construită într-un stil care amintește vag pe cel baroc, dar are reminiscențe și din cel rococo, îi era înecată în verdeață. Cu toate acestea, Manea Mănăilă tot a putut să-și dea seama că fiecare dintre zidurile casei e vopsit într-o altă culoare, ceea ce crea un aspect extrem de decorativ, de o veselie decentă. În fundul curții lemnele erau frumos așezate în stivă. Cîteva porci rimau cu nădejde prioniți de un țărșuș. Mai multe oră-tănți zburdau pe sub nasul unui ciine impenetrabil dar pre-babil deosebit de eficient atunci cînd nu era legat. Reporterul a aruncat o privire și pe fereastră și s-a convins că în încăperile mobilate cu gust domnește o ordine de-săvîrșită. Văzînd mormanele de perne a simțit că-l cuprinde brusc somnul dar a rezistat ispitei de a încerca să vadă dacă usa e descuiată sau nu. Mai tirziu avea să afle că în acest sat nu s-a mai pomenit un furt de mai bine de o sută de ani și că nimeni nu-și incuie usa cînd pleacă de acasă, mai ales că mai toți, de-a lungul acestui veac de înaltă moralitate, le pierdeau la semănat, și nu le mai găseau decît la cules. Regretînd că nu l-a putut întîlni pe Vasile Iftode, dar fericit că el și familia lui se aflau la cîmp, acolo unde le era locul, reporterul s-a întors în redacție unde a scris un articol despre ce-a văzut acasă la neobositul cooperator. Dornic însă să-l cunoască totuși, s-a întors pe acele binecuvîntate meleaguri în luna decembrie. De data asta totul era acoperit de un strat de omăt de cîteva palme. Pășînd neînfricat prin ză-padă, Manea Mănăilă s-a pomenit din nou în fața casei a cărei arhitectonică o visase în mai multe rînduri. Învingîndu-și orice pornire spre lirism, a bătut din nou la poartă. Nici de data asta nu i-a răspuns nimeni, semn că nici iarna Vasile Iftode și cei ai lui nu cunosc odihna și lucrează la sectorul zootehnic. A intrat în curte și n-a zărit decît același ciine care a-nceput să dea din coadă complice. În pridvorul unde se aflau acum ghivece cu flori vestejite a descoperit o trăistuță pe care se afla un bilet. Cu inima bătînd ca un ciocan pneumatic, Manea Mănăilă a citit ce stătea scris pe el: „Reporterului Manea Mănăilă, în eventualitatea că se mai abate pe la noi”. Mișcat pînă la lacrimi, Manea Mănăilă a înșfăcat trăistuța și a ieșit în virful picioarelor din curte, pentru a nu-l trezi din somn pe ciinele care între timp admormise.

Campion al risului

Intr-un mai vechi interviu al cărui subiect nu putea fi altul decît starea la zi a umorului, Dem Rădulescu avea să ne declare cu o sobrietate ce ni s-a părut a fi de un tragism sîșietor, că umorul a fost, dintotdeauna, o problemă extrem de gravă, extrem de serioasă. Se referea, firește, la actorul care, minuind cele mai sofisticate pirghii psihologice, tot felul de resorturi, unul mai tînuit decît altul, și care neapărat trebuie să fie dotat cu o inteligență artistică și scenică mult peste media obișnuită, ar putea face să se nască în om aceea uriașă explozie albă pe care o numim îndeobște ris. Risul este o armă, risul este un medicament, risul este cea mai adevărată reînnoire în copilărie, risul este inteligența însăși a omului care ia în răspăr prostia, automatismele verbale, impostura, carierismul, arivismul, minciuna, dogmele, fetișurile. Un hohot de ris

adevărat, din toți rărunchii, cum se spune, sau, cum se spune, pînă-ți dau lacrimile (ce ciudat, să lacrimezi, să-ncepi să plîngi, de-atîta ris!) este o stavilă împotriva timpului, a îmbătrînirii. Risul, risul adevărat, este clipa însăși de fericire a omului, clipa în care, printr-o neexplicată încă minune (și ce bine ar fi să nu o poată explica nimeni, niciodată!), dispar, toate necazurile, toate neajunsurile, toate întîmplările triste. „Cea mai frumoasă clipă a vieții mele, avea să ne declare Dem Rădulescu, a fost atunci cînd un om oarecare, un om simplu, minunat de simplu, m-a așteptat, după un spectacol, ca să-mi spună că l-am făcut fericit, că a ris pînă i-au dat lacrimile. În clipa aceea, a continuat Dem Rădulescu, am înțeles rostul risului pe care-l stîrnește-n om actorul de comedie. Și-am înțeles atunci că, în comparație cu numărul celorlalți actori, actorii de comedie sînt foarte puțini, foarte rari. Dar, pentru că vorbim despre umor, să nu ne tristăm, intrucît așa a fost dintotdeauna”. Într-adevăr, așa a fost dintotdeauna, actorul de comedie este o raritate în peisajul fenomenului teatral, dar atunci cînd el există și cînd, din întîmplare, se numește Dem Rădulescu, vom avea mereu, fără doar și poate, un veritabil campion al risului.

(La Breaza, la Breaza)

Ședință trăsnet

Incinta unui stadion. E iarnă. Ninge cu fulgi uriași. Un grup de oameni zgribuliți se îndreaptă spre mijlocul terenului acoperit de zăpadă. În fruntea lor pașește Adrian Păunescu.

Adrian Păunescu (abia reușind să nu clănțane din dinți): Stimați colegi, v-am chemat pe acest stadion pentru a ține ultima noastră ședință din acest an. Eu voi sta la tribuna I, voi la a II-a. Există vreo obiecție?

Nicolae Cristache: Eu vreau la peluza.

Adrian Păunescu (amenințător): I-a sau a II-a?

Nicolae Cristache: A II-a.

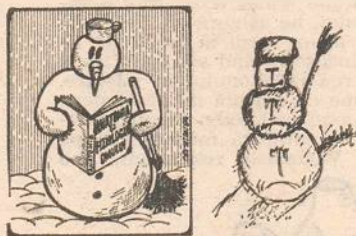
Adrian Păunescu (răsufliă ușurat): De acord. Nicolae Arsenie să stea în acest caz la peluza I.

Toți se îndreaptă spre locurile indicate.

Adrian Păunescu (aflat la tribuna I): Stimați colegi, vă rog să nu vă mai foștiți, să nu mai vorbiți între voi. Doresc o liniște deplină fiindcă ședința aceasta se înregistrează pentru radio.

Victor Rădulescu: Ei, așa! Cine vine de la radio pe vremea asta?

Adrian Păunescu (evident, pe un ton înalt): Atenție! Acustica stadionului acesta este excepțională. Se aude cea mai mică șoaptă. Așa

că, Victor Rădulescu, să-ți fie rușine! Tot timpul ședinței vei auzi pe pistă.

Victor Rădulescu coboară pe teren și începe să alerge.

Adrian Păunescu: Mai vioi! Mai vioi! Nu uita că asta e în avanta-jușul tău. În timp ce noi diridm la minus 10 grade, tu ai norocul să te încălzești. Vezi ce șansă ți-am dat?

Victor Rădulescu (deja gifiind după primul tur de pistă): Mulțumesc! (aparte): Dacă își inchipuie că-i atît de bine de ce nu aleargă și el?

Adrian Păunescu (parcă ghicîndu-i gîndul): Eu zic să începem ședința cu un meci de fotbal. De acord?

Toți: De acord!

Timp de o jumătate de oră se desfășoară o palpitantă dispută fotbalistică. La un moment dat, echipa în care joacă Adrian Păunescu e condusă cu scorul de 15 la 3. Victor Niță îl faultează pe Adrian Păunescu undeva pe la mijlocul terenului.

Adrian Păunescu: Unsprezece metri! Niță e eliminat. Și scorul e invers!

Adrian Păunescu execută magistral lovitura de la 11 metri în poarta apărată de Reghina Virvici.

Adrian Păunescu: E 16 la 3! Ei, cum v-a plăcut?

Glasuri: Ați jucat excelent, șefu! Ați fost magnific! În special golul al zecelea l-ați marcat extraordinar.

Adrian Păunescu (bănuitor): Ei, nu exagerați! Acum, gata. Treceți în tribună ca să începem ședința.

Toți se întorc la locurile lor. Victor Rădulescu continuă să alerge pe pista stadionului.

Adrian Păunescu: Iată de ce am dorit să ținem această întîlnire. După cum bine știți, peste cîteva zile va avea loc revelionul. Mihai Stănescu, cînd cade revelionul?

Mihai Stănescu: Pe 31 decembrie, seara, tovarășe Păunescu!

Adrian Păunescu (profund uimit de răspuns): Foarte interesant. Nu mi-aș fi putut inchipui. (Montîndu-se treptat.) Eu te-am întrebant în ce zi anume cade revelionul.

Mihai Stănescu: Luni.

Adrian Păunescu: Foarte bine. Aș dori să aflu cum își va petrece fiecare dintre voi revelionul. Sincer. Aștept înscrieri la cuvînt.

Tudor Octavian (pentru a trece peste tăcerea care s-a așternut în tribuna a doua): N-ar fi mai bine să ne recitați o poezie despre revelion?

Adrian Păunescu (sever): Poate mai tirziu și numai dacă meritați. Ei, nu vrea să ia cuvîntul nimeni? Tăcerea e atît de deplină încît se aude cum se aștern fulgii. Zăpada crește mai ceva decît cotele apelor Dunării primăvara.

Adrian Păunescu (profund mișnat): Deci nu are nimeni curajul să spargă gheața care se depune în jurul nostru. Bine... Atunci am să vă întreb eu. Radu G. Teposu: ce faci de revelion?

Radu G. Teposu (flatat că este întrebant primul): Voi copia cu mina mea textul piesei lui Paul Everac A cincea lebedă. Vreau ca pînă la orele 24 primul act să fie deja scris. La sfîrșit voi face și o exegeză.

Adrian Păunescu (mulțumit): Bravo! Iată un exemplu demn de urmat.

Toți: Să copiem și noi A cincea lebedă?

Adrian Păunescu (brusc coborît pe pămînt): N-ați înțeles nimic. N-o să înțelegeți niciodată nimic. (Se înflăcărează din nou.) Adrian Dohotaru!

Adrian Dohotaru: Aici! Tribuna a doua, locul 15.

Adrian Păunescu (nemulțumit): Numai locul mă interesa. Ei, ce faci de revelion?

Adrian Dohotaru: Vreau să mă documentez pentru un reportaj în legătură cu felul în care își petrec oamenii muncii revelionul. Vreau să pătrînd în case și să admir toatele vapoaze, să mă îmbăt de mirosul parfurilor de bună calitate și să descopăr eleganța gesturilor comensurilor în primele ore ale petrecerii. Toată

decăderea care urmează după aceea nu mă mai interesează.

Adrian Păunescu: Admirabil! Ești un gazetar adevărat. Totdeauna la datorie.

Toți: Să scriem și noi un astfel de reportaj?

Adrian Păunescu (profund intrisat): Iar n-ați priceput nimic. Dar să lăsăm asta. Ovidiu Ioanițoiaia!

Ovidiu Ioanițoiaia: Aici, șefu! Din păcate, n-am ce să vă spun. Revelionul meu e sacrificat. În noaptea respectivă sînt în avionul care zboară spre Valparaiso unde pe 1 ianuarie se desfășoară tradiționalul concurs de tir cu arcul în talere aruncate dintr-un șant antic. Totuși la ora 24, ora României, în semn de respect pentru ora noastră locală, voi ciocni un pahar de coniac cu stewardasa cea mai draguță din avion.

Adrian Păunescu (mișcat pînă la lacrimi): M-ai dat gata, Ovidiule! De cît spirit de jertă ești în stare!

Toți: (cu grăbire): Să zburăm și noi la Valparaiso?

Adrian Păunescu: Vedeți să nu zburăți altfel! Am impresia că deja v-au crescut aripi. Dan Birlădeanu!

Dan Birlădeanu: Sînt invitat cu soția la următoarele restaurante: Flora, Național, Chinezesc, Parcul Trandafirilor și Dorobanți. Voi petrece cite o oră în fiecare dintre ele numai pentru a scrie un articol despre felul în care funcționează simțul datoriei față de cetățean la cumpăna dintre ani.

Adrian Păunescu: Așa te vreau, Dane! Plin de idei și mereu în slujba revistei.

Toți: Să mergem și noi la Flora, Național, Chinezesc, Parcul Trandafirilor, Dorobanți?

Adrian Păunescu (amărit): Of, ce lipsă de înțelegere! N. Grigore Mărășanu!

N. Grigore Mărășanu: Am aflat că în sanctuarul de la Sarmizegetusa, în noaptea Anului Nou, lumina cade atît de special încît incinta dădăcă are o rezonanță deosebită și se aud reverberate șoaptele strămoșilor noștri, neînfricată daci. E o șansă unică de a le cunoaște limba, care, în treacăit fie zis, nu poate fi decît însăși latina pe care romanii, în urma deselor lor victorii, au fost nevoiți pînă la urmă s-o învețe de la cei învinși.

Adrian Păunescu: Excelent! Toți: Să mergem și noi la Sarmizegetusa?

Adrian Păunescu (nici măcar nu se mai ostenește să ia în seamă ceea ce aude): Vă rog liniște! Sîntem în emisie! „Zăpada cade valuri, valuri / Iar noi tot facem planuri, planuri!” E o atmosferă fantastică pe acest stadion în care se află adunați circa... ei, Costică, ai numărat cîți sîntem?

Constantin Dragomir: 35.

Adrian Păunescu: ... circa 3000 de participanți la ultima ședință de lucru a redacției revistei Flacăra din acest an. Dar să dăm cuvîntul altcuiva. Horia Pătrașcu!

Horia Pătrașcu: Cine mă strigă?
Adrian Păunescu: Eu, șeful tău.
 Ce faci de revelion?

Horia Pătrașcu: Mai bine n-ați întreba.

Adrian Păunescu (concesiv): Bine, nu întreb.
Toți (cu glas rugător): Nu ne mai întrebați nici pe noi. (Cintind) „Te uită, zăpada-i cit gardul...” (scandind) Vrem acasă! Vrem acasă!

Adrian Păunescu (sever): Nu se poate. Să continuăm. Ilie Purcaru!
Ilie Purcaru: Am fost invitat să particip la o degustare de sucuri naturale. Va ieși un reportaj bombă.

Adrian Păunescu: Ești o pildă, Ilie Purcaru! Felicitări!
Toți: (cam cu inima-ndoită): Să mergem și noi la degustări de sucuri?

Adrian Păunescu (cu lehamite): Vai de voi, vai de voi! Mai bine să ascultăm opinia unui om înțelept. Alexandru Medar!

Alexandru Medar (în timp ce-și face loc în troianul în care se află): Eu, sincer să fiu, puțin îmi pasă de revelion. Prefer să dorm. Dorm perfect cind îi știu pe ceilalți treji. Mă simt mai în siguranță.

Toți: Să dormim și noi?
Adrian Păunescu: Sedința noastră tinde să devină memorabilă. (Aparându-se de un fulg). Aș putea zice că merită nota 100. Și asta, stimai ascultători, se desfășoară la minus zece grade! Incredibil! Fenomenal! Dar să-l ascultăm pe Sorin Postolache.

Sorin Postolache: Știți, șefu... cum să vă spun... totuși... de data asta aș vrea să stau și eu acasă cu copiii și nevasta. Tot fiind pe teren, am început să-i cam uit. De pildă, ieri, i-am spus nevastei Emilia și m-am pomenit cu o palmă. De fapt, o cheamă Magda. Văd prea mulți oameni, cunosc prea multă lume și am început să incurc numele. Mi-ar face bine puțină odihnă.

Adrian Păunescu: Ai dreptate, Sorine! Odihnește-te fiindcă te așteaptă un an greu de deplasări. Am gânduri mari cu tine.

Toți: Să stăm și noi acasă?
Adrian Păunescu (deja obișnuit cu felul de a reacționa al colectivului): Ei, s-a cam lăsat întunericul. Nu prea vă mai văd. Am să mai ascult doar pe doi dintre voi. Ceilalți îmi prezintă în scris ce au de gând să facă. Nicolae Cristache!

Nicolae Cristache: Eu voi rămâne aici, la peluză, în așteptarea returului.

Toți: (înfrigurați până la disperare): Să rămânem și noi pe stadion?

Adrian Păunescu: Nu-i nevoie să-i copiați pe alții. De ce nu vreți să fiți originali? Dar Răzvan Bărbulescu cum are de gând să-și petreacă revelionul?

Răzvan Bărbulescu: Cu familia la Breaza.

La tribuna a doua se lasă o tăcere de gheață.

Adrian Păunescu (mirat): Acum nu mai vrea nimeni să ia exemplul de la altul?

La tribuna a doua aceeași liniște.
Adrian Păunescu: Foarte ciudat! Recunosc că și după atîția ani sinteți pentru mine imprezvizibili și nu în sensul bun. Fiindcă:

La Breaza, la Breaza
 Acolo e răul
 Acolo nicidec
 Nu te ia guturaiul.

Toți: La Breaza, la Breaza
 Vai mie, vai nouă,
 Acolo oricind
 Te ninge și plouă.

Adrian Păunescu: Acolo-i verdeață
 Sau dealuri c-omăt
 Acolo e bine
 Și uiii „di tăt”.

Toți: Acolo, din contră
 Ți-aduci aminte
 Că n-ai predat încă
 Un vraf de cuvinte.

Adrian Păunescu: În seara de aur
 De revelion
 Cu toți cînta-vom
 La unison.

Toți: Mai bine-i acasă
 — Iertați emfaza —
 Mai bine-i acasă
 Decît la Breaza.

Ies cu toții cîntînd și înotînd prin nămeții de pe stadion. Victor Rădulescu continuă să alerge pe pistă. La peluza a doua, Nicolae Cristache abia se mai vede din zăpadă.

A înregistrat pentru radio și i-a troienit cu drag pe toți

GEORGE ARION

Ședință fulger

PREMIU, AH, VOI PREMII...

Dumitru Radu Popescu: Stimai confrăți, v-am convocat de urgență pentru a studia următoarea problemă de o stringentă actualitate. În curînd se vor da premiile revistei Flacăra pe anul 1985. Toți care ne-am strîns aici am fost premiați și anul trecut. Întrebarea e: ce atitudine adoptăm dacă vom fi premiați și anul acesta?

Nicolae Manolescu: Tulburătoare întrebare!

Mihai Ungheanu: Categorie!

Titus Popovici: Eu unul refuz.

Nicolae Manolescu: De ce, dom'le? Ești un scriitor de mare talent.

Al. Piru: Titus are dreptate. Mai sînt și alți confrăți talentați. Și alții merită să fie premiați.

Nicolae Breban: Indiscutabil, profesore! Doar n-am făcut abonament la premiul ăsta!

Mihai Ungheanu: Și totuși, Nicolae Manolescu are din nou dreptate.

Nicolae Manolescu: Nu-i așa? De ce să refuzăm aprioric! Mai întii să stăm să cercetăm...

Ion Horea: N-are nici un sens, colega. Ce-o să zică lumea?

Al. Piru: Zică lumea orișice... Premiul-i premiul, asta e...

Nicolae Breban: Bine le mai zici, profesore! Din inimă.

D.R. Popescu: Deci ce facem? Cum ieșim din impasul în care ne aruncă anual Adrian Păunescu?

Nicolae Manolescu: Eu vă rog frumos să nu ne pripim. Dacă refuzăm, nu-i o jignire la adresa revistei?

Mihai Ungheanu: Ai dreptate, bătrine exeghet. N-am încotro și trebuie să recunosc că ai dreptate.

Chiar mă enervează cită dreptate ai.

Titus Popovici: Nu mai înțeleg nimic. Și eu am început să mă îndoiesc că poziția mea este cea mai principială.

Al. Piru: Vezi ce înseamnă să stai, să chibzuiești?

Ion Horea: Și, că veni vorba, chiar se zvonește că am putea fi din nou premiați? A aflat careva ceva în acest sens imbucurător?

Nicolae Breban: De la Adrian Păunescu te poți aștepta la orice.

D.R. Popescu: Nu-i nimic sigur. Dar de ce să fim surprinși de eveniment cind putem să avem deja stabilită o platformă comună?

Al. Piru: Atunci ce facem?

D.R. Popescu: Eu zic să compunem o scrisoare către revista Flacăra. Ca să fim mai operativi, am și redactat-o. Iată-o cum sună:

„Noi, scriitorii premiați anul trecut, vă facem cunoscută opinia noastră în legătură cu posibilitatea de a fi incununați de lauri și anul acesta. Ar fi o inițiativă de toată lauda a acestei reviste care nu s-a dat niciodată în lături să stîrnească interesul cititorilor. Știind cit de mult muncește acest colectiv redacțional vă propunem chiar să nu vă mai bateți capul cu stabilirea premiilor pe anul care, iată, vai, se încheie atit de curînd, el nefiind bisect ca precedentul. Ar fi mult mai simplu și mai puțin obositor dacă ați tipări din nou aceeași listă cu premianți ca la finele lui 1984, listă care a adus mari bucurii în casele noastre și multă tristete în casele altora. Ei, cum vi se pare?”

Nicolae Manolescu: E tare, dar o semnez cu convingerea că semnez un act de dreptate.

Mihai Ungheanu: Ibidem.

Toți: Ibidem! Ibidem!

- Și-a ales un pseudonim dintr-o zonă alfabetică mai secetoasă a literaturii. Speră să ajungă șef de raft.
- Unii nu mai au de stabilit decît locul viilororului lor bust.
- Țin cu adevărat la anonimul geniile și răufăcătorii.
- Arhitecții și pictorii fără barbă sînt niște nonconformiști.
- Cînd nu este interesată, admirația mai are șansa să fie de circumstanță.
- În literatură cuvîntele sînt asemeni femeilor. Cînd sînt frumoase, nu sînt prea cînsite, cînd sînt cînsite nu mai sînt prea frumoase.
- Fuga de răspundere este un detergent capabil să asigure curătenia miinilor pînă în pragul purității.
- Cînd văd bătrîni disprețuind pe îndrăgostiți, mă gîndesc la cîinele bostău-rului care nu poate minca pepeni dar nici pe alții nu-i lasă să o facă.
- Meritul lui este că m-a înghițit, ia: al meu că nu m-a putut digera.
- Aruncă cu pietre în alții, numai cînd ești incasabil.
- Ca să putem deschide gura, mai închidem ochii.
- Podiumul de premiere este al izbinzii, nu al adevărului.
- Nici un șef al poliției secrete nu a avut mai multe taine decît o femeie.
- Adevărul nu va avea niciodată popularitatea interdicției.
- Balanța poate fi înclinată cu pumnul. Sau mai ales cu cotul.
- Filamentul poate fi ereditar. Flacăra — nu.
- Dăruirea este principalul grădinar al artei.
- Și conopida putea ajunge creier. Dar nu a fost antrenată.
- Scopul educației este transferul de flacăra.
- Avem suficient minereu de paradis în noi. Rămîne doar să aprindem cuptoarele.
- Unii trec prin cultură fără urmări grave.

VASILE GHICA

Pagini realizate de GEORGE ARION și SORIN POSTOLACHE

Caricaturi de ANDO, ALEX, CRISTIAN MIHĂILESCU, MATEI MIHAI, RADU POPOVICI, IULIAN PENA-PAI și SORIN POSTOLACHE

Semne bune anul are

(Urmare din pagina 23)

mai mulți — profesori la liceul unde a învățat Mihai. Nu cumva e vorba de fostul lor elev Mițan? În acest caz, noi, scriam ei, toți cei care l-am cunoscut vă încredințăm că nu aveți motive să credeți că Mihai Mițan este într-adevăr bolnav. Sau sîntem cu toții bolnavi. Undeva s-a strecurat o greșală. Conștiințele noastre au fost tulburate iremediabil. Nu înțelegem ce s-a putut întimpla și dacă nu înțelegem sîntem neliniștiți. Unii dintre colegii noștri s-au repezit pînă la el. Au găsit acolo același etern zîmbet trist și aceiași ochi incapabili să mintă. În loc să ne domolim, deruta s-a accentuat. Sîntem nepregătiți în fata absurdului. Mițan este bolnav poate, dar este bolnav de viața asta. Cînd jumătate din ea ți-o închini fără să te plîngi îngrijirii a două femei muribunde nu poate fi altfel. Poate este surmenat, atunci spitalul din Poiana Mare nu este un loc potrivit pentru el. Destinul lui tragic ne provoacă întrebări neliniștitoare. Cine sîntem, noi oame-nenii, pe acest pămînt? Cum să ne apărăm în fata neprevăzutului. Mîntea noastră este împinsă spre insondabil. Este cu puțință ca un băiat cuminte, cuviincios, inteligent să se sacrifice pentru mama și bunica lui și la capătul acestei întreprinderi nobile să eueze în necugetaro? Chirurgie pe suflet, ziceți. Dar cine o face? La Poiana Mare, medicii au fost schimbați. Cei noi sînt desigur pe drumul de început. În numele nobletei ce i-a inspirat spiritul de sacrificiu, adresați-vă unor profesori. Nu sîntem singuri. Cînd un om este în primejdie, umanitatea însăși este amenințată. Chiar ne mirăm că două tulburătorul articol apărut în revistă conștiințele specialiștilor au rămas indiferente. Un lucru am cistigat oricum: avem unde să ne adresăm. Țineți-ne la curent. Prefaceți-vă obligația profesională în datorie de onoare...

Apoi scrisorile au încetat să mai vină. Au început telefoanele. Un timp. De la o vreme încoace nu mai sună nici telefoanele pentru Mițan. Asta să fi fost tot?

NICOLAE CRISTACHE

Răspuns așteptat
 la o anonimă
 semnată

O anonimă e o anonimă, nu poartă nici o semnătură, o știe și un copil. Și totuși, la începutul lui octombrie, am primit la redacție o anonimă „semnată”. La prima vedere se părea că avem de-a face cu o scrisoare „cinstită”. Trei semnături în regulă, cu nume, prenume și chiar și inițiala tatălui tronau pe o jumătate de filă. Neregulile sesizate m-au determinat să-l caut pe cel reclamat — Gheorghe Stan — la întreprinderea de pompe Aversa. Lucrurile au luat însă o întorsătură la care, poate numai un scenarist abil s-ar fi gîndit spre a-i da filmului său o întorsătură palpitantă. N-a fost nevoie de prea mult timp pentru a-mi da seama că situația nu-i deloc cea prezentată în scrisoare. În schimb, mi-a trebuit o jumătate de zi pentru a-i găsi pe cei trei semnatari. Pînă la urmă, a trebuit să recunosc, toate căutările mele fuseseră zadarnice. Aveam de-a face cu trei nume false.

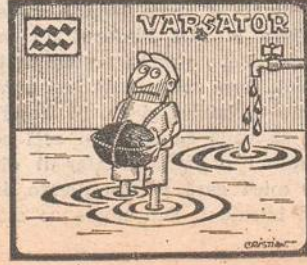
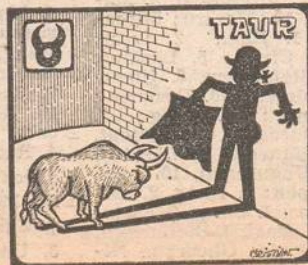
De curînd, am făcut o nouă vizită la întreprinderea de pompe Aversa. I-am revăzut pe cei de la secția a III-a S.M.E., am stat de vorbă și am înțeles cum au trecut peste această întimplare. Au discutat între ei și sînt convinși că n-avea rost să li se acorde autorilor anonimei atita interes încît să fie căutați cu tot din-dinsul. Chiar faptul că nu li s-a dat atenție decît cită meritau, adică de loc, constituie, sigur, o lecție aspră, pe care cei în cauză, chiar neștiuți de ceilalți, n-o vor uita.

LIANA MOLNAR

ARO cu gîndul
 la noi
 performanțe

Ne aflăm în legătură directă cu tovarășul Ion Giuvelcă, director general la întreprinderea de auto-turisme de teren ARO din Cimpulung Muscel: Noutăți

Semne bune anul are

nu avem, atât de spectaculoase pe cât le dorim lumea noastră, zăriștii, mai ales, că noi, fiind implicați zi de zi și noaptea de noapte pe fluxul tehnologic al fabricării autoturismelor de teren nici nu avem timp să înregistrăm spectaculosul. Cert este că, după cistigarea Raliului Faraonilor din Egipt, autoturismul nostru de teren 242 a cistigat, în aceeași componență, și Raliul Algeriei. Același echipaj intră în focurile unei probe extrem de dure chiar în noaptea de Anul nou, în marșul raliu Paris — Dakar. Vă propun să revenim imediat după încheierea lui ca să vă oferim amănunte revelatoare. În rest, muncim. În rest, lucrăm la perfecționarea autoturismelor noastre, la o noia calitate a lor pe piața internă și pe piața internațională.

În fond, producătorilor de mașini nu li se cer vorbe, li se cer mașini. Iar autorii autoturismelor ARO fac exact ce se așteaptă de la ei. Succesele lor mai noi demonstrează că acest colectiv muncitoresc de prestigiu a intrat deja în ritmul cerut de nivelul calitativ al producției în conformitate cu sarcinile stabilite întregii noastre economii la Congresul al XIII-lea al partidului.

**Sănătatea
pământului
e sănătatea
oamenilor**

Pământul românesc — obiect de politică. Asta nu s-a mai întâmplat niciodată. Abia în ultimii ani bunul nostru pământ, erodat, exploatat, neglijat, stors și muncit a devenit obiectul unei ample campanii de asanare și redresare. Ultimii 20 de ani din viața României au adus în centrul atenției specialiștilor, a lucrătorilor din agricultură și a cercetătorilor o problemă care a luat proporțiile unei politici de stat: reconstrucția pământului. Directivile Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român prevăd ca pentru viitorul cincinal se vor amenaja pentru irigații 1,8—2,3 milioane hectare. Vor fi efectuate desecări pe 1,5 milioane hectare și lucrări de combatere a eroziunii solului pe o suprafață de 800 de mii de hectare. Se încheie un an. În aceste zile geroase, cu puțină zăpadă, lucrările de îmbunătățiri funciare s-au oprit pentru scurt timp. În fiecare unitate agricolă se repară și se întrețin utilajele. Dar în fiecare cooperativă de producție, în fiecare sat, acești ani au însemnat o grijă în plus pentru pământ. Fiecare poate să-și enumere hectarele, zeci, sute sau mii pe care a efectuat lucrări de îmbunătățiri funciare, de irigații, de ameliorări și întreținere. Crovurile și bălțile cu păpurișuri încep să fie din ce în ce mai puține, niște relicve ale lipsei de grijă pentru pământ. Se înlătură ultimele dovezi ale vremurilor în care pământul a fost uitat, în care a îmbătrinit și a pierdut din putere. Acum e un ceas de odihnă în această campanie vastă de întinerire și revigorare a pământului românesc. Au fost ani buni și vor veni ani de fertilitate. Cine și-a întinerit pământul și-a îmbogățit viața și în toate satele țării, pe toate suprafețele, acolo unde trupul bătrînului nostru pământ suferă de îmbătrânire reconstrucția continuă.

BOGDAN NISIPOIU

**Lanolina
și uleiurile
volatile**

În aceste zile de sfârșit de an, ca multe adevăruri maf mici sau mai mari, se poate spune că lanolina, această substanță aparent banală, pe care noi o cumpărăm de aiurea, există ca tehnologie, ca producție industrială, ca idee românească de obținere, ca parametri tehnici. Pentru cei care au pus umărul, acest sfârșit de an vine cu o bucurie în plus. La sfârșitul textului despre cercetătorul Ion Cocrean din Orăștie, spuneam cite ceva despre un om, tânăr și el, care a coborât în fabuloasa lume a plantelor. Prin anul 1971, la puțin timp de la terminarea facultății, Ion Cocrean și Traian Cădariu, doi tânăni absolvenți ai Facultății de chimie din Cluj-Napoca, au ajuns la întreprinderea Plafar din Orăștie. Cei doi, dintr-o superbă solidaritate a omului de la țară, încercu pași discreți de ieșire în lume și s-au hotărât să se despartă un timp. Nici Vidra și nici Plafarul nu însemnau mare lucru. Și ei au decis, pentru un an tu duci la Vidra și eu rămân aici. Dacă reușești să faci ceva, vin și eu, dacă îmi iese mie te întorci și tu. Și fiecare a încercat pe cont propriu să vadă ce iese din acel an șters, banal, în care ei căutau o șansă. Plafar-ul din Orăștie era mai degrabă o mică gară pentru plante, în care poposeau tot felul de buruieni. Din unele se mai

Fotbalistul anului 1984: Costică Ștefănescu

A cistigat detașat Costică Ștefănescu, primul în ierarhia cititorilor și în 1983. Optind pentru Ștefănescu (Florin Păcurar din Brașov, strada Lămiței 66, n-a mai avut răbdare și a scris chiar pe plic, lângă destinatar, „Cel mai bun fotbalist al anului 1984 este Costică Ștefănescu”), electorii și-au dat de fapt votul experienței și exactității, echilibrului și rigorii, ei neuitând că Ștefănescu a fost la înălțime în meciurile de la C.E. și unul dintre principalii realizatori ai succesei internaționale ale Craiovei. Merită subliniat saltul lui Hași (locul 24 în 1983), golgeterul de toamnă al diviziei A, cel mai autorizat purtător de cuvânt al „noului val” din fotbalul românesc.

VOTUL ZIARIȘTILOR

Acest titlu este oarecum impropriu, intrucît în cel de-al doilea clasament al sondajelor „Flacăra” și-au spus cuvântul, pe lângă gazetarul de sport din presa scrisă și vorbită, și citiva scriitori atașați fenomenului fotbalistic, „semnături” curente sau măcar inlăptătoare la rubricile de specialitate. Iată preferințele lor: **Dumitru Radu Popescu**: 1. Ștefănescu, 2. Cămătaru, 3. Lung, 4. Geolău, 5. Ungureanu, 6. Negrilă, 7. Tilihoi, 8. Cirtu, 9. Ticleanu, 10. Hași, Coraș, Iorgulescu, Mateuț, Moraru, Boloni, Zare, Vaiscovi, Bucur („U” Cluj-Napoca); cu mențiunea că cel mai slab antrenor al anului a fost Mircea Rădulescu; **Eugen Barbu**: 1. Hași, 2. Orac, 3. Lăcătuș, 4. Ștefănescu, 5. Belodedici, 6. Lung, 7. Zare, 8. Manea (Rapid), 9. Iorgulescu, 10. Tălnar; **Radu Cosău**: 1. Ștefănescu, 2. Ungureanu, 3. Lung, 4. Cirtu, 5. Moraru, 6. Hași, 7. Coraș, 8. Ion Marin, 9. Lăcătuș, 10. Mateuț; **Fănuș Neagu**: 1. Universitatea Craiova în întregime; 2—4. —, 5. Hași, 6—10. locuri libere, la dispoziția oricui; **Iulian Neacșu**: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Belodedici, 4. Ungureanu, 5. Hași, 6. Stoica, 7. Cirtu, 8. Orac, 9. Ion Ion, 10. Movilă; **Nicolae Cristache**: 1. Ștefănescu, 2. Ungureanu, 3. Lung, 4. Stoica, 5. Dragnea, 6. Klein, 7. Hași, 8. Boloni, 9. Ion Marin, 10. Iorgulescu; **Leon Kalustian**: 1. Ștefănescu, 2. Boloni, 3. Hași, 4. Cirtu, 5. Lung, 6. Iorgulescu, 7. Ungureanu, 8. Munteșcu, 9. Augustin, 10. Coraș; **Dan Claudiu Tănăsescu**: 1. Hași, 2. Mircea Sandu, 3. Lăcătuș, 4. Orac, 5. Ștefănescu, 6. Augustin, 7. Lung, 8. Cirtu, 9. Belodedici, 10. Grosu; **Ion Băieșu**: 1. Mircea Sandu, 2. Hași, 3. Rednic, 4. Ștefănescu, 5. Lung, 6. Moraru, 7. Augustin, 8. Tălnar, 9. Majaru, 10. Ducadam; **Adrian Păunescu**: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Lăcătuș, 4. Cămătaru, 5. Ungureanu, 6. Orac, 7. Hași, 8. Moraru, 9. Cirtu, 10. Klein.

S-au mai pronunțat 10 cronicari de la ziarul „Sportul”: **Constantin Firănescu**: 1. Hași, 2. Lung, 3. Ungureanu, 4. Moraru, 5. Lăcătuș, 6. Ștefănescu, 7. Rednic, 8. Iorgulescu, 9. Manea (Rapid), 10. Mateuț; **Adrian Vasilescu**: 1. Lung, 2. Hași, 3. Ștefănescu, 4. Rednic, 5. Lăcătuș, 6. Ungureanu, 7. Iorgulescu, 8. Mateuț, 9. Stancu, 10. Moraru; **Mircea M. Ionescu**: 1. Hași, 2. Lung, 3. Moraru, 4. Cirtu, 5. Lăcătuș, 6. Mateuț, 7. Ștefănescu, 8. Ungureanu, 9. Iorgulescu, 10. Dragnea; **Radu Urziceanu**: 1. Hași, 2. Rednic, 3. Ducadam, 4. Mateuț, 5. Lung, 6. Ștefănescu, 7. Lăcătuș, 8. Moraru, 9. Ungureanu, 10. Ion Marin; **Ion Cupen**: 1. Lung, 2. Lăcătuș, 3. Dragnea, 4. Coraș, 5. Klein, 6. Ungureanu, 7. Hași, 8. Ștefănescu, 9. Rednic, 10. Ispir; **Gheorghe Ni-**

colaescu: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Hași, 4. Rednic, 5. Belodedici, 6. Mateuț, 7. Moraru, 8. Klein, 9. Iorgulescu, 10. Cirtu; **Ioan Chirilă**: 1. Hași, 2. Rednic, 3. Moraru, 4. Ștefănescu, 5. Ungureanu, 6. Lung, 7. Iorgulescu, 8. Mateuț, 9. Cirtu, 10. Coraș; **Paul Slăvescu**: 1. Lung, 2. Boloni, 3. Moraru, 4. Ștefănescu, 5. Hași, 6. Rednic, 7. Cămătaru, 8. Mateuț, 9. Ungureanu, 10. Lăcătuș; **Stelian Trandafirescu**: 1. Ștefănescu, 2. Hași, 3. Lăcătuș, 4. Tălnar, 5. Manea (Rapid), 6. Ungureanu, 7. Rednic, 8. Lung, 9. Klein, 10. Iorgulescu; **Mircea Tudoran**: 1. Lung, 2. Rednic, 3. Ungureanu, 4. Hași, 5. Moraru, 6. Klein, 7. Ștefănescu, 8. Mateuț, 9. Cirtu, 10. Ispir.

Iată și celelalte opinii primite: **Dumitru Tănăsescu (TV)**: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Boloni, 4. Hași, 5. Rednic, 6. Ungureanu, 7. Moraru, 8. Lăcătuș, 9. Cămătaru, 10. Mateuț; **Dumitru Graur (TV)**: 1. Ștefănescu, 2. Rednic, 3. Lung, 4. Hași, 5. Boloni, 6. Ungureanu, 7. Cămătaru, 8. Moraru, 9. Lăcătuș, 10. Mateuț; **Cornel Pumnea (TV)**: 1. Ștefănescu, 2. Rednic, 3. Boloni, 4. Hași, 5. Lung, 6. Dragnea, 7. Moraru, 8. Ungureanu, 9. Cămătaru, 10. Mateuț; **Teobarie Coca Cosma (TV)**: 1. Lung, Ștefănescu, 2. Rednic, 3. Hași, 4. Boloni, 5. Ungureanu, 6. Lăcătuș, 7. Moraru, 8. Cămătaru, 9. Mateuț, 10. Cirtu; **Ion Bocioacă („România liberă”)**: 1. Rednic, 2. Lung, 3. Ștefănescu, 4. Hași, 5. Ungureanu, 6. Klein, 7. Iorgulescu, 8. Boloni, 9. Cirtu, 10. Ion Marin; **Dan Pătrașcu („Informația Bucureștiului”)**: 1. Lung, 2. Ștefănescu, 3. Hași, 4. Rednic, 5. Coraș, 6. Cămătaru, 7. Dragnea, 8. Moraru, 9. Mircea Sandu, 10. Lăcătuș; **Cristian Toescu („Flacăra”)**: 1. Stoica, 2. Ștefănescu, 3. Hași, 4. Lung, 5. Dragnea, 6. Ungureanu, 7. Coraș, 8. Cirtu, 9. Moraru, 10. Orac; **Valeriu Mironescu („Scinteia”)**: 1. Hași, 2. Rednic, 3. Ungureanu, 4. Cămătaru, 5. Augustin, 6. Ștefănescu, 7. Ion Marin, 8. Klein, 9. Mateuț, 10. Lăcătuș; **Vasile Căbulea („Scinteia tineretului”)**: 1. Hași, 2. Lung, 3. Ștefănescu, 4. Rednic, 5. Iorgulescu, 6. Ungureanu, 7. Tălnar, 8. Lăcătuș, 9. Dragnea, 10. Mateuț; **Horia Alexandrescu („Scinteia tineretului”)**: 1. Hași, 2. Lung, 3. Ștefănescu, 4. Ungureanu, 5. Lăcătuș, 6. Rednic, 7. Andone, 8. Cirtu, 9. Iorgulescu, 10. Moraru; **Hans Frank („Neuer Weg”)**: 1. Lung, 2. Ștefănescu, 3. Hași, 4. Ungureanu, 5. Rednic, 6. Iorgulescu, 7. Coraș, 8. Lăcătuș, 9. Moraru, 10. Cirtu; **Andrei Antal („Elbore”)**: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Moraru, 4. Rednic, 5. Iorgulescu, 6. Hași, 7. Cirtu, 8. Ungureanu, 9. Boloni, 10. Coraș; **Bodor Tamas („Ifjumenkas”)**: 1. Hași, 2. Cămătaru, 3. Ungureanu, 4. Ștefănescu, 5. Stoica, 6. Rednic, 7. Klein, 8. Lung, 9. Moraru, 10. Bozeșan; **Ion Ghițulescu (Radio)**: 1. Lung, 2. Boloni, 3. Hași, 4. Ștefănescu, 5. Klein, 6. Rednic, 7. Ion Marin, 8. Iorgulescu, 9. Lăcătuș, 10. Cirtu; **Gheorghe Minoiu (Radio)**: 1. Lung, 2. Cămătaru, 3. Orac, 4. Ștefănescu, 5. Dragnea, 6. Augustin, 7. Ungureanu, 8. Hași, 9. Coraș, 10. Gingu; **Dan Ștefănescu (Radio)**: 1. Lung, 2. Ștefănescu, 3. Hași, 4. Rednic, 5. Iorgulescu, 6. Ion Marin, 7. Cămătaru, 8. Moraru, 9. Ungureanu, 10. Augustin; **Nicolae Soare (Radio)**: 1. Hași, 2. Ungureanu, 3. Boloni, 4. Augustin, 5. Iorgulescu, 6. Stoica, 7. Coraș, 8. Klein, 9. Dragnea, 10. Rednic; **Dan Voicilă (Radio)**: 1. Hași, 2. Ștefănescu, 3. Lung, 4. Ungureanu, 5. Mateuț, 6. Klein, 7. Stoica, 8. Rednic, 9. Coraș, 10. Ispir; **Nicolae Secoșan (Radio)**: 1. Lung, 2. Rednic, 3. Hași, 4. Boloni, 5. Coraș, 6. Klein, 7. Ștefănescu, 8. Orac, 9. Majaru, 10. Dumitru; **Corneliu Mihăilescu (Radio)**: 1. Hași, 2. Lung, 3. Ștefănescu, 4. Mateuț, 5. Lăcătuș, 6. Stoica, 7. Mașaru, 8. Orac, 9. Moraru, 10. Vaiscovi (Dunărea Galați); **Ion Predoșanu („Comerțul socialist”)**: 1. Lung, Ștefănescu, 2. Klein, 3. Ungureanu, 4. Cămătaru, 5. Hași, 6. Iorgulescu, 7. Moraru, 8. Bozeșan, 9. Cirtu, 10. Rednic; **Dumitru Constantin („Lumea”)**: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Cămătaru, 4. Ungureanu, 5. Cirtu, 6. Negrilă, 7. Orac, 8. Belodedici, 9. Hași, 10. Mircea Sandu; **Stelian Moțiu („Viața studentescă”)**: 1. Hași, 2. Ștefănescu, 3. Boloni, 4. Lung, 5. Ungureanu, 6. Coraș, 7. Cămătaru, 8. Mircea Sandu, 9. Moraru, 10. Bozeșan; **Lorin Vasilovici („Viața studentescă”)**: 1. Hași, 2. Lung, 3. Ștefănescu, 4. Iorgulescu, 5. Ungureanu, 6. Bozeșan, 7. Klein, 8. Coraș, 9. Moraru, 10. Zare; **Octavian Stireanu („Viața studentescă”)**: 1. Lung, 2. Hași, 3. Ungureanu, 4. Ștefănescu, 5. Moraru, 6. Cămătaru, 7. Rednic, 8. Boloni, 9. Iorgulescu, 10. Nica; **Cristian Mantu („Munca”)**: 1. —, 2. Ștefănescu, 3. Hași, 4. Rednic, 5. Mateuț, 6. Lung, 7. Ungureanu, 8. Lăcătuș, 9. Belodedici, 10. Moraru; **Alexandru Nedelcu („Munca”)**: 1. Ștefănescu, 2. Rednic, 3. Ungureanu, 4. Hași, 5. Lung,

Tradiționala noastră anchetă de sfârșit de an a decis: Costică Ștefănescu, căpitanul echipei naționale și al Universității Craiova, a fost desemnat drept cel mai bun fotbalist român al anului 1984, fiind urmat de Silviu Lung (Universitatea Craiova) și Gheorghe Hași (Sportul studentesc).

Alegerea lui Ștefănescu e, de fapt, o realegere, el fiind declarat cel mai bun fotbalist și la finele lui 1983. Și de data aceasta, Ștefănescu a cistigat detașat, ocupind locul I în cele 3 clasamente intermediare, dar lupta a fost strinsă, ducându-se mult timp „cap la cap”. Cel care i-a oferit culoare și, de ce nu?, dramatism a fost Hași, golgeterul de toamnă al diviziei A, „copilul teribil” al Sportului studentesc, marea revelație a anului ce stă să se încheie, singurul care a pus în pericol, la un moment dat, înțelegerea craiovenilor Ștefănescu și Lung.

Desemnarea lui Ștefănescu, căruia îi revine astfel și unul dintre premiile „Flacăra” pe 1984, nu surprinde. Unul dintre cei mai în formă jucători români la Euro '84, dacă nu chiar cel mai în formă, Ștefănescu a avut o contribuție de seamă și la calificarea echipei sale de club în turul III al Cupei U.E.F.A., remarcându-se de fiecare dată (vai, chiar și la Sarajevo!) prin calm, prin siguranță, prin eleganță, prin singe rece, demonstrând concret că destinul unei corăbii, fie ea și sportive, depinde în mare măsură de căpitanul ei. Se cuvine deci să-l felicităm pe Costică Ștefănescu, în numele tuturor iubitorilor fotbalului nostru, urindu-i lui și, prin el, echipei reprezentative mult succes în frumoasa și dificilă tentativă de a obține „pașapoartele” pentru Mexic.

Aminind comentariile pentru mai tirziu, să precizăm că am folosit în realizarea sondajului, ca și la edițiile precedente, sistemul de punctaj de la 1 la 10, acordând 10 puncte pentru locul 1, 9 pentru 2, 8 pentru 3 ș.a.m.d. Doar în întocmirea clasamentului final am apelat, din motive ce vă vor fi explicate, la altă modalitate de calcul. În situațiile în care 2 sau mai mulți jucători au fost plasați pe aceeași poziție, i-am acordat fiecăruia numărul de puncte corespunzător locului, fără a împărți. În cazurile în care egalitatea a survenit pe mai multe locuri (1.—3. Ștefănescu, Lung, Moraru), fiecare votat a primit punctajul convenit primului dintre locurile menționate (adică Ștefănescu 10, Lung 10, Moraru 10).

OPȚIUNEA CITITORILOR

Și datorită nouă, care le-am lăsat cititorilor un răgaz mai scurt decît altădată, am primit numai 1416 scrisori (2.710 anul trecut), din care am anulat 42 (anonime etc.). Cele mai multe au sosit din București, din județele Dolj și Buzău (ce face Gloria!), cele mai puține provenind din Bistrița-Năsăud. De semnalat că 41 la sută din voturi s-au datorat cititoarelor (indeobște eleve), procentul acesta fiind în netă creștere față de edițiile precedente ale anchetei. Cititorii au hotărât după cum urmează:

1. Ștefănescu	7 945 p
2. Lung	7 510
3. Cirtu	6 490
4. Hași	6 320
5. Ungureanu	4 208
6. Cămătaru	2 410
7. Negrilă	1 608
8. Moraru	942
9. Rednic	930
10. Irimescu	848

11. Balaci 710, 12. Iorgulescu, Ticleanu 705, 13. Lăcătuș 430, 14. Boloni 406, 15. Klein 399, 16. Geolău 382, 17. Dragnea, Augustin 377, 18. Orac, Stoica 340, 19. Mircea Sandu 334, 20. Mateuț 306 etc., etc. adică 54 de nume, inclusiv cele ale lui Goanță (Rapid), Ursu (Politehnica Iași), Dudu Georgescu (Gloria Buzău) ș.a.

Dacă votul din 1983 fusese pus sub semnul obținerii calificării la europene, cel de anul acesta pare mai puțin influențat de participarea la Euro '84 și mai mult de pătrunderea Craiovei până în turul III al Cupei U.E.F.A., așa explicându-se, de pildă, dispariția lui Boloni (nr. 2 în 1983) și așezarea lui Cirtu (mai slab cotate, după cum veți constata, în restul clasamentelor) pe locul 3, înaintea lui Gheorghe Hași. Tot astfel se cuvin interpretate, prin calificarea Universității (dar și prin numărul mare de scrisori venite din Oltenia!), pozițiile ocupate de Negrilă, Irimescu și Ticleanu. Într-un an în care Balaci n-a prea jucat, el a primit totuși de la public 710 puncte, ca o dovadă că iubitorii fotbalului sînt sentimentali. Prezența a 7 craioveni pe lista primilor 10 demonstrează clar faptul că Universitatea rămîne cea mai iubită echipă din fotbalul românesc.

6. Lăcătuș, 7. Belodedici, 8. Mateuț, 9. Ion Marin, 10. Băloni; **Gheorghe Mitroi** („Viața studentescă”): 1. Lung, 2. Hagi, 3. Ștefănescu, 4. Coraș, 5. Ungureanu, 6. Dragnea, 7. Iorgulescu, 8. Moraru, 9. Klein, 10. Mircea Sandu.

Introducând în calculator 50 de sufragii (cele 48 de mai sus plus opțiunile realizatorilor anchetei), a rezultat următoarea ordine:

1. Ștefănescu	401 p
2. Lung	394
3. Hagi	380
4. Ungureanu	253
5. Rednic	215
6. Moraru	117
7. Lăcătuș	106
8. Cămătaru	99
9. Iorgulescu	92
Băloni	
10. Cîrțu	77

11. Klein 68, 12. Mateuț 67, 13. Coraș 58, 14. Dragnea 47, 15. Stoica 46, 16. Orac 43, 17. Belodedici 31, 18. Augustin 30, 19. Mircea Sandu 28, 20. Ion Marin 23 etc. Au intrat în discuție 43 de fotbaliști, între care 2 din divizia B, Vaișcovi (cu două voturi) de la Dunărea C.S.U. Galați și Bucur de la Universitatea Cluj-Napoca. Între „curiozități”, Ion Ion, Muțescu, Grosu, Stancu și, cu două sufragii, Ispir!

Față de ierarhia publicului, a urcat Hagi, singurul prezent în toate cele 50 de răspunsuri, Ștefănescu având 49 de voturi (minus Nicolae Soare), iar Lung 48 (fără Nicolae Soare și Valeriu Mirosescu). Dacă Ștefănescu și Lung au rămas pe poziții, confruntând primele clasamente ale acestei anchete, demn de atenție e faptul că alți craioveni, Cîrțu, Negrilă, Ticleanu, Geolghiu și Irimescu (nici măcar pomenit!), au pierdut serios teren, ei neparticipând decât simbolic la calculele ierarhiei de mai sus! Afirmatia e valabilă și pentru Băloni, al doilea jucător al anului 1983. Există, desigur, circumstanțe atenuante pentru astfel de absențe, dincolo de simpatia unuia sau a altuia dintre electori. Băloni, Ticleanu și Geolghiu mai ales au fost multă vreme indisponibili, dar la fel de adevărat e și că au avut, în ansamblu, un an mai slab. Dacă în 1983 echipa anului aproape că s-a confundat cu naționala, de data asta cițiva dintre titularii de la „ero” ’84 au dispărut, primind un număr îngrijorător de mic de voturi. E încă prematur de vorbit despre schimbarea generațiilor (Geolghiu n-are decât 23 de ani!), dar ascensiunea vertiginosă a lui Lăcătuș, în primul rînd, și Mateuț (Belodedici a urcat și el mult!), ca să nu mai amintim de cea a lui Hagi, semnifică asaltul, tot mai insistent, al tinerilor, ieșiți (se pare) din stadiul promisiunilor. Generația care „vine” merită, judecînd după opțiunile comentatorilor, mai multă atenție. Dar despre asta vom mai discuta.

CUVINTUL SPECIALIȘTILOR

Vom împărți, ca și anul trecut, specialiștii în 4 categorii: federație, antrenori, conducători de cluburi și arbitri (din lotul A), cu precizarea că asupra părerilor antrenorilor și conducătorilor de cluburi nu vom insista, ele aparțin, chiar dacă parțial (pentru primii 5), în „Sportul” de vineri, 21 decembrie.

Specialiștii n-au făcut altceva decât, spre a nu vă mai pune răbdarea la încercare, să păstreze ordinea primilor 3 din clasamentul ziaristilor, operînd însă cițeva modificări în lista celor 10, propulsîndu-l pe Klein pe locul 6, votîndu-l masiv pe Mateuț („salt” de la locul 20 la 12 și, acum, la 9) și coborîndu-l (față de ierarhia anterioară) pe Lăcătuș:

1. Ștefănescu	337 p
2. Lung	329 p
3. Hagi	309
4. Rednic	201
Ungureanu	
5. Moraru	172
6. Klein	138
7. Băloni	92
8. Iorgulescu	83
9. Mateuț	63
10. Cămătaru	51

11. Lăcătuș 49, 12. Stoica 47, 13. Cîrțu 42, 14. Mircea Sandu 37, 15. Ion Marin 24, 16. Coraș 19, 17. Dragnea 17, 18. Alexandru Nicolae 14, 19. Orac 12, 20. Manea, Zare 10 etc., primind sufragii 34 de jucători, între care, ca noutăți absolute, Radu II, Bumbescu, Pițurcă, Balaur, Pană, Soarece și chiar Petre Dumitru! Dacă primii 3 rămîn detașați e de remarcat faptul că și alți jucători au fost clasificați pe locul 1, Stoica și Orac primind cîte un 10, iar Moraru 3!

Iată răspunsurile culese de la F.R.F. **Ioan Dumitrescu** (președinte): 1. Lung, 2. Moraru, 3. Ștefănescu, 4. Cămătaru, 5. Rednic, 6. Hagi, 7. Ungureanu, 8. Băloni, 9. Stoica, 10. Manea (Rapid); **Mircea Pascu** (vicepreședinte): 1. Ștefănescu, 2. Rednic, 3. Băloni, 4. Klein, 5. Hagi, 6. Ungureanu, 7. Lung, 8. Iorgulescu, 9. Lăcătuș, 10. Moraru; **Mihai Ionescu** (secretar): 1. Ștefănescu, 2. Hagi, 3. Lung, 4. Klein, 5. Rednic, 6. Ungureanu, 7. Lăcătuș, 8. Băloni, 9. Cămătaru,

10. Moraru; **Constantin Dinulescu** (secretar): 1-2. Ștefănescu, Moraru, 3. Lung, 4. Hagi, 5. Ungureanu, 6. Rednic, 7. Mircea Sandu, 8. Ion Marin, 9. Stoica, 10. Iorgulescu; **Gheorghe Prodea** (președintele Comisiei de disciplină): 1. Ștefănescu, 2. Hagi, 3. Băloni, 4. Lung, 5. Ungureanu, 6. Cămătaru, 7. Mateuț, 8. Rednic, 9. Balint, 10. Petre Dumitru (Steaua Mecanica fină); **Francisc Coloși** (președintele Colegiului central al arbitrilor): 1. Hagi, 2. Ștefănescu, 3. Iorgulescu, 4. Ungureanu, 5. Cîrțu, 6. Bozeșan, 7. Lăcătuș, 8. Rednic, 9. Moraru, 10. Lung; **Petre Tătar**: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Hagi, 4. Mateuț, 5. Moraru, 6. Rednic, 7. Ungureanu, 8. Radu II, 9. Stoica, 10. Ion Ion; **Valeriu Călinoiu**: 1. Hagi, 2. Lung, 3. Ștefănescu, 4. Moraru, 5. Băloni, 6. Mateuț, 7. Rednic, 8. Ion Marin, 9. Ungureanu, 10. Stoica. Din motive lesne de înțeles, directorul tehnic al F.R.F., **Mircea Lucescu**, a evitat să răspundă.

Dintre cele 14 opinii primite de la antrenori, iată, stîmăți cititori, 10: **Constantin Teacă**: 1. Orac, 2. Hagi, 3. Mateuț, 4. Rednic, 5. Mircea Sandu, 6. Ungureanu, 7. Pițurcă, 8. Lung, 9. Ștefănescu, 10. Lăcătuș; **Ion Ionescu** (Aurul Brad): 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Coraș, 4. Rednic, 5. Hagi, 6. Klein, 7. Mateuț, 8. Ion Marin, 9. Augustin, 10. Iorgulescu; **Gheorghe Ola**: 1. Hagi, 2. Ștefănescu, 3. Băloni, 4. Rednic, 5. Lung, 6. Moraru, 7. Ungureanu, 8. Iorgulescu, 9. Cămătaru, 10. Lăcătuș; **Florin Halagian**: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Klein, 4. Moraru, 5. Rednic, 6. Bumbescu, 7. Hagi, 8. Iorgulescu, 9. Ungureanu, 10. Alexandru Nicolae; **Cornel Drăgușin**: 1. Hagi, 2. Rednic, 3. Moraru, 4. Ungureanu, 5. Lung, 6. Ștefănescu, 7. Băloni, 8. Manea (Rapid), 9. Iorgulescu, 10. Lăcătuș; **Gheorghe Staicu**: 1. Lung, 2. Ștefănescu, 3. Rednic, 4. Hagi, 5. Băloni, 6. Klein, 7. Ungureanu, 8. Moraru, 9. Iorgulescu, 10. Cămătaru; **Robert Cosmoc**: 1. Lung, 2. Ștefănescu, 3. Cîrțu, 4. Rednic, 5. Ungureanu, 6. Iorgulescu, 7. Moraru, 8. Klein, 9. Hagi, 10. Mateuț; **Gheorghe Ene**: 1. Hagi, 2. Lung, 3. Ștefănescu, 4. Lăcătuș, 5. Ungureanu, 6. Klein, 7. Rednic, 8. Moraru, 9. Mateuț, 10. Iorgulescu; **Viorel Mateianu**: 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Ungureanu, 4. Dragnea, 5. Cîrțu, 6. Hagi, 7. Stoica, 8. Negrilă, 9. Klein, 10. Lăcătuș; **Gheorghe Constantin**: 1. Lung, 2. Ștefănescu, 3. Hagi, 4. Mateuț, 5. Klein, 6. Ungureanu, 7. Lăcătuș, 8. Rednic, 9. Iorgulescu, 10. Cîrțu.

Șase păreri (din 11) ale conducătorilor de cluburi: **Ion Alexandrescu** (Steaua): 1. Stoica, 2. Lăcătuș, 3. Băloni, 4. Hagi, 5. Ștefănescu, 6. Ungureanu, 7. Lung, 8. Rednic, 9. Klein, 10. Iorgulescu; **Radu Oprea** (Gloria Buzău): 1. Ștefănescu, 2. Hagi, 3. Lung, 4. Klein, 5. Ion Marin, 6. Ungureanu, 7. Iorgulescu, 8. Balaur (Gloria Buzău), 9. Cîrțu, 10. Moraru; **Florin Dumitrescu** (Sportul studentesc): 1. Hagi, Ștefănescu, 2. Mircea Sandu, 3. Lung, 4. Mateuț, 5. Coraș, 6. Iorgulescu, 7. Ungureanu, 8. Rednic, 9. Lăcătuș, 10. Cîrțu; **Marian Georgescu** (Universitatea Craiova): 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Ungureanu, 4. Cămătaru, 5. Cîrțu, 6. Rednic, 7. Moraru, 8. Hagi, 9. Klein, 10. Mateuț; **Daniel Lăzărescu** (Rapid): 1. Lung, 2. Hagi, 3. Cîrțu, 4. Rednic, 5. Ungureanu, 6. Stoica, Ștefănescu, 7. Manea, 8. Dragnea, 9. Iorgulescu, 10. Lăcătuș; **Anghel Vasile** (Dinamo): 1. Moraru, 2. Ungureanu, 3. Al. Nicolae, 4. Hagi, 5. Mircea Sandu, 6. Rednic, 7. Lung, 8. Zare, 9. Klein, 10. Ștefănescu.

În sfîrșit, înainte de a calcula clasamentul general menit să-l stabilizească pe cel mai bun fotbalist român al anului 1984, să vedem opțiunea arbitrilor pe această temă. **Ioan Igna** (Arad): 1. Lung, Ștefănescu, Moraru, 2. Hagi, 3. Zare, 4. Rednic, 5. Ungureanu, 6. Stoica, 7. Dragnea, 8. Cămătaru, 9. Lăcătuș, 10. Pană; **Radu Petrescu** (Brașov): 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Băloni, 4. Rednic, 5. Klein, 6. Iorgulescu, 7. Ungureanu, 8. Hagi, 9. Cămătaru, 10. Soarece; **Cristian Teodorescu** (Buzău): 1. Ștefănescu, 2. Hagi, 3. Cămătaru, 4. Lung, 5. Ungureanu, 6. Mateuț, 7. Klein, 8. Băloni, 9. Cîrțu, 10. Lăcătuș; **Șerban Neșulescu** (Tirgoviște): 1. Lung, 2. Hagi, 3. Iorgulescu, 4. Ștefănescu,

5. Rednic, 6. Ungureanu, 7. Moraru, 8. Alexandru Nicolae, 9. Klein, 10. Mateuț; **Mircea Constantinescu** (București): 1. Lung, 2. Ștefănescu, 3. Hagi, 4. Moraru, 5. Cămătaru, 6. Ion Marin, 7. Rednic, 8. Ungureanu, 9. Băloni, 10. Cîrțu; **Alexandru Mustăța** (Pitești): 1. Hagi, 2. Stoica, 3. Lung, 4. Klein, 5. Lăcătuș, 6. Moraru, 7. Iorgulescu, 8. Rednic, 9. Cîrțu, 10. Ștefănescu; **Mihai Niculescu** (București): 1. Hagi, 2. Ștefănescu, 3. Lung, 4. Mateuț, 5. Lăcătuș, 6. Moraru, 7. Ungureanu, 8. Klein, 9. Cămătaru, 10. Iorgulescu; **Nicolae Dinulescu** (Rimnicu Vilcea): 1. Ștefănescu, 2. Lung, 3. Rednic, 4. Stoica, 5. Ungureanu, 6. Cămătaru, 7. Hagi, 8. Moraru, 9. Iorgulescu, 10. Mateuț.

CLASAMENTUL FINAL

Adunînd punctele obținute în cele 3 clasamente parțiale, dar punctînd după sistemul locul 1 egal 20 p, locul 2 = 19, locul 3 = 18... locul 20 = 1 (spre a evita egalitățile și spre a-i putea include în calculul general și pe cei aflați, într-un clasament sau altul, sub locul 10), se ajunge la următoarea ordine finală:

1. COSTICA ȘTEFĂNESCU	60 p
2. Silviu Lung	57
3. Gheorghe Hagi	53
4. Nicolae Ungureanu	50
5. Mircea Rednic	45
6. Dumitru Moraru	44
7. Rodion Cămătaru	39
8. Sorin Cîrțu	37
9. Gino Iordulescu	34
10. Ladislau Băloni	33

11. Lăcătuș 32, 12. Klein 31, 13. Mateuț 22, 14. Stoica 18, 15. Dragnea 15, 16. Negrilă 14, 17. Mircea Sandu Irimescu 11, 18. Orac, Balaci 10, 19. Ticleanu 9, 20. Augustin, Ior. Marin 7.

Ce-ar fi, foarte pe scurt, de comentat? Față de anul trecut (1. Ștefănescu, 2. Băloni, 3. Lung, 4. Cămătaru, 5. Rednic, 6. Geolghiu, 7. Klein, 8. Muțescu, 9. Ticleanu, Ungureanu, 10. Balaci), numai Ștefănescu și Rednic și-au păstrat pozițiile. Au urcat Lung (un loc) și Ungureanu (4), au coborît Cămătaru (3) și Băloni (7). Au intrat în clasamentul primilor 10 Hagi, marea „noutate” a anului, Moraru, Cîrțu (mai ales datorită publicului) și Iorgulescu, au ieșit Geolghiu, Klein (totuși pe locul 12), Muțescu, Ticleanu și Balaci. Și de data asta mai pronunțat însă decît în 1983, sufragiile s-au îndreptat către apărătorii (7 din 10), Hagi, de pildă, fiind singurul atacant „pierdut” (în primii 6) între 5 apărători, dintrii care 2 portari! Ordinea aceasta e, dacă vreti, concludentă pentru starea fotbalului nostru, a naționalei, atacul punînd cele mai mari probleme.

Ținînd cont de clasamentul final și de punctele realizate de alți jucători (neincluși în cei 10), putem alcătui și echipa anului:

Lung - Rednic, Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu, Băloni, Klein, Hagi, Lăcătuș, Cămătaru, Cîrțu

formație care cuprinde numai jucători din lotul reprezentativ, dar care nu se mai suprapune, ca anul trecut, peste naționala lui Mircea Lucescu (Gabor n-are nici un vot?)

Lăsîndu-vă dumneavoastră, stîmăți cititori, plăcerea de a trage restul concluziilor și, firește, de a cometa ancheta (5 jucători de la Craiova în acest top, cîte 2 de la Sportul studentesc și Dinamo, unul de la Steaua; Cîrțu, repunerea în drepturi a fotbalului-spectacol; ascensiunea tinerilor Lăcătuș și Mateuț etc., etc.), autorii acestui demers țin să mulțumească celor care au avut amabilitatea să dea curs invitației lor, corespondenților care au făcut posibil, prin scrisori, sondajul de față, inginerului Mihai Virgil Simionescu de la C.I.P.C.I. (care i-a ajutat în efectuarea calculelor), urîndu-le tuturor, întreg fotbalului românesc, un sincer La mulți ani!

OVIDIU IOANITOIAIA
OPREA GEORGESCU

Pe lângă Costică Ștefănescu, alți 4 fotbaliști au fost distinși, pentru rezultate deosebite în 1984, cu premii „Flacăra”. Premiul Fair play a fost atribuit lui Nicolae Negrilă (n. 23 08 1954, Gighera, 21 A), pentru abnegația de care a dat dovadă jucînd, la Sarajevo, cu dureri mari la mină în urma unei fracturi, și lui Ladislau Băloni (n. 11 03 1953, Tirgu Mureș, 79 A, decanul selecționărilor în echipa națională), pentru modul în care a revenit pe gazon după o intervenție chirurgicală, contribuînd la cîștigarea de către Steaua a titlului de campionă de toamnă.

Două dintre marile promisiuni ale fotbalului nostru, **Gheorghe Hagi** (n. 5 02 1965, Săcele, Constanța, 15 A) și **Zsolt Mujnai** (n. 20 06 1965, Cluj-Napoca, 1 A) au primit Premiul aspiranților la celebritate. Tutturor sincere felicitări!

Semne bune anul are

obținea cîte ceva, dar cea mai mare parte era uscată, balotată și expediată în patru zări. Există însă o mică tradiție mare. Prin 1929, Andrei Farago, absolvent de farmacie și medicină la Viena, împreună cu un profesor Ciomas, pusese bazele unei cooperative care se numea Digitalis. nire a Plafarului. În 1971 cînd inginerul Cadariu descindea la Plafar, uleiurile erau o frumoasă amintire. Din borhoturile de plante care se aruncau la canal, Traian Cadariu a încercat să scoată ceva. A obținut un fel de extract pe care l-a supus atenției specialiștilor. La puțin timp a fost invitat și la Viena. De atunci s-a profilat pe studiul uleiurilor volatile și a aromelor alimentare. Acum Plafar-ul are 10 specialiști și o aparatură de ultimă oră în lume. Ingerul Cadariu a proiectat o stație pilot care acum produce cît o întreprindere, a proiectat cea mai mare instalație de uleiuri volatile, a pus la punct laboratoarele și a calificat oamenii. Așa s-au născut brevetele sale și ale farmacistului Gabriel Tibori și așa a ajuns Plafar-ul să producă aproape tot necesarul țării de uleiuri indigene de lămîie, folosite la băuturile răcoritoare Uleiul de lămîie îl obțin din uleiuri volatile de brad, coriandru, chimion și mărar. Și din acestea iese lămîie. Nu e hocus pocus, e chimie organică și inteligentă. În aceste zile, cînd lanolina consăteanului și colegului său de studenție e pe cale de a merge ceas, la Plafar se construiește o hală de valorificare superioară a uleiurilor volatile, în ideea producerii de arome alimentare. Din plante indigene vor ieși uleiuri de portocale, de piper și usturoi. În plus, se va extinde producția de uleiuri de pin, de mentă, de lavandă și se lucrează intens în ideea valorificării plantelor în industria medicamentelor și a substanțelor odorante. La această oră inginerul Traian Cadariu colaborează cu mai multe firme din lume și mereu este invitat în calitate de specialist. La cițiva kilometri funcționează marea găslnită a prietenului său, secția de produs lanolină din apa cu care se spală pielea. Cei doi au rămas prieteni, dar amîndoi merg pe cont propriu pe două drumuri spectaculoase care se termină în necunoscut,

CORNEL NISTORESCU

Nici iarna.
țărani nu
stau la
gura sobei

De la C.A.P.-ul Afumați (unde în zilele Congresului m-am aflat împreună cu Tania Radu) primim următoarele rînduri semnate chiar de președintele Nicolae Zăvoranu: „În aceste zile, cînd iarna și-a intrat în toate drepturile ei, s-au terminat de fertilizat 60 de hectare legume cu gunoi de grajd. De asemenea, s-au început fertilizările la cele 400 de hectare destinate grîului și orzului. În momentul de față, se pregătesc spațiile viitoarelor răsadnițe. Altfel spus s-a condiționat întreaga gamă de semințe, semințe care au fost produse în unitate. Din altă ordine de idei, la sectorul zootehnic, iarna ne-a prins prăgății. Și, fiindcă tot sîntem la acest capitol, ar mai trebui să complexez, ca o rectificare la celelalte articole, că întreaga bază furajeră este de 700 de tone și nicidecum 70 cît a apărut. Altfel! Ne aflăm într-o campanie fierbinte (șef de secție Petre Lupășcu și Tudor Boboc) în revizuirea tuturor utilajelor agricole. S-a început cu repararea celor din prima urgență dar asta nu înseamnă că nu ne oculoăm și de combine. Fără să mîi lungim vorba vă urăm întregului colectiv un nou an de muncă, vă așteptăm oricînd pe la C.A.P.-ul Afumați fiindcă se știe că atunci cînd țărani nu sînt pe cîmp ei nu stau la gura sobei”.

SORIN POSTOLACHE

Să redescoperim
deliciul numit
magiun de prune

Mai pe toamnă, invitat fiind în Strejeștii Oitului, la tradiționala manifestare tehnico-științifică „Zilele prunului”, l-am cunoscut îndeaproape pe unul din specialiștii de frunte ai Stațiunii de cercetare și producție vitipomicolă din localitate: inginerul Vasile Radu, șeful secției industriale, un foarte bun organizator, un om dirz și prieten, aspru dar cinstit și drept. Un om dintr-o bucată. Tocmai picase dintr-un raid pe la Combinatul de vinificație, uscătorii și distilerii, să vadă dacă totul e în ordine, dacă treburile merg bine și apa tîrziu, spre seara, își găsisse, în sfîrșit, vreme să stea cu noi la taină. Am vorbit mult despre problemele producției, despre oamenii săi harnici și întreprinzători, despre perspectivele largi deschise de Congresul al XIII-lea al partidului privind dezvoltarea pomiculturii și viticulturii din zonă. Așa am aflat, de pildă, că în acest an stațiunea a realizat peste 5 500 tone struguri de vin din soiuri superioare Cabernet-Sauvignon, Merlot, Fetească, Riesling, Muscat Oțonel, precum și o mare cantitate de prune și vin pentru export.

— Să revenim, totuși, la prune...

Senne bune anul are

(Urmare din pagina 27)

— Avem câteva ferme specializate, cu plantații masive de prun din soiurile cele mai productive precum Tuleu gras, Vinătă italiană, Vinătă românească, Anna Apăth, Kirke, Jefferson. Numai anul acesta au luat drumul exportului peste 6 000 tone de prune proaspete.

— Ce bune ar fi prunele proaspete în decembrie!

— Este aproape imposibil. Actualele tehnologii și procedee nu permit păstrarea prunelor proaspete într-un timp îndelungat. Ca și cireșele, ca și piereșele, prunele sint destul de expuse perisabilității. În schimb, deshidratăm prin uscare, o mare cantitate. Uscăm mere, pere și mai ales prune. Am realizat anul acesta cam 250—300 tone prune deshidratate.

— Există, sintem siguri, și alte moduri de valorificare.

— Fiecare fermă specializată are cite o uscătorie proprie, în care preparăm felurite magiunuri. Producem tot cam 300 tone de magiunuri pe an. Prunele depreciate, care cad de la sortare, ca și mercele și perele ce nu se pretează consumului în stare proaspătă, nu corespund staturii, constituie materia primă pentru distilării, stau la baza preparării rachiuilor. În total, prin cele trei forme, industrializăm anual peste 1 000 tone fructe.

— Iubiți prunul?

— Fără doar și poate. Dar nu numai prunul, ci și prunele, și magiunul... De ce nu, chiar și țuica băută lucid, în mod cumpătat și rațional. La noi, ca și la toți oamenii din zonă, s-a încetățenit de mult un mare respect pentru acest pom care se cheamă prun și-i vom acorda și în continuare cea mai mare atenție. Doar nu degeaba am organizat, în cadrul manifestărilor tehnico-științifice de anul acesta, primul Concurs național al țuicii, prima Țuicoteacă națională, și i-am dedicat o mare sesiune de comunicări și referate științifice.

La Stațiunea de cercetare și producție pomivitică din Strejești-Simburești s-a format și dezvoltat un adevărat cult: Cultul prunului. Un cult cu rădăcini adinci în tradițiile de muncă ale acestui neam.

MIHAI STĂNESCU ■

A șuierat un remorcher

Primele note la marea uvertură a luminii de pe Ostrovul Mare le-a pus sirena unui remorcher. Duminică, 16 decembrie, prin ecluza românească a Porților de Fier II a trecut primul convoi de șlepuri. În dimineața cu trimbe grele de aburi, cu pături moi de lumină difuză atârând între fluviu și cer, soarele a săgetat tirziu, și numai pentru câteva clipe, cit să cuprindă în reflectorul său debutul unui spectacol care, de azi înainte, va fi continuu, aducând la această poartă a Dunării nave de toate mărimile și sub toate pavilioanele. Poarta gigantică a ecluzei românești „de serviciu” (căci este vorba aici de două ecluze, una fiind „de rezervă”), făurită din 340 000 de metri cubi de betoane hidraulice armate, s-a deschis triumfal spre noul destin al Dunării în această parte a lumii.

Semnalăm, în reportajul nostru din „Flacăra”, numărul din 7 decembrie, închiderea — pentru a doua și ultima oară — a fluviului, printr-un dig lung de 570 metri, eveniment de pisc al construcției, prefată la momentul „răcordării la sistem”, deci la livrarea primilor kilowați produși de Dunăre. „Evenimentele pisc”, între timp, s-au aglomerat, peste piscuri de trudă și mari examene tehnice s-au pus alte piscuri; apele Dunării, pină leri tumultuoase, s-au transformat, prin închiderea lor, în lac, marele lac de acumulare al noii hidrocentrale, aceste ape avind acum, pentru prima oară, șansa de a putea contempla în liniște cerul. Le tulbură doar stoluri de păsări iernatice, dind tircoale umite acestei noi capodopere naturale, răsărită ca printr-un seism, le tulbură stolurile de pești care vislesc în adinc, izbindu-se de rădăcinile de beton al gigantului baraj de la Gogoșu, le-a tulburat, cu citeva zile în urmă, acel prim stol de nave, trăgind după el navigația viitorului.

10 000 de constructori și de montori de pe insula-șantier din mijlocul Dunării numără clipele ce-i mai despart de inaugurarea hidrocentralei. Inginerul Gheorghe Sălăgeanu, Erou al Muncii Socialiste, conducătorul lucrărilor de închidere a Dunării. Mihai Tolescu, secretarul Comitetului de partid, ingineri ca Paul Misarș, Petre Cernea, maștrii și muncitorii specialiști ca Nuntă M. Ion, Mihai Valeriu, Sile Trușculescu și mulți alții nu mai știu, s-ar părea, ce e somnul, febra numărătorii inverse și a operațiilor legate de ea (operații de finisări în punctele-cheie ale colosului hidroenergetic, în special în sala turbineelor, deci operații de extremă complexitate tehnică) nu-i slăbește o clipă. „Unde vă găsece după lucru?” i-am întrebat pe cei numiți. „La lucru!” ni s-a răspuns. Lucrul lor e creație, iar creația, și încă una de anvergura celei care se desfășoară aici, nu cunoaște rigorile orarului curent.

Statul major al bătaiei e acum sala turbineelor. Două din cele opt agregate au fost montate, așteaptă „racordarea la sistem”. Maștrul Nicolae M. Nicolae, care a montat pină astăzi nu mai puțin de 30 de astfel de agregate, a lucrărilor (chiar avansat, un prim agregat se roteste deja, alte și alte note împlinesc uvertura luminii) nu ne îngăduie „o excursie” în interiorul unuia din cei doi giganti. Ne-am simțit acolo, ne asigură, ca în pintecele unui submarin sau, mai exact, ale unui turboreactor în plin efort de decolare spre stratosferă. Regretăm și noi că am sosit prea tirziu, regretăm și că trebuie să-l părăsim pe maștrul depozitar de atâtea eroice amintiri ale construcției hidroenergetice în România, dar și el, ca toți cei ai locului, e teribil de ocupat în aceste clipe.

La Porțile de Fier II, noul monument al energiei din România, impresiionantă transcripție în beton și oțel a Directivelor Congresului al XIII-lea al partidului, bate solemn, cu largi reverberații peste țară, gongul marilor uverturi a luminii.

ILIE PURCARU ■

Laudă marilor campioni

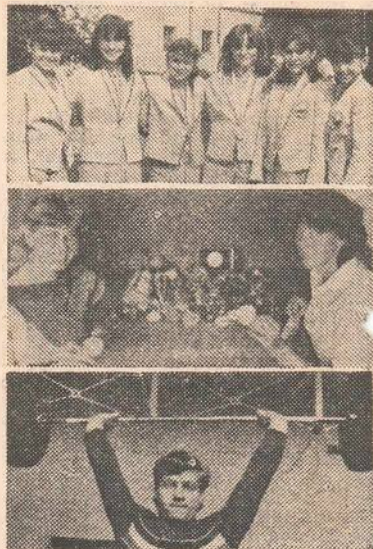
Prima în toate topurile pe 1984 și distinsă cu unul dintre premiile „Flacăra”, echipa feminină de gimnastică a României justifică sufragiile ce i s-au acordat prin faptul că a dobândit la Los Angeles cel dintii titlu olimpic pe echipe, performanță strălucită pe care fetele noastre n-au izbutit-o nici măcar în anii „de aur” ai inegalabilei Nadia Comăneci. Excelent pregătite de antrenorii Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Belu, Ecaterina Szabo, Simona Păuca, Lavinia Agache, Cristina Grigoraș, Mihaela Stănuț și Laura Cutina și-au depășit net toate adversarele, dovedind măiestrie, talent și stăpînire de sine, înscriind o pagină memorabilă în istoria participării românești la J.O.

Din largă familie a canotajului nostru, cu 6 medalii de aur la Los Angeles, am ales pentru un Premiu „Flacăra” echipajul de 2 rame, for-

mat din Elena Horvat-Florea și Rodica Arba, care a câștigat toate marile regate ale anului 1984. Două fete, una (Elena) membră a ciubului C.S.U. Steaua, cealaltă aparținind C.S.U. București, și-au trecut numele pe lista performerilor celei de a 23-a Olimpiade, obținind primul mare succes al unei cariere care promite noi și noi victorii.

În sfîrșit, între aspirații la celebritate l-am inclus și pe foarte tinărul (21 de ani) halterofil Nicu Vlad, campion olimpic la 90 kg, cel care a doborât 3 recorduri (singurele din concurs!) la Los Angeles! Născut în comuna gălățeană Piscu, Nicu Vlad a fost descoperit de Gheorghe Gospodinov (actualul antrenor Ștefan Achim), evoluind în prezent sub culorile Stelei.

Laureaților, tuturor sportivilor români, felicitări pentru izbînzile înregistrate în 1984 și mult succes în anul care vine!

La peluză

Rezervele

A fost publicat lotul maximal pentru 1985. La prima vedere, îți ia ochiul. Cu mici excepții, componența lui mulțumeste și capra și varza. E drept, ceva mai mult capra. Dar nici varza n-are a se plînge. Craiova — 9; Steaua — 7; Dinamo — 7 etc. Alături de consacrații lotului: Lung, Cămătaru, Andone, Gabor s.a., revin Stoica, Cristian și compania și urcă în top Bum-bescu, Pițurcă și alții. 33 de candidați, din care vor rămîne 20 după revelion, încît ai impresia că sărbătorile de iarnă, felul cum vor fi ele petrecute, se instituie în criteriul ultim de selecție. Ce altceva atunci ne-ar fi putut inspira de a publica azi o listă de 33 ca pe urmă, după numai citeva săptămîni, fără ca între timp să se întîmple și altceva în afara sfîrșitului de an, să rămînă 20?

Nădăjduiesc din toată inima ca antrenorii să ajungă chiar și la o formulă standard, garanția constanței, a omogenității, a creșterii. Formula standard, scuzată-mi fie lipsa de modestie, se poate deduce ușor din componența publicată. Problema apare cînd trebuie să considerăm rezervele. Criteriul avut în vedere, ne dăm seama, este

acela al valorilor apropiate: Negrilă — Rednic, Coraș — Geolgău, Iorgulescu — Nicolae și așa mai departe. Este un criteriu firesc, dar insuficient și confuz. Criteriul valorilor apropiate operează în lucrarea care desemnează titularii. Geolgău sau Lăcățiu? Iorgulescu sau Nicolae? Rednic sau Negrilă? Părerea mea este că odată definitivată formula standard, ce rămîne nu se instituie de la sine în rezervă. Să zicem că sintem la București, în timpul meciului cu Irlanda, minutul 80. Scor 0—0. Și orice am face, golul nu vine. Geolgău e titular, să presupunem. Crede cineva că în 10 minute numai Coraș cu puțină experiență, dacă-l va înlocui pe Geolgău, va putea aduce în teren de unul singur claritatea și eficacitatea de care echipa are nevoie? Dar ce ne facem dacă virful nostru Cămătaru are o zi proastă? Ne va salva Gabor?

În minutul 80 al unui meci care trebuie câștigat e nevoie de un jucător care în 10 minute să ducă echipa la câștig prin experiență, inteligență, maturitate, talent, gen Mulțescu, Manea, Petcu Orac s.a.

Să ne gândim și la o altă împrejurare: Londra, minutul 80, 0—0, atacuri furibunde ale gazdelor și Costică Ștefănescu se accidentează, sau pur și simplu e sufocat de efort. Cu cine îl înlocuim pentru ea, prin experiență, putere de sa-

crificiu, profesionalism să suplîneasă eroismul marelui nostru stoper? Cu tinărul Andone? Dar Andone este rezervă de foarte multe ori la echipa lui de club, în timp ce Ion Marin, pilonul de sprijin al fostei semifinale C.C.E., nu figurează în lot. El sau altul ca el.

Eu cred că una este să fii în lotul din care se titularizează jucătorii pentru națională și altceva e să fii rezervă. Cel puțin un număr de rezerve au nevoie de alte calități decît ale titularilor aloși în vederea materializării unei concepții tactice înainte stabilite.

Valori ca Manea, Dudu Georgescu, Mircea Sandu, Mulțescu, Petcu, Orac, Ion Marin s.a. nu pot rămîne în afara bătaiei pe care întregul nostru fotbal o duce pentru calificarea la mondiale. Nu mă refer la ei anume, ci la genul de jucător pe care ei îl reprezintă.

Este lăudabilă încrederea antrenorului național în jucătorii Gabor, Andone și alții. Lăudabilă în plan moral. N-am fi surprinși nici chiar dacă i-am vedea printre titulari; dacă ei se dovedesc purtătorii cei mai fideli ai concepției de joc preconizate. Dar rezerve, nu. Rezervele au altă menire și alte îndatoriri. Politica rezervelor poate câștiga un meci. Fie chiar pe cel decisiv.

NICOLAE CRISTACHE ■

Cronica șoselei

Un trist apus de soare

Competența profesională a lui Liviu era recunoscută de toată lumea. Cînd vroia să realizeze ceva, inginerul muncea cu îndirjire cu o voință nemăintîlnită, zi și noapte. Uita de toate, nu mai schimba o vorbă cu cei din jur — cu excepția celor din echipa cu care lucra la aparatul, dispozitivul ori mecanismul ce avea să schimbe din temelii soarta producției în sectorul de care răspundea. Erau zile de încordare, dar și de mari satisfacții pentru Liviu, acela cînd toți îl elogiau. Ce păcat însă că perioadele de acest gen erau scurte. Imediat după aceea, Liviu intra în degringoladă, urmau crizele lui cîlcice. Nu venea la muncă zile de-a rîndul, se certa cu șefii, nu se ocupa de organizarea activității oamenilor din subordine etc. „Brînză bună în burduf de cîinc, asta e Liviu, tovarășe director general. Imi pare rău, dar trebuie să vă propun înlocuirea lui. Nu-i putem încredința în continuare soarta unui colectiv atît de mare, într-un punct cheie al uzinei”, raporta inginerul șef al marilor întreprinderi.

Treburile nu mergeau mai bine nici în familie. Liviu nu mai lucra de trei luni. Trăiau numai din banii pe care îi câștiga soția, asistență medicală la spitalul din localitate. „Eu nu te înțeleg, Liviu. Cum poți tu, un specialist atît de competent, a cărui profesie e solicitată peste tot în regiunea noastră, să tai pur și simplu frunză la cîini? S-o duci din beție în beție împreună cu neisprăviții ăștia de Dan și de Pătru, care și-au abandonat cu toții familiile. Parcă vrei neapărat să ajungi și tu acolo. Prefer să n-am bărbat și să mă ocup singură de copii, decît s-o duc numai în certuri și scandaluri. S-au săturat pină și vecinii de bețiile tale”.

Spășit, cu lacrimi în ochi, Liviu îi cere iertare Olguței, soția lui. De altfel, întotdeauna după chiohanurile care durau nu mai puțin de 3—4 zile, inginerul se căia, regreta, făgăduia că va redeveni om cumsecade. „Scumpa mea Olguța, iartă-mă încă o dată, pentru cea din urmă oară. Chiar mi-ine mă angajez, am și vorbit, voi fi profesor la

liceul de specialitate”. Soția face un gest a lehamite și nu mai spune nimic îndreptîndu-se spre bucătărie. De cite ori nu se „hotărîse” Liviu să se angajeze. Cîlmea, inginerul s-a ținut de cuvînt. Au revenit zilele serene în familia lui Liviu, cînd toți erau fericiți. Directorul liceului îl lauda mereu. „Sintem cu toții mai mult decît mulțumiți de Liviu, și corpul didactic, și elevii. E o adevărată plăcere să-l auzi pe ingineru predind. Știe atît de bine să se facă înțeles... Da, venirea lui Liviu la liceul nostru e cea mai bună achiziție pe care am făcut-o în ultimii ani”.

Invitațiile pe care i le făceau stăruitor citiva profesori mai tineri, de a mai schimba... o vorbă, erau sistematic refuzate de Liviu. „Să înlocuiesc o gașcă cu alta, asta nu! Cu ăștia e greu pină începi, că apoi nu mai termini”, gîndea bine inginerul.

Într-o duminică dimineața, o invitație, nu la băutura ci la o „pomana” a porcului”, făcută de un maistru cu care lucrase cîndva în uzină, îl tentase pe inginer, mai ales că-l știa pe Petru drept om la locul lui. Cînd acasă, la maistru, i-a întîlnit pe cei doi dascăli, mari amatori de chifturi cu palincă, cei care îl tot invitau de o lună de zile, inginerului parca i s-a făcut negru dinaintea ochilor, dar nu mai avea ce face. După citeva pahare, însoțite de bucatele proaspete și gustoase, inginerului i-a revenit buna dispoziție. În citeva rînduri a vrut să se retragă, dar cei doi colegi îi țineau calea. „Să abandonăm aici asemenea festin, se poate? Mai stai și cu noi, cu Olguța ești doar toată ziua”. „Da, dar le-am promis că azi, fiind duminică, vom lua masa împreună. În celelalte zile ne vedem doar seara...”. „Las” că Olguța e fată bună, nu se supără.

Pe la patru după-amiază, cei trei masafiri s-au ridicat de la masă, luîndu-și rămas bun de la gazde. „Tovarășe profesor, vă rog să fiți de acord să conducă băatul meu al mare. El... știți doar că e profesionist și nici n-a băut nimic”. Cei doi colegi ai lui Liviu, mai rezis-

tenți la băutura decît inginerul, care se turtise rău de tot, insistau și ei. „Pentru băiat garantăm noi, Liviu. E unul din cei mai buni șoferi din județ”. „Nu știu să fi avut loc vreun concurs de acest fel, în ultimii ani, așa că vorbiți aiurea”. Ingerul n-a vrut nici în ruptul capului să-l lase pe tinăr le volan. „Nu vă uitați la mine că merg pe două cărări. La volan redevin, ca prin farmec, normal. O să vedeți!”. Tinărul, vădit nemulțumit de neîncrederea cu care este tratat, se întoarce în camera lui, iar grupul se îndreaptă spre mașină. Încercarea lui Liviu de a porni autoturismul nu reusește. „Știam eu că bateria e pe ducă, așa că o să vă rog să mă împiungăți. Va porni repede, mai ales că e pantă abruptă”. Nimeni nu observă că șoferul scoate cheile din contact și le bagă în buzunar. Cei doi profesori, împreună cu gazda, reprezintă o forță, nu glumă. Mașina, cu maneta la punctul mort, împinsă puternic, prinde viteză din ce în ce mai mare. Cei trei nu sesizează însă că motorul n-a pornit. De fapt, distanța dintre ei și mașină, care devine tot mai mare, îi împiedică să realizeze acest lucru.

După ce rulcăză în linie dreaptă citeva sute de metri, Dacia își schimbă brusc direcția și intră în plin într-un stejar gros, aflat la citeva metri de marginea șoselei. Pomul despica în două motorul și transformă într-o veritabilă armonică partea din față a mașinii. Puternica coliziune ce se produce într-un mod atît de neașteptat, îi trezește parca din beție pe cei trei care se sfătuiau tocmai ce tactică să adopte în mașină, față de Liviu. „Important e să fim liniștiți el, pentru a nu-l lăsa să adoarmă”, tocmai zicea unul din dascăli. Apoi au luat-o cu toții la fugă spre mașină. Abia aici au constatat că cheile nu sint în contact, iar volanul blocat a imprimat autoturismului direcția spre copac. Cu volanul înfînt în piept, cu capul într-o parte Liviu, avînd ochii deschiși, privește resemnat, indiferent, spre valea copilăriei sale, cu pomii plini de promoroacă și cele trei izvoare înghețate, strălucind în soarele fără putere, care se pregătește să apună. Un apus de soare trist, care marchează, parca, un sfîrșit de viață la fel de trist.

VICTOR BEDA ■

Cabanele — o certitudine a vacanțelor

La Cristianul Mare

nimic de reproșat

La cabana Cristianul Mare, prima imagine care te întâmpină este vitrina bufetului în care se află niște sticle goale, ceea ce face să te îndoiști de norocul că ai călcat pe-aici. Intrând în sala de mese, mirosul atrăgător și diversele liste și listuțe pe care sunt înșirate ne-numărate feluri de mâncare la prețuri rezonabile, îți dau o rază de speranță. Prima persoană cu care îți contact este Viorica Moldovan, și ea îți răspunde foarte amabil că toate preparatele enumerate pe liste se pot servi imediat, îți ia cu multă solicitudine comanda, și îți dă restul la centimă, ceea ce te face să crezi că fata asta n-a coborât niciodată din vârful muntelui și nici n-a auzit de cuvântul bacșiș. Bonul îl înmânezi chiar bucătarului și printr-un ecran poți urmări ceea ce se întâmplă în bucătărie, lucru care îți dă o și mai mare încredere. În scurt timp, sub ochii tăi se prepară tot, și ești invitat să-ți ridici porția. Sistemul are avantajul că nu mai poți reproșa nimic ospătarului. Într-o oarecare zi a săptămânii, se puteau servi la prinz trei ciorbe diferite, tot felul de organe și fripturi, pregătite mai ales la grătar, cu garnituri consistente și salate asortate. Piinea e caldă. Amatorii de băuturi pot începe cu o țărâie și termina cu soiul de vin preferat. Berea străină, la preț de numai 11 lei, pare un miracol al munților. Așadar, după o masă copioasă, se poate închiria și o cameră. Pentru orășeanul mereu amorțit de frig, temperatura de pes-

te 24° C îi va aminti cu siguranță de copilărie, și va avea o mare satisfacție a articulațiilor sale, asemănătoare unei cure balneare. Poziția cabanei Cristianul Mare permite accesul la patru pirtii de schi și, până aici, ajung șapte mijloace de transport pe cablu. În zilele de vîrf, sosesc în zonă peste 1000 de turiști pe oră. Dintre aceștia, foarte mulți preferă să ia masa aici pentru că este la îndemână și pot folosi mai bine timpul de schi. Chiar și cei care sunt cazați în Poiană decomandază prinzul și îl servesc aici. Majoritatea turiștilor sunt străini și vin plini de pretenții. În cei șase ani de când conduce cabana, Vasile Blendea a reușit să-și păstreze condica imaculată. La urma urmelor el ar putea să servească un meniu-pensiune și cînd ți-e foame nu mai ai de ales. Dar „complicîndu-se” cu serviciul la carte, firește, mult mai mulți onorează cabana și bineînțeles încasările cresc considerabil. Pentru asta e nevoie de multă muncă și de organizare. Vasile Blendea a pus încă din toamnă 4000 kg de murături, varză, a adus mai multe tone de cartofi, 15000 sticle de bere, vinuri, apă minerală, Pepsi. O serie de legume au fost puse la păstrare sub nisip și amatorii pot servi chiar și o salată de crudități. Cabana are și o gospodărie anexă în care cresc porci, singurul animal care rezistă la o asemenea altitudine. În fiecare zi în care vremea permite, o sanie trasă de cai urcă până aici și aduce cite ceva. Practic nu lipsește nimic de la mere, portocale, ciocolată etc. În ceea ce privește stocurile, în caz de înzăpezire, carnea ar ajunge pentru două-trei săptămîni, iar restul alimentelor pentru mai multe luni. Piinea, pină nu demult era adusă

din Poiană, fiecare angajat lua sub braț două-trei bucăți, acum ea se pregătește aici și se servește caldă. Cabana are un grup termic care funcționează cu gaze naturale. Cînd începe viscolul, vîntul se strecoară hain printre grinzile de lemn și paradisul climateric se deteriorează. Atunci apar probleme și cu apa, deoarece izvoarele de captare îngheață. A nu se confunda totuși ideea de cabană. Camerele au 3-6 paturi, iar grupul sanitar se află pe hol. Dacă lumea urcă cu clăpării pină în cameră, mocheta nu arată veselă. Mai sunt și grupuri de turiști gălăgioși și stricători cu care nu se înțelege nimeni, spunea cu amărăciune responsabilul, și nu-ți rămîne decît să te resemnezi și să repari ce au stricat. Nu am remarcat însă nimic deteriorat și este foarte curat. Aici există un punct salvamont permanent deservit de patru salvamontisti, un medic și trei asistenți. Cabana primește solicitări din partea școlilor sportive care organizează tabere. Am văzut un grup de copii care serveau asemenea porții, încît am rămas cu impresia că tare mult se grăbeau să ajungă la maturitate. Cabana a fost construită acum 50 de ani, deci investițiile s-au amortizat de mult și realizează un coeficient de rentabilitate de 16%. Lunar se depășește planul cu câteva sute de mii. Pentru comparație, Cristianul Mare a realizat în ianuarie '84, cu numai 16 angajați, 900 mii lei, față de Ciucaș care are 100 de angajați și realizări de 1,4 milioane lei. Buna aprovizionare, organizarea și serviciile excelente te fac realmente să te simți bine și nu găsești nimic de reproșat.

ULIAN COSTANDACHE

Cabana este și trebuie

să rămînă o gospodărie

agro-montană...

— Tovarășe Vasile Bucureșu, sînteți orășean. Din Tirgovîște. Asta nu v-a împiedicat să vă îndrăgostiți de munte. Cinci ani ați fost la Babele, șapte la Cuiubul Dorului iar acum, de peste cinci ani, roștiiți treburile la cabana Muntele Roșu.

— Așa-i. Dacă facem altfel calculele, jumătate din viață am petrecut-o pe munte. Dacă îmi este permisă o comparație, noi, cabanierii, sîntem ca și marinarii de cursă lungă. Te îndrăgostești de munte, te duci la el, iar cînd cobori ești deja pensionar. Nici nu știi cum trec anii. Aici, la cabană, avem familia și tot rostul. Aici este gospodăria noastră. Privind altfel lucrurile, cabana este și trebuie să rămînă o gospodărie agro-montană...

— Foarte frumoase cuvinte. Dar, dacă ar fi să le luăm pe rînd și să le dezvoltăm cum ați început?

— Chiar cu gospodăria: cabana. Aici foarte multă lume o cunoaște, avem de toate. Și restaurant, și bar și sale de mese, și terasă și cazare în cabană, și cazare la căsuțe.

— Asta o știe toată lumea. Spuneți-ne ceea ce nu știe lumea.

— Faptul că atunci cînd spunem că nu mai avem locuri de cazare, chiar nu mai avem. Cabana este mică. Doar 80 de locuri. Vara, cînd solicitările sînt mari, cabana este închiriată pentru taberele școlare. Iarna este mai liberă și putem satisface orice cerință dar, în anotimpul rece, ne cam uită lumea. Pușini sînt cei care urcă pină la noi.

— De ce?

— În ciuda faptului că este foarte frumos, la Muntele Roșu nu dispunem de pirtie de schi sau de alte distracții ale sezonului.

— Asta, aici se discută de foarte multă vreme...

— Se pare totuși, că în curînd și Muntele Roșu se va alătura celorlalte stațiuni. Conducerea noastră de la Sinaia cit și noua conducere din Cheia au luat măsuri în acest sens. Dar, eu sînt prins cu alte lucruri.

— Cu ce?

— Cu foarte multe. În primul rînd rămăsesem la căsuțe. La noi nu prea sînt rentabile. Le folosim doar două-trei luni pe an și costă, la cazare mă refer, foarte puțin. Asta nu înseamnă că nu trebuie să le îngrijim, să le protejăm și să le conservăm. Dar, ceea ce pot spune este că s-a conturat ideea de a se extinde cabana. Acum nu știu exact dacă este vorba de o supraetajare, acolo unde este podul, sau de prelungirea terasei.

— Apropo de pod. N-am fost niciodată într-un pod al unei cabane. Ce-ar fi să vă întreb: ce se găsește aici?

— La noi, mijloace fixe.

— Valoroase?

— Păi, depinde cum o luăm. Pentru noi nu mai auvaloare cu toate că răspundem de ele și le avem trecute în inventar. Obiecte scoase din circuit, amortizate dar ele totuși există. Televizoare, casetofoane, sobe cu petrol, mașini de spălat. Ele reprezintă un mare balast. S-au strîns, în ani, și cele de aici cit și cele de la cabana Ciucaș. Vin din cînd în cînd pomierii, le stergem de praf, le mai rostim și apoi le urcăm din nou în pod. Nimeni nu se mai interesează de ele și de casarea lor. Și, cum spuneam, ele figurează în inventar. Ar putea fi înlocuite cu altele pentru folosul turiștilor.

— Asta-i un aspect al problemei. Dar, din cite cunosc, colecti-vul de la cabana Muntele Roșu face foarte multe lucruri pentru turiști. Asta explică și faptul că de ani de zile vă aflați pe primele locuri din toate punctele de vedere.

— Nu trebuie uitat un lucru: cabana reprezintă, cum am mai spus, o gospodărie agro-montană în care trebuie să-ți pregătești de toate fiindcă nimeni nu vine să-ți aducă ceva. Din contră. Dacă ar fi să vorbim și altfel, muntele a dat mai mult șesului. Muntele a reprezentat și reprezintă o mare sursă de bogăție. Apoi, toți cei care locuim aici formăm o familie unde ne autogospodărim așa cum ne pricepem mai bine; unde trebuie să facem de toate. Fiindcă, privind altfel lucrurile, o cabană trebuie să să-și aibă ușile deschise în fiecare clipă, să fie pregătită pentru orice, iar cei care ne calcă pragul să plece mulțumiți. Desigur că cel care vine pină la noi nu se așteaptă să găsească confortul și toate condițiile orașului — fiindcă atunci n-ar mai fi cabană. Dar, tot trebuie să găsească unde să pună capul și să mănînce.

— Și ce poate să mănînce?

— Multe. Zilnic pregătăm, de la caz la caz peste zece feluri de mâncare. Avem 15 porci, peste 200 de păsări pe care le rulăm, anul trecut am contractat cu statul și am predat 30 de taurăși care au avut, în citeva luni un spor de peste 6000 de kilograme carne, iar anul acesta așteptăm să avem asemenea rezultate. Avem 14 hectare de fîneață pe care noi le îngrijim și tot noi ne pregătim fînul. Se studiază posibilitatea ca în primăvară să ne facem și o stînă în care turistul să găsească la orice oră brînză și lapte proaspăt. De fapt, problema laptelui, în mare am rezolvat-o, prin vacile pe care le avem. V-am spus toate acestea ca să vă dați seama cită treabă este de făcut la care se mai adaugă și curățenia zilnică, spălatul vaselor și cel al lenjeriei. Și, iarna este greu. Trebuie să înveți să te descurci cu nămeții de zăpadă, cu urșii care îți dau tircoale și vînturile năprasnice. Sînt zile cînd, fără exagerare, se muncește și 24 de ore. Și în același timp, trebuie făcut și planul care este mare și sînt foarte multe sarcini de rezolvat. Altfel nu se poate. Se spune că sînt dur. Chiar și Maria, nevastă-mea, care este mina mea dreaptă, o spune deseori. Poate sînt, dar altfel nu se poate. Dacă n-aș fi așa, să folosesc o vorbă, ne-ar minca lupii. Și la propriu și la figurat. Dar, ca o mărturisire, pe toți acești tineri cu care lucrez, sîntem cu toții 10, îi

iubesc ca pe copiii mei. Ei, și aici, dacă-mi este permis, aș mai spune cite ceva...

— Vă rog?

— Să nu se supere nimeni, dar acești copii care reprezintă schimb-ul de miine al muntelui sînt retribuți exact ca cei care lucrează la poalele muntelui. Exact ca cei care lucrează în schimburi de opt ore și apoi se duc pe la distracții. De aceea cred că la acest capitol, pe undeva, se greșește. Ar trebui să ne preocupăm mai mult și acest aspect al lucrurilor. În ciuda faptului că pe foile noastre de pontaj sînt trecute cite 16 ore, nu sîntem retribuți decît la jumătate. Nici măcar nu sîntem recunoscuți ca cei care muncesc pe șantier și care au program de zece ore. Dar, dragostea de munte le învinge pe toate.

— Acum este o iarnă ușoară. De-ar ghicești fulgii. Cum sînt iernile pe aici?

— Aspre și dure. Anul trecut am stat multe zile izolați. Au fost zăpezi și de trei metri. Tot ceea ce dezfundam ziua se acoperea noaptea. Lîngă noi este și cunoscutul centru seismologic Cheia. Familia de acolo, a inginerului Fîntînă, ne ajută foarte mult. Stația este dotată cu un buldozer care este ca o salvare pentru noi. Cred, o spun sincer, dacă nu ne înțelegeam cu cei de la stație și dacă nu era buldozerul de mult plecam de aici. Vedeți: un element simplu poate schimba viața unor oameni. Și în cazul acesta un simplu buldozer. Fiindcă de multe ori cînd vin de la diferite aprovizionări de prin diferite orașe am impresia că fac, pină aici, o călătorie pină la poliș pămîntului.

— Despre ce aprovizionări este vorba?

— Despre multe. Muntele produce lucrurile esențiale — dar mai sînt foarte multe pe care le aducem de jos. Și Pepsi de la București și ciocolată de la Kandia-Timișoara și bere și multe altele. Și dacă nu ne ducem noi după ele — ele nu vin pină la noi.

— Cabanierul, înțeleg, se transformă într-un administrator care aleargă peste tot.

— Așa-i. Altfel nu se poate. Lumea care aude că sîntem de la cabane ne iubește și ne sprijină fiindcă, de cele mai multe ori, înțelege greutățile noastre.

— Nu cumva dispăre noțiunea de cabanier?

— Nu mi-am pus încă această întrebare. Cred că nu. Ar trebui mai mult îndrăgît și înțeles muntele. Asta ar rezolva foarte multe lucruri.

— Văd, fără nici un fel de exagerare, că aici aveți de toate. Te simți, vorbind altfel, ca la mama acasă. Aveți și dulceduri făcute din trandafiri de munte, de coacăze, de mure și afine, ceaiuri de tot felul de plante ale muntelui, miere de albine, murături de tot felul, ciuperci — astea pe lîngă tot felul de preparate: pui la ceain, tochituri, tot felul de ciorbe... și lista nu se oprește aici. Întrebarea este: cine le face pe toate acestea?

— Noi: Stelică Bucureșu, Vasile Negrea, Ion Duca cu soția Ion Elena, Vasile Tomescu și soția mea Maria Bucureșu...

— Vă dorese la toți, la mulți ani, și să ieșiți sănătoși la pensie de la cabanele munților noștri...

SORIN POSTOLACHE

Semne bune anul are

Ai reușit, continuă!
N-ai reușit, continuă!

Un om pasionat de aparate rămîne totdeauna cu o îndoială: va face față sau nu la următoarea mașinărie? Gheorghe Neagu, un ins captivat de aparate medicale, povestește într-un număr mai vechi al revistei noastre despre intinirile sale cu aparatura medicală din țară. Unul singur i-a dat și continuă să-l dea de furcă. În urmă cu cîteva ani a găsit la Sibiu un aparat pentru explorări funcționale. Era defect și nu avea nici un fel de documentație. A încercat să-i facă schema de funcționare. Totul mergea pină la un loc. De acolo intra în impas. A renunțat și peste citeva luni a revenit la Sibiu. Ajungea în același impas. A încercat de citeva ori. L-a luat de la București și pe colegul său, subinginerul Virgil Burtea. Au refăcut schema. Cineva mai umblase la aparat și făcuse o mică modificare. N-au reușit să o depisteze nici în doi. Acel PT 400 L, unic în țară, a continuat să rămînă rece. Cînd în Capitală s-a deschis T.I.B. '84, cei doi tehnicieni i-au abordat pe reprezentanții firmei. I-au convins și pe aceștia să facă un drum pină la Sibiu. Au încercat să-l depaneze în patru. Au refăcut schema pină la același punct critic. De acolo, n-au mai reușit nici un pas. Au solicitat o documentație specială. Ea n-a sosit încă. Dar subinginerul Gheorghe Neagu, ajutat de Virgil Burtea, încearcă iar. Încă o dată fără succes. Pentru el PT 400 L de la Sibiu, un aparat străin pentru explorări funcționale continuă să rămînă un mister. PT 400 L este un pariu care se amină pentru 1985.

CORNEL NISTORESCU

Pe pagina întii —
Sisturile bituminoase

Deși abia s-a uscat cerneala tipografică de pe numărul de revistă în care am surprins, ca martori oculari, drumul spre lumină al unei noi resurse energetice a țării — sisturile bituminoase, iată, o noutate de ultimă oră. Pe care ne-o comunică același pasionat și dedicat om al acestor probleme a țării, geologul șef Dumitru Anescu. Extracția în carieră costă mult, costă energie, costă munții pe care trebuie să-i dislocăm dintr-un loc și să-i mutăm în altul, costă pămîntul unde îl reclădim, ridică, precum spuneam, probleme sociale fundamentale, cum este strămutarea unui oraș în creștere ca Anina de azi, dar, mai presus de toate, forajele și cercetările geologice obligă redimensionarea gîndirii pentru aducerea la suprafață a acestei resurse. Ele au indicat prezența zăcămintelor celor mai bogate în conținuturi bituminoase, mai ales în adîncime, cuibărite sub 200 metri, acolo, în inima mai caldă și mai ascunsă a munților albi de calcar ai Aninei. În cadrul vizitei de lucru a secretarului general al partidului din toamna aceasta, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat cercetătorilor să-și îndrepte forțele și gîndirea, cu rapiditate, spre cele două aspecte majore privind integrarea în circuitul energetic al sisturilor — extracția fițeiului din rocă și exploatarea lor în subteran, prin metode miniere. Cum am consemnat, tehnologia de pirogenare „tip Anina” a fost brevetată iar construcția stației pilot, ce urmează să ofere datele pentru viitoarele instalații industriale va începe curînd. Noutatea pe care ne-o comunică Dumitru Anescu, se referă însă, la un proiect original pentru o mină pilot menită să verifice tehnologiile de exploatare din subteran. Locul și timpul sînt stabilite. În primul trimestru al anului 1985 se vor demara lucrările. Dacă pentru noi, specialişti, poate să nu însemne mare lucru acest fapt, pentru lumea tehnicii miniere, pentru tehnica unei străvechi îndeletniciri umane, este însă un important moment. Tocmai dificultatea tehnologică de extracție și utilizare a sisturilor, deși destul de răspîndite pe globul pămîntesc, le-au făcut mereu aminate, au fost lăsate „pe miine”, pe mai tîrziu, secătîindu-se atîtea resurse energetice mai accesibile. Școala noastră minieră a mers pe drumurile tradițiilor ei recunoscute, de pionier în multe privințe și, iată, și-a aflat soluțiile proprii. La Anina se scrie astfel o nouă pagină în istoria acestei tehnici și, desigur, nu numai din România. Să reținem deci, asta se întîmplă prin anii 1984—1985.

CICI IORDACHE-ADAM

Din marile împliniri ale anului 1984 selecția noastră de fapte, prezentate din perspectiva revistei, conturează un drum; ele semnifică mersul dialectic al vieții noastre spre progres, spre mai bine, realizările fiind semnele fericite sub care debutează noul an.

Toți cei 900 de ani

Cu ceva timp în urmă, unui funcționar de bancă dintr-o țară sud-est-asiatică i s-a întâmplat, tocmai când se pregătea să-și serbeze împlinirea frumoasă și rotunde vîrste de 40 de ani, ceva tare neplăcut: pentru anumite nereguli în gestiunea sa a fost condamnat la aproape 900 de ani pușcărie. Foarte cătrănit, funcționarul și-a angajat un avocat iscusit care, după ce și-a desfășurat toată știința și și-a etalat întregul talent, a izbutit să reducă vreo 300 de ani din pedeapsă. Așa da, a jubilat avocatul, 600 de ani mai merge, pe cînd 900 de ani ar fi însemnat mîgărie curată. Cel condamnat n-a dat însă nici un semn că s-ar bucura cit de cit de reducerea pedepsei. Fiindcă, este limpede, pentru el o detenție de 900, de 600, de 100 sau chiar de 50 de ani însemna exact același lucru: închisoarea pe viață. Ca să supraviețuiască anilor de pușcărie, fie și după reducerea obținută de avocat, condamnatului i-ar trebui încă 8 vieți.

Omenirea se găsește în momentul de față într-o situație comparabilă cu cea a funcționarului amintit. În lume s-a îngrămădit atîta armament, înțit globul pămîntesc poate fi dis-

trus de mai multe ori. După cum rezultă din statisticile internaționale, cheltuielile militare cresc an de an, luînd proporții fără precedent. Dacă la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial bugetele militare ale statelor lumii totalizau aproximativ 50 de miliarde de dolari, astăzi această cifră este de 18 ori mai mare. Deosebit de îngrijorătoare sînt evoluțiile din ul-

Comentariul săptămîinii

timii cîțiva ani, cînd omenirea a intrat în cea mai ruinoasă competiție militară în timp de pace — de la 420 de miliarde de dolari în 1977, cheltuielile militare au ajuns la 900 de miliarde de dolari în 1984, iar pentru anul viitor se prevede, dacă nu se vor lua, în sfîrșit, măsuri de limitare, aberanta sumă de 1000 de miliarde de dolari. Omenirea a ajuns astfel să investească anual în arsenalele morții o sumă ce reprezintă 28-32 la sută din producția industrială mondială, depășind de peste 30 de ori întregul ajutor oficial acordat de țările bogate țărilor în curs de dezvoltare. În fiecare minut se cheltuiesc în lume pentru

inarmări 1,5 milioane de dolari.

Dar dacă cel condamnat la 900 de ani de închisoare va fi fost — e de presupus — vinovat, omenirea se află în mare pericol fără să aibă nici o vină. Competiția inarmărilor, cu privire la care am dat mai sus unele cifre, s-a angajat în numele menținerii în lume a unui echilibru al forțelor militare. Însă pentru ca omenirea să supraviețuiască, este necesar nu numai ca această competiție să înceteze, ci și ca arsenalul de distrugere acumulat să dispară — nu poți fi în siguranță deasupra unui butoi cu praf de pușcă. Iar pentru transpunerea în viață a acestei cerințe, teza românească a realizării echilibrului în jos capătă o importanță deosebită.

Fără îndoială însă că o eficacitate în planul dezarmării nu se realizează prin gesturi simbolice, ci prin măsuri efective. Tocmai pentru că omenirea nu are nici o vină, echilibrul în jos trebuie restabilit cit mai des, pînă ce se va ajunge la un echilibru al lipsei de armament. Popoarele de pe glob nu așteaptă numai o reducere echivalentă, să zicem, cu cei 300 de ani ce i s-au redus funcționarului, care, singură, tot nu le-ar asigura securitatea, ci reducerea tuturor celor 900 de ani.

ION D. GOIA ■

De pe toate meridianele

Prezicătorul imprudent

Orice prezicător cu experiență își ia anumite măsuri de precauție cînd formulează prorocirea: fie, imitînd-o pe strămoșa Pitia, dă o soluție în doi peri, fie recurge la informatori, fie, cel mai adesea, fixează pentru împlinirea prezicerilor termene foarte îndepărtate. La acest ultim artificiu recurg în corpore cei ce prezic sfîrșitul lumii. Data este întotdeauna foarte îndepărtată, ca să cadă după decesul ghicitorului. Dacă el a murit, cei cărora le-a servit o prezicere eronată n-au decît să se infurie. Se pare însă că mai sînt și prezicători imprudenți, care calcă în străchini și de aceea dau, se înțelege, de bucluc. Așa i s-a întâmplat și unui cetățean dintr-un orașel vest-german, care a prezis sfîrșitul lumii pe data de 30 octombrie 1984, ora 8 dimineața. Pentru locuitorii micii așezări în care își ducea traiul acest Mafalda, ca și prin împrejurimi, s-a stîrnit, firește, panica. Aceasta creștea pe măsură ce se apropia fatidicul soroc. Chiar și oamenii cei mai serioși, care nu puneau nici o bază pe spusele ghicitorului, nu puteau face nimic pînă nu se ajungea la data prezisă. Și iată că acest 30 octombrie 1984 a venit și catastrofa nu s-a produs. Răsufind ușurați, toți cei ce se temuseră pînă atunci s-au aruncat asupra individului să-l sfîșie, cu toate că acesta le explica blajin că este mult mai bine pentru ei că nu i s-a împlinit prorocirea. Pînă la urmă, prezicătorul imprudent a scăpat întreg, dar și-a pierdut slujba (era preot), întrucît mai-marii lui, pentru a potoli scandalul, i-au desfășurat contractul de muncă.

Mahomed și ceasurile

Indiferent de locul în care s-ar afla, drept-credinciosul musulman trebuie să se roage de cinci ori pe zi, întorcîndu-se

cu fața spre Mecca. Orela la care se roagă sînt în funcție de răsăritul și de apusul soarelui și ale lunii. Dar în calea încheierii cu succes a acestor operații pot apărea obstacole. Astfel, dacă musulmanul se află pe meleaguri străine, nu prea poate determina pe moment cu exactitate nici încotro vine Mecca, nici orele de închinăciune. De aceea, pentru a le veni drept-credinciosilor lui Allah în ajutor, o firmă întreprinzătoare din Atlanta (S.U.A.) a început să producă ceasuri electronice speciale pentru musulmani. În memoria ceasurilor — ne informează *Frankfurter Rundschau* — sînt introduse coordonatele a 204 mari orașe ale lumii, iar credinciosul aflat în unul din ele obține informații exacte atît cu privire la orele de rugăciune, cit și la direcția în care se află Mecca. Așa, de pildă, la Hamburg musulmanii trebuie să se întoarcă, pentru închinare, cu fața spre sud-est, în timp ce la Sidney direcția este nord-vest. Cu cinci minute înainte de timpul rugăciunii, ceasurile fabricate în Atlanta dau semnale sonore, prevenindu-l pe posesor că trebuie să se pregătească.

Reinvierea unei specii

Albatrosul cu spatele alb, una din cele 14 specii de albatros cunoscute, era relativ larg răspîndit, la începutul secolului nostru, în micile insule din partea de nord a Oceanului Pacific. Din cauza penelor sale foarte frumoase, de culoare alb-brună, utilizate pentru decorarea îmbrăcămintei, albatrosul cu spatele alb a devenit obiectul unei vînații acerbe. Iar încrederea lor neobișnuită în oameni — din care pricină japonezii i-au spus „ahodori”, adică „pasărea proastă” — a făcut ca într-un timp scurt să fie nimicite. Se presupunea că au supraviețuit doar cîteva exemplare, care nu se mai înmulțeau. Iată însă că ornitologii japonezi au descoperit în insula Torsima 200 de exemplare, o adevărată colonie. Intrucît aceste păsări rare au fost puse sub protecția legii, se speră că numărul lor va crește rapid.

ION CODRU ■

De ce?

De ce Moșul acesta nu este o sporiețoare? De ce Moș Crăciun poartă în spina un sac cu jucării și nu o mitralieră? De ce Moș Crăciun împarte bucurii și împăcare și nu țese intrigi, nu întinde capcane și nu strecoară sub brad o bombă cu acțiune neîntîrziată? De ce oamenii mari dau în mîntea fermecată a copiilor în scara imperială cînd întreg Pămîntul se lasă invins de un bătrîn cu barba de vată și mantie de mătase roșie? De ce se cumințește lumea și se lasă înduioșată pînă la os, de ce furiile rîmîn la vestiar și marile dueli se amină, de ce în clipele sonore ale sfîrșitului de an soldații își infundă puștile cu acadele și tranșeele se clatină sub duhul triumfător al fraternizării? De ce de revelion tunurile sînt puse în poziție de tragere pașnică și prin țevile lor izbucnesc artificii grozave care împodobesc cerul și nu sfîrșecă pămîntul? De ce ne spunem toți tuturor mereu același „la mulți ani”, ne adunăm acasă, ne redescoperim bătrîni și ne descoperim copii și ne aducem aminte că viitorul cel bun ar putea fi avere obștească și drept garantat al fiecăruia?

Asemenea întrebări și altele asemenea ni le putem pune, meticulos și inutil, acum cînd anul cel vechi și-a terminat brazele iar cel ce urmează, perfect dilematic, nu ne-a cotropit încă.

Ne vom schimba calendarele, în ștampile o cifră se va schimba și ea, certificatele de pace și de război, de naștere și de moarte, de îngrășare și de slăbire vor purta cifra oarecare — 1985 — sărbătorile de azi vor aluneca în naftalină, iar Pămîntului nu îi va păsa, ca de obicei, de noua sa vîrstă, dar nouă da. Și toate acestea pentru că nu ne dezmeticim odată să punem mina pe Moș Crăciun și să îl sechestrăm în numele unei înțelepte copilării și al unei prea îndelungate speranțe că fericirea Pămîntului se poate naște și dincoace de orizont, într-un etern acum.

RADU BUDEANU ■

Roza vinturilor

● Toate balurile sînt baluri mascate, chiar și balul nudiștilor.

● Una din însușirile prostiei este logica.

● Prezicerea viitorului nu-l oartă; dar să ghicești prezentul!

● Nu vîrsta moșnegilor, ci tinerețea lor îi face să pară ciudați în ochii celor din jur.

● Bătrînețea are nevoie de mai multă tinerețe decît tinerețea.

● În istorie, din tot ce spun, rămîne o frază cu cel mult șapte cuvinte.

(Hugo Dionizy Steinhaus)

● O știre: „Atențiune, ne aflăm în fața Scylliei. Semnează Charybda.”

● Cînd ești prea convins, pune semne de întrebare.

● Unii preoți ai artei preferă să predice în biserici goale: pentru mai bună acustică.

● Pured oare ideile din cap? Îndeobște provin din a doua mînă.

(Wieslaw Brudziński)

● Cu toții sîntem mai bătrîni decît sîntem — cu nouă luni.

● De ce serii? Ca să fii treaz; ca să nu fii încă nevoit a muri.

● Cel mai puțin capabili de iubire spun lucrurile cele mai profunde despre ea.

● Ziarele înlocuiesc viața. De aici popularitatea lor.

Aforisme poloneze

● Cei care așteaptă prea mult de la iubire sînt incapabili să iubească, poate nici nu sînt făcuți pentru iubire. A iubi înseamnă a te mulțumi cu realitatea.

(Stefan Napierski)

● Pe toate ogoarele înfloresc numai două culturi: una admiră vechile prejudecăți, cealaltă pe cele noi.

● Unicul temei pentru care Sfîntul Petru nu admite gazetarii în cer se află în Evanghelie 8,1:

„Și a fost liniște în cer aproape o jumătate de ceas”.

(Adolf Nowaczyński)

● Poetul scrie nota. Adunarea o lasă pe seama cititorului.

● Avangardă. În loc să spună: Eu plîng, poetul H scrie formula chimică a lacrimii și, din depărtare, face semn cu mina — ceea ce poate sugera și alte presupuneri.

● Cărțile se citesc așa cum mîncîm pești: Atenție, oase!

(Karol Irzykowski)

● Nu ponegri omul. El se află în tine și ascultă.

● Istoria: Colecție de fapte ce puteau fi evitate.

● „Seroafă sălbatică” sună mai nobil decît simplul „seroafă”.

(Stanislaw Jerzy Lec)

● Romanticismul este rebeliunea florii împotriva propriei rădăcini.

(Stanislaw Brzozowski)

În românește de PETRE STOICA ■

Informația pe ecran

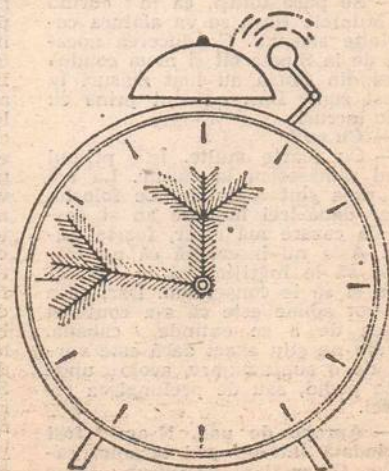
Videografia? O formulă de a pune în evidență informația pe ecran. Teletextul aduce mesajul prin rețeaua de televiziune, „consumatorul” putînd alege, din ce i se pune la dispoziție, fragmentele care îl preocupă. Videotex, sau videografia interactivă, oferă, la cerere, date prin sistemele de telecomunicație perfectate în ultima vreme. În sistemele videografice se găsec ordinatorul central, sistemul de transmisie unilateral (teletext) sau bilateral (videotex) și circuitul de recepție, destinat să transforme codurile provenind din ordinatorul central, pentru a fi vizualizate. Odată ajunși pe gazonul videografiei, modelatorii de algoritme au tot ostenit în a găsi formule de lucru. Așa a apărut videografia alfamozaică. Așa a apărut videografia alfageometrică. Așa a apărut videografia alfafotografică.

Ni se oferă un caz practic spre exemplificare. Videotexul folosește rețeaua telefonică la viteza de 1200-4800 biți pe secundă. Teletextul utilizează canale de televiziune la 4 x 10⁶ biți pe secundă. Întrebările care se pun: dacă numărul de utilizatori care cer simultan accesul la informație este mai mic de 500, ce putem folosi? Răspuns: ambele variante — și videotex și teletext. Dacă este mai mare? Da — teletext, nu — videotex. Indiferent de numărul de pagini de informație difuzate (oricum, mai mic de 10000), videotexul rămîne inaccesibil. Telexul de la 10000 pagini în sus nu mai poate tine pasul, ciclul este prea lung pentru a putea „căuta” o pagină.

Videografia se naște la confluența dintre telefon, informatică și televiziune. Ea pune în legătură un particular cu un centru de servire. Ni se promite că miine va fi modul de comunicare interpersonală, acasă, în uzină, la birou, cu căutare pentru: consumul mic de energie, pentru ușurința cu care permit realizarea de tranzacții comerciale, difuzarea și recepțarea de publicitate. Jocurile electronice și atîtea alte activități cu funcții cultural-educative își vîd deschise reale perspective. Unul din marii beneficiari — presa. Cineva o să reușească a stimula explozia videografică. Numele său, fibra optică. Firul de cupru trăiește, aici, sub teroarea dispariției.

Putem considera televiziunea prin cablu o modă? O boală? Un joc? O necesitate? Poate cite ceva din fiecare. Oricum, o tendință. O construcție țîșnită deja din betoanele fundației. O plantă ce-și simte rădăcinile bine înfipte în pămînt. Ce ne-am fi făcut fără comerșantul din Pennsylvania? Probabil, deveneam cunosătorii televiziunii prin cablu nu în 1949, ci mai tîrziu. Ideea lui, mai simplă nici că se poate. Nerecepționînd emisiuni la televizorul său așezat prea în vale, cetățeanul cu pricina a cocoșat antena, cu televizor cu tot, pe dealul vecin. Cei din vale n-aveau decît să se lege la antena inspiratului nemulțumit. Și să-l plătească ceva pentru osteneală. Piatra fusese aruncată. În 1962, numărul sistemelor instalate ajunseser la 70. Funcționau în zone de umbră și, mai ales, în orașele mici. Reglementări diverse au intervenit, dorite sau nu, impunînd un tempo lipsit de liniaritate. Competiția se dovedește feroce și înghite imaginație și bani. Se citează exemplul orașului Dallas, unde ființează șase companii aflate în concurs, obligate să cheltuiască, pe acest teren, 500 000 dolari. Rostul acestor cifre poate fi ușor descifrat: nu oricine se poate inhăma la o asemenea concurență. Rămîn în arenă cei cu bani, ori cei dispuși să-și vîndă cămașa de pe ei într-o credință de care nu se poate face abstracție. „Cablu va fi, în viitor, o magnifică posibilitate de profit”. Așa o fi, dar perspectivele îmbogățirii — aici ajungem! — surid fără menajamente doar celor cu sevă. Adică, în primul rînd, principalilor alimentatori ai cablurilor care duc, deocamdată, spre 29 milioane de receptori. Sînt firmele care alimentează, care toarnă în pilnia goală programe ce le fac alții, producătorii. Sînt, în fapt, legătorii și dezlegătorii de noduri pe drumul dintre timpul liber al abonatului și laboratorul — de-toate-făcător al realizatorilor de programe. Sînt cărăușii inaripați de tehnica ultimei ore. Și, mai ales, de farmecul sateliților.

Lumea se amuză

(După PANORAMA)

Planetă de Anul Nou

Mărgele rupte dintr-un șirag, dintr-un colier nebun, mărgele care cad, care se lovesc de ciment, de caldarim, de pământ, care explodează ca niște cartușe, ca niște obuze, ca niște bombe cu bile, mărgele de sticlă care sar, elastice, din care se desiac miresme, imagini colorate, hohote de ris, semințe de scandal, semințe de iarbă, de floarea soarelui, iluzii de cristal, visuri de fum, etcetera, etcetera. Acestea sînt evenimentele mici și evenimentele mari scăpate din șiragul cronologic al zilelor și nopților unui an, din care reținem pentru dumneavoastră citeva, la întâmplare, aleatorii, contradictorii, ironice, tonice, triste, tragice, dar care ne privesc mai mult sau mai puțin personal. Ne-am gândit că e bine să ne aducem aminte, acum, cînd trecem în alt an, cînd facem bilanțuri, cînd avem o clipă de răgaz să privim din cînd în cînd, de la distanță, cum se mai rostogolește pămîntul în jurul axei sale, și mai ales în jurul degetului mic. De aceea vă oferim această panoramă a certitudinilor, a deșertăciunilor dar și a speranțelor: de an nou. Să vedem prin ce am trecut în anul care se îndepărtează de noi (ca o planetă de papagal), în care ni s-au împlinit niște gânduri și în care nu ni s-au împlinit alte gânduri. Frumosul carusel cu visuri și cu iluzii colorate, cu gânduri bune și planuri de viitor se invită mai departe, din ce în ce mai repede, din ce în ce mai zgomotos, mai flăsnetar, cu oameni în rochii de mireasă și cu gropari în hohote de fum, cu oameni care se bucură de spectacolul lumii, spectatori de elită ai vieții, de oameni care trag sforile în culise, de oameni care se lasă purtați de forța centrifugă a pămîntului prin lume, prin cer, cu toate întâmplările lor mai mici sau mai mari, de fiecare zi și de fiecare noapte.

Se pare că vom scăpa de amenințarea calvitiei: un medic chinez tratează pierderea părului pe care o consideră că e de origine nervoasă, prin citeva ace înfipte într-un anume punct de pe craniu și în două puncte sensibile de la gît. În sfîrșit, se pun astfel capăt multor drame conjugale și multor angoste personale. Pe de altă parte, citiva cercetători maghiari au descoperit o loțiune care redă părului, alb sau gri, culoarea inițială. Loțiunea se numește „Helia-D” și scutește pe mulți bărbați de froniile femeilor. Un bărbat pe nume Claude Bastard, în vîrstă de 47 de ani, a ocupat timp de 15 zile biroul unui funcționar de poliție, rezolvînd în locul său o seamă de dosare delicate, dintre care unul în scop personal. Bastard a propriu și la figurat! În ziua de 4 ianuarie, Ann Berarducci a trăit citeva minute de groază, citeva minute în „avanpremieră”, după afișajele cinice ale unor gazetari. Pe serviciu la un centru de control al Agenției pentru situații excepționale, s-a trezit citind pe telescrinul un anunț privind iminența unui atac termonuclear împotriva Statelor Unite, anunț selectat, din cosmos și de pe pămînt, de senzori sensibili de captare a tuturor pericolelor. Alarma s-a dovedit falsă. De data aceasta nu a fost o glumă ci doar o dereglare a computerelor. Știți cit costă un minut de pregătire pentru înarmare, adică pentru sinuciderea noastră colectivă pe această planetă? Un milion de dolari! Trăim într-o lume de condamnată la moarte... pe viață! În Africa, după statisticile O.N.U., se înregistrează 150 de milioane de muritori de foame. Desertul se amplifică în fiecare an cu 150 de kilometri. Veneția se scufundă în fiecare an cu doi centimetri. Unde vom ajunge? Stătuia Libertății dintr-unul din estuarele New Yorkului se află în renovare. Să ne reamintim: e înaltă de 46 metri, grea de 225 tone și a fost făcută cadou de francezi în 1886. Restaurările vor dura doi ani. Spălarea întregului monument, la fel. În jurul statuii s-au înălțat schele în greutate de 300 tone. Urmează să se construiască un lift de interior care să permită turiștilor accesul la o panoramă ultramodernă prin arhitectură și prin smog. În același timp, statisticile afirmă că la New York se înregistrează citeva sute de mii de gropi în asfalt și peste 80.000 de oameni fără adăpost. A încetat din viață omul care, în fruntea unei brigăzi de partizani, l-a arestat pe Benito Mussolini și după judecata unui tribunal al mișcării de rezistență, l-a executat 48 de ore mai tîrziu. Execut se numea Pierluigi Bellini delle Stelle și era cunoscut în lume sub pseudonimul „Pedro”. Un tînar disperat, pe nume Ali Agca Mehmet se adresează papei Ioan Paul al II-lea să-i acorde o bursă de studii, oriunde în lume, pentru că nu mai suportă trasășurile și confuziile iscate de asemănarea numelui său cu al aceluia care a încercat să-l ucidă în Piața Sfîntului Petru din Roma și care se află reținut în închisoarea Rebibbia. „Sînt sigur — declară el pressei — că șeful spiritual al lumii creștine nu mă va refuza, deși sînt musulman”. Nu știm dacă visul titlului atentatului de la Rebibbia s-a împlinit. Cert este că omul crede că prilejul e bun pentru a sălta din mizerie și din anonim. Proprietarul unei mașini furate la Lisabona a publicat în presă un anunț care merită memorat: „Autoturismul meu este atît de vechi încît poate avea oricînd o pană, deci nu vă este de nici un folos dacă îl întrebuințați în ocazii în care trebuie să dispăreți repede de la locul faptei. Vă sfătuiesc să găsiți unul nou și să-l abandonați pe al meu într-un loc vizibil. Dacă aș avea bani nu v-aș deranja cu acestea și mi-aș cumpăra altă mașină. Nu

til codul genetic al indivizilor înainte de a se naște. „În felul acesta omul va fi atît de diferit de cel obișnuit astăzi, pe cît de diferit a fost homo sapiens de maimuță!” Această declarație, care nu este unică, anunță deocamdată doar avanpremiera unei revoluții cu consecințe inimaginabile pentru univers. La urma urmei omul tot printr-o corecție (citiiți „accident”) genetică s-a smuls din maimuță. Vom trăi oare vremea în care în laboratoarele ascunse se vor crea serii de genii, de execuțanți docili, de criminali, de artiști, de militari, de imbecili etc.? În fața acestor dezvăluiri bomba cu hidrogen sau cu neutroni devine un moft. John Cohen, cel care a descoperit bomba cu neutroni, e întrebă care sînt simptomele la explozia unei asemenea arme teribile? Acesta răspunde senin: senzația de greață, de rău de mare, de viroză intestinală, de diaree. Cîteva documente redescoperite în arhivele lagărelor de concentrare și în care se adeverește că dia ordinul personal al lui Himmler, șeful Gestapo-ului, medicii de la Dachau urmăreau, cu o aparată sofisticată și cu cronometre, cum mor oamenii aruncați într-o cuvă cu apă înghețată, cum mor închiși în camere de joasă presiune pentru a testa pînă la ce presiune rezistă piloții în spațiu, cum mor oamenii prin împușcare pentru a verifica pe rînilor anumiți coagulanti sanguini. Se presupune că Josef Mengele, în vîrstă de 73 de ani se află tot în Paraguay. Dar, de curînd, el a fost reparaț chiar în sudul Statelor Unite. Se eliberează murel mandate de arestare împotriva sa. „Supraviețuirea unuia dintre cei mai mari criminali din cel de al doilea război mondial parcă stîrbește ceva din satisfacția că am învins și reprezintă un pericol la adresa liniștii noastre de toate zilele”, declară un american. Unul dintre procurorii americani ai tribunalului de la Nurenberg afirmă că există dovezi prin care se modifică istoria incendiului Reichstagului german în anul 1933. Potrivit unor relații ale unui fost comandant al aviației hitleriste, generalul Bruno Loerzer a primit personal de la Göring indicația de a incendia parlamentul german ca parte integrantă a campaniei de consolidare a puterii hitleriste în Germania antebelică. Pe baza acestor mărturii a fost redeschis dosarul. La peste 50 de ani de la eveniment! Scoțienii au fost primii din lume (cu o răbdare, să recunoaștem, tipic scoțiană) care au reușit să vaccineze 25 de mii de păstrăvi, în șase ore, prin injecții împotriva unei boli numită vibriosis. Înainte vaccinarea se făcea prin băi cu soluții medicamentoase. Cu 18.000 de dolari s-a vîndut una dintre cele mai dramatice scrisori expediate de Marilyn Monroe dintr-un spital de boli nervoase către profesorul ei de teatru Lee Strasberg, căruia îi cerea să o externeze cu orice preț. Scrisoarea este datată cu un an înaintea sinuciderii sale sau, după cum spun unii, a „sinuciderii” sale cu forța. Simon Wiesenthal, directorul centrului de documentare din Viena care se ocupă de descoperirea criminalilor de război trecuți în clandestinitate, împlinește 76 de ani și anunță că își continuă misiunea pînă la ultima bătaie de inimă. El este deținătorul unui record absolut: are la activ peste 1.100 de asemenea descoperiri de criminali trimiși în fața justiției. Printre ei, Adolf Eichman. În Antarctica a fost instalată prima centrală telefonică de pe continent. O centrală prin care colonia de argentinieni, formată din 42 de persoane, poate vorbi cu familiile lăsate în țară la orice oră din zi și din noapte. Tot Antarctica se află în centrul preocupărilor oamenilor de știință care acordă atenția asupra pericolului de a fi descoperit un continent alb, considerat că nu de mult și un continent „pur”, riscă să se polueze. În ultima vreme toate fenomenele ciudate, ca explozii vulcanice, taifunuri, furtuni de nisip și de praf, incendii catastrofale de păduri se resimt și în Antarctica. Se găsesc particule de praf din nordul Asiei sau din Canada în straturile de zăpadă și de gheață din sud. „Incluzia unui „conclav” al cercetătorilor acestui continent: „Mai înainte de a cunoaște dacă în Antarctica există resurse minerale exploatabile, este imperios necesară stabilirea unui regim internațional de reglementări, deoarece apărarea mediului înconjurător al acestui continent constituie o prioritate absolută”. Dintr-un raport al institutului SIPRI din Stockholm: „Este absurd: peste un milion de Hiroșime sînt gata să explodeze!” Vorbește profesorul Erlich de la Universitatea Stanford: „Anumite persoane cred că vor putea scăpa de un război nuclear lînd avionul pentru Noua Zeelandă. Dar noi știm acum că acest lucru nu va mai fi posibil”. International Herald Tribune: „Savanții spun că războiul nuclear ar putea declanșa o nouă eră glaciară”. Să vedem cum vād savanții această iarnă nucleară: „La o săptămîna după un conflict nu-

rilor nu le trebuie pașaport ca să Joare! Beirut: „Între două bulevarde pustii, mărginite de imobile în ruine, se deschide la un moment dat o străduță perpendiculară, care nu a fost ocolită de obuze, unde atîrnă la uscat lenjerie albă (ca niște drapele de pace), pe balcoane jumătate sîrtecate și unde cîțiva copii se joacă în noroi. La întrebarea adresată oamenilor ascunși prin pivnițe „Pentru ce ați rămas?”, se răspunde invariabil: „Unde să ne mai ducem?”. Războiul mondial s-a sfîrșit de aproape 40 de ani dar focuri de armă nu au încetat să se tragă pe pămînt. Pace n-a fost, cu adevărat, nici o clipă! Un avion american care transporta 1600 kilograme de marijuana, în valoare de 1750.000 de dolari pe piața neagră, s-a prăbușit în apropiere de aeroportul Oneonta din New York, provocînd moartea a două persoane. Prăbușirea s-a produs datorită terminării combustibilului. Încă două victime ale crizei de carburanți. Dar de unde se mai vede că marijuana nu poate ține loc de benzină ci doar de carburant pentru Nirvana. Vitraliile monumentelor din lume se degradează datorită ploilor acide, derivate ale excesului de resturi poluante sculuate afară de mii, zeci de mii de coșuri de fabrici. Rămînem fără vitralii! Ochii noștri vor fi mai săraci. Ne decolorăm pe zi ce trece. Scriitorul Ernesto Sabato, numit președinte al comisiei naționale pentru persoanele dispărute sub dominația militară care a dus Argentina la un dezastru catastrofal, a făcut de curînd următoarea declarație: „Eu nu sînt avocat ci scriitor. Dar acest moment al vieții mele mi-a înlesnit o tristă cunoaștere a dreptului, prin intermediul mărturisirilor infernale care ne parvin și care m-au adus într-o stare de depresie nervoasă”. Să reținem că Ernesto Sabato este autorul romanului „Eroi și morminte”, un prolog semnificativ pentru această gravă experiență de viață. La Granada, în Spania, a început turnarea filmului serial „Cristofor Columb” realizat într-o coproducție „mamut” de Italia, S.U.A., Franța și R.F. Germania și regizat de Alberto Lattuada cu un generic impresionant: Raff Valone, Massimo Girotti, Virna Lisi ș.a. extrasi de-a dreptul din epoca neorealismului italian. Reconstituirea are toate șansele să îndulcească „deriva continentelor”. „Derivă a continentelor” de care vorbește André Fontaine în „Le Monde” ca diagnostic la relațiile aleatorice dintre Statele Unite și partenerii lor occidentali. O formulă din sfera geologiei expresivă pentru mișcările politice, orogenețice, ale lumii noastre. Să ne amintim: „Veneția se scufundă în fiecare an cu doi centimetri!” Unde vom ajunge? La Roma a avut loc un concurs incredibil. Municipalitytea a scos la test 70 de posturi de măturători de stradă și în ziua selecției s-a trezit că s-au prezentat 70 de mii de candidați! Municipalitytea a făcut o selecție care a nemulțumit și nemulțumii contestă. Concursul se repetă! Astăzi, se pare, e greu să te faci și măturător de stradă. E din ce în ce mai greu. Și sînt atît de multe lucruri de măturat pe pămînt! Că oameni ai muncii din Vancouver (S.U.A.) au făcut grevă pe terasamentul unei căi ferate din apropierea orașului lor. Nu e de mirare. Și greviștii italieni ocupă din cînd în cînd căile ferate și opresc trenurile. Dar la Vancouver nu erau greviști, și nici măcar feroviari, ci un grup imens de luptători pentru pace care blocau linia ferată pe unde urma să circule, cu o destinație precisă și cu o pază militarizată, un tren blindat încărcat cu... bombe cu hidrogen! Trăim într-o lume în care bombele cu hidrogen călătoresc cu trenul! Cine mai are îndrăzneala de a trage semnalul de alarmă într-un astfel de tren? Cînd noi înșine, se pare, călătorim cu aceleși tren spre o destinație din ce în ce mai necunoscută! Ar fi trebuit să vedem cu ochii noștri și să auzim cu urechile noastre hohotele de ris ale actorilor Shirley McLaine și Jack Nicholson, împreună cu ale regizorului James L. Brooks, ca să avem imaginea tonică a faptului că merită să trăiești cînd îți se acordă premiul „Oscar” în cea de a 56 editie a gloriei cinematografice americane. Trei hohote de ris pentru o emisie în spațiul extraterestru. Trei hohote de ris într-o artă care redă omului adevărata valoare a vieții noastre. În criza asta mondială de muștar amintim că, după statisticile curente, Canada este cea mai mare producătoare de boabe de muștar, cu o cantitate de 76.900 tone. Dar cea mai mare parte a producției se exportă în Statele Unite. Și totuși, cea mai mare producătoare de cremurși rămîne și în 1984 R.F. Germania! Săptămînalul american U.S. News and World Report, al treilea ca mărime din Statele Unite, după Time și Newsweek, a fost cucerit de magnatul Mortimer Zuckerman cu 168,5 milioane de dolari. Săptămînalul, care are un tiraj de 2,1 milioane de exemplare, intră astfel în miinile unui industriaș care a mai concentrat citeva publicații.

Lumea ca lume

Să ne bucurăm de prima ninsoare

Să ne bucurăm de prima ninsoare,
Cu tăpila goale s-o gustăm,
Cu capetele descoperite s-o măsurăm,
Să ne bucurăm de prima ninsoare.

Să ne bucurăm de puterea fulgului.
Că puterea fulgului e cea mai mare,
Mai mare decât a rachetelor distrugătoare.
Să ne bucurăm, să ne bucurăm, să ne bucurăm.

Pentru o noapte primarul oraşului
Prin Oda Bucuriei primei ninsori
Va fi domnul Ludwig van Beethoven,
Urmind să se transforme, în om de zăpadă în zori.

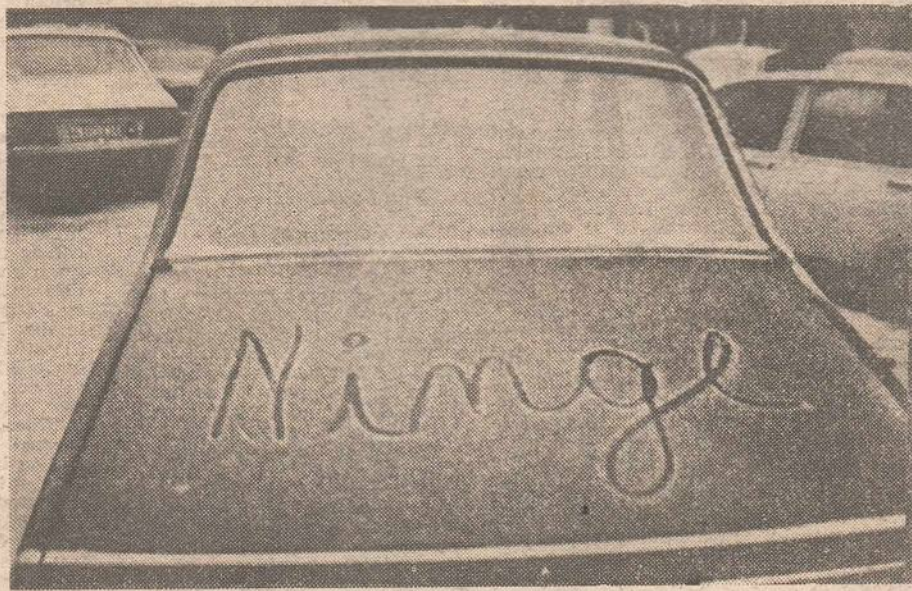
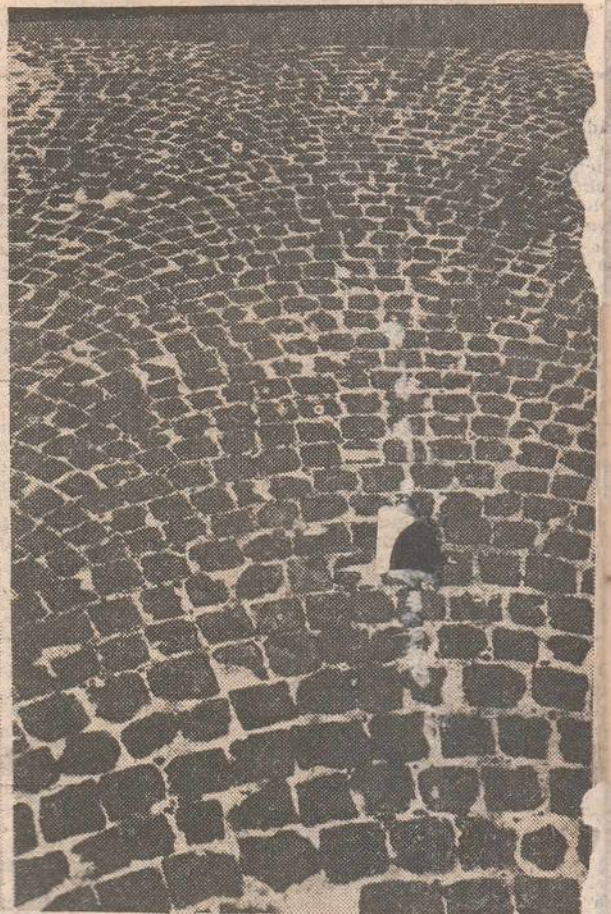
Nebiruită e forţa naturii, cea mare,
Exploatare şi falsificatorii ei ridicoli
Se îmbolnăvese de una din bolile naturii,
Îi poate doborî şi prima ninsoare.

Dar noi să ne bucurăm de prima ninsoare.
Uite, putem fi şi prost crescuţi,
Putem să scoatem limbile s-o atingem
Vegetală, minerală, fremătătoare.

Cade pe lume prima ninsoare
Ca o corespondenţă specială
Între munţii Lunei şi munţii Pământului
Şi privirea ia foc şi ne doare.

Atita vroiam să-ţi spun, că e prima ninsoare,
Că poţi să ieşi din casă şi s-o admiri
Restul e strategie, restul e meteorologie,
Restul e buletin de ştiri.

ADRIAN PAUNESCU

Fotografii de PAUL AGARICI

Observații de viață

263. Un nou procedeu de vopsire a lenjeriei și tuturor țesăturilor: folosiți în toate ocaziile pixurile și stilourile fabricate de Flaro - Sibiu! Se încearcă extinderea procedurii și la mobilă, precum și la metalele feroase.

264. Cine a văzut tigru fugind vijelios prin oraș nu știe că-l deranjează puricii.

265. Cine nu înțelege și scoate arma are încredere mai multă în inteligența glonțului.

266. Pentru a nu pierde timpul mișcați - în mers - ambele picioare dintr-o dată.

267. Nu peștilor trebuie să li se predea savante lecții de inot.

268. Călătorului îi șade bine cu drumul. Drumului îi șade bine și singur.

269. Prin gaura cheii se poate vedea viitorul lumii, cu condiția să știi la ce ușă să-ți oprești privirea.

270. Era un hotel atât de mizerabil încât liftul s-a sinucis aruncându-se prin ochelarii liftierei.

271. Prejudecățile au și ele copii lor cărora la început nu le plac prejudecățile.

272. Hora este sacralizarea și extrapolarea îmbrățișării.

273. Decit singe mai bine lacrimi.

274. Faptul că plasele de prins pește au și găuri, nu numai aște, nu e o dovadă a lipsei de vigilență a pescarilor.

275. De-atita preocupare față de natură, se va strica și natura; singura ei salvare era să nu ne amintim de ea, să n-o denaturalizăm prin grijă.

276. Există o singură boală cu sute de pseudonime, porecle și diminutive.

277. Patima care-și pune frac seamănă cu construirea turnului de observație a mișcărilor vulcanilor exact în crater.

278. De la ochi încolo începe omul înăuntru și lumea în afară, ochiul e granița, îi lipsesc vameșii, dacă n-ar fi genele.

279. Orfanilor piloților de încercare le spure mult și zgomotul unei motore.

280. Păcat că n-am avut timp toată viața să ne gândim decit la moarte.

281. În mod paradoxal, omul iese din intimitatea casei lui pentru a căuta intimitatea lumii.

282. Cind clownii intră în opoziție, regii devin propriii lor clowni.

283. Pericolul apariției săgeții în istorie n-a fost mai amenințător pentru civilizația umană decit bomba atomică; doar viteza de propagare a panicii e mai mare.

284. Ar trebui să ne naștem buni, meritați, strămoșii cuveniți, pentru a nu ne mai lăsa uitării mizerabile.

285. Era un politist atât de prost încit nu ținea minte decit ordinele pe care le putea el da altora.

286. Toate caută un bărbat potrivit în fiecare bărbat nepotrivit și, într-un târziu, obosind, devin moraliste.

287. Cei care vor să-și dea picioare, singuri, în fund, sint rugați să incalțe pantofii cu virful la călcii.

288. Lichidarea analfabetismului a condus la apariția alfabetizaților mai periculoși decit inocenții: vulpea gustase strugurii.

289. Totdeauna anchetatorii au dreptate în vremea anchetei și n-au - după.

290. Era o vacă atât de slabă încit vițelul ei îi stătea ca o cirjă sub uger ca să o țină să nu cadă.

291. Ar fi prea cinic, totuși, ca niște copii fără părinți să se transforme în niște părinți fără copii.

292. S-a vorbit destul de puțin despre rolul strănutului în parafarea unor acte istorice.

293. Ia-mă de braț și spune-mi Venus din Milo!

294. Cred că mai greu ar fi azi să treci din clasa a IX-a într-a VIII-a și dintr-a VIII-a într-a VII-a decit invers. Ținem tot puțin minte ce-am învățat în clasele

295. Nu fi avocat decit după ce vezi că ai șanse ca inculpat.

296. Tehnica barbarilor a fost să ocupe primăriile și să-și ia adevărțile antedatate că ei au făcut primăriile respective.

297. Fetitei mele îi e milă nu de mine ci de mila altora față de mine.

298. Dacă ziua ar fi de 25 de ore, am începe să cerem zile de 26 de ore.

299. Ninsoarelor cu coc le stă bine cu părul desfăcut; celor cu plete le stă bine cu coc.

300. Dacă apa ar fi combustibilul auto-vehiculelor, am trăi criza apei.

301. Îți jui pe ochii mei și pe ochelarii tatălui meu!

302. Gura omului numai pământul o poate astupa; gura pământului numai omul o poate astupa.

303. Lașilor le place să invoce bunul simț.

304. Dacă e adevărat că lumea e infirmită, Dumnezeu e cel mai blind nume pe care l-am dat acelei părți de infinit pe care n-o putem domestici.

305. Dacă visele ar fi impozabile, serviciile de planificare ar da faliment încă din faza de proiect.

306. Ursul alb încărunțește invers și îmbătrânește negru.

307. Calitatea nu e o însușire a cantității; cantitatea trebuie să fie o generalizare a calității.

308. Munții Himalaia nu se plîng de slăbiciunile serviciului de propagandă turistică montană.

309. Potrivirea tuturor ceasurilor de mină după ceasul din turnul Primăriei să însemne ora exactă?

310. Fiecare eternitate începe cu o moarte.

ADRIAN PAUNESCU

Flacăra, Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: PROBLEMELE OMULUI (Scrisori-audiențe-anchete) - Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu, Horia Pătrașcu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu - 25 42, 21 30, 25 58; PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Politică-economie-știință) - Cornel Nistorescu, Ion D. Goia, Liviu Timbus - 25 66; PROBLEMELE CULTURII (Literatură-artă-învățămînt) - George Arion, Victor Niță - 14 57; PROBLEMELE NOULUI (Reportaj-urgente-sport) - Ovidiu Ioanitoaia, Ilie Purcaru, Adrian Dohotaru, Nicolae Grigore, Dumitru Constantinescu, Oprea Georgescu, Constantin Balacciu, Margareta Mureșan - 21 28; PROBLEMELE REVISTEI (secretariat, foto) - Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache - 21 23, 25 69, 20 72, 14 53; secretar responsabil de redacție - Nicolae Cristache - 21 43; redactor-sef adjunct - Nicolae Arsenie - 21 24; redactor-sef 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” - sectorul export-import presă F.O. Box 12-201, telex 10876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Redactor-șef: ADRIAN PAUNESCU